

АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»

Річна фінансова звітність згідно з МСФЗ

*За рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.,
та Звіт незалежного аудитора*

Звіт про управління (Звіт керівництва)

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

РІЧНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

Звіт про фінансовий стан	1
Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	2
Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал)	3
Звіт про рух грошових коштів за прямим методом	4

Примітки

Примітка 1. Інформація про Банк	5
Примітка 2. Економічне середовище, в умовах якого банк здійснює свою діяльність	7
Примітка 3. Основи подання фінансової звітності	8
Примітка 4. Принципи облікової політики	8
Примітка 5. Перехід на нові та переглянуті стандарти	32
Примітка 6. Грошові кошти та їх еквіваленти	33
Примітка 7. Кредити та заборгованість клієнтів	33
Примітка 8. Інвестиції в цінні папери	42
Примітка 9. Інвестиційна нерухомість	45
Примітка 10. Основні засоби та нематеріальні активи	46
Примітка 11. Інші фінансові активи	48
Примітка 12. Інші активи	50
Примітка 13. Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибууття	51
Примітка 14. Кошти банків	51
Примітка 15. Кошти клієнтів	51
Примітка 16. Інші залучені кошти	52
Примітка 17. Резерви за зобов'язаннями	52
Примітка 18. Інші фінансові зобов'язання	52
Примітка 19. Інші зобов'язання	53
Примітка 20. Статутний капітал та ємісайні різниці (емісійний дохід)	53
Примітка 21. Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення	54
Примітка 22. Резерви переоцінки (компоненти іншого сукупного доходу)	54
Примітка 23. Процентні доходи та витрати	55
Примітка 24. Комісійні доходи та витрати	55
Примітка 25. Інші операційні доходи	56
Примітка 26. Адміністративні та інші операційні витрати	56
Примітка 27. Чистий прибуток/(збиток) від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	57
Примітка 28. Витрати на податок на прибуток	57
Примітка 29. Прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію	58
Примітка 30. Операційні сегменти	58
Примітка 31. Управління фінансовими ризиками	61
Примітка 32. Управління капіталом	70
Примітка 33. Потенційні зобов'язання банку	71
Примітка 34. Справедлива вартість активів та зобов'язань	73
Примітка 35. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	76
Примітка 36. Операції з пов'язаними сторонами	77
Примітка 37. Події після дати балансу	79

Звіт про управління (Звіт керівництва)

вул. Філізкультурні, 28
Київ, 03150
Україна

Т: + 380 (44) 284 18 65
Ф: + 380 (44) 284 18 66

info@bakertilly.ua
www.bakertilly.ua

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

**Акціонерам і Наглядовій раді АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Національному банку України
Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку**

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК» (далі – «Банк»), що складається зі:

- звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2019 року;
- звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за 2019 рік;
- звіту про зміни у власному капіталі за 2019 рік;
- звіту про рух грошових коштів за прямим методом за 2019 рік;
- приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Банку на 31 грудня 2019 року та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Кодексом Етики Професійних Бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф

Ми звертаємо увагу на Примітку 37 фінансової звітності, що стосується потенційного впливу пандемії COVID-19 на бізнес та економіку в цілому. Не можна виключати, що це може вплинути на економічне уповільнення з потенційними наслідками. Керівництво Банку оцінює фінансову стійкість та підготовленість Банку до впливу можливих негативних явищ, в тому числі впливу пандемії COVID-19, на високому рівні. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що включають найзначніші оцінені ризики суттєвого викривлення, у тому числі оцінені ризики суттєвого викривлення внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Ми визначили, що нижче описані питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Ключове питання аудиту

Яким чином наш аудит розглядав ключове питання аудиту

Резерви на покриття збитків від зменшення корисності кредитів та заборгованості клієнтів, коштів на кореспондентських рахунках у інших банках – 2 229 311 тис. грн.

Дивіться примітки 6, 7, 4.2

Ми зосередили свою увагу на цій області в якості ключового питання аудиту в зв'язку з суттєвістю залишків за статтями кредити та заборгованість клієнтів, кредити та заборгованість банків та суб'єктивною природою суджень, які застосовуються при розрахунку знецінення.

Резерви на покриття збитків від зменшення корисності відображають оцінку менеджменту очікуваних збитків за портфелями кредитів та заборгованості клієнтів на звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків за фінансовим інструментом здійснюється у спосіб, що відображає об'єктивну та зважену за ймовірністю суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів, часову вартість грошей, обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, з урахуванням усієї обґрунтовано необхідної та підтверджуваної інформації, включаючи прогнозну інформацію.

Виявлення значного зростання кредитного ризику, знецінення і визначення суми очікуваного відшкодування включають певні припущення та аналіз різних факторів, в тому числі фінансового стану позичальника, очікуваних майбутніх грошових потоків, ринкових цін, наявних для спостереження, справедливої вартості забезпечення.

Використання різних моделей та припущення може привести до різних оцінок резерву на знецінення кредитів та заборгованості клієнтів.

Наші процедури включали, серед іншого:

- Ознайомлення з системою внутрішнього контролю, що запроваджена управлінським персоналом, в частині розрахунку резервів на покриття збитків від зменшення корисності кредитів та заборгованості клієнтів як на індивідуальній, так і на колективній основі.
- Ми також незалежно оцінили доречність суджень керівництва щодо використаних методологій розрахунку та вхідних даних щодо минулих подій, поточних умов та прогнозної інформації для розрахунку показників ймовірності дефолту та показників відшкодування та вартості застави.
- Ми здійснили вибіркове тестування припущення, що лежать в основі виявлення знецінення і його кількісної оцінки, включаючи аналіз фінансового стану позичальників, прогнози щодо майбутніх грошових потоків і оцінки застави. Для резервів на знецінення кредитів, за якими не були виявлені індивідуальні ознаки знецінення, ми протестували використані моделі та вхідні дані, що використовуються в цих моделях, та їх математичну точність.

Ми не виявили суттєвої невідповідності за результатами цих тестів.

Інші питання

Аудит фінансової звітності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, до того, як до неї були внесені зміни, був проведений іншим аудитором, чий звіт від 24 квітня 2019 року містив думку із застереженням, оскільки, на думку попереднього аудитора: сума сформованих резервів за кредитами та заборгованістю клієнтів мала би бути збільшена; судження, застосовані управлінським персоналом Банку щодо ймовірності шляхів погашення кредитної заборгованості в окремих випадках не відповідали МСФЗ 9; балансова вартість майна, що перейшло у власність Банку, мала би бути обґрунтована у зв'язку з відсутністю на звітну дату обґрунтованих оцінок вважати ймовірним одержання Банком майбутніх економічних вигід від володіння, розпорядження або використання окремих об'єктів такого майна.

У рамках нашого аудиту фінансової звітності за 2019 рік ми також перевірили коригування, описані у Примітці 4.24, які були зроблені у фінансовій звітності за 2018 рік. На нашу думку, такі корегування є прийнятними та були зроблені належним чином. Нас не було залучено для проведення аудиту, огляду, або виконання будь-яких процедур щодо фінансової звітності Банку за 2018 рік, окрім тих, що стосуються перевірки корегувань, отже, ми не висловлюємо думки або будь-якої іншої форми впевненості щодо фінансової звітності за 2018 рік, взятої в цілому.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається зі Звіту про управління (звіту керівництва) за 2019 рік, який включає звіт про корпоративне управління (але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї), який ми отримали до дати цього звіту аудитора, і Річної інформації емітента цінних паперів за 2019 рік, яку ми очікуємо отримати після цієї дати.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Якщо, на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Коли ми ознайомимося з Річною інформацією емітента цінних паперів за 2019 рік, якщо ми дійдемо висновку, що вона містить суттєве викривлення, нам потрібно буде повідомити інформацію про це питання тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ і вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашиими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

ADVISORY · ASSURANCE · TAX · ACCOUNTING

Виконуючи аудит відповідно до МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставили під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашему звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та подій, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашему звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашему звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Інша інформація, яка вимагається статтею 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

У відповідності до вимог статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ми наводимо в нашему звіті незалежного аудитора наступну інформацію, яка вимагається на додаток до вимог Міжнародних стандартів аудиту:

Призначення і тривалість аудиторського завдання

Нас було призначено аудиторами рішенням Наглядової ради Банку 30 вересня 2019 року (протокол №46/19) для виконання обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року. Це перший рік нашого призначення на виконання аудиторського завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку.

Надання неаудиторських послуг та незалежність

Ми підтверджуємо, що наскільки ми знаємо і переконані, ми не надавали Банку або контролюваним ним суб'єктам господарювання заборонені законодавством неаудиторські послуги, зазначені у четвертій частині статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». Ми, включаючи ключового партнера з аудиту, були незалежними по відношенню до Банку при проведенні нашого аудиту.

Узгодженість з додатковим звітом для комітету з питань аудиту

Ми підтверджуємо, що наша аудиторська думка щодо фінансової звітності, викладена в цьому звіті незалежного аудитора, узгоджується з додатковим звітом для комітету Наглядової ради з питань аудиту Банку.

Узгодженість звіту про управління (звіту керівництва) з фінансовою звітністю

Грунтуючись на результатах проведеної в ході аудиту роботи з урахуванням сформованих в процесі аудиту знань і розуміння діяльності Банку та умов його роботи, в усіх суттєвих аспектах:

- звіт про управління (звіт керівництва) АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2019 рік, який включає звіт про корпоративне управління, складено у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою НБУ № 373 від 24.10.2011 року, та інших застосовних законодавчих і нормативних актів, а наведена в ньому інформація узгоджується з фінансовою звітністю;
- ми не виявили суттєвих викривлень інформації в звіті про управління (звіті керівництва).

Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством

Цілі нашого аудиту щодо шахрайства полягають у ідентифікації та оцінці ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства, отриманні прийнятних аудиторських доказів в достатньому обсязі щодо оцінених ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства за допомогою виконання належних аудиторських процедур у відповідь на ці ризики, а також в прийнятті необхідних заходів щодо фактичних або підозрюваних випадків шахрайства, виявлених в ході аудиту. Однак основну відповідальність за запобігання і виявлення випадків шахрайства несе ті, кого наділено найвищими повноваженнями, і управлінський персонал Банку.

Ідентифікація та оцінка потенційних ризиків, пов'язаних з порушеннями

При ідентифікації та оцінці ризиків суттєвого викривлення в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством та недотриманням вимог законодавчих та нормативних актів, наші процедури, серед іншого, включаючи наступне:

- запити управлінському персоналу та тим, кого наділено найвищими повноваженнями, включаючи отримання та перегляд

Дії у відповідь на оцінені ризики

В результаті виконаних нами процедур з ідентифікації і оцінки ризиків ми не визначили в якості ключових питань аудиту будь-які питання, по'вязані з потенційним ризиком шахрайства або недотриманням вимог законодавчих та нормативних актів.

Наші процедури у відповідь на інші ідентифіковані ризики, серед іншого, полягали в наступному:

Ідентифікація та оцінка потенційних ризиків, пов'язаних з порушеннями

підтвердjuвальної документації стосовно політики та процедур Банку, щодо:

- ідентифікації, оцінювання та дотримання вимог законодавчих і нормативних актів, а також наявність відомостей про будь-які випадки їх порушення;
- виявлення та реагування на ризики шахрайства та наявність відомостей про будь-яке фактичне, підозрюване або передбачуване шахрайство; і
- внутрішні контролі, запроваджені для зменшення ризиків, пов'язаних з шахрайством або недотриманням вимог законодавчих та нормативних актів.
- обговорення членами команди із завдання з аудиту того, за яких обставин та на якому етапі фінансова звітність Банку може бути вразливою щодо суттєвого викривлення внаслідок шахрайства, включаючи спосіб вчинення шахрайства. В рамках такого обговорення ми оцінили потенціал для шахрайства у таких сферах: визнання доходів, нехтування управлінським персоналом заходів контролю; і
- отримання розуміння законодавчих і нормативних актів, які застосовуються до Банку, та складають нормативно-правову основу його діяльності. При цьому ми приділяли особливу увагу тим законам і нормативним актам, які безпосередньо впливали на фінансову звітність або які мали фундаментальний вплив на діяльність Банку. Ключові закони та нормативні акти, які ми розглядали у цьому контексті, включали Закон України «Про банки і банківську діяльність» та нормативні акти Національного банку України в сфері ліцензування та пруденційного нагляду, Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» та застосовні нормативні акти Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».

Дії у відповідь на оцінені ризики

- огляд розкриттів до фінансової звітності та тестування підтвердjuвальної документації для того, щоб оцінити дотримання вимог відповідних законів і нормативних актів, розглянутих в цьому розділі;
- запит управлінському персоналу, тим, кого наділено найвищими повноваженнями, та внутрішнім юристам щодо існуючих та потенційних судових позовів та претензій;
- виконання аналітичних процедур для виявлення будь-яких незвичайних або несподіваних взаємозв'язків, які можуть вказувати на ризики суттєвих викривлень внаслідок шахрайства;
- ознайомлення з протоколами засідань тих, кого наділено найвищими повноваженнями та перегляд звітів внутрішнього аудиту;
- тестування відповідності інформації відображені у фінансовому обліку та коригувань; оцінка того, чи свідчать судження та рішення, зроблені управлінським персоналом при визначенні облікових оцінок, про наявність упередженості; оцінювання економічного обґрунтування щодо значних операцій, які є незвичайними або виходять за межі звичайного перебігу бізнесу.

Ми також повідомили відповідні ідентифіковані закони та нормативні акти, потенційні ризики шахрайства всім членам команди завдання з аудиту і залишалися протягом всього аудиту настороженими щодо будь-яких ознак шахрайства або недотримання вимог законів і нормативних актів.

Інші питання

Грунтуючись на результатах проведеної в ході аудиту роботи з урахуванням сформованих в процесі аудиту знань і розуміння діяльності Банку та умов його роботи, в усіх суттєвих аспектах:

- звіт про корпоративне управління у складі Звіту про управління (Звіту керівництва) АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2019 рік відповідно до вимог пунктів 1-4 частини третьої статті 40¹ Закону України «Про цінні папери і фондовий ринок», був підготовлений у відповідності до вимог Закону України «Про цінні папери і фондовий ринок» та інших застосовних законодавчих і нормативних вимог нами перевірена та узгоджується з фінансовою звітністю;

- на нашу думку звіт про корпоративне управління у складі Звіту про управління (Звіту керівництва) АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2019 рік, відповідальність за який несе управлінський персонал Банку, містить всю інформацію, яка вимагається пунктами 5-9 частини третьої статті 40¹ Закону України «Про цінні папери і фондовий ринок».

Інші законодавчі і нормативні вимоги

Звітування, яке вимагається Законом України «Про банки та банківську діяльність» та «Положенням про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності», затвердженим Постановою Національного банку України (надалі - НБУ) від 02.08.2018 року №90

У відповідності до вимог Закону України «Про банки та банківську діяльність» та вимог «Положення про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності», затвердженого Постановою Національного банку України (надалі - НБУ) від 02.08.2018 року №90, аудиторський звіт також має містити інформацію (оцінку) стосовно:

- 1) відповідності (достовірності відображення) даних щодо розподілу активів і зобов'язань банку за строками до погашення у файлі з показниками статистичної звітності А7Х «Дані про структуру активів та зобов'язань за строками», що складається банком для подання до Національного банку, станом на 1 січня року, наступного за звітним;
- 2) дотримання банком вимог, установлених нормативно-правовими актами Національного банку з питань:

- внутрішнього контролю;
- внутрішнього аудиту;
- визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;
- визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій із ними;
- достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку;
- ведення бухгалтерського обліку.

Метою проведення аудиторської перевірки було висловлення думки щодо того, чи річна фінансова звітність Банку за 2019 рік в усіх суттєвих аспектах достовірно відображає фінансовий стан Банку відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Інформація, що викладена у цьому звіті, є результатом проведення нами процедур в межах аудиторської перевірки річної фінансової звітності Банку за 2019 рік. Зазначена інформація отримана на основі вибіркового тестування і в обсягах, необхідних для планування та проведення аудиторських процедур відповідно до вимог Міжнародних стандартів аудиту.

Цей звіт призначено для інформування та використання керівництвом Банку та Національним банком України та не може бути використаний будь-якою іншою стороною. При ознайомленні з цим звітом необхідно враховувати обмежений, як зазначено вище, характер процедур з оцінки питань, пов'язаних з діяльністю Банку, організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю.

Крім того, потрібно враховувати, що критерії оцінки нами питань, пов'язаних з діяльністю Банку, організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, можуть відрізнятись від критеріїв, що застосовуються Національним банком України.

За результатами проведення нами аудиторських процедур в межах аудиту річної фінансової звітності, наводимо інформацію (оцінки) стосовно вищезазначених питань:

В результаті проведення нами аудиторських процедур в ході річного аудиту, нами не виявлено відхилень при відображені Банком даних щодо розподілу активів і зобов'язань банку за строками до погашення у файлі з показниками статистичної звітності А7Х «Дані про структуру активів та зобов'язань за строками», що складається банком для подання до Національного банку, станом на 1 січня року, наступного за звітним, а саме, станом на 01.01.2020 року.

Стосовно дотримання банком вимог, установлених нормативно-правовими актами Національного банку з питань:

внутрішнього контролю

В результаті проведення нами аудиторських процедур в межах аудиту річної фінансової звітності нами не виявлено свідчень того, що структура та заходи внутрішнього контролю Банку не відповідають вимогам нормативно-правових актів НБУ, зокрема, Постанови Національного банку України № 88 від 02 липня 2019 року «Про затвердження Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України та банківських групах».

внутрішнього аудиту

На нашу думку, на момент перевірки внутрішні нормативні документи Банку, що регулюють процедури внутрішнього аудиту відповідають вимогам нормативно-правових актів НБУ, зокрема, Постанови Національного банку України № 311 від 10 травня 2016 року «Про затвердження Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України». Процедури внутрішнього аудиту здійснюються з дотриманням вимог внутрішніх нормативних документів Банку.

стосовно визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями

Сума кредитного ризику на звітну дату розрахована Банком відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі, Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого Постановою Правління НБУ № 351 від 30 червня 2016 року (далі – Постанова НБУ № 351).

В результаті проведення нами аудиторських процедур в межах аудиту річної фінансової звітності нами не виявлено суттєвих відхилень щодо здійсненого Банком розрахунку кредитного ризику станом на 31.12.2019 року.

стосовно визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними

В результаті проведення нами аудиторських процедур в межах аудиту річної фінансової звітності нами не виявлено свідчень невідповідності системи Банку управління ризиками при здійсненні операцій з пов'язаними особами, процедур ідентифікації пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними вимогам нормативно-правових актів НБУ. В ході аудиторської перевірки ми не виявили порушень нормативних вимог в частині здійснення операцій з пов'язаними особами.

стосовно достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку

Статутний капітал Банку станом на 31.12.2019 року достатній і за даними Банку складає 3 102 672 тис. грн. Як зазначено у Примітці 1 «Інформація про банк», 17.06.2019 Єдиним акціонером БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) (Рішення № 1-2019) було прийняте рішення про збільшення статутного капіталу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 300 000 000 грн. (триста мільйонів гривень 00 копійок) шляхом розміщення акцій додаткової емісії існуючої номінальної вартості 10 (десять) гривень кожна без здійснення публічної пропозиції у кількості 30 000 000 (тридцять мільйонів) штук за рахунок додаткових внесків.

Регулятивний капітал Банку станом на 31.12.2019 року за даними Банку складає 1 723 421 тис. грн., що відповідає вимогам нормативно-правових актів НБУ (див. Примітка 32 «Управління капіталом»).

стосовно ведення бухгалтерського обліку

Система бухгалтерського обліку Банку відповідає вимогам нормативно-правових актів НБУ та обліковій політиці Банку.

Звітування, яке вимагається «Вимогами до аудиторського висновку, що подається до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку при отриманні ліцензії на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів», затвердженими рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12.02.2013 року №160

У відповідності до Вимог до аудиторського висновку, що подається до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку при отриманні ліцензії на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів, затверджених рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР) від 12.02.2013 року №160 наводимо наступні інформацію та висновки:

основні відомості про Банк

повне найменування – АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»

ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України, зазначений в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та громадських формувань - 21133352

місцезнаходження - Україна, 04114, м. Київ, вул. Автозаводська, буд. 54/19

дата державної реєстрації - 20.01.1994 року

основні види діяльності - інші види грошового посередництва

дата внесення змін до установчих документів – остання редакція статуту – Статут Банку у новій редакції затверджене рішенням єдиного акціонера №2-2019 від 27.08.2019 року, погоджено НБУ 03.02.2020 року.

перелік учасників (акціонерів) (фізичні особи - прізвище, ім'я та по батькові; юридичні особи - найменування, організаційно-правова форма, місцезнаходження), які є власниками 5 % і більше акцій (часток) на дату складання аудиторського висновку із зазначенням фактичної кількості цього розміру – компанія БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED, Кіпр), яка володіє пакетом акцій у розмірі 100% від статутного капіталу Банку.

щодо відповідності розміру власного капіталу за даними фінансової звітності заявника, складеної за останній звітний період, що передував даті подання заяви про видачу ліцензії, вимогам, установленим нормативно-правовими актами Комісії

Власний капітал Банку за даними фінансової звітності станом на 31.12.2019 року складає 1 703 060 тис. грн. Розмір регулятивного капіталу Банку на протягі 2019 року відповідав вимогам нормативно-правових актів Національного банку України. Розмір капіталу Банку за даними аудиту відповідає вимогам, установленим нормативно-правовими актами НКЦПФР.

щодо відповідності розміру статутного капіталу уstanovchim документам

Статутний капітал Банку станом на 31.12.2019 року відповідає уstanovchim документам Банку і складає 3 102 672 тис. грн. Як зазначено у Примітці 1 «Інформація про банк», 17.06.2019 Єдиним акціонером БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) (Рішення № 1-2019) було прийняте рішення про збільшення статутного капіталу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 300 000 000 грн. (триста мільйонів гривень 00 копійок) шляхом розміщення акцій додаткової емісії існуючої номінальної вартості 10 (десять) гривень кожна без здійснення публічної пропозиції у кількості 30 000 000 (тридцять мільйонів) штук за рахунок додаткових внесків. Статут Банку у новій редакції затверджено рішенням єдиного акціонера №2-2019 від 27.08.2019 року, погоджено НБУ 03.02.2020 року. Як зазначено у Примітці 37, 11 березня 2020 року Національний банк України здійснив запис до Державного реєстру банків про реєстрацію статуту АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК» у новій редакції у зв'язку із збільшенням розміру статутного капіталу до 3 402 671 970 грн.

щодо формування та сплати статутного капіталу (сплачено повністю чи частково, документи (із зазначенням назви, дати, номера), на підставі яких зроблено аудиторський висновок). У разі якщо статутний капітал сплачено не в повному обсязі, зазначається розмір сплаченої та несплаченої частини статутного капіталу

За даними Банку, розмір зареєстрованого та фактично сплаченого статутного капіталу Банку станом на 31.12.2019 року становить 3 102 672 тис. грн. Статутний капітал сформований за рахунок грошових коштів, в тому числі прямих внесків акціонерів Банку та отриманого чистого прибутку.

17.06.2019 Єдиним акціонером БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) (Рішення № 1-2019) було прийняте рішення про збільшення статутного капіталу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 300 000 000 грн. (триста мільйонів гривень 00 копійок) шляхом розміщення акцій додаткової емісії існуючої номінальної вартості 10 (десять) гривень кожна без здійснення публічної пропозиції у кількості 30 000 000 (тридцять мільйонів) штук за рахунок додаткових внесків. Статут Банку у новій редакції затверджено рішенням єдиного акціонера №2-2019 від 27.08.2019 року, погоджено НБУ 03.02.2020 року. Як зазначено у Примітці 37, 11 березня 2020 року Національний банк України здійснив запис до Державного реєстру банків про реєстрацію статуту АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК» у новій редакції у зв'язку із збільшенням розміру статутного капіталу до 3 402 671 970 грн.

Грошові кошти в сумі 300 000 000 грн. (триста мільйонів гривень 00 копійок) фактично внесено у повному обсязі згідно платіжного доручення № 7 від 29.07.2019 року.

щодо відсутності у заявника прострочених зобов'язань щодо сплати податків (наявність/відсутність податкового боргу) та зборів, несплачених штрафних санкцій за порушення законодавства про фінансові послуги, у тому числі на ринку цінних паперів

На дату аудиту, за даними Банку, відсутні прострочені зобов'язання щодо сплати податків та зборів, несплачених штрафних санкцій за порушення законодавства про фінансові послуги, у тому числі на ринку цінних паперів.

щодо напрямів використання коштів, що внесені для формування статутного капіталу юридичної особи, яка відповідно до статуту має намір провадити професійну діяльність на ринку цінних паперів з дати створення або з дати внесення змін до статуту щодо основних видів діяльності підприємства.

За даними Банку, усі внески до статутного капіталу Банку були використані на ведення статутної діяльності Банку.

щодо пов'язаних осіб заявника, які було встановлено аудитором в процесі виконання процедур аудиту фінансової звітності

Інформація щодо операцій з пов'язаними особами наведено у Примітці 36 «Операції з пов'язаними сторонами». В процесі виконання процедур аудиту фінансової звітності, не встановлено неідентифікованих Банком пов'язаних осіб, операції з якими не відображені у Примітці 36 «Операції з пов'язаними сторонами».

щодо наявності та обсягу непередбачених активів та/або зобов'язань, ймовірність визнання яких на балансі є достатньо високою

В процесі виконання процедур аудиту фінансової звітності, не встановлено наявності умовних активів та/або зобов'язань, ймовірність визнання яких на балансі є достатньо високою, окрім відображенії Банком інформації у Примітці 33 «Потенційні зобов'язання банку».

щодо наявності подій після дати балансу, які не знайшли відображення у фінансовій звітності, проте можуть мати суттєвий вплив на фінансовий стан заявника

В процесі виконання процедур аудиту фінансової звітності, не встановлено наявності подій після дати балансу, які не знайшли відображення у фінансовій звітності, проте можуть мати суттєвий вплив на фінансовий стан Банку (див. Примітка 37 «Події після дати балансу» та «Пояснювальний параграф» Звіту щодо аудиту фінансової звітності).

щодо наявності інших фактів та обставин, які можуть суттєво вплинути на діяльність заявника у майбутньому та оцінку ступеня їхнього впливу

За результатами аудиту нами не виявлено фактів та обставин, окрім зазначеного у пояснювальному параграфі Звіту щодо аудиту фінансової звітності, які можуть суттєво вплинути на діяльність Банку у майбутньому.

Зокрема, склад та структура фінансових інвестицій Банку на нашу думку, не несуть загрози діяльності Банку у майбутньому.

Станом на 31.12.2019 року склад та структура фінансових інвестицій Банку представлена інвестиціями в депозитні сертифікати НБУ балансовою вартістю 2 103 345 тис. грн., інвестиціями в ОВДП балансовою вартістю 1 446 967 тис. грн. та інвестиціями в облігації підприємств балансовою вартістю 48 182 тис. грн. (див. Примітка 8 «Інвестиції в цінні папери»)

щодо іншої фінансової інформації відповідно до законодавства

Наш аудит фінансової звітності Банку не стосувався будь-якої іншої фінансової інформації відповідно до законодавства, окрім наведеної у фінансовій звітності Банку за 2019 рік та інформації наведеної у даному розділі нашого звіту щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів.

основні відомості про умови договору на проведення аудиту

дата та номер договору на проведення аудиту - №207/19 від 29.10.2019 року

дата початку та дата закінчення проведення аудиту – 01.11.2019 року та 21.04.2020 року.

Ключовий партнер з аудиту

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Нерсесян Гагік Сергійович.

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування: Товариство з обмеженою відповідальністю «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА».

Місцезнаходження: 04112, місто Київ, вулиця Грекова, 3, квартира 9.

Фактична адреса: 03150, місто Київ, вулиця Фізкультури, 28.

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: №2091.

Генеральний директор

ТОВ «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА»

Номер реєстрації аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: №100810

Олександр Почкун

Партнер

ТОВ «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА»

Номер реєстрації аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: №100810

Гагік Нерсесян

27.04.2020 року

м. Київ, Україна

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Фінансова звітність на 31 грудня 2019 року та за рік, що закінчився на цю дату

**Звіт про фінансовий стан АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»
на 31 грудня 2019 року**

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	на 31 грудня 2019 року	на 31 грудня 2018 року (перераховано)
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	2 167 422	1 335 851
Кредити та заборгованість клієнтів	7	9 743 128	4 957 876
Інвестиції в цінні папери	8	3 598 494	952 029
Інвестиційна нерухомість	9	22 469	80 888
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	28	4 060	4 060
Відстрочений податковий актив	28	13 172	12 522
Основні засоби та нематеріальні активи	10	165 707	179 703
Інші активи	11, 12	2 001 927	915 374
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	13	79 976	451
Усього активів		17 796 355	8 438 754
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	14	64 552	12
Кошти клієнтів	15	14 339 616	6 939 343
Інші залучені кошти	16	475	570
Резерви за зобов'язаннями	17	15 142	16 331
Інші зобов'язання	18, 19	1 673 510	640 939
Усього зобов'язань		16 093 295	7 597 195
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	20	3 102 672	3 102 672
Емісійні різниці	20	1 375 440	1 375 440
Незареєстрований статутний капітал		300 000	0
Резерви переоцінки	22	28 625	5 442
Нерозподілений прибуток / (непокритий збиток)		(3 103 677)	(3 641 995)
Усього власного капіталу		1 703 060	841 559
Усього зобов'язань та власного капіталу		17 796 355	8 438 754

Затверджено до випуску та підписано
« 27 » квітня 2020 року

Старомінська І.О.

Мілошко Т.В.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
 Фінансова звітність на 31 грудня 2019 року та за рік, що закінчився на цю дату
 Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2019 рік

Найменування статті	Примітки	за 2019 рік	(тис. грн.)	за 2018 рік (перераховано)
Процентні доходи	23	2 206 754		849 008
Процентні витрати	23	(980 186)		(386 558)
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	23	1 226 568		462 450
Комісійні доходи	24	1 790 991		669 569
Комісійні витрати	24	(585 338)		(206 972)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	27	(24 578)		6 690
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		80		(1 947)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із іноземною валютою		135 440		33 692
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти		7 992		(11 647)
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		(372)		2 443
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(2 305)		(1 982)
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів	6, 7, 8, 11, 12	(553 594)		(1 095 575)
Чистий збиток/(прибуток) від збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями	17	1 195		(16 363)
Чистий прибуток/(збиток) від припинення визнання фінансових активів, які обліковуються за амортизованою собівартістю		(412)		(1 835)
Інші операційні доходи	25	302 817		1 101 101
Витрати на виплати працівникам	26	(324 045)		(213 472)
Витрати зносу та амортизація	26	(50 472)		(23 548)
Інші адміністративні та операційні витрати	26	(1 390 952)		(648 799)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		533 015		53 804
Витрати на податок на прибуток	28		-	
Прибуток/(збиток) за рік		533 015		53 804
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД:				
СТАТТИ, ЩО НЕ БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК				
Зміни результатів переоцінки основних засобів	22	1 695		3 486
Інший сукупний дохід, що не буде рекласифікований у прибуток чи збиток	22	649		262
Інший сукупний дохід, що не буде рекласифікований у прибуток чи збиток після оподаткування		2 344		3 748
СТАТТИ, ЩО БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК				
Зміни результатів переоцінки боргових фінансових інструментів:	22	26 142		(6 722)
чиста зміна справедливої вартості		26 622		(8 828)
чиста зміна справедливої вартості, перенесена до складу прибутку чи збитку	22	(480)		2 106
Інший сукупний дохід, що буде рекласифікований у прибуток чи збиток після оподаткування		26 142		(6 722)
Інший сукупний дохід після оподаткування	22	28 486		(2 974)
Усього сукупного доходу/(збитку) за рік		561 501		50 830
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває, грн.	29	1,72		0,17
Чистий прибуток/ (збиток) на одну просту акцію, грн.	29	1,72		0,17

Затверджено до випуску та підписано
 « 27 » квітня 2020 року

Голова Правління
«УНІВЕРСАЛ БАНК»

Головний бухгалтер

Ідентифікаційний код
 21183352

Старомінська І.О.

Мілюшко Т.В.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Фінансова звітність на 31 грудня 2019 року та за рік, що закінчився на цю дату

Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал)
АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2019 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Прирідні	Належить власникам банку							Усього власного капіталу
		Статутний капітал	Емісійні різниці	Незареестрований статутний капітал	Резерви, інші фонди	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток/ (непокритий збиток)	Усього	
Залишок на 1 січня 2018 року		3 102 672	1 375 440	-	7 714	13 359	(3 708 456)	790 729	790 729
Усього сукупного доходу за 2018 рік		-	-	-	-	(2 974)	53804	50830	50830
прибуток за 2018 рік		-	-	-	-	-	53804	53804	53804
інший сукупний дохід за 2018 рік	22	-	-	-	-	(2 974)	-	(2 974)	(2 974)
Амортизація резерву переоцінки основних засобів або реалізований результат	22	-	-	-	-	(4 943)	4 943	-	-
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	-	-	(7 714)	-	7 714	-	-
Залишок на кінець 31 грудня 2018 року (перераховано)	4	3 102 672	1 375 440	-	-	5 442	(3 641 995)	841 559	841 559
Усього сукупного доходу за 2019 рік		-	-	-	-	28 486	533 015	561 501	561 501
прибуток за 2019 рік		-	-	-	-	-	533 015	533 015	533 015
інший сукупний дохід за 2019 рік	22	-	-	-	-	28 486	-	28 486	28 486
Амортизація резерву переоцінки основних засобів або реалізований результат	22	-	-	-	-	(5 303)	5 303	-	-
Незареєстрований статутний капітал		-	-	300 000	-	-	-	300 000	300 000
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	-	-	-	-	-	-	-
Залишок на кінець 31 грудня 2019 року	3 102 672	1 375 440	300 000	-	28 625	(3 103 677)	1 703 060	1 703 060	

Затверджено до випуску та підписано

« 27 » квітня 2020 року

Старомінська І.О.

Мілошко Т.В.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
 Фінансова звітність на 31 грудня 2019 року та за рік, що закінчивається на цю дату
 Звіт про рух грошових коштів за прямим методом

АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»

за 2019 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	за 2019 рік	за 2018 рік
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Процентні доходи, що отримані	23	2 012 959	780 295
Процентні витрати, що сплачені	23	(959 706)	(355 322)
Комісійні доходи, що отримані	24	1 789 410	669 481
Комісійні витрати, що сплачені	24	(583 989)	(206 624)
Результат операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	27	4 676	217
Результат операцій із фінансовими похідними інструментами	27	(29 254)	6 473
Результат операцій з іноземною валютою		135 440	33 693
Інші отримані операційні доходи	25	221 438	118 839
Виплати на утримання персоналу, сплачені	26	(317 452)	(208 209)
Інша адміністративні та операційні витрати, сплачені	26	(1 412 462)	(630 667)
Грошові кошти, отримані/(сплачені) від операційної діяльності до змін в операційних активах і зобов'язаннях		861 060	208 176
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів	7	(5 540 990)	(2 259 846)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів	11	(1 019 178)	(509 584)
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів	12	17 481	(27 401)
Чисте (збільшення)/зменшення необоротних активів, утримуваних для продажу	13	1 453	-
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості банків	14	64 542	-
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів	15	7 961 870	2 641 658
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань	18	1 111 809	411 992
Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань	19	10 038	19 737
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від операційної діяльності		3 468 085	484 732
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Придбання інвестиційних цінних паперів у портфелі банку	8	(79 634 341)	(9 135 178)
Надходження від реалізації інвестиційних цінних паперів	8	76 875 023	9 021 191
Надходження від реалізації інвестиційної нерухомості	9	59 258	15 352
Придбання основних засобів	10	(39 724)	(5 502)
Надходження від реалізації основних засобів	10	23 325	33 269
Придбання нематеріальних активів	10	(12 379)	(6 524)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від інвестиційної діяльності		(2 728 838)	(77 392)
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Емісія простих акцій	16	300 000	-
Повернення інших залучених коштів	16	(94)	(140)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від фінансової діяльності		299 906	(140)
Вплив змін офіційного курсу Національного банку України на грошові кошти та їх еквіваленти		(208 235)	(9 391)
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		830 918	397 809
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	6	1 338 028	940 219
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду		2 168 946	1 338 028
Затверджено до випуску та підписано			
« 27 » квітня 2020 року			

Голова Правління

Старомінська І.О.

Мілюшко Т.В.

Примітка 1. Інформація про Банк

Найменування Банку та місцезнаходження: АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК» (надалі – «Банк») зареєстрований та розташований в Україні за адресою: вул. Автозаводська 54/19, 04114 Київ, Україна.

Найменування та місцезнаходження материнської компанії: Прямим власником істотної участі у статутному капіталі АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» є компанія БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED), що володіє 310 267 197 (триста десять мільйонів двісті шістдесят сім тисяч сто дев'яносто сім) простими іменними акціями АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» (голосами), що складає 100% Статутного капіталу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК». Адреса місцезнаходження: 402, буд. 4, поверх 4 по вул. Діагору, КЕРМІЯ ХАУС, 1097, Нікосія, Кіпр (Diagorou, 4, 4th floor, KERMIA HOUSE, Flat/Office 402, 1097, Nicosia, Cyprus). Опосередковане володіння істотною участю в АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» здійснює Тігілко Сергій Леонідович, громадянин України. Зазначена особа прямо володіє 100% у статутному капіталі компанії БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED).

Найменування найбільшої материнської компанії групи: АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з грудня 2016 року є членом фінансово-промислової групи «ТАС» та з 30 січня 2017 року - учасником Банківської Групи «ТАС».

Організаційно-правова форма Банку: акціонерне товариство (за типом приватне).

Дата реєстрації: 20 січня 1994 року.

Види діяльності: АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» виконує всі види банківських операцій і надає своїм клієнтам - юридичним та фізичним особам - широкий спектр різноманітних послуг, згідно з ліцензією Національного банку України № 92 від 10.10.2011 року. Відповідно до Статуту, Банк створений для надання фізичним та юридичним особам повного спектру внутрішніх та міжнародних банківських послуг, включаючи, без обмеження, банківські операції, які пов'язані із здійсненням комерційної, інвестиційної, депозитарної та будь-якої іншої діяльності, яка може бути дозволеною банкам законодавством України.

Станом на 22.11.2018 банк набув статусу «Спеціалізованого ощадного банку» так як, більше ніж 50% пасивів Банку є вкладами фізичних осіб.

Спеціалізація Банку: спеціалізований ощадний банк.

Станом на 01.07.2019 Національний банк визначив АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» як системно важливий банк.

Стратегічна мета Банку: Стратегія Банку спрямована на надання повного спектру фінансових послуг корпоративним та приватним клієнтам. Надаючи повний спектр фінансових послуг Банк поєднує індивідуальний підхід, технологічність і зручність користування банківськими послугами. Працюючи на засадах тривалого партнерства, Банк пропонує клієнтам оптимальні рішення для досягнення фінансового успіху.

З метою управління власними ризиками та захисту інтересів клієнтів – дотримання обов'язкових економічних нормативів та політики формування резервів.

Характеристика діяльності Банку: АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» надає весь спектр банківських операцій та послуг, забезпечує швидке і якісне обслуговування на високому рівні в усіх підрозділах та відділеннях. Банк є установою, яка дотримується принципів ліквідності й платоспроможності. Банк намагається вести свій бізнес ефективно, ґрунтуючись на загальноприйнятих стандартах управління та передової банківської практики, незалежній кредитній політиці, та забезпечуючи високий рівень банківських послуг. Банк формує свою кредитну політику таким чином, щоб вона була ефективною з точки зору ризиків, які приймає Банк, сприяла розвитку вітчизняної економіки та задовільняла попит клієнтів на кредитні ресурси. З метою забезпечення фінансової стійкості банківської установи концентрацію зусиль менеджменту Банку зосереджено на покращенні якості кредитного портфеля, утриманні високого рівня якості нового кредитного портфеля, утриманні витрат на прийнятному рівні та дотриманні вимог регулятора.

АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» здійснює свою діяльність спільно з контрагентами різних секторів економіки: банками, небанківськими фінансовими установами, суб'єктами господарювання (різних форм власності) та фізичними особами. Для забезпечення якісного обслуговування клієнтів АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», оперативного проведення операцій за дорученням клієнтів, встановлені кореспондентські відносини з іншими українськими та іноземними банками, через які проводиться обслуговування клієнтів банку, як резидентів, так і нерезидентів.

На даний час АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» реалізує проект Monobank - це окремий пакет послуг, орієнтований на сучасних «цифрових» клієнтів. Найменування monobank використовується для окремого позиціонування продуктів і сервісів банку, які Банк надає клієнтам за допомогою смартфона і картки. Банк пропонує розрібним клієнтам сучасні продукти та послуги, які є зручними, ефективними та надійними: впроваджено продукт «Картка IRON/UniversalBank», «Кредит на картку», продукти «Розстрочка», депозит он-лайн як в національній валюті та в іноземній (долар США, євро), впроваджено продукт «Біла картка», здійснено випуск карт в іноземній валюті – польський злотий.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (Свідоцтво учасника Фонду №24 від 08 вересня 2009 року).

26 червня 2019 року керівництвом Банку прийнято Рішення про реформування відділень. Рішення засноване на новому баченні розвитку Банку, якого вимагають сучасні реалії банкінгу. 02 вересня 2019р. відбулося закриття 12 відділень Банку та виключено з Державного реєстру банків.

Таким чином, станом на 31.12.2019р. у Банку налічується 14 відділень.

Протягом 2019 року середньооблікова чисельність штатних працівників Банку склала 1128 працівників (протягом 2018 року - 853 працівників).

Частка керівництва Банку в акціях: Керівництво Банку не володіє акціями Банку.

Істотна участь у Банку: Станом на 31.12.2019 року прямим власником істотної участі у статутному капіталі АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» є компанія БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED), що володіє 310 267 197 (триста десять мільйонів двісті шістдесят сім тисяч сто дев'яносто сім) простими іменними акціями АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» (голосами), що складає 100% Статутного капіталу АТ «Універсал Банк». Адреса місцезнаходження: 402, буд. 4, поверх 4 по вул. Діагору, КЕРМІЯ ХАУС, 1097, Нікосія, Кіпру (Diagorou, 4, 4th floor, KERMIA HOUSE, Flat/Office 402, 1097, Nicosia, Cyprus).

Іноземні інвестори (компанії і країни) та їх частки в статутному капіталі: Компанія БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) прямо володіє 310 267 197 (триста десять мільйонів двісті шістдесят сім тисяч сто дев'яносто сім) простими іменними акціями АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» (голосами), що складає 100% Статутного капіталу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК». БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) є товариством з обмеженою відповідальністю, що створена та існує за законодавством Кіпру.

Дата набуття БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) права власності на акції АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» - 23.12.2016 року.

Номінальна вартість акцій - 10 грн. Статутний капітал Банку складається виключно з простих іменних акцій. Привілейовані акції відсутні. Прості акції, надають їх власникам однакову сукупність прав, включаючи право: брати участь в управлінні Банком (шляхом участі та голосування на Загальних зборах особисто або через своїх представників, шляхом обрання до складу органів управління та контролю Банку особисто або своїх представників, тощо); одержувати інформацію про діяльність Банку у порядку та в обсягах, визначених чинним законодавством України; брати участь у розподілі прибутку Банку та одержувати його частину (дивіденди); у разі ліквідації Банку одержати частку вартості майна Банку, пропорційну частці акціонера у Статутному капіталі; реалізовувати інші права, встановлені Статутом та чинним законодавством України, включаючи право на переважне придбання додатково випущених Банком акцій – лише при приватному розміщенні таких акцій.

Акції, призначенні для випуску за умовами опціонів і контрактів з продажу, відсутні.

Інформація про кількість акцій, об'явленіх до випуску, кількість випущених і сплачених акцій

17.06.2019 Єдиним акціонером БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) (Рішення № 1-2019) було прийняте рішення про збільшення статутного капіталу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 300 000 000 грн. (триста мільйонів гривень 00 копійок) шляхом розміщення акцій додаткової емісії існуючої номінальної вартості 10 (десять) гривень кожна без здійснення публічної пропозиції у кількості 30 000 000 (тридцять мільйонів) штук за рахунок додаткових внесків та подано пакет документів до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (дала - Комісія) для реєстрації випуску акцій Банку.

23 липня 2019 отримано від Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку тимчасове свідоцтво про реєстрацію випуску простих іменних акцій на загальну суму 300 000 000,00 грн; номінальна вартість 10,00 грн; кількість 30 млн.шт.

29 липня 2019 Банк отримав від акціонера кошти в сумі 300 000 тис. грн. в оплату за акції.

Будь-які зміни в цій інформації, що відбулися порівняно з попередньою датою балансу

Власник істотної участі Банку БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) (НЕ 313974) в результаті використання свого права, передбаченого ст. 65² Закону України «Про акціонерні товариства», щодо придбання акцій Банку у всіх акціонерів, 10.06.2019 набув у власність акцій Банку, які належали усім іншим акціонерам Банку, та став єдиним власником акцій Банку у розмірі 100 % статутного капіталу Банку.

Затвердження фінансової звітності до випуску: Фінансова звітність за звітний період, що закінчився 31 грудня 2019 року, затверджена до випуску 27 квітня 2020 року.

Примітка 2. Економічне середовище, в умовах якого банк здійснює свою діяльність

Банківський сектор працював без помітних потрясінь, макроекономічна ситуація сприятлива завдяки достатнім темпам економічного зростання (реальний валовий внутрішній продукт України за 2019 рік, порівняно із 2018 роком, збільшився на 3,2%),, відсутності шоків на валютному ринку та подальшому уповільненню інфляції (у 2019 році фактичне зростання споживчих цін становило 4,1%). За прогнозами Національного банку України, споживча інфляція більшу частину 2020 року перебуватиме нижче цільового діапазону $5\% \pm 1$ в. п. Економічне зростання поступово прискорюватиметься – до 3,5% у 2020 році та 4% у 2021-2022 роках.

У вересні 2019 року два міжнародні рейтингові агентства Fitch Ratings та S&P Global Ratings підвищили довгостроковий суверений рейтинг України з «B-» до рівня «B» зі стабільним прогнозом.

Станом на кінець дня 31 грудня 2019 року встановлений НБУ офіційний обмінний курс гривні до долара США – 23,6862 гривні за 1 долар США порівняно з 27,6883 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2018 року. У жовтні-грудні 2019 року основними джерелами надлишкової пропозиції валюти були надходження від українського експорту, зокрема завдяки рекордному врожаю зернових та олійних культур, та продаж коштів від валютних заочень державних компаній. Приплів коштів іноземних інвесторів у гривневі облігації Уряду тривав, але не мав визначального впливу на валютний ринок на відміну від попередніх місяців.

У 2019 році Правління Національного банку продовжило цикл поглиблення монетарної політики, знизивши облікову ставку з 18,0% до 13,5%. Таке рішення та висока ймовірність зниження клочової ставки в майбутньому, обмеження пропозиції ОВДП Урядом та збільшення попиту на них, зокрема, з боку перезидентів, привели до зниження дохідності гривневих паперів за всіма строками обігу. Дохідність гривневих ОВДП також зменшилася. Досягнення домовленостей на рівні експертів щодо нової програми співпраці з Міжнародним валютним фондом є важливим підґрунтям для реалізації структурних реформ в Україні, збереження макрофінансової стабільності і стійкого економічного зростання.

Основний макроекономічний ризик на сьогодні – значні зовнішні виплати за державний боргом. Для його зменшення необхідно зберігати доступ до фінансування на міжнародних ринках. Тому виконання нової програми з МВФ та умов співпраці з іншими міжнародними фінансовими установами є важливим. Іншими ризиками є сповільнення темпів розвитку світової економіки та зволікання з впровадження структурних реформ.

Банківський сектор. Умови сприятливі для роботи банків, база фондування зростає, кредитування фізичних осіб стрімко розвивається, банківський сектор залишається прибутковим, добре капіталізованим та високоліквідним. Станом на 31 грудня 2019 кількість діючих банків налічує 75. База фондування банківського сектору залишається стабільною, практично всі пасиви банків залучають на внутрішньому ринку. Загальний обсяг зобов'язань банків на кінець 2019 року становив 1 294 млрд.грн., у т.ч. обсяг коштів фізичних осіб – 553 млрд.грн. або 42,7% загального обсягу зобов'язань, обсяг коштів суб'єктів господарювання – 525 млрд.грн. або 40,6%. Частка валютних депозитів у коштах клієнтів становила 39,8%. У IV кварталі кошти населення у гривні зросли на 8,4% (на 17,5% р/р), валютні – на 6,4% у дол. еквіваленті (+15,4% р/р).

Ставки за депозитами фізичних осіб почали знижуватися у грудні 2019 року. Протягом року державні банки утримували ставки за депозитами на високому рівні. Вартість 12- місячних гривневих депозитів фізичних осіб у IV кварталі знизилася на 0,7 в. п. до 15,1% річних. Вартість 12 місячних депозитів населення в доларах США знизилась за IV квартал на 0,6 в. п. – до 2,6% річних. Гривневі кошти корпорацій протягом IV кварталу подешевшали на 2,7 в. п. до 10,3% річних.

Тенденції кредитування. Спостерігається зростання споживчих кредитів, що свідчить про зростання впевненості населення у собі та своїх можливостях як споживачів, а також підвищення фінансової грамотності і змінення довіри до фінансових компаній і банків. Фінансовий стан домогосподарств поліпшується, у 2019 році їх доходи продовжують зростати значно швидше за ВВП. Послуги споживчого кредитування стають все доступнішими, а процеси отримання такого сервісу спрощуються. Водночас підвищується платоспроможність осіб із середніми і високими доходами, що знижує рівень ризиків кредитування таких клієнтів. Приплів вкладів населення в банки залишається зіставним із динамікою зростання номінальних доходів. Співвідношення кредитів домогосподарств до ВВП чи їхнього наявного доходу було меншим 10% на кінець першого півріччя 2019 року. Це свідчить загалом про низьку середню закредитованість населення та значний потенціал зростання кредитування.

Привабливість кредитування на поточні потреби для банків зумовлена суттєво вищою дохідністю порівняно з корпоративними кредитами. Ще одна перевага цього виду кредитування – коротка строковість: термін майже половини кредитів становить до одного року. Тобто в банків, зосереджених у цьому сегменті кредитування, немає суттєвих розривів у строковості активів та пасивів. Натомість надання забезпечених кредитів відновлюється повільно.

Пруденційне регулювання. Від початку 2020 року банки мають сформувати першу частину буфера консервації капіталу на рівні 0,625% і довести цей показник до 2,5% протягом наступних трох років. Системно важливі банки до кінця наступного року мають сформувати буфер системної важливості. Для АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» буфер системної важливості визначено на рівні 1%.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Норма обов'язкових резервів за коштами клієнтів в іноземній валюті у березні 2020 року буде збільшена до 10%, а за гривневими вкладами знижена до нуля. Також змінено підходи до оцінки кредитного ризику за валютними ОВДП українського уряду, які з 2020 року вважаються ризикованими й оцінюються за загальними правилами.

Затверджені правила розрахунку нового нормативу довгострокової ліквідності NSFR, заплановано впровадження мінімальних вимог до капіталу на покриття операційних ризиків та гармонізацію структури регулятивного капіталу із євродирективами.

Протягом 2019 року Банк забезпечував дотримання усіх обов'язкових економічних нормативів, встановлених Національним банком України. Нормативи ліквідності виконувались зі значним запасом, зокрема, станом на 01.01.2020 LCR у всіх валютах становив 244,2253% (нормативне значення більше 100%) та LCR в іноземних валютах – 263,5929% (нормативне значення більше 100%).

Банк продовжить здійснювати плани по генеруванню внутрішнього капіталу, який включає в себе ініціативи нарощування основного та додаткового капіталу. Ключовими напрямками роботи є розвиток карткових продуктів для фізичних осіб на ринку кредитування та активне управління кредитами, що не обслуговуються, за допомогою наявного у Банку досвіду.

Приймаючи до уваги вищевказані фактори, за оцінкою керівництва Банку, ця фінансова звітність Банку може бути підготовлена на основі принципу безперервної діяльності.

Ця фінансова звітність відображає управлінську оцінку впливу умов здійснення діяльності в Україні на операції та фінансовий стан Банку та підготовлена виходячи із припущення про здатність Банку продовжувати свою діяльність у майбутньому.

Джерелом фінансування Банку є залучення коштів клієнтів та нарощення власного капіталу.

Для забезпечення стабільного розвитку Банку, зусилля менеджменту сконцентровані на забезпеченні високого рівня якості нового кредитного портфеля, нарощення ресурсної бази, продовження роботи з проблемною заборгованістю.

Примітка 3.Основи подання фінансової звітності

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – „МСФЗ”)

Основні принципи облікової політики, що використовувалися у ході підготовки цієї фінансової звітності наведено далі. Ці принципи застосовувались поспільно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не зазначено інше.

Бухгалтерський облік Банку здійснюється відповідно до нормативних вимог щодо організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в банківських установах України, встановлених правилами Національного банку України відповідно до вимог МСФЗ.

Функціональною валютою даної фінансової звітності є гривня (надалі – “грн.”).

Цю фінансову звітність подано у тисячах гривень, якщо не зазначено інше.

Примітка 4. Принципи облікової політики

4.1   Основи оцінки складання фінансової звітності.

Ця фінансова звітність складена на основі методу оцінки за історичною собівартістю, за винятком оцінки фінансових інструментів у відповідності до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», та крім оцінки за справедливою вартістю необоротних активів, утримуваних для продажу, інвестиційної нерухомості та основних засобів груп «Будинки, споруди і передавальні пристрой» та «Земельні ділянки».

4.2   Фінансові інструменти.

Фінансові інструменти оцінюються та обліковуються у відповідності до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», який був вперше застосований Банком з 01.01.2018 року.

Фінансові активи

Первісне визнання

Згідно з положеннями МСФЗ 9, фінансові активи класифікуються за однією з трьох категорій: що оцінюються за амортизованою собівартістю, справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI) та справедливою вартістю з визнанням переоцінки у прибутках або збитках (FVTPL).

При **першісному визнанні** фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати, безпосередньо пов'язані із здійсненням операції.

Якщо на дату першісного визнання справедлива вартість фінансового активу відрізняється від ціни трансакції (без врахування витрат на здійснення операції), Банк відображає таку різницю наступним чином:

- за операціями з акціонерами: у власному капіталі;
- за іншими операціями: у прибутках або збитках.

Дата визнання

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів відображаються:

- на дату розрахунку в разі купівлі-продажу кредитів;
- на дату операції в разі купівлі-продажу боргових цінних паперів.

Класифікація та оцінка: загальна характеристика

Класифікація та оцінка фінансових активів відображає бізнес-модель управління фінансовими активами та характеристики їх грошових потоків.

Фінансовий актив підлягає оцінці **за амортизованою собівартістю**, якщо одночасно виконуються наступні умови:

- актив утримують в рамках бізнес-моделі, мета якої – утримання активів задля збирання контрактних грошових потоків;
- контрактні умови фінансового активу обумовлюють надходження у певні дати грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків за непогашеною частиною основної суми.

Фінансовий актив класифікується для подальшої оцінки як **FVOCI**, якщо він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є як збір контрактних грошових потоків, так і продаж фінансових активів; а договірні умови фінансового активу передбачають надходження у певні дати грошових коштів, які є виключно сплатою основної суми та відсотків за непогашеною частиною основної суми.

При першісному визнанні дольового інструменту, який не утримується для торгівлі, Банк може прийняти нескасовне рішення щодо відображення подальших змін справедливої вартості інструменту в іншому сукупному доході (FVOCI). За 2019 рік Банк не приймав таких рішень.

Усі інші фінансові активи, тобто фінансові активи, які не відповідають критеріям класифікації за амортизованою собівартістю, або FVOCI, класифікуються для подальшої **оценки за справедливою вартістю з визнанням її змін у прибутках або збитках (FVTPL)**.

Крім того, Банк має право при першісному визнанні нескасовно призначити для фінансового активу категорію FVTPL, якщо такий вибір усуває або значно зменшує непослідовність в оцінках або відображення (яку інколи називають «неузгодженістю обліку»), що виникла б в іншому випадку внаслідок оцінки активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними різними методами (в інший спосіб). За 2019 рік Банк не приймав таких рішень.

Оцінка бізнес-моделі

Банк проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується фінансовий актив на портфельній основі, оскільки такий спосіб найкраще відображає порядок управління бізнесом та надання інформації керівництву.

При визначенні належної бізнес-моделі, враховуються наступні висновки:

- як оцінюється ефективність бізнес-моделі (і фінансових активів, що відносяться до цієї бізнес-моделі) та яким чином звітується ключовому управлінському персоналу;
- яким чином оцінюються ризики, що впливають на ефективність бізнес-моделі (а також на фінансові активи, що відносяться до цієї бізнес-моделі) та способи управління цими ризиками;
- як винагороджуються менеджери - наприклад, чи компенсація залежить від справедливої вартості активів, якими управляють, чи від надходження контрактних грошових потоків;
- частота, вартість і час продажу за минулі періоди, причини такого продажу та очікування щодо продажу в майбутньому;
- чи є діяльність з продажу або збір контрактних грошових потоків для бізнес-моделі невід'ємно складовою, чи лише виключенням (бізнес-модель «утримувати з метою збирання контрактних грошових потоків» проти «утримувати та продавати»).

Фінансові активи, які утримуються для торгівлі, та такі, управління та оцінка результатів за якими здійснюється на основі справедливої вартості, оцінюються за FVTPL.

Аналіз характеристик контрактних грошових потоків

Якщо Банк визначає, що бізнес-модель певного портфеля полягає в утриманні фінансових активів задля збирання контрактних грошових потоків (або як задля збирання контрактних грошових потоків, так і для продажу фінансових активів), проводиться оцінка, чи контрактні умови фінансового активу передбачають надходження у певні дати грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків за непогашеною частиною основної суми. З цією метою проценти визначаються як компенсація часової вартості грошей та кредитного ризику, пов'язаного з непогашеною протягом певного періоду часу частиною основної суми, та інших базових для кредитування ризиків та витрат, а також маржі

прибутку. Ця оцінка здійснюватиметься за кожним інструментом окрім та за станом на дату первісного визнання фінансового активу.

Оцінюючи, чи контрактні грошові потоки є виключно виплатами основної суми та процентів, Банк аналізує договірні умови інструмента. Такий аналіз включає оцінку того, чи фінансовий актив передбачає договірні умови, згідно яких строки чи суми контрактних грошових потоків можуть змінюватись таким чином, що не відповідатиме зазначеним характеристикам. Банк розглядає:

- умови дострокової оплати, продовження контракту;
- леверидж-опції;
- обмеження вимог визначеними активами або грошовими потоками;
- контрактно зв'язані інструменти.

Попередня оплата з негативною компенсацією

Негативна компенсація виникає, коли договірні умови дозволяють позичальнику достроково погасити інструмент, але сума дострокової оплати може бути меншою, ніж неоплачена частина основної суми та відсотків. Для застосування оцінки за амортизованою собівартістю, негативна компенсація повинна бути обґрунтованою компенсацією за дострокове припинення дії контракту. У разі невідповідності зазначеному критерію, до фінансового активу застосовується оцінка за FVTPL.

Знецінення: загальна характеристика

Розрахунок очікуваних кредитних збитків вимагає використання облікових оцінок та використання суджень при застосуванні облікової політики Банку.

Банк оцінює на прогнозній основі очікувані кредитні збитки, пов'язані з активними борговими інструментами, що відображаються за амортизованою собівартістю та FVOCI а також заборгованістю, що виникає за наданими зобов'язаннями з кредитування, орендною дебіторською заборгованістю та фінансовими гарантіями. Банк формує резерв за такими збитками на кожну звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає об'єктивну та ймовірнісно-зважену суму, яка визначається шляхом оцінки ряду ймовірних результатів, часової вартості грошей та обґрунтованої і прийнятної інформації, яка доступна без надмірних витрат або зусиль на звітну дату про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов.

Оцінка резервів під очікувані кредитні збитки для фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, є областю, яка вимагає використання складних моделей та суттєвих припущень щодо майбутніх економічних умов та стану обслуговування боргу. Суттєвими судженнями, що необхідні при застосуванні вимог бухгалтерського обліку для оцінки очікуваних кредитних збитків, є:

- визначення критеріїв суттєвого збільшення кредитного ризику;
- вибір відповідних моделей та припущення для оцінки очікуваних кредитних збитків;
- визначення кількості та відносної ваги прогнозних сценаріїв для кожного виду продукту / ринку та відповідних очікуваних кредитних збитків;
- визначення груп подібних фінансових активів для оцінки очікуваних кредитних збитків.

Для Банку кредитний ризик обумовлюється ризиком понесення фінансових втрат, якщо будь-який з контрагентів, клієнтів або ринкових партнерів не виконує свої договірні зобов'язання. Кредитний ризик виникає в основному за міжбанківськими, комерційними та споживчими кредитами, а також за наданими зобов'язаннями кредитування, пов'язаними з такою кредитною діяльністю, але може також виникати внаслідок надання забезпечення у формі фінансових гарантій, акредитивів та акцептів.

Оцінка кредитної заборгованості для цілей управління ризиками є складною і вимагає використання моделей, оскільки заборгованість змінюється при зміні ринкових умов, очікуваних грошових потоків та з плином часу.

Оцінка кредитного ризику щодо портфеля активів передбачає подальші оцінки, як щодо ймовірності виникнення дефолту, відповідних коефіцієнтів збитків та кореляції виникнення дефолту між контрагентами. Банк розраховує кредитний ризик, використовуючи ймовірність дефолту (PD), заборгованість під ризиком дефолту (EAD) та розмір збитку у випадку настання дефолту (LGD).

МСФЗ 9 передбачає триступеневу модель зменшення корисності, яка базується на змінах в кредитній якості інструменту з моменту первісного визнання. Згідно даної моделі, фінансовий інструмент, який не є кредитно-знеціненим при первісному визнанні, класифікується на Стадії 1, а його кредитний ризик підлягає подальшому постійному моніторингу. Якщо відбулось суттєве збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, фінансовий інструмент переводиться до Стадії 2, але він ще не вважається кредитно-знеціненим. Якщо фінансовий інструмент є кредитно-знеціненим, він переміщується до Стадії 3.

Для фінансових інструментів, що знаходяться на Стадії 1, очікувані кредитні збитки оцінюються в сумі частини очікуваних протягом усього строку дії фінансового інструменту збитків, що можуть виникнути в результаті настання подій дефолту протягом наступних 12 місяців.

Очікувані кредитні збитки для інструментів на Стадіях 2 або 3, оцінюються виходячи з кредитних збитків, очікуваних від подій дефолту протягом усього строку дії інструмента. Згідно з МСФЗ 9 при розрахунку очікуваних кредитних збитків необхідно враховувати прогнозну інформацію.

Приобраний або створений кредитно-знецінені фінансові активи - це фінансові активи, що є кредитно-знеціненими на дату первісного визнання. Очікувані кредитні збитки для таких інструментів завжди вимірюються виходячи з усього строку їх дії.

Суттєве збільшення кредитного ризику

Банк констатує суттєве збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом, якщо виконується один або декілька з наведених нижче кількісних, якісних та допоміжного критерій.

Кількісні та якісні критерії

Банк використовує кількісні та якісні критерії як основні показники суттєвого збільшення кредитного ризику, а саме:

- фактична або очікувана значна зміна Кредитного рейтингу;
- порушення умов договору (невиконання зобов'язань, прострочення сплати боргу);
- реалізація/прийняття на баланс Банку заставного майна/частини заставного майна, що виступало забезпеченням виконання зобов'язань Позичальником за договором, в зв'язку з тимчасовими фінансовими труднощами;
- кредити, видані в зоні ООС та Крим;
- наявність статусу дефолту у минулому;
- існуючі або прогнозовані несприятливі зміни комерційних, фінансових або економічних умов, які, як очікується, призведуть до значної зміни здатності позичальника виконати свої боргові зобов'язання.

Спрощений підхід до оцінки очікуваних кредитних збитків за договірними активами, орендною та іншою фінансовою дебіторською заборгованістю

Банк застосовує спрощений підхід та завжди оцінює резерв під очікувані кредитні збитки за договірними активами, дебіторською заборгованістю за договорами операційної оренди та іншою фінансовою дебіторською заборгованістю в сумі кредитних збитків, очікуваних від подій дефолту протягом усього строку дії інструмента.

Визначення дефолту та кредитно-знецінених активів

Визначення дефолту, що використовується Банком повністю узгоджується з визначенням кредитного знецінення, а дефолт визнається за фінансовим інструментом, у разі дотримання одного або декількох з наступних критерій.

Кількісні та якісні критерії

Банк визначає наступні критерії, що свідчать про наявність дефолту:

- значні фінансові труднощі Боржника/Контрагента;
- порушення умов договору (невиконання зобов'язань, прострочення сплати боргу);
- реалізація/прийняття на баланс Банку заставного майна/частини заставного майна, що виступало забезпеченням виконання зобов'язань Позичальником за договором;
- кредити, видані в зоні ООС та Крим;
- отримання інформації про те, що позичальникові або емітенту присвоєно зовнішній рейтинг, який вказує на дефолт;
- зникнення активного ринку для фінансових активів через виникнення фінансових труднощів у емітента;
- придбання фінансового активу з дисконтом, що вказує на понесення кредитних збитків;
- кредитори надають поступки у результаті фінансових труднощів у позичальника, в разі наявності такої інформації у Банка з надійних джерел.

Вищезазначені критерії застосовуються до всіх фінансових інструментів Банку, та узгоджуються з визначенням дефолту, що використовується для цілей управління кредитним ризиком в Банку. Інструмент перестає вважатись дефолтним (тобто є відновленням), якщо він більше не відповідає жодному критерію визначення дефолту, для реструктуризованих проблемних кредитів застосовується te-agging період на рівні 6 місяців.

Характеристика вхідних даних, припущень та методів оцінки

Очікуваний кредитний збиток оцінюється, базуючись на ймовірності настання дефолту протягом наступних 12 місяців, або протягом усього строку дії фінансового інструменту, залежно від того, чи відбулося суттєве збільшення кредитного ризику після первісного визнання, та чи актив розглядається як кредитно-знецінений.

Прогнозна економічна інформація приймається до уваги при визначенні ймовірності дефолту протягом 12 місяців та за весь строк дії фінансового інструменту (PD), заборгованості під ризиком дефолту (EAD) та розміру збитку у випадку настання дефолту (LGD). Ці прогнози змінюються залежно від типу продукту. Очікувані кредитні збитки – продисконтований добуток показників ймовірності дефолту (PD), розміру збитку у випадку настання дефолту (LGD), заборгованості під ризиком дефолту (EAD) та дисконт-фактора (D).

Ймовірність дефолту

Ймовірність дефолту відображає вірогідність того, що позичальник не виконає свої фінансові зобов'язання протягом наступних 12 місяців або протягом всього періоду, що залишився, за зобов'язанням. Загалом ймовірність настання дефолту протягом усього строку дії інструменту розраховується з використанням, в якості початкової точки, ймовірності настання дефолту протягом наступних 12 місяців.

Для оцінки ймовірності настання дефолту непогашеної кредитної заборгованості використовуються матриці міграції з коригуванням PD на очікування макросередовища (здійснюється за допомогою бета-регресії). **Розмір збитку у випадку настання дефолту**

Показник розміру збитку у випадку настання дефолту відображає очікування Банку про величину збитку за дефолтою заборгованості. Розмір збитку у випадку настання дефолту залежить від типу контрагента та продукту. Розмір збитку у випадку настання дефолту виражається у вигляді відсотка. По фінансовим інструментам з ознаками дефолту для кожного з портфелів аналізуються погашення боргу (включаючи погашення Позичальником, реалізацію заставного майна та інші джерела погашення) за останні 5 років або за максимальну можливий період. Дисконтуються потоки на кількість років, які були необхідними для отримання часткового або повного повернення боргу, використовуючи зважену ефективну процентну ставку групи або кредиту (в залежності від методу розрахунку), визначається відношення суми повернення дефолтних позик до суми заборгованості дефолтних позик на кожен місяць в дефолті. Для фінансових інструментів, після дефолту яких (MAD) пройшло менше, ніж визначний ефективний горизонт збору, тобто ще очікуються значні виплати, застосовується

апроксимація Вейбулла (Weibull approximation). Банк визначає LGD з урахуванням макроекономічної інформації через PD, за методом Фрая-Джейкобса (LGD Frye-Jacobs function).

Заборгованість під ризиком дефолту

Заборгованість під ризиком дефолту базується на сумах, які Банк очікує утримувати під час виникнення дефолту, протягом наступних 12 місяців або протягом всього періоду, що залишився. Заборгованість під ризиком настання дефолту протягом наступних 12 місяців або протягом всього періоду дії інструменту визначається на основі очікуваних платежів. Для продуктів, що амортизуються та позик з одноразовим погашенням в кінці терміну, показник заборгованості під ризиком дефолту базується на договірних платежах позичальника за 12 місяців або протягом всього періоду, що залишився. Також в розрахунок враховуються дострокове погашення/рефінансування.

Дисконтування

Для активів, за якими Банк може застосовувати метод ефективної ставки відсотка дисконтування майбутнього грошового потоку для кредитів з фіксованою процентною ставкою здійснюється за первісною ефективною ставкою відсотка, для кредитів із плаваючою процентною ставкою застосовується ефективна ставка відсотка, що була визначена під час останньої зміни номінальної процентної ставки.

Для активів, за якими Банк не може застосовувати метод ефективної ставки відсотка, дисконтування майбутнього грошового потоку здійснюється за процентною ставкою, визначеною в кредитному договорі.

Розрахунок

Оцінку кредитів на зменшення корисності Банк проводить на індивідуальній і портфельній основі. Банк на звітну дату розраховує розмір резерву на покриття очікуваних кредитних ризиків за кредитом, що оцінюється на індивідуальній основі, як суму перевищення балансової вартості кредиту над теперішньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків згідно визначенних сценаріїв реалізації відшкодування та ймовірності реалізації кожного сценарію.

Розмір резерву на покриття очікуваних кредитних ризиків за кредитом, що оцінюється на портфельній основі,- це добуток ймовірності дефолту, розміру збитку у випадку дефолту та заборгованості під ризиком дефолту, помножений на ймовірність ненастания дефолту раніше врахованого періоду часу. Такий розрахунок відображає майбутні значення очікуваних кредитних збитків, які потім дисконтуються на звітну дату та підсумовуються.

Прогнозна інформація

Оцінка суттєвого збільшення кредитного ризику та розрахунок очікуваних кредитних збитків враховують прогнозну інформацію. Банк здійснює аналіз та визначає основні економічні показники, що впливають на кредитний ризик та очікувані кредитні збитки для кожного портфеля.

Перегляд умов договору за фінансовими активами, оцінка яких здійснюється за амортизованою собівартістю

Перегляд умов договору відображається наступним чином:

- якщо в результаті перегляду суттєво змінюються умови вихідного договору, в т.ч. валюта, то визнання існуючого інструменту припиняється, а на томість визнається новий;
- якщо в результаті перегляду умов договору не відбувається припинення визнання існуючого інструменту, Банк здійснює розрахунок його нової валової балансової вартості та визнає різницю у складі Чистих прибутків/(збитків) від модифікації фінансових активів у Звіті про прибутки та збитки; на суму будь-яких витрат, понесених у зв'язку з таким переглядом здійснюється коригування балансової вартості модифікованого інструменту, що амортизується протягом його залишкового терміну існування.

Якісні характеристики модифікації фінансового активу, що приводять до припинення визнання первісного фінансового активу:

1) зміна:

- Валоти кредиту;
- Процентної ставки, не пов'язана зі зміною ставок на ринку;
- Графіків платежу: строків і сум погашення основного боргу при наявних труднощах погасити основний борг в обумовлені договором строки, сплатити проценти/комісії;

2) Наявність зобов'язання щодо прощення частини боргу;

3) Наявність зобов'язання щодо переуступки частини боргу.

Кількісні характеристики модифікації фінансового активу, що приводять до припинення визнання первісного фінансового активу: якщо різниця між валовою балансовою вартістю за первісними умовами та валовою балансовою вартістю за переглянутими або модифікованими умовами складає 10% і більше від поточnoї валової балансової вартості (за первісними умовами), Банк вважатиме модифікацію такою, що приводить до припинення визнання первісного фінансового активу.

Банк припиняє визнавати первісний фінансовий актив і визнає новий фінансовий актив, якщо переглянуті або модифіковані грошові потоки, передбачені договором, приводять до припинення визнання первісного фінансового активу. На дату модифікації визнається новий фінансовий актив за справедливою вартістю, ураховуючи витрати на операцію, пов'язані зі створенням нового фінансового активу (за винятком нового активу, який обліковується за справедливою вартістю з визнанням персоцінки через прибутки/збитки), та визначається сума очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців.

Якщо зміна умов договору, що привела до припинення визнання існуючого інструменту та визнання нового інструменту, відбулася у зв'язку з фінансовими труднощами боржника, Банк визнає такий новий інструмент придбанім (створеним) знеціненим. За новим фінансовим активом, що виник в результаті модифікації, який є знеціненим під час первісного визнання, визнаються кумулятивні зміни в очікуваних кредитних збитках протягом усього строку дії фінансового активу. На кожну звітну дату визнаються результати змін очікуваних кредитних збитків протягом усього строку дії фінансового активу, знеціненого під час первісного визнання (уключаючи позитивні зміни) у складі прибутків/збитків як витрати/доходи на формування/розформування опіночних резервів.

Якщо зміна умов договору не призводить до припинення визнання існуючого інструменту, Банк здійснює оцінку на предмет наявності ознак суттєвого збільшення кредитного ризику шляхом порівняння ймовірностей настання дефолту станом на звітну дату та при первісному визнанні інструменту.

Рекласифікація фінансових активів

Банк рекласифікує фінансові активи між категоріями оцінки виключно у випадку зміни бізнес-моделі, в рамках якої їх утримують.

Фінансові зобов'язання

Первісне визнання

При первісному визнанні фінансові зобов'язання оцінюються за справедливою вартістю мінус (у випадку, якщо зобов'язання не класифікуються для подальшої оцінки за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки у прибутках або збитках) витрати, безпосередньо пов'язані із здійсненням операції.

Якщо на дату первісного визнання справедлива вартість фінансового зобов'язання відрізняється від ціни трансакції (без врахування витрат на здійснення операції), Банк відображає таку різницю наступним чином:

- за операціями з акціонерами: у власному капіталі;
- за іншими операціями: у прибутках або збитках.

Дата визнання

Банк визнає фінансові зобов'язання у Звіті про фінансовий стан лише тоді, коли стає стороною договірних зобов'язань, обумовлених відповідним інструментом.

Класифікація та оцінка

Банк після первісного визнання оцінює фінансові зобов'язання за амортизованою собівартістю, за винятком:

- фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у прибутках або збитках; такі зобов'язання, включаючи похідні фінансові інструменти, оцінюються за справедливою вартістю;
- фінансових зобов'язань, які виникають, якщо передавання фінансового активу не відповідає умовам припинення визнання або застосовується принцип продовження участі;
- договорів фінансової гарантії, які оцінюються за більшою з величин:
- сумою резерву під очікувані кредитні збитки;
- сумою оцінки при первісному визнанні за вирахуванням накопиченої суми доходу, визаного згідно з МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами»;
- зобов'язань з кредитування за ставкою, нижче ринкової, що оцінюються за більшою з величин:
- сумою резерву під очікувані кредитні збитки;
- сумою оцінки при первісному визнанні за вирахуванням накопиченої суми доходу, визаного згідно з МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами».

Банк має право при первісному визнанні нескасовно призначити для фінансового зобов'язання категорію оцінки FVTPL в наступних випадках:

- такий вибір усуває або значно зменшує непослідовність в оцінках або відображені (яку інколи називають «неузгодженістю обліку»), що виникла в іншому випадку внаслідок оцінки активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за підмінами методами (в інший спосіб);
- вони є частиною групи фінансових зобов'язань або фінансових активів та фінансових зобов'язань, управління якими та оцінка результатів здійснюються на основі справедливої вартості відповідно до документально оформленої стратегії управління ризиками або інвестування.

Прибутки або збитки за фінансовими зобов'язаннями, щодо яких Банк при первісному визнанні приймає нескасовне рішення про подальшу оцінку за справедливою вартістю з визнанням її результатів у прибутках або збитках, визнаються наступним чином:

- сума зміни справедливої вартості інструменту, яка обумовлена зміною власного кредитного ризику, визнається у складі іншого сукупного доходу;
- інші зміни справедливої вартості фінансового зобов'язання визнаються у прибутках або збитках.

В 2019 році Банк не приймав таких рішень.

Фінансові зобов'язання не рекласифікуються.

Припинення визнання фінансових активів та фінансових зобов'язань

Фінансові активи

Припинення визнання фінансового активу чи групи подібних фінансових активів (або частини фінансового активу чи частини групи подібних фінансових активів) відбувається:

- якщо закінчився строк дії прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;
- якщо Банк передав права на отримання грошових надходжень від такого активу, або якщо Банк зберігає права на отримання грошових потоків від активу, але взяв на себе контрактне зобов'язання персрахувати їх у повному обсязі без суттєвої затримки третій стороні на умовах «транзитної угоди»;
- якщо Банк передав практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом, або не передав і не зберігає практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом, але передав контроль над цим активом.

Якщо Банк передав свої права на отримання грошових потоків від активу і при цьому не передав і не зберігає практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом, а також не передав контроль над активом, такий актив продовжує відображатись в обліку в межах подальшої участі Банку у цьому активі. Подальша участя Банку в активі, що має форму гарантії за переданим активом, оцінюється за меншим із значень: за первісною балансовою вартістю активу або за максимальною сумою компенсації, яка може бути пред'явленна Банку до сплати.

Банк проводить відповідно, часткове або повне списання валової балансової вартості фінансового активу, що оцінюється за амортизованою собівартістю, якщо не має обґрутованих очікувань щодо їх відшкодування.

Банк має право використати сформований резерв для списання боргу за активом, за яким в майбутньому надходження будь-яких грошових потоків не очікується або вірогідність такого надходження дуже незначна.

Основними подіями, що свідчать про відсутність перспектив отримання Банком будь-яких грошових потоків за активом в майбутньому, можуть бути:

- наявність за активом, не забезпеченим нерухомим майном, прострочення погашення боргу або його частини понад 360 днів, крім боргу за фінансовими кредитами осіб: пов'язаних з Банком; які перебувають з Банком у трудових відносинах; які перебувають з Банком у трудових відносинах, та період між датою звільнення таких осіб та датою прощення їхньої заборгованості не перевищує три роки;
- повна реалізація забезпечення за активом, після якої отримана Банком сума є меншою, ніж сума боргу за активом, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не привели до повного погашення заборгованості, та наявність за активом прострочення погашення боргу або його частини понад 360 днів;
- закінчення строку позовної давності;
- смерть боржника-фізичної особи, за відсутності у неї спадкового майна, на яке може бути звернено стягнення;
- визнання боржника-фізичної особи у судовому порядку безвісно відсутнім або оголошення померлим (за активом, забезпеченим заставою, тільки при відсутності результатів від звернення стягнення на спадкове майно);
- визнання боржника-суб'єкта господарювання банкрутом у встановленому законом порядку або припинення як юридичної особи у зв'язку з його ліквідацією (за активом, забезпеченим заставою, тільки за умови повної реалізації забезпечення);
- наявність за активом прострочення погашення боргу або його частини понад 360 днів та тривалість претензійно-позовної роботи за активом, забезпеченим нерухомим майном, більше 5 років.

Списання за рахунок резерву заборгованості не є підставою для припинення вимог Банку до боржника/контрагента. Банк продовжує проведення в повному обсязі претензійно-позовної роботи щодо відшкодування списаної за рахунок резерву заборгованості.

Фінансові зобов'язання

Припинення визнання фінансового зобов'язання відбувається у разі виконання, анулювання чи закінчення строку дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або у разі внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання, первісне зобов'язання знімається з обліку, а нове відображається в обліку з визнанням різниці у балансовій вартості зобов'язань у звіті про прибутки та збитки.

4.3 Грошові кошти та їхні еквіваленти

Грошові кошти та їхні еквіваленти включають кошти в касі, необмежені у використанні залишки на кореспондентських та строкових депозитних рахунках у Національному банку України та в інших банках з початковим строком погашення до 90 днів.

Гарантійні депозити для операцій з пластиковими картками як кошти з обмеженим використанням не включаються до еквівалентів грошових коштів, вони відображені в інших фінансових активах, і обліковуються за амортизованою собівартістю.

4.4 Кошти в банках

У процесі своєї звичайної діяльності Банк надає кредити або розміщує депозити в інших банках на певні проміжки часу. Первісне визнання коштів в банках здійснюється за справедливою вартістю, в подальшому за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки процента. Суми заборгованості кредитних установ обліковуються за вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення.

4.5 Кредити та заборгованість клієнтів

Кредити, надані клієнтам, являють собою фінансові активи, які не є похідними фінансовими інструментами, з фіксованими або визначеніми платежами, що котируються на активному ринку, за виключенням активів, які класифікуються як інші категорії фінансових активів.

Кредити, надані Банком, первісно визнаються за справедливою вартістю плюс відповідні витрати на проведення операції (за винятком кредитів, які класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, тоді витрати на проведення операції відразу визнаються витратами). У тих випадках, коли справедлива

вартість наданої компенсації не дорівнює справедливій вартості кредиту, наприклад, коли позика надана за ставками, нижчими чи вищими від ринкових, різниця між справедливою вартістю наданої компенсації та справедливою вартістю кредиту визнається як збиток при первісному визнанні кредиту і включається до звіту про фінансові результати в прибутки/збитки або в іншому сукупному доході за операціями з акціонерами Банку.

Надалі кредити в залежності від бізнес-моделі та оцінки, чи контрактні грошові потоки є виключно виплатами основної суми та процентів, оцінюються за амортизованою собівартістю, справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході або справедливою вартістю з визнанням переоцінки у прибутках або збитках, як це зазначено в п.4.2.

Різниця між справедливою вартістю кредиту фінансового активу та вартістю договору за операціями з акціонерами Банку, що була відображенна в капіталі, включається до нерозподіленого прибутку (збитку) під час вибуття фінансового інструменту.

Списання кредитів

У разі неможливості повернення кредитів вони списуються за рахунок визнаного оціночного резерву під очікувані кредитні збитки за наданими кредитами за рішенням Правління Банку. Такі рішення приймаються після того, як керівництво використало усі можливості щодо повернення сум заборгованості Банку та після продажу ним всього наявного забезпечення за кредитом.

Реструктуризація кредитів і заборгованості клієнтів

Банк намагається, по можливості, замість звернення щодо стягнення застави, переглядати умови кредитів, наданих клієнтам, наприклад, продовжувати строки погашення, то погоджує нові умови кредитування.

Облік подібної реструктуризації проводиться із застосування принципів обліку модифікації фінансових активів, викладених в п. 4.2.

Забезпечення

Забезпечення визнаються, коли Банк має поточне юридичне або дійсне зобов'язання, що виникло в результаті минулих подій, для погашення якого ймовірно буде необхідне вибуття ресурсів, які містять у собі певні економічні вигоди, і розмір такого зобов'язання можна достовірно оцінити.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням

Банк під час первісного визнання оцінює та відображає в бухгалтерському обліку фінансові гарантії, а також тверді зобов'язання з кредитування, надані за ставкою, нижчою, ніж ринкова, за справедливою вартістю.

Банк у подальшому після первісного визнання оцінює зобов'язання з кредитування, надані за ставкою, нижчою, ніж ринкова, та фінансові гарантії за найбільшою з двох таких величин:

- 1) сума оціночного резерву під очікувані кредитні збитки;
- 2) сума справедливої вартості фінансового зобов'язання за мінусом амортизації накопиченого доходу згідно з принципами його визнання.

4.6 Інвестиції в цінні папери

Боргові цінні папери первісно визнаються за справедливою вартістю плюс відповідні витрати на проведення операції (за винятком боргових цінних паперів, які класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, тоді витрати на проведення операції відразу визнаються витратами).

Надалі боргові цінні папери в залежності від бізнес-моделі та оцінки, чи контрактні грошові потоки є виключно виплатами основної суми та процентів, оцінюються за амортизованою собівартістю, справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході або справедливою вартістю з визнанням переоцінки у прибутках або збитках, як це зазначено в п.4.2. Примітки 4.

В 2019 році Банк не проводив операцій з інструментами капіталу.

4.7 Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість, яка включає офісні будівлі, а також офісні приміщення та житлову нерухомість, земельні ділянки, що утримуються з метою отримання доходу від довгострокової оренди або доходу від підвищення вартості нерухомості, яка не використовується самим Банком.

Під час первісного визнання інвестиційної власності банк оцінює та відображає її в бухгалтерському обліку за первісною вартістю, яка включає ціну придбання цієї власності та всі витрати, що безпосередньо пов'язані з її придбанням.

Витрати на поточне обслуговування, ремонт та утримання об'єкта інвестиційної власності визнаються витратами під час їх здійснення.

Після первісного визнання об'єкти інвестиційної нерухомості оцінюються за справедливою вартістю з визнанням змін справедливої вартості в прибутку або збитку; амортизація та зменшення корисності не визнається.

Банк здійснює оцінку інвестиційної нерухомості на кожну наступну після первісного визнання звітну дату балансу (щорічно станом на кінець останнього дня календарного року).

Банк припиняє визнавати в балансі об'єкт інвестиційної власності під час його вибуття внаслідок продажу або передавання у фінансовий лізинг (аренду), або якщо більше не очікується отримання будь-яких економічних вигід від його використання.

Зароблений орендний дохід показується у звіті про фінансові результати у складі іншого операційного доходу.

4.8 Основні засоби

Основні засоби оприбутковуються за первісною вартістю - історичною (фактичною) собівартістю основних засобів у вигляді суми грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) основних засобів. Первісна вартість також включає у себе усі витрати, що пов'язані з доставкою, установкою, введенням в експлуатацію об'єкта основних засобів.

Об'єкт основних засобів (приобраний або створений) визнається активом, якщо він контролюється банком, є імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням та його вартість може бути достовірно визначена.

Балансова вартість приданих основних засобів визначається як сума вартості покупки та інших витрат, прямо пов'язаних із придбанням та підготовкою даних активів до експлуатації.

У вартість придбання активів (первісна вартість) включаються всі витрати, пов'язані з придбанням (ціна придбання, в тому числі ввізне мито, непрямі податки, якщо вони не відшкодовуються банку), доставкою, установкою, монтажем, налагодженням та введенням їх в експлуатацію. Адміністративні та інші витрати, які не належать безпосередньо до витрат на придбання об'єкта чи доведення його до робочого стану, не включаються до первісної вартості цього об'єкта.

Витрати на поліпшення об'єктів основних засобів, що призводять до збільшення первісно очікуваних вигід від їх використання, збільшують первісну вартість цих об'єктів. Витрати на ремонт та обслуговування основних засобів визнаються в міру їх здійснення. Витрати на заміну основних частин або компонентів основних засобів капіталізуються, а залишкова вартість заміненої частини відноситься на витрати в звіті про сукупні доходи звітного періоду.

Балансова (залишкова) вартість основних засобів визначається як різниця між первісною (історичною) вартістю та сумою накопичених амортизаційних відрахувань.

Протягом експлуатації основні засоби можуть приводитись у відповідність до цін вартості корисного використання (переоцінюються). Переоцінка здійснюється у випадках, коли балансова вартість основних засобів істотно відрізняється від вартості корисного використання активу. Вартість корисного використання визначається на підставі оцінки незалежних експертів, інформації підприємств-виробників, або організацій, що займаються збитком основних засобів, а також за даними праїс - листів тих газет, що друкують інформацію про ціну, надану їм конкретними торговельними організаціями, а у разі відсутності належної інформації (наприклад, за активами, що вже були в експлуатації) або специфічного використання активу - на підставі оцінки незалежних експертів.

Після первісного визнання об'єкту основних засобів та нематеріальних активів як активу, за винятком об'єктів, що належать до групи «Будинки, споруди і передавальні пристрой» та «Земельні ділянки», подальший облік такого об'єкту здійснюється за первісною вартістю (собівартістю) з вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів вартістю до 6 тис. грн. та строком користування більше року нараховується у першому місяці використання у розмірі 100 відсотків їх вартості.

Амортизація основних засобів нараховується на балансову вартість основних засобів з метою списання активу протягом терміну його корисного використання. Вона розраховується з використанням прямолінійного методу.

Капітальні вкладення в орендовані приміщення амортизуються протягом терміну корисного використання відповідного орендованого активу. Витрати на ремонтні та відновлювальні роботи включаються до операційних витрат на момент їх здійснення, якщо вони не відповідають критеріям капіталізації.

Норми амортизації наведені у таблиці:

Назва категорії	Річна норма %	Термін використання рік	Термін використання місяці
Будівлі	1,25	80	960
Банкомати	5	20	240
Комп'ютерна техніка та обладнання: (робочі станції, монітори, сервери)	11,12	9	108
Касове обладнання (лічильники банкнот; детектори банкнот; інше касове обладнання	8,34	12	144
ПОС-термінали; ноутбуки ; принтери; сканери	14,29	7	84
Обладнання зв'язку (системи зв'язку)	12,5	8	96

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
 Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Телефони	25	4	48
Інша комп'ютерна техніка, телекомуникаційне обладнання, офісна техніка, обладнання зв'язку	20	5	60
Генератори-стабілізатори	5	20	240
Комп.обладнання;телекомуникаційне обладнання;офісна техніка; обладнання зв'язку; обладнання для пластикових карток	10	10	120
Автомобілі власні	11,12	9	108
Автомобілі отримані у фінансовий лізинг	-	відповідно до договору лізингу	-
Меблі, Інформаційні конструкції(вивіски, стенді, лайт-бокси)	8,34	12	144
Сейфи, прилади	6,67	15	180
Інший інвентар(стійки , виставкові стенді, трибуни)	25	4	48
Інші основні засоби (засоби ОПС, інші)	20	5	60
Малоцінні необоротні матеріальні активи (МНМА)	100	в першому місяці використання	1
Завершені капітальні інвестиції в орендовані приміщення (Інші НМА)	4	25	300

При визначенні строку корисного використання активів враховувалось: досвід роботи з подібними активами, сучасний стан активів, питання ремонту та догляду за активами.

На кожну дату балансу визнається зменшення корисності необоротних активів, якщо є свідчення можливої втрати економічної вигоди, а саме:

- протягом періоду експлуатації ринкова вартість активу зменшилася значно більше, ніж це очікувалося, внаслідок плину часу або використання;
- відбулися (або відбудуться найближчим часом) значні зміни у використанні об'єкта, пов'язані з негативним впливом як зовнішніх (технологічні, ринкові, економічні, правові), так і внутрішніх (припинення експлуатації, реструктуризація, ліквідація активу до раніше очікуваної дати тощо) факторів;
- ринкові ставки відсотка або інші ринкові показники прибутковості інвестицій збільшилися і це збільшення, можливо, вплине на ставку дисконту, яка застосовуватиметься під час обчислення вартості використання активу;
- моральне старіння або фізичне пошкодження об'єктів;
- економічна ефективність є (або буде) нижчою, ніж очікувана.

Втрати від зменшення корисності об'єктів основних засобів включаються до складу витрат звітного періоду із збільшенням у балансі суми зносу основних засобів.

За наявності ознак, що свідчать про відновлення корисності об'єкта основних засобів, сума такого відновлення, але не більша, ніж сума попереднього її зменшення, відображається як визнання доходу з одночасним зменшенням суми зносу об'єкта основних засобів.

Збільшення вартості будівель в результаті переоцінки визнається безпосередньо в іншому сукупному доході, за винятком тих випадків, коли воно сторнує зменшення вартості в результаті попередньої переоцінки, визнане у прибутку або збитку. Зменшення вартості будівель в результаті переоцінки визнається у прибутку або збитку, за винятком тих випадків, коли воно сторнує збільшення вартості в результаті попередньої переоцінки, визнане безпосередньо в складі іншого сукупного доходу/збитку.

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Банк отримав би у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації даного активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активу дорівнює нулю, якщо Банк має намір використовувати активи до кінця фізичного строку їх експлуатації. Ліквідаційна вартість активів та строки їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються на кожну звітну дату.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у звіті про прибутки або збитки.

4.9 Нематеріальні активи

Балансова вартість приданих нематеріальних активів визначається як сума вартості покупки та інших витрат, прямо пов'язаних із придбанням та підготовкою даних нематеріальних активів до експлуатації.

Придбани (створені) нематеріальні активи визнаються за первісною вартістю.

Первісна вартість придбаного нематеріального активу складається з вартості придбання (з вирахуванням торговельних знижок), мита, непрямих податків, що не підлягають відшкодуванню, та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з його придбанням та доведенням до стану, придатного для використання за призначенням.

Банк застосовує прямолінійний метод амортизації нематеріальних активів.

Норми амортизації наведені в таблиці:

Назва категорії	Річна норма %	Термін використання рік	Термін використання місяці
Права на користування майном, знаки для товарів і послуг, ліцензіями без обумовленого терміну дії	20	5	60
ABC "Скрудж", ПЗ Qualco, SsonEMBARGO, BNA, CORTEX та ліцензії, ПЗ для телефонів	10	10	120
Ліцензія на використання ПЗ "EPICOR Enterprise", Bussines Object, I-Apply	9,09	11	132
Майнове право на рекламні ролики, знімки	8,34	12	144
Ліцензії на права на торгові марки	5	20	240
Телефонні номери	14,93	6,7	80

Амортизаційні відрахування провадяться до досягнення залишковою вартістю нематеріальних активів нульового значення. Норми амортизації встановлюються у відсотках до балансової вартості кожного нематеріального активу на початок звітного місяця в розмірі визначеному виходячи з терміну корисного використання і вартості кожного об'єкта.

При проведенні обов'язкової щорічної інвентаризації нематеріальних активів було проведено тест на зменшення корисності. Банком не встановлено змін очікуваних економічних вигоди від використання нематеріальних активів, тому перегляд встановлених термінів корисного використання за введеними в експлуатацію нематеріальними активами не здійснювався.

4.10 Операційний, фінансовий лізинг (аренда)

За орендними операціями, в яких Банк є орендарем, Банк здійснює бухгалтерський облік, ідентифікацію оренди, визначення строку оренди, первісну та подальшу оцінку оренди, визнання або звільнення від визнання оренди, переоцінку та модифікацію оренди згідно з МСФЗ 16 «Аренда».

Банк застосовує МСФЗ 16 з 01.01.2019 року. Застосування принципів і вимог МСФЗ 16 в Обліковій політиці Банку з 01.01.2019 року є зміною облікової політики. Банк виконав перше застосування стандарту щодо обліку оренди орендарем ретроспективно з визначенням кумулятивного наслідку першого застосування цього стандарту на 01.01.2019 року.

Згідно з МСФЗ 16 оренда враховується на основі «моделі права користування». Дано модель передбачає, що на дату початку оренди в орендаря є фінансове зобов'язання здійснювати орендні платежі на користь орендодавця за право користування базовим активом протягом терміну оренди.

Оренда класифікується як фінансова оренда, якщо вона передає в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на базовий актив.

Оренда класифікується як операційна оренда, якщо вона передає в основному всі ризики та вигоди, щодо права власності на базовий актив.

Класифікація оренди як фінансової або операційної залежить від суті операції, а не від форми договору.

Фінансовий лізинг (аренда) - це оренда, умовами якої передбачається передавання всіх ризиків і вигод, пов'язаних з правом власності на актив. Право власності може з часом передаватися або не передаватися.

Оренда класифікується як фінансова у випадку коли:

- наприкінці строку дії лізингу (аренди) право власності або інші речові права на актив переходять до лізингодержувача;
- лізингодержувач має право на купівлю цього активу за ціною, яка значно нижча від справедливої вартості на дату реалізації цього права, а на початку строку лізингу (аренди) є обґрунтована впевненість у тому, що це право буде реалізовано;
- строк дії лізингу (аренди) становить більшу частину строку корисного використання активу навіть за умови, що право власності не передаватиметься;
- на початку строку дії лізингу (аренди) теперішня вартість мінімальних лізингових (арендних) платежів майже дорівнює справедливій вартості активу, переданого в лізинг (аренду);
- активи, передані в лізинг (аренду), мають спеціалізований характер, тобто лише лізингодержувач може користуватися ними без суттєвих модифікацій.

Придбання об'єктів фінансового лізингу здійснюється за справедливою вартістю, передбаченою угодами про фінансовий лізинг.

Витрати за операціями з фінансовим лізингом визнаються у Звіт про прибутки та збитки у складі процентних витрат.

Об'єкти лізингу (аренди) підлягають перегляду на зменшення корисності один раз на рік перед складанням річного фінансового звіту Банку.

Лізингові платежі від операційної оренди визнаються як витрати на основі прямолінійного методу протягом лізингового періоду і включаються в операційні витрати.

4.11 Необоротні активи, утримуваниі для продажу, та активи групи вибуття

Необоротні активи, що утримуються банком для продажу, оцінюються і відображаються в бухгалтерському обліку за найменшою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж.

Розмір витрат на продаж визначається в Протоколі Правління Банку, на підставі якого необоротний актив визнається в групі необоротних активів, утримуваних для продажу. Якщо не можливо достовірно оцінити розмір витрат на продаж, то він розраховується в сумі 1% від справедливої вартості активу.

Критерій для віднесення до необоротних активів, утримуваних для продажу є виконання таких умов:

- стан активів, у якому вони перебувають, дає змогу здійснити негайний продаж;
- високий ступінь імовірності їх продажу протягом року з дати класифікації;
- є план продажу;
- є реальні покупці;
- менеджмент не має наміру змінювати план.

Витрати від зменшення корисності при первісному визнанні об'єкту як утримуваного для продажу, включаються до складу витрат звітного періоду із збільшенням у балансі суми зносу основних засобів і накопиченої амортизації об'єктів нематеріальних активів.

Переведення об'єктів необоротних активів до категорії утримуваних для продажу та відображення витрат від зменшення корисності таких об'єктів здійснюється не пізніше дня, наступного за днем передачі.

Амортизація на необоротні активи утримувані для продажу не нараховується.

Під час подальшого обліку необоротних активів як утримуваних для продажу визнаються витрати від зменшення корисності в разі зниження справедливої вартості таких об'єктів за вирахуванням витрат на продаж та визнається дохід в разі збільшення справедливої вартості таких об'єктів, але в сумі, що не перевищує раніше накопичені втрати від зменшення корисності з моменту визнання їх в балансі до моменту припинення їх визнання. Якщо під час оцінки активів, призначених для продажу, не визнавалися зменшення їх корисності та відновлення їх корисності, то на дату припинення їх визнання визнаються доходи або витрати.

4.12 Заставне майно

Майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя та утримується з метою подальшого продажу, що не відповідає критеріям визнання його необоротним активом, утримуваним для продажу, та не може бути визнані необоротним активом для використання в поточній діяльності або інвестиційною нерухомістю, обліковується за балансовим рахунком 3409 за найменшою з двох вартостей: собівартістю або чистою вартістю реалізації.

Для визначення чистої вартості реалізації, що є різницю між очікуваною ціною реалізації запасів в умовах звичайної діяльності та очікуваними витратами на реалізацію, обраховується розмір очікуваних витрат на реалізацію. Якщо не можливо достовірно оцінити розмір очікуваних витрат на реалізацію, то він розраховується в сумі 1% від очікуваної ціни реалізації.

4.13 Похідні фінансові інструменти

Похідний фінансовий інструмент (дериватив) – це фінансовий інструмент, який має все три такі характеристики:

- Його вартість змінюється у відповідь на заміну встановленої ставки відсотка, ціни фінансового інструменту, ціни споживчих товарів, валютного курсу, індексу цін чи ставок, показника кредитного рейтингу чи індексу кредитоспроможності;
- не вимагає початкових чистих інвестицій або вимагає початкових чистих інвестицій менших, ніж ті, що були б потрібні для інших типів контрактів, які мають подібну реакцію на зміни ринкових умов;
- який погашається на майбутню дату.

Банк первісно оцінює та відображає всі похідні фінансові інструменти в бухгалтерському обліку за справедливою вартістю. Витрати на операції визнаються за рахунками витрат під час їх первісного визнання.

Вимоги та зобов'язання за похідними фінансовими інструментами на дату операції обліковуються за позабалансовими рахунками за курсом (ціною), зафіксованим у контракті. Справедлива вартість опціонів на дату операції дорівнює премії опціонів, яка відображається за балансовими рахунками з обліку опціонів.

Похідні фінансові інструменти на кожну наступну після первісного визнання дату балансу оцінюються за справедливою вартістю.

Переоцінка похідних фінансових інструментів, якими є біржові інструменти, здійснюється за результатами кожного біржового дня за визначену біржою ціною котирування (розрахунковою ціною).

Переоцінка похідних фінансових інструментів, якими є позабіржові інструменти, здійснюється у разі зміни їх справедливої вартості.

Результат переоцінки похідних фінансових інструментів, обов'язково відображається в балансі на дату балансу, як актив або зобов'язання в кореспонденції з відповідними рахунками класу 6 "Доходи".

Банк визначає справедливу вартість похідних фінансових інструментів відповідно до вимог МСФЗ 13 "Оцінка справедливої

вартості".

В 2019 році Банк не проводив операцій з похідними фінансовими інструментами, які призначені для обліку хеджування.

4.14 Залучені кошти

Кошти банків, кошти клієнтів, випущені боргові цінні папери, інші залучені кошти та субординований борг первісно визнаються за справедливою вартістю. Потім суми зобов'язань відображаються за амортизованою собівартістю, а будь-яка різниця між балансовою вартістю та вартістю погашення визнається у звіті про фінансові результати протягом періоду дії запозичення за методом ефективної ставки відсотка.

Кошти банків

Заборгованість перед іншими банками обліковується з моменту надання Банку грошових коштів або інших активів банками-контрагентами. Непохідні фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Якщо Банк купує власну заборгованість, вона виключається з балансу, а різниця між балансовою вартістю зобов'язання та сплаченою сумою відноситься на фінансовий результат від досрочового погашення заборгованості.

Кошти клієнтів

Кошти клієнтів включають непохідні фінансові зобов'язання перед фізичними особами, державними або корпоративними клієнтами та обліковуються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Інші залучені кошти

Інші залучені кошти включають фінансування, отримане від небанківських фінансових установ. Інші залучені кошти обліковуються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка

Витрати за залученими коштами визнаються за принципами нарахування та відповідності доходів і витрат і відображаються в звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

4.15 Резерви за зобов'язаннями

Резерви за зобов'язаннями – це зобов'язання не фінансового характеру із невизначенім строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Банк має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що для погашення такого зобов'язання потрібне буде відволікання ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Резерви за умовними зобов'язаннями оцінюються у відповідності до МСБО 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи» (надалі –МСБО 37), який вимагає застосування оцінки та судження керівництва.

Умовні зобов'язання не визнаються у звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до фінансової звітності, за виключенням випадків, коли ймовірність вибуття ресурсів у результаті погашення є незначною. Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до фінансової звітності у тому випадку, коли існує вірогідність надходження економічних вигід.

Резерви за зобов'язаннями кредитного характеру (наданими фінансовими гарантіями, акредитивами, зобов'язаннями з кредитування) визнаються на підставі аналізу аналогічно до кредитів та заборгованості клієнтів.

Фінансові гарантії є безвідкличними зобов'язаннями здійснювати платежі у разі невиконання клієнтами своїх зобов'язань перед третіми сторонами і несуть в собі такий самий ризик, як і кредити. Банк під час первісного визнання оцінює та відображає в бухгалтерському обліку фінансові гарантії за справедливою вартістю.

У подальшому після первісного визнання фінансові гарантії оцінюються за найбільшою з двох таких величин:

- 1) сумою оцінчного резерву під очікувані кредитні збитки;
- 2) сумою справедливої вартості фінансового зобов'язання за мінусом амортизації накопиченого доходу.

Для визнання суми резервів за зобов'язаннями використовується метод найкращої оцінки витрат на звітну дату, який у великій кількості угод визнається комбінацією визначені суми витрат і вірогідності їх понесення. Оцінка результатів та витрат вимагає застосування оцінки та судження керівництва, доповнених досвідом здійснення подібних операцій.

4.16 Податок на прибуток

У цій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства України із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на звітну дату.

Витрати з податку на прибуток включають поточні податкові платежі та відстрочене оподаткування та відображаються у звіті про фінансові результати, якщо тільки вони не мають бути відображені безпосередньо у складі сукупного прибутку

(збитку) у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді безпосередньо у складі сукупного прибутку (збитку).

Відстрочений податок на прибуток розраховується за балансовим методом шляхом визначення тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Ставка податку на прибуток у 2019 році становила 18%.

Поточні витрати з податку на прибуток залежать від оподатковуваного прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від чистого прибутку, відображеного у звіті про фінансові результати, тому що він виключає статті доходів або витрат, які оподатковуються або відносяться на витрати податкового обліку в інших роках, а також виключає статті, які ніколи не оподатковуються або не відносяться на витрати податкового обліку.

Відстрочені податкові зобов'язання, як правило, визнаються по відношенню до всіх тимчасових різниць, які збільшують оподатковуваний прибуток, а відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням імовірності наявності в майбутньому оподатковуваного прибутку, за рахунок якого можуть бути використані тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню. Подібні податкові активи й зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, якщо тимчасові різниці пов'язані з гудвілом або виникають внаслідок первісного визнання (крім випадків об'єднання компаній) інших активів і зобов'язань у рамках операції, яка не впливає на розмір оподатковуваного чи бухгалтерського прибутку.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату й зменшується в тій мірі, у якій більше не існує імовірності того, що буде отриманий оподатковуваний прибуток, якого буде достатньо для повного або часткового відпокодування такого активу.

Відстрочений податок розраховується за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватись в період реалізації відповідних активів або погашення зобов'язань. Відстрочений податок визнається у звіті про прибутки та збитки, крім тих випадків, коли він пов'язаний зі статтями, які безпосередньо відносяться до статей сукупного прибутку (збитку), при цьому відстрочений податок також визнається у складі сукупного прибутку (збитку).

Банк проводить взаємозалік відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань і відображає в фінансовій звітності результатуючу різницю.

В Україні також існує багато інших податків, які стягаються залежно від діяльності Банку. Ці податки включаються до складу операційних витрат у звіті про фінансові результати.

4.17 Статутний капітал та емісійний різниці

Внески в статутний капітал визнаються за історичною вартістю. Емісійний дохід виникає при перевищенні суми внесених коштів над номінальною вартістю випущених акцій. Прибутки та збитки від продажу власних акцій відносяться до емісійного доходу.

Дивіденди по звичайних акціях визнаються як зменшення капіталу в тому періоді в якому вони оголошенні. Дивіденди оголошенні після звітної дати, розглядаються як подія після звітної дати згідно МСБО 10 «Події після звітної дати», і інформація про них розкривається відповідним чином.

4.18 Визначення доходів і витрат

Банк під час визнання доходів і витрат керується принципом нарахування - відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності доходів і витрат під час їх виникнення незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів.

Банк визнає доходи (витрати) за одноразовими послугами [наприклад, комісії за здійснений обмін валют, падання (отримання) консультацій] без відображення за рахунками нарахованих доходів (витрат), якщо кошти отримані (сплачені) у звітному періоді, у якому послуги фактично надаються (отримуються).

Банк визнає доходи і витрати за кожним видом діяльності: операційної, інвестиційної, фінансової. Банк окремо відображає в бухгалтерському обліку кожний вид доходу і витрат. Банк окремо відображає в бухгалтерському обліку результати переоцінки активів та зобов'язань у зв'язку зі зміною офіційного курсу гривні до іноземних валют і банківських металів та результати від купівлі-продажу активів.

Банк визнає витрати шляхом систематичного розподілу вартості активу (наприклад, амортизація) між відповідними звітними періодами, якщо такий актив забезпечує одержання економічних вигід протягом кількох звітних періодів.

Банк визнає витрати, якщо не очікує майбутніх економічних вигід або якщо майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати критеріям їх визнання як активу. Банк відображає витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, у складі витрат того звітного періоду, у якому вони були здійснені.

Банк відображає в бухгалтерському обліку визнані доходи і витрати із застосуванням принципу нарахування не рідше одного разу на місяць за кожною операцією окремо.

Банк відображає в бухгалтерському обліку отримані доходи та здійснені витрати, що належать до майбутніх періодів, на відповідних рахунках з обліку Доходи/витрат майбутніх періодів. Банк щомісяця визнає суму доходів і витрат, що належать до звітного періоду, з відображенням за відповідними рахунками з обліку доходів/витрат. Банк відображає в бухгалтерському обліку доходи і витрати майбутніх періодів в іноземній валюті за немонетарними статтями за офіційними курсами гривні до іноземних валют на дату їх виникнення і не переоцінює під час кожної зміни офіційних курсів гривні до іноземних валют до часу їх визнання за відповідними рахунками за відповідними рахунками з обліку доходів/витрат

Банк відображає доходи і витрати (нараховані, отримані, сплачені) в іноземній валюті за рахунками за відповідними рахунками з обліку доходів/витрат у національній валюті за офіційними курсами гривні до іноземних валют на дату їх визнання. Банк здійснює переоцінку залишків в іноземній валюті за рахунками з обліку нарахованих доходів і витрат у зв'язку із зміною офіційних курсів гривні до іноземних валют і банківських металів. Банк переоцінює доходи і витрати майбутніх періодів в іноземній валюті за монетарними активами та зобов'язаннями у валюту звітності під час кожної зміни офіційних курсів гривні до іноземних валют до часу їх визнання (відображення за рахунками доходів і витрат у відповідному звітному періоді).

Банк для визнання доходу застосовує таку п'ятикрокову модель аналізу:

- 1) ідентифікувати договір;
- 2) ідентифікувати окремі зобов'язання до виконання в межах укладеного договору;
- 3) визначити ціну договору;
- 4) розподілити ціну договору між зобов'язаннями до виконання;
- 5) визнати дохід, коли (або в міру того, як) виконується зобов'язання до виконання.

Банк обліковує договір з покупцем, якщо одночасно виконуються такі умови:

- 1) сторони договору уклали договір (у письмовій формі, усно або згідно з іншою звичайного ділового практикою) і зобов'язуються виконувати передбачені договором зобов'язання;
- 2) банк ідентифікує праваожної сторони стосовно активів та послуг, які передаватимуться;
- 3) банк ідентифікує умови оплати активів та послуг, які передаватимуться;
- 4) сутність договору є комерційною (тобто ризики, розподіл у часі або величина майбутніх грошових потоків банку, як очікується, зміниться в результаті договору);
- 5) отримання банком компенсації, право на яке він отримає в обмін на активи та послуги, що передаватимуться покупцю, є ймовірним.

Банк визнає отриману від покупця компенсацію як дохід, коли договір з покупцем не відповідає вище визначенім умовам тільки в разі настання будь-якої з таких подій:

- 1) у банку не залишилося невиконаних зобов'язань з передавання активів або послуг покупцю і вся або практично вся компенсація, обіцяна покупцем, була отримана банком і не підлягає поверненню; або
- 2) договір було розірвано, а отримана від покупця компенсація не підлягає поверненню.

Банк на дату укладення договору оцінює активи або послуги, обіцяні за договором з покупцем, та ідентифікує як зобов'язання до виконання кожну обіцянку передати покупцю:

- 1) актив/послугу (або сукупність активів/послуг), які є відокремленими; або
- 2) серію відокремлених активів або послуг, які є однаковими по суті та передаються/надаються покупцю за однією і тією самою схемою.

Банк визначає ціну операції як суму компенсації, право на яку він очікує отримати в обмін на передавання обіцянних покупцю активів та послуг, за вирахуванням сум, отриманих від третіх осіб. Банк визнає як дохід частину ціни операції шляхом її розподілу на зобов'язання до виконання, коли (або в міру того, як) виконується таке зобов'язання до виконання. Банк включає в ціну договору витрати, які безпосередньо пов'язані з таким договором (прямі витрати на оплату праці, витрати на управління договором та контроль за його виконанням, витрати, які підлягають відшкодуванню покупцем у повній сумі). Інші витрати банк визнає у складі витрат того звітного періоду, у якому вони були здійснені.

Банк коригує обіцяну суму компенсації, ураховуючи вартість грошей в часі, якщо строки виплат згідно з договором надають сторонам значну вигоду від фінансування передавання товарів / надання послуг (значний компонент фінансування). Банк відображає як процентний дохід або процентні витрати різницю між очікуваною сумою компенсації та сумою, що відображає ціну, за якою обіцяні товари та послуги були б продані покупцю за грошові кошти під час сплати покупцем у момент отримання контролю над такими товарами/послугами. Банк не коригує обіцяну суму компенсації із урахуванням впливу значного компоненту фінансування, якщо в момент укладення договору банк очікує, що період між передаванням банком обіцянних товарів/послуг та їх оплатою покупцем не перевищить один рік.

Банк визнає дохід, коли (або в міру того, як) виконує зобов'язання до виконання шляхом передавання/надання обіцянного активу/послуги покупцю. Актив є переданим, коли (або в міру того, як) покупець отримує над ним контроль. Банк для кожного зобов'язання до виконання, що виконується протягом періоду, визнає дохід протягом періоду, оцінюючи ступінь повноти виконання зобов'язання до виконання із використанням одного з методів: методу результатів або методу ресурсів. Банк визнає дохід щодо зобов'язання до виконання, що виконується протягом періоду, тільки якщо може обґрунтовано оцінити ступінь виконання такого зобов'язання до виконання. Банк визнає дохід у сумі понесених витрат у разі неможливості обґрунтовано оцінити результат виконання зобов'язання до виконання.

Банк відображає договірне зобов'язання в момент здійснення платежу покупцем або в момент, коли такий платіж підлягає сплаті (залежно від того, яка дата раніше), якщо покупець компенсує банку вартість активу/послуги або в банку є безумовне право на суму компенсації (дебіторська заборгованість) до дати фактичного надання послуги покупцю.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Грифітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Банк відображає договірний актив, за винятком сум, які відображаються як дебіторська заборгованість, якщо банк передає активи або надає послуги покупцю до того, як покупець компенсує їх вартість, або до дати, коли компенсація підлягатиме сплаті покупцем.

Банк визнає забезпечення (резерв), яке(ий) формується відповідно до вимог МСБО 37 "Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи", якщо одночасно виконуються такі умови:

- 1) банк має зобов'язання (юридичне чи конструктивне) унаслідок минулої події;
- 2) імовірно, що вибуття ресурсів, що містять економічні вигоди, буде необхідним для виконання зобов'язання;
- 3) можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

Сума, визнана як забезпечення, повинна бути найкращою оцінкою видатків, необхідних для погашення наявного зобов'язання на кінець звітного періоду. Сума забезпечення є теперішньою вартістю видатків, які, як очікується, будуть потрібні для погашення зобов'язання, якщо вплив вартості грошей у часі суттєвий. Банк не визнає забезпечення, а розкриває інформацію про наявність умовного зобов'язання в примітках до фінансової звітності, якщо хоча б один з критеріїв визнання забезпечення, не виконується.

Банк відображає в бухгалтерському обліку умовні зобов'язання, суму яких можна достовірно оцінити, за позабалансовими рахунками. Банк розкриває інформацію про умовні зобов'язання в примітках до фінансової звітності, якщо можливість будь-якого вибуття під час погашення таких умовних зобов'язань не є віддаленою, але неможливо достовірно оцінити їх суму. Банк відображає в бухгалтерському обліку списання (зменшення) умовних зобов'язань та визнає забезпечення, якщо стає ймовірним вибуття майбутніх економічних вигід для суми, яка раніше розглядалася як умовне зобов'язання, у тому звітному періоді, в якому відбувається така зміна ймовірності.

Банк не визнає забезпечення для майбутніх операційних збитків.

У результаті операційної діяльності в банку виникають такі доходи і витрати:

- процентні доходи і витрати;
- комісійні доходи і витрати;
- прибутки (збитки) від торговельних операцій;
- дохід у вигляді дивідендів;
- витрати на формування спеціальних резервів банку;
- доходи від повернення раніше списаних активів;
- інші операційні доходи і витрати;
- загальні адміністративні витрати;
- податок на прибуток.

Процентні доходи і витрати.

Банк визнає за борговими фінансовими інструментами процентний дохід/витрати (нарахування процентів, амортизацію дисконту/премії) за ефективною ставкою відсотка протягом періоду від дати їх придбання до дати припинення визнання, рекласифікації.(крім фінансових зобовязань).

Банк визнає процентні доходи(витрати), за звичай, щоденно, або з періодичністю, визнаеною для окремих продуктів, але, в будь якому разі, не рідше одного разу на місяць.

Банк визнає процентний дохід за борговими фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, в складі суми переоцінки до справедливої вартості відповідно до облікової політики. При цьому, Банк не здійснює нарахування процентів та амортизацію дисконту або премії.

Банк визнає процентні доходи за фінансовими активами, що обліковуються за амортизованою собівартістю, за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості за винятком:

- 1) придбаних або створених знецінених фінансових активів. Для таких фінансових активів застосовується ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику, до амортизованої собівартості фінансового активу з дати первісного визнання;
- 2) фінансових активів, що не були придбаними або створеними знеціненими фінансовими активами, але в подальшому стали знеціненими фінансовими активами. До таких фінансових активів банк застосовує ефективну процентну ставку до амортизованої собівартості фінансового активу в наступних звітних періодах.

Банк визнає процентний дохід за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості фінансового активу, починаючи з наступної дати нарахування процентів, якщо в результаті впливу певних подій раніше знецінений фінансовий актив відновився, і вже не є знеціненим.

Комісійні доходи і витрати (далі - комісії) - операційні доходи і витрати за наданими (отриманими) послугами, сума яких обчислюється пропорційно сумі активу або зобов'язання чи є фіксованою.

Комісії за наданими (отриманими) послугами залежно від мети їх оцінки та основи обліку пов'язаного з ними фінансового інструменту поділяються на:

1. комісії, що є невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту. Ці комісії визнаються в складі первісної вартості фінансового інструменту і впливають на визначення сум дисконту та премії за цим фінансовим інструментом. До них належать такі комісії:
  - комісії за ініціювання кредиту, що отримані (сплачені) банком і пов'язані зі створенням або придбанням фінансового інструменту, що не обліковується в торговому портфелі з визнанням переоцінки через прибутки/збитки (комісії за оцінку фінансового стану позичальника; комісії за оцінку гарантій, застав; комісії за обговорення умов інструменту; комісії за підготовку, оброблення документів та завершення операції тощо);

- комісії, що отримані (сплачені) банком за зобов'язання з кредитування (резервування кредитної лінії) під час ініціювання або придбання кредиту;
- комісії, що отримані (сплачені) банком від випуску боргових зобов'язань, що обліковуються за амортизованою собівартістю.

Комісії, що отримані (сплачені) банком за зобов'язання з кредитування (резервування кредитної лінії) під час ініціювання або придбання кредиту, визнаються невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту, якщо є ймовірність того, що кредитний договір буде укладено. Якщо строк наданого зобов'язання з кредитування закінчується без надання кредиту, то на кінець строку зобов'язання комісії визнаються комісійними доходами (витратами).

Якщо фінансовий інструмент обліковується за справедливою вартістю із визнанням змін справедливої вартості через прибутки/збитки, то комісії, отримані (сплачені) банком, визнаються комісійними доходами (витратами) під час первісного визнання такого фінансового інструменту;

2. комісії, що отримуються (сплачуються) під час надання послуг, визнаються доходами (витратами). До них належать:

- комісії за розрахунково-касове обслуговування клієнтів;
- комісії за обслуговування кредитної заборгованості;
- комісії за резервування кредитної лінії, які розраховуються на пропорційній часу основі протягом строку дії зобов'язання;
- комісії за управління інвестицією тощо.

3. комісії, що отримуються (сплачуються) після виконання певних дій, визнаються як дохід (витрати) після завершення певної операції. До них належать комісії за розподіл акцій (часток) клієнтів, розміщення цінних паперів за операціями з андеррайтингу, за операціями на валютному ринку та ринку банківських металів для клієнтів, синдикування кредиту, за довірче обслуговування клієнтів тощо.

Банк визнає комісії, що є невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту, у складі процентних доходів за фінансовим інструментом.

Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів - це витрати на формування оціночного резерву на зменшення корисності фінансових активів.

Доходи від повернення раніше списаних активів - кошти, що надійшли для погашення заборгованості, яка була визнана банком безнадійною щодо отримання.

Інші операційні доходи і витрати - доходи і витрати від операцій, що не пов'язані з інвестиційною та фінансовою діяльністю, а також ті, що не включені у вищезазначені групи операційних доходів і витрат, зокрема:

- доходи (витрати) від оперативного лізингу (оренди);
- витрати за послуги аудиту;
- витрати на інкасацію;
- неустойки (штрафи, пені), що отримані (сплачені) за банківськими операціями тощо.

Загальні адміністративні витрати - операційні витрати, пов'язані із забезпеченням діяльності банків. До них належать витрати на утримання персоналу (заробітна плата, витрати на соціальне забезпечення, обов'язкові нарахування, страхування, додаткові виплати, премії, навчання тощо); амортизація необоротних активів; витрати на утримання та експлуатацію основних засобів і нематеріальних активів, інші експлуатаційні та господарські витрати (комунальні послуги, охорона тощо); гонорари за професійні послуги (юридичні, медичні тощо); витрати на зв'язок (поштові, телефонні, факс тощо); сплата податків та інших обов'язкових платежів, крім податку на прибуток та інші витрати, спрямовані на обслуговування та управління банком.

Податок на прибуток - операційні витрати банку, пов'язані із сплатою податку відповідно до чинного законодавства України та з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку щодо визнання відстрочених податкових зобов'язань та податкових активів.

Порядок застосування методу ефективної ставки відсотка

Банк визнає процентні доходи і витрати за відповідними рахунками з обліку процентних доходів із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. Банк для визнання процентних доходів застосовує номінальну процентну ставку за фінансовими інструментами, за якими неможливо визначити майбутні грошові потоки (кредити овердрафт, відновлювальні кредитні лінії, вклади/депозити на вимогу), і до яких ефективна ставка відсотка не застосовується (короткострокові депозити, овернайти).

Амортизація дисконту (премії) за фінансовими інструментами здійснюється одночасно з нарахуванням процентів.

Для розрахунку ефективної ставки відсотка визначаються потоки грошових коштів з урахуванням усіх умов договору за фінансовим інструментом, у тому числі включаються всі комісії та інші сплачені або отримані сторонами суми, що є невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту. Якщо неможливо достовірно оцінити потоки грошових коштів або очікуваний строк дії фінансового інструменту, то використовуються потоки грошових коштів, що передбачені відповідним договором, протягом строку дії договору.

Банк ураховує первісно очікувані кредитні збитки в грошових потоках під час розрахунку ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, для придбаних або створених знецінених фінансових активів під час первісного визнання

Банк здійснює коригування валової балансової вартості фінансового активу чи амортизованої собівартості фінансового зобов'язання для відображення фактичних та переглянутих попередньо оцінених грошових потоків, якщо надалі він переглядає попередні оцінки сум платежів та надходжень (за винятком модифікації та змін оцінок очікуваних кредитних збитків) за фінансовими інструментами.

Банк перераховує валову балансову вартість фінансового активу або амортизовану собівартість фінансового зобов'язання шляхом розрахунку теперішньої вартості майбутніх грошових потоків, передбачених договором, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим інструментом (у разі придбаних або створених кредитно-знецінених

фінансових активів - з використанням ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику). Коригування визнається в складі процентних доходів/витрат в кореспонденції з рахунками дисконту/премії.

4.19 Переоцінка іноземної валюти

Функціональною валютою Банку є валюта первинного економічного середовища, в якому працює Банк. Функціональною валютою і валютою подання Банку є національна валюта України – гривня.

Операції в іноземній валуті відображаються у валюті подання шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням офіційного курсу гривні до іноземних валют на дату визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат.

Всі активи та зобов'язання в іноземній валуті відображаються в балансі з дотриманням розподілу їх на монетарні та немонетарні статті.

Монетарні активи і зобов'язання перераховуються у функціональну валюту Банку за офіційним обмінним курсом НБУ на відповідну звітну дату. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, відображаються у фінансовому результаті. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних позицій.

Банк використовував такі курси іноземної валоти для підготовки фінансової звітності, які діяли на кінець відповідних років:

Найменування валюти	31 грудня 2019 (грн.)	31 грудня 2018 (грн.)
1 Долар США	23.686200	27.688264
1 Євро	26.422000	31.714138
1 Швейцарський франк	24.271100	28.248096
1 Російський рубль	0,381600	0.39827

Активи та зобов'язання в іноземній валуті обліковуються в подвійній оцінці по номіналу в валюті і в гривневому еквіваленті по офіційному курсу НБУ, в балансі відображені за офіційним курсом НБУ на звітну дату.

Реалізований фінансовий результат по обмінним валютним операціям визначається як різниця між курсом продажу валоти і вартістю прилбання цієї валоти.

4.20 Активи, що перебувають у довірчому управлінні

Активи та зобов'язання, які Банк утримує від свого імені, але за рахунок третіх сторін, не відображаються у балансі. Для цілей розкриття інформації, до операцій довірчого управління не включаються послуги зберігання цінностей. Комісійні, отримані від операцій довірчого управління, відображаються у складі доходів від виплат та комісійних.

4.21 Виплати працівникам та пов'язані з ними відрахування

Виплати працівникам визнаються як:

- зобов'язання, якщо працівник надав послугу в обмін на виплати, які будуть сплачені в майбутньому;
- витрати, якщо банк споживає економічну вигоду, що виникає внаслідок послуги, наданої працівником в обмін на виплати працівникам.

Виплати працівникам включають:

- a. короткострокові виплати працівникам, такі як заробітна плата працівникам та службовцям, внески на соціальне забезпечення, оплачені щорічні відпустки та тимчасова непрацездатність, участь у прибутку та премій (якщо вони підлягають сплаті протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду), а також негрошові пільги (такі як медичне обслуговування, надання житла, автомобілів, а також надання безкоштовних чи субсидованих товарів або послуг) для теперішніх працівників;
- b. виплати по закінченні трудової діяльності, такі як пенсії, інші види пенсійного забезпечення, страхування життя та медичне обслуговування по закінченні трудової діяльності;
- c. інші довгострокові виплати працівникам, включаючи додаткову відпустку за вислугу років або оплачувану академічну відпустку, виплати з нагоди ювілеїв чи інші виплати за вислугу років, виплати за тривалою непрацездатністю, а також отримання частки прибутку, премії та відстрочену компенсацію, якщо вони не підлягають сплаті повністю протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду;
- d. виплати при звільненні.

Виплати працівникам включають виплати, які надаються або працівникам, або іх утриманцям, та можуть бути надані у формі грошових виплат (або надання товарів чи послуг) безпосередньо працівникам, їхнім дружинам /чоловікам, дітям чи іншим утриманцям або іншим особам, наприклад, страховим компаніям.

Працівник може надавати послуги суб'єктів господарювання на основі повного робочого дня, неповного робочого дня, постійної зайнятості, періодичної зайнятості та на тимчасовій основі.

Згідно з вимогами законодавства України, Банк утримує суми пенсійних внесків із заробітної плати працівників та сплачує їх до пенсійного фонду України. Така пенсійна система передбачає розрахунок поточних виплат роботодавцем як відповідну частку від поточної загальної суми виплат працівникам. Такі виплати відображаються у періоді, в якому була зароблена відповідна заробітна плата. Після виходу на пенсію працівників всі пенсійні виплати здійснюються з Пенсійного фонду України.

Банк формує резерви під зобов'язання за невикористаними відпустками.

4.22 Інформація за операційними сегментами

Сегмент – це відокремлюваний компонент Банку, який надає продукти або послуги (операційний сегмент), або займається наданням продукції або послуг в окремому економічному регіоні (географічний сегмент) і зазнає ризиків та забезпечує прибутковість, відмінну від тих, які притаманні іншим сегментам. Інформація по сегментах, які отримують більшу частину свого доходу від третіх осіб, та доходи, результати діяльності або активи яких становлять не менше десяти процентів від усіх сегментів, подається окремо від інших сегментів.

Розподілення активів, пасивів, доходів та витрат банку здійснюється за такими сегментами:

- послуги корпоративним клієнтам – обслуговування юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;
- послуги фізичним особам – обслуговування фізичних осіб.
- інвестиційна банківська діяльність (казначейські операції)
- інші сегменти та операції

Основою для розподілу доходів і витрат за сегментами є активні і пасивні операції, які безпосередньо надавались визначенім групам клієнтів.

Виділення доходів та витрат в окремий сегмент відбувалося за критерієм: дохід за сегментом становить 10% або більше від загального доходу.

Перерозподіл ресурсів відбувається за середньозваженою внутрішньою банківською трансфертою ціною, яка розраховується у вигляді відсотка, та визначає ціну на фінансові ресурси в разі їх перерозподілу між сегментами та централізацією відповідальності в структурі банку.

Доходами звітного сегмента вважається дохід, який безпосередньо відноситься до сегмента, та відповідна частина доходу банку, що може бути віднесенна до сегмента від зовнішньої діяльності або від операцій між іншими сегментами в межах банку.

Витратами звітного сегмента вважаються витрати, пов'язані з основною діяльністю сегмента, що безпосередньо відносяться до нього, та відповідна частина витрат, що можуть бути обґрутовано віднесені до сегмента, уключаючи витрати від зовнішньої діяльності, та витрати, пов'язані з іншими сегментами в межах банку.

4.23 Операції з пов'язаними особами

Пов'язаними особами з банком вважаються:

контролери банку;

особи, які мають істотну участь у банку, та особи, через яких ці особи здійснюють опосередковане володіння істотною участю у банку;

керівники банку, керівник служби внутрішнього аудиту, керівники та члени комітетів банку;

споріднені та афілійовані особи банку, у тому числі учасники банківської групи;

особи, які мають істотну участь у споріднених та афілійованих особах банку;

керівники юридичних осіб та керівники банків, які є спорідненими та афілійованими особами банку, керівник служби внутрішнього аудиту, керівники та члени комітетів цих осіб;

асоційовані особи фізичних осіб, зазначених вище;

юридичні особи, в яких фізичні особи, зазначені в цій частині, є керівниками або власниками істотної участі;

будь-яка особа, через яку проводиться операція в інтересах осіб, зазначених у цій частині, та на яку здійснюють вплив під час проведення такої операції особи, зазначені в цій частині, через трудові, цивільні та інші відносини.

Перелік пов'язаних сторін визначається банком, враховуючи сутність відносин, а не лише юридичну форму (превалювання сутності над формою). Відносини між пов'язаними сторонами це, зокрема, відносини: материнського банку і його дочірніх банків, підприємств; банку-інвестора і його асоційованих підприємств; банку і фізичних осіб, які здійснюють контроль або мають суттєвий вплив на цей банк, а також відносини цього банку з близькими членами родини кожної такої фізичної

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

особи; банку і його керівника та інших осіб, які належать до провідного управлінського персоналу банку, а також близьких членів родини таких осіб.

Ознаки за якими визначаються фізичні або юридичні особи такими, що є пов'язаними з банком особами:

1. За характером взаємовідносин:

- 1) винятковість;
- 2) економічна залежність;
- 3) спільна інфраструктура;
- 4) недостатня прозорість.

2. За характером операцій:

- 1) мета трансакції та використання коштів;
- 2) документація;
- 3) операційні стандарти;
- 4) заборгованість та кредитоспроможність;
- 5) інструменти внутрішнього контролю;
- 6) відсоткові ставки, комісії та ціни;
- 7) заставне забезпечення та гарантії.

До операцій пов'язаних сторін, зокрема, належать:

- придбання або продаж готової продукції (товарів, робіт, послуг);
- придбання або продаж інших активів;
- операції за агентськими угодами;
- орендні операції;
- операції за ліцензійними угодами;
- фінансові операції;
- надання та отримання гарантій та застав;
- операції з провідним управлінським персоналом та з його близькими членами родини.

Оцінка активів або зобов'язань в операціях пов'язаних сторін здійснюється, зокрема, методом порівнованої неконтрольованої ціни.

За методом порівнюваної неконтрольованої ціни застосовується ціна, яка визначається за ціною на аналогічні товари, готову продукцію, роботи, послуги, що реалізуються не пов'язаному з продавцем покупцеві за звичайних умов діяльності.

У фінансовій звітності, зокрема, примітці "Операції пов'язаних сторін" банк зазначає:

- характер відносин між пов'язаними сторонами;
- види та обсяги операцій (сума або частка в загальному обсязі) пов'язаних сторін;
- методи оцінки активів і зобов'язань, що використані в операціях пов'язаних сторін;
- інформацію про операції між асоційованими компаніями, які обліковуються інвестором за методом участі в капіталі.

Якщо одна пов'язана сторона здійснює контроль або перебуває під контролем іншої пов'язаної сторони, то інформація про характер відносин пов'язаних сторін наводиться незалежно від наявності операцій між ними.

4.24 Зміни в обліковій політиці та в методах подання інформації, виправлення помилок.

4.24.1.За результатами оцінки якості активів, проведеної за станом на 01.01.2019 року, встановлено відсутність обґрунтованих оцінок вважати ймовірним одержанням Банком майбутніх економічних вигід від володіння, розпорядження або використання окремих об'єктів майна, що обліковується на рахунку 3409. В зв'язку з цим, було сформовано забезпечення під можливі втрати у розмірі 16 331 тис. грн., у відповідності до вимог МСФО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи». Також при визначені очікуваних кредитних збитків за окремими кредитами відкориговано ймовірність погашення боргу за рахунок забезпечення та грошових коштів позичальників, та збільшено суму кредитних збитків на суму 18 933 тис. грн.. Банком прийнято рішення щодо перекласифікації грошового забезпечення наданого для гарантій платежів та виконання зобов'язань у відповідності до угод з Компаніями Mastercard International Incorporated та VISA INTERNATIONAL SERVICE ASSOCIATION із статі Інші активи (Інші фінансові активи) до статі Кредити та заборгованість клієнтів. За станом на кінець дня 31.12.2018 балансова вартість грошового забезпечення складала 291 549 тис. грн. в т.ч надане забезпечення - 292 279 тис. грн. та резерв під знецінення - 730 тис. грн. Зазначені коригування відображені шляхом перерахунку фінансової звітності за рік, що закінчився 31.12.2018р.

Ефект перерахунку даних за показниками, що містяться у цій фінансовій звітності, представлено нижче:

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Вплив на Звіт про фінансовий стан (Баланс)					(тис. грн.)
Найменування статті	На 31 грудня 2018р.	Вплив за результатами оцінки якості активів (коригування)	Рекласифікація грошового забезпечення	Вплив переходу на МСФЗ 16 (розкрито у п.4.24.2)	На 31 грудня 2018р. (скоригований)
АКТИВИ					
Кредити та заборгованість клієнтів	4 685 260	(18 933)	291 549		4 957 876
Інші активи	1 208 011		(291 549)	(1 088)	915 374
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Резерви за зобов'язаннями	-	16 331			16 331
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ					
Нерозподілений прибуток / (непокритий збиток)	(3 606 731)	(35 264)			(3 641 995)

Вплив на Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід

Вплив на Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід					(тис. грн.)
Найменування статті	На 31 грудня 2018р.	Вплив за результатами оцінки якості активів (коригування)	На 31 грудня 2018р.	На 31 грудня 2018р. (скоригований)	
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів	(1 076 642)		(18 933)		(1 095 575)
Чистий збиток/(прибуток) від збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями	(32)		(16 331)		(16 363)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	89 069		(35 264)		53 804
Прибуток/(збиток) за рік	89 069		(35 264)		53 804
Інший сукупний дохід після оподаткування	(2 974)		-		(2 974)
Усього сукупного доходу/(збитку) за рік	86 095		(35 264)		50 830

Вплив на Примітку Кредити та заборгованість клієнтів

Таблиця Кредити та заборгованість клієнтів

Найменування статті	На 31 грудня 2018 р	коригування	На 31 грудня 2018 р (скоригований)
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, з них:	4 675 014	272 616	4 947 630
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	6 707 087	292 279	6 999 366
Резерв за кредитами, що надані клієнтам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(2 032 073)	(19 663)	(2 051 736)
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки	10 246	-	10 246
Резерв за кредитами	(2 032 073)	(19 663)	(2 051 736)
Усього кредитів та заборгованості клієнтів за мінусом резервів	4 685 260	272 616	4 957 876

Таблиця Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю

Найменування статті	2018 рік	коригування	2018 рік (скоригований)
Іпотечні кредити, надані фізичним особам	2 110 642		2 110 642
Кредити, надані корпоративним клієнтам	859 871	292 279	1 152 150
Кредити, надані малому та середньому бізнесу	807 245		807 245
Інші кредити, надані фізичним особам	2 929 329		2 929 329
Валова вартість кредитів, що надані клієнтам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	6 707 087	292 279	6 999 366
Резерв за кредитами, що надані клієнтам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(2 032 073)	(19 663)	(2 051 736)
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	4 675 014	272 616	4 957 876

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
 Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Таблиця Аналіз кредитної якості кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, станом на 31.12.2018

(тис. грн.)

Найменування статті	На 31 грудня 2018 р.					коригування			На 31 грудня 2018 р. (скоригований)				
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Усього	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Усього	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Усього	
Кредити та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	3 945 579	155 049	1 104 545	6 707 087	292279				292279	4237858	155 049	1 104 545	6999366
Мінімальний кредитний ризик	3 397 226	11 860	2 057	3 411 435	292279				292279	3689505	11 860	2 057	3703714
Резерви під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(79 632)	(35 574)	(812 950)	(2032073)	(730)	(5 111)	(13 822)	(19 663)	(80 362)	(40 685)	(826 772)	(2051736)	
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	3 865 947	119476	291594	4675014	291 549	(5 111)	(13 822)	272 616	4157497	114 346	277 773	4947630	

Вплив на Примітку Інші фінансові активи

Таблиця Інші фінансові активи

Найменування статті	на 31 грудня 2018	коригування	на 31 грудня 2018 (скоригований)
Дебіторська заборгованість за готівкову гривню	6 899		6 899
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	584 257		584 257
Грошові копіти з обмеженим правом використання	297 361	(292 279)	5 082
Інші фінансові активи	44 314		44 314
Резерв під знецінення інших фінансових активів	(9 464)	730	(8 734)
Усього інших фінансових активів за мінусом резервів	923 367	(291 549)	631 818

Вплив на Примітку Резерви за зобов'язанням

Таблиця Зміни резервів за зобов'язаннями за 2018 рік

(тис. грн.)

Рух резервів	На 31 грудня 2018 р.			коригування			На 31 грудня 2018 р. (скоригований)		
	Кредитні зобов'язання	Інші зобов'язання	Усього	Кредитні зобов'язання	Інші зобов'язання	Усього	Кредитні зобов'язання	Інші зобов'язання	Усього
Залишок на 31.12.2017 р.	7	7	7	7	-	-	7	-	7

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Коригування	1	1	1	-	1
Залишок на 01.01.2018 р.	8	8	8	-	8
Формування та/або					
збільшення резерву	32	32	16 331	32	16 331
Вплив перерахунку у					
валюту подання звітності	(40)	(40)	(40)		(40)
Залишок на 31.12.2018 р.	-	-	16 331	-	16 331

Банк оновив презентацію інформації щодо доходів та витрат операційних сегментів. Результати діяльності сегментів визначено з урахуванням трансфертного ціноутворення та алокації витрат. Зміни підходів щодо розрахунку результатів звітних сегментів пов'язані із запровадженням трансфертного ціноутворення. Трансфертне ціноутворення – це процес формування структури трансфертних цін Банку. Однією з цілей трансфертного ціноутворення є виявлення частки участі в прибутку банку центрів фінансової відповідальності, шляхом віднесення вартості ресурсів на доходи отримані за рахунок їх використання. Такий підхід дозволяє сформувати систему об'єктивної оцінки ефективності напрямів діяльності банку. Базою розрахунку трансфертної ставки є собівартість залучених і розміщених ресурсів, процентна маржа Банку. Собівартість ресурсів процентні витрати/доходи за фінансовим інструментами, що визначаються за середньоділовими залишками активних та пасивних операцій. Процентна маржа різниця між собівартістю процентних активів та процентних пасивів у розрізі валют, без урахування вартості процентних активів за непрацюючим кредитами Зміни підходів до розрахунку результату діяльності сегментів було відображені в статтях в розрізі звітних сегментів у таблиці Доходи, витрати та результати звітних сегментів за 2018 рік

4.24.2.3 01 січня 2019 року Банк вперше застосував МСФЗ 16 «Оренда», керуючись наступними практичними підходами:

- Банк не здійснював повторну оцінку того, чи є договір орендою або чи містить він оренду, на дату певного застосування застосус МСФЗ 16 «Оренда» до договорів, які раніше були ідентифіковані як оренда із **МСБО 17 «Оренда»** та тлумачення Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності (далі –КТМФЗ) 4 «Визначення, чи містить угоди оренду»; та не застосовуватиме МСФЗ 16 до договорів, які не були раніше ідентифіковані як такі, що містять оренду із застосуванням МСБО 17 «Оренда» та КТМФЗ 4 «Визначення, чи містить угоди оренду».
- Банк застосував стандарт ретроспективно з визначенням кумулятивного наслідку першого застосування стандарту, який визнано у звітності на 01.01.2019 р. Порівняльна інформація не передраховувалася. Визнано кумулятивний наслідок першого застосування цього стандарту як коригування залишку нерозподіленого прибутку/збитку на початок періоду станом на 01.01.2019 р.
- На дату першого застосування МСФЗ 16 «Оренда» за орендними договорами, що раніше були класифіковані як операційна оренда згідно з МСБО 17 «Оренда» було визнано орендні зобов'язання, яке оцінювалось за теперішньою вартістю не сплачених орендних платежів, дисконтуваною з використанням ставки додаткових запозичень Банку на дату першого застосування; та актив з права користування, який оцінювалось за величиною, що дорівнює орендному зобов'язанню, скоригованому на суму будь-яких сплачених авансом або нарахованих орендних платежів, пов'язаних з цією орендою, визнаних у звіті про фінансовий стан безпосередньо перед датою першого застосування.
- Банк не здійснював будь-яких коригувань при переході на МСФЗ 16 «Оренда» для оренд, базовий актив за якою є малоцінний (вартість активу не перевищує еквівалент 5 000,00 доларів США за офіційним курсом НБУ на дату визнання (в разі визнання в звязку з першим застосуванням МСФЗ 16 – на 01.01.2019 р.); та до короткострокової оренди (договір оренди на дату початку оренди передбачає термін оренди не більше 12 місяців, не містить опціон на покупку базового активу та не містить права продовження або щодо якого відсутня обґрунтована впевненість, що Банк скористається правом продовження).

За розрахунками банку кумулятивний наслідок першого застосування цього стандарту складає 0,00 грн., тому залишок нерозподіленого прибутку/збитку на початок періоду станом на 01.01.2019 р не коригувався.

Вплив на вхідні залишки за станом на 01.01.2019 року, показники фінансової звітності від застосування МСФЗ 16:

Вплив на Звіт про фінансовий стан (Баланс)

(тис. грн.)

Назва статті	на 31 грудня 2018р.	Вплив переходу на МСФЗ 16 (коригування)	на 01 січня 2019р. (скоригований)
АКТИВИ			
Основні засоби та нематеріальні активи	99 052	80 651	179 703
Інші активи	1 208 011	(1088)	1 206 923
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Інші зобов'язання	561 376	79563	640 939

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
 Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Вплив на Примітку «Основні засоби та нематеріальні активи»

Таблиця Основні засоби та нематеріальні активи

(тис. грн.)

Найменування статті	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, пристлади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Актив з правом користування	Інші необоротні матеріальні активи	Незавершені капітальні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи	Нематеріальні активи	Усього
Балансова вартість на 31 грудня 2018 року	956	42 986	14 505	464	1 939	464	-	20 139	150	17 449	99 052
Первісна (пересоцнена) вартість	956	42 986	70 438	1 361	23 114	3 720	-	51 871	150	51 025	245 621
Знос на 31 грудня 2018 року кінець	-	-	(55 933)	(897)	(21 175)	(3 256)	-	(31 732)	-	(33 576)	(146 569)
Вплив переходу на МСФЗ 16 (коригування)							80 651				80 651
Балансова вартість на 01 січня 2019 року (скоригована)	956	42 986	14 505	464	1 939	464	80 651	20 139	150	17 449	179 703
Первісна (пересоцнена) вартість	956	42 986	70 438	1 361	23 114	3 720	80 651	51 871	150	51 025	326 272
Знос на 01 січня 2019 року	-	-	(55 933)	(897)	(21 175)	(3 256)	-	(31 732)	-	(33 576)	(146 569)

Вплив на Примітку «Інші активи»

Таблиця Інші активи

(тис. грн.)

Найменування статті	на 31 грудня 2018 р.	Вплив переходу на МСФЗ 16 (коригування)	на 01 січня 2019 р. (скоригований)
Дебіторська заборгованість з придбання активів	6 588		6 588
Передоплата за послуги	22 200	(1 088)	21 112
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	253 929		253 929
Інші нефінансові активи	13 189		13 189
Резерви під інші активи	(11 262)		(11 262)
Усього інших активів за мінусом резервів	284 644	(1 088)	283 556

Вплив на Примітку «Інші фінансові зобов'язання»

Таблиця Інші фінансові зобов'язання

(тис. грн.)

Найменування статті	на 31 грудня 2018 р.	Вплив переходу на МСФЗ 16 (коригування)	на 01 січня 2019 р. (скоригований)
Кредиторська заборгованість за цінними паперами	51 659		51 659
Кредиторська заборгованість за операціями з платіжними картками	412 336		412 336
Кредиторська заборгованість за операціями з іноземною валютою	9 598		9 598
Кредиторська заборгованість за прийнятими платежами та переказами	29 977		29 977
Кредиторська заборгованість за лізингом (рендою)	-	79 563	79 563
Інші фінансові зобов'язання	15 382		15 382
Усього інших фінансових зобов'язань	518 952	79 563	598 515

4.25 Суттєві облікові судження та оцінки, їх вплив на визнання активів та зобов'язань.

Банк використовує оцінки та припущення, які впливають на суми активів та зобов'язань, що відображаються у фінансовій звітності у наступному фінансовому році. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банку також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Безперервність діяльності. Керівництво банку здійснило оцінку можливості подальшої безперервної діяльності Банком та впевнилось в наявності ресурсів та здатності для продовження діяльності в осяжному майбутньому. Керівництву не відомі будь-які невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості банку здійснювати безперервну діяльність. Ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що Банк здатен продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому майбутньому.

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів. Справедлива вартість похідних фінансових інструментів, під яких несмає котирувань на активному ринку, визначається за допомогою методик оцінки. Наскільки це можливо, в цих методиках використовуються лише відкріті дані, проте такі фактори, як кредитний ризик (як власний, так і контрагента), коливання та відповідності вимагають від керівництва робити розрахунки. Зміни припущення щодо цих факторів можуть вплинути на вказану у звітності справедливу вартість. Зміна припущень, не підкріплених наявними ринковими даними, можливим альтернативним варіантом не призвела б до суттєвої зміни суми прибутку, доходів, загальної суми активів чи зобов'язань.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України припускає можливість різних тлумачень.

Початкове визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Банк здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснюються такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

Примітка 5. Переход на нові та переглянуті стандарти

Для підготовки цієї фінансової звітності, наведений далі перелік нових або переглянутих стандартів в перший раз стали обов'язковими для фінансового року, що почався 1 січня 2019 року, або набирають чинності для річних періодів, що починаються після 1 січня 2019 р., з можливістю їх досрочового застосування :

- Інтерпретація IFRIC 23 Невизначеність щодо нарахувань податку на прибуток податкових витрат (вищена в червні 2017 році) – це тлумачення, що застосовується до річних періодів, що починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати (досрочеве застосування дозволено), наводить інструкції щодо відображення наслідків невизначеності при обліку податку на прибуток відповідно до МСБО 12, зокрема: (i) чи слід розглядати невизначені податкові процедури окремо, (ii) припущення щодо перевірок податкових органів, (iii) визначення оподатковованого прибутку (податкових збитків), податкових баз, невикористаних податкових збитків, невикористаних податкових кредитів, ставки податку та (iv) наслідки змін у фактах та обставинах. Банк не очікує суттєвого впливу інтерпретації на річну фінансову звітність.
- МСФЗ 16 «Оренда» застосовується з 01.01.2019 року. Стандарт замінює МСБО 17 та його тлумачення. Найбільша зміна – це те, що практично всі лізингові операції відображаються на балансах орендарів за єдину моделью (за винятком оренди менш, ніж за 12 місяців та оренди малоцінних активів), таким чином, зникає різниця між операційною та фінансовою орендою. Однак бухгалтерський облік орендодавця залишається практично незмінним, і відмінність між операційною та фінансовою орендою зберігається. Вплив застосування МСФЗ 16 на фінансову звітність наведено у Примітці 4.24.2.
- МСФЗ 17 «Договори страхування», що набирають чинності з 01.01.2021 року. Банк не очікує суттєвого впливу стандарту на фінансову звітність Банку.
- Поправки до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” та МСБО 8 “Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки” покликані полегшити розуміння визначення суттєвості в МСБО 1, проте не призначенні для зміни основної концепції суттєвості в стандартах. Визначення суттєвості в МСБО 8 було замінено посиланням на МСБО 1. Набирають чинності для річних періодів, що починаються з або після 01 січня 2020 року, проте дозволяється досрочеве застосування.
- 26 вересня 2019 року Рада МСФЗ видала «Реформу порівняльної ставки відсоткової ставки (zmіни до МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7), як першу реакцію на потенційний вплив реформи МБОР на фінансову звітність. Поправки є чинними для річних періодів, що починаються з або після 01 січня 2020 року.
- 22 жовтня 2018 року Рада МСФЗ видала поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», в яких переглядається визначення бізнесу. Поправки мають застосовуватись до об'єднання бізнесу, дата придбання яких на момент або після початку перших річних звітних періодів, які починаються з 01 січня 2020 року, проте дозволяється досрочеве застосування.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

- Зміни Концептуальної основи фінансової звітності (поправки, які фактично є оновленнями, вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Поправки до МСБО 28 «Довгострокові інвестиції в асоційовані організації та спільні підприємства» що набули чинності для періоду за рік, що починається 1 січня 2019 року, або пізніше. Їх застосування не мало суттєвого впливу на розкриття інформації або на суми, які відображаються у цій фінансовій звітності.

Примітка 6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Таблиця 6.1. Грошові кошти та їх еквіваленти

Найменування статті	на 31 грудня 2019	на 31 грудня 2018	(тис. грн.)
Готівкові кошти	345 811	213 535	
Кошти в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	516 000	192 800	
Кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайт у банках України	1 308 044	932 256	
інших країн	81 554	63 956	
Резерв за грошовими коштами та їх еквівалентами	1 226 490	868 300	
Усього грошових коштів та їх еквівалентів за мінусом резервів	2 167 422	1 335 851	

Кошти в Національному банку України становлять собою суми, розміщені в Національному банку України для забезпечення щоденних розрахунків та інших операцій.

В статтю Кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайт у банках включені нараховані проценти на залишки на кореспондентських рахунках в сумі: на 31.12.2019р. – 909 тис.грн.; на 31.12.2018р. – 563 тис.грн.

Нараховані проценти та резерв за грошовими коштами та їх еквівалентами не є грошовим рухом коштів, тому не враховані в статтях Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду, Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду в Звіті про рух грошових коштів.

Валютний та процентний ризики грошових коштів та їх еквівалентів розкрито у Примітці 31. Інформація про операції нов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

Таблиця 6.2. Аналіз зміни резерву за грошовими коштами та їх еквівалентами

Найменування статті	2019 рік	2018 рік	(тис. грн.)
Резерв під знецінення становим на початок періоду	(2 740)	(206)	
Придбані /ініційовані фінансові активи	(223)	(2 486)	
Курсові різниці	530	(48)	
Резерв під знецінення становим на кінець періоду	(2 433)	(2 740)	

Таблиця 6.3. Аналіз зміни валової балансової вартості грошових коштів та їх еквівалентів

Найменування статті	2019 рік	2018 рік	(тис. грн.)
Валова балансова вартість на початок періоду	1 338 591	940 304	
Придбані /ініційовані фінансові активи	831 264	398 287	
Валова балансова вартість на кінець звітного періоду грошових коштів та їх еквівалентів	2 169 855	1 338 591	

Таблиця 6.4. Аналіз кредитної якості грошових коштів та їх еквівалентів

Рівень рейтингу	2019 рік	2018 рік	(тис. грн.)
Високий рейтинг	2 167 416	1 335 851	
Стандартний рейтинг	6	-	
Усього грошових коштів та їх еквівалентів	2 167 422	1 335 851	

Примітка 7. Кредити та заборгованість клієнтів

Таблиця 7.1. Кредити та заборгованість клієнтів

Найменування статті	2019 рік	2018 рік	(тис. грн.)
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, з них:	9 737 549	4 947 630	
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	11 964 427	6 999 366	
Резерв за кредитами, що надані клієнтам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(2 226 878)	(2 051 736)	
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки	5 579	10 246	
Резерви за кредитами	(2 226 878)	(2 051 736)	
Усього кредитів та заборгованості клієнтів за мінусом резервів	9 743 128	4 957 876	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю та резерв під очікувані кредитні збитки на 31.12.2018р. перераховано, про що описано в п.4.24 Примітки 4.

Таблиця 7.2. Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю

Найменування статті	2019 рік	2018 рік
Іпотечні кредити, надані фізичним особам	1 196 228	2 110 642
Кредити, надані корпоративним клієнтам	1 354 544	1 152 150
Кредити, надані малому та середньому бізнесу	16 295	807 245
Інші кредити, надані фізичним особам	9 397 360	2 929 329
Валова вартість кредитів, що надані клієнтам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	11 964 427	6 999 366
Резерв за кредитами, що надані клієнтам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(2 226 878)	(2 051 736)
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	9 737 549	4 947 630

Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю та резерв під очікувані кредитні збитки на 31.12.2018р. перераховано, про що описано в п.4.24 Примітки 4.

Таблиця 7.3. Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки

Найменування статті	2019 рік	2018 рік
Кредити, надані фізичним особам	2 578	1 111
Кредити, надані корпоративним клієнтам	3 001	9 135
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки	5 579	10 246

Таблиця 7.4. Аналіз кредитної якості кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, станом на 31.12.2019

Найменування статті	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придані або створені знецінені активи	Усього
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	9 411 232	159 856	1 206 067	1 187 272	11 964 427
Мінімальний кредитний ризик	8 883 679	12 732	1 667	514	8 898 592
Низький кредитний ризик	461 871	2 038	104	-	464 013
Середній кредитний ризик	3 284	57 116	98	-	60 498
Високий кредитний ризик	62 398	87 970	-	-	150 368
Дефолтні активи	-	-	1 204 198	1 186 758	2 390 956
Усього валова балансова вартість кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	9 411 232	159 856	1 206 067	1 187 272	11 964 427
Резерви під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(180 193)	(56 412)	(947 656)	(1 042 617)	(2 226 878)
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	9 231 039	103 444	258 411	144 655	9 737 549

Рівень кредитного ризику визначається згідно перехідної таблиці, наведеної Банком в Таблиці 7.4.1.

Таблиця 7.4.1

Клас боржників, що оцінюються за 10 класами	Клас боржників, що оцінюються за 5 класами	Кредитна якість активів	Рівень кредитного рейтингу
1	1	Мінімальний кредитний ризик	
2	1	Мінімальний кредитний ризик	Високий рейтинг
3	2	Низький кредитний ризик	
4	2	Низький кредитний ризик	Стандартний рейтинг

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

5				
6	3	Середній кредитний ризик	Рейтинг нижчий, ніж стандартний	
8	4	Високий кредитний ризик	Прострочені, але не знецінені кредити	
10	5	Дефолтні активи	Індивідуально знецінені	

Класи боржників визначались з урахуванням регуляторних вимог щодо кредитного ризику.

Таблиця 7.5. Аналіз кредитної якості кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, станом на 31.12.2018

(тис. грн.)

Найменування статті	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Pридбані або створені знецінені активи	Усього
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	4 237 858	155 049	1 104 545	1 501 914	6 999 366
Мінімальний кредитний ризик	3 689 505	11 860	2 057	292	3 703 714
Низький кредитний ризик	266 678	5 185	65	652	272 580
Середній кредитний ризик	201 959	24 714	2 325	22 527	251 525
Високий кредитний ризик	79 716	113 290	-	5 946	198 952
Дефолтні активи	-	-	1 100 098	1 472 497	2 572 595
Усього валова балансова вартість кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	4 237 858	155 049	1 104 545	1 501 914	6 999 366
Резерви під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(80 362)	(40 685)	(826 772)	(1 103 917)	(2 051 736)
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	4 157 496	114 364	277 773	397 997	4 947 630

Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю та резерв під очікувані кредитні збитки на 31.12.2018р. перераховано, про що описано в п.4.24 Примітки 4.

Таблиця 7.6 Зміна резервів під очікувані кредитні збитки за заборгованістю клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, за 2019 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Перша стадія зменшення корисності (далі - Стадія 1)	Друга стадія зменшення корисності (далі - Стадія 2)	Третя стадія зменшення корисності (далі - Стадія 3)	Первісно знецінені активи (кошти та депозити)	Усього
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31.12.2018	80 362	40 685	826 772	1 103 917	2 051 736
Активи, визнання яких було припинено або погашено (окрім списаних за рахунок резервів)	(10650)	(3422)	(12930)	(2861)	(29863)
Придбані/ініційовані активи	84 378	22 541	28 612	2 868	138 399
Загальний ефект від переведення між стадіями	(8 084)	(26 995)	27 292	7 787	-
Зміни резервів при переведені до стадії 1	5 714	(3653)	(2061)	-	-
Зміни резервів при переведені до стадії 2	(1380)	1 764	(384)	-	-
Зміни резервів при переведені до стадії 3	(12364)	(25106)	37 470	-	-

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Зміни резервів при переведені до стадії POCI	(54)	-	(7 733)	7 787	-
Загальні зміни оцінки резерву за стадіями	(4458)	31615	167461	-	194618
Переведені до стадії 1	(4458)	-	-	-	(4458)
Переведені до стадії 2	-	31615	-	-	31615
Переведені до стадії 3	-	-	167 461	-	167 461
Переведені до стадії POCI	-	-	-	-	-
Збільшення/зменшення корисності без переходу між стадіями	40 748	(1572)	85 714	154 369	279 259
Коригування процентних доходів	711	1	13 225	20 899	34 836
Зміна параметрів/моделей, які використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків	-	-	(3333)	(3613)	(6946)
Списання активів за рахунок резервів	-	-	(189215)	(51831)	(241046)
Курсові різниці	(10 899)	(33436)	31351	(181 131)	(194 115)
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31.12.2019	180 192	56 412	947 657	1 042 617	2226878

Резерв під очікувані кредитні збитки на 31.12.2018р. перераховано, про що описано в п.4.24 Примітки 4.

Таблиця 7.7 Зміна резервів під очікувані кредитні збитки за заборгованістю клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, за 2018 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Перша стадія зменшення корисності (далі - Стадія 1)	Друга стадія зменшення корисності (далі - Стадія 2)	Третя стадія зменшення корисності (далі - Стадія 3)	Первісно знецінені активи (кошти та депозити)	Усього
Резерв під очікувані кредитні збитки на 01.01.2018	39 102	48 988	679 441	815 391	1 582 922
Активи, визнання яких було припинено або погашено (окрім списаних за рахунок резервів)	(6 921)	(1 904)	(4 607)	(1 605)	(15 037)
Придбані/ініційовані активи	51 622	13 635	25 140	1 100	91 497
Загальний ефект від переведення між стадіями	37 967	(18 405)	(20 728)	1 166	-
Зміни резервів при переведені до стадії 1	41 810	(25 359)	(16 451)	-	-
Зміни резервів при переведені до стадії 2	(1 133)	18 575	(17 442)	-	-
Зміни резервів при переведені до стадії 3	(2 710)	(11 620)	13 164	1 166	-
Загальні зміни оцінки резерву за стадіями	(34 747)	(370)	23 293	(51)	(11 875)
Переведені до стадії 1	(34 747)	-	-	-	(34 747)
Переведені до стадії 2	-	(370)	-	-	(370)
Переведені до стадії 3	-	-	23 293	(51)	23 242
Збільшення/зменшення корисності без переходу між стадіями	23 569	1913	223 574	329 674	578 730
Доформування резерву з метою списання активу	-	-	408 324	57 778	466 102
Коригування процентних доходів	(37)	(961)	4 750	45 984	49 736
Зміна параметрів/моделей, які використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків	-	-	(17 204)	-	(17 204)
Списання активів за рахунок резервів	-	-	(553 757)	(163 319)	(717 076)
Курсові різниці	7 774	(20 616)	37 818	18 965	43 941
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31.12.2018	80 362	40 685	826 772	1 103 917	2 051 736

Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю та резерв під очікувані кредитні збитки на 31.12.2018р. перераховано, про що описано в п.4.25 Примітки 4.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Таблиця 7.8. Зміна валової балансової вартості кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, за період з 01.01.2019 до 31.12.2019

(тис. грн.)

Найменування статті	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Pридбані або створені знецінені активи	Усього
				знецінені активи	
Валова балансова вартість на 01.01.2019	4 237 858	155 049	1 104 545	1 501 914	6 999 366
Придбані/ініційовані активи	5 197 574	66 030	33 376	4 243	5 301 223
Фінансові активи, визнання яких було припинено або погашені (окрім списаних)	(871 374)	(44 792)	(16 958)	(12 568)	(945 692)
Загальний ефект від переведення між стадіями	(288 986)	(25 919)	296 026	18 879	-
Зміни балансової вартості при переведенні до стадії 1	18 117	(14 368)	(3 749)	-	-
Зміни балансової вартості при переведенні до стадії 2	(39 784)	40 372	(588)	-	-
Зміни балансової вартості при переведенні до стадії 3	(260 525)	(51 923)	312 448	-	-
Зміни балансової вартості при переведенні до стадії POCI	(6 794)	-	(12 085)	18 879	-
Загальні зміни балансової вартості за стадіями	(997)	26 017	39 459	(11 422)	53 057
Переведені до стадії 1	(997)	-	-	-	(997)
Переведені до стадії 2	-	26 017	-	-	26 017
Переведені до стадії 3	-	-	39 459	-	39 459
Переведено до стадії POCI	-	-	-	(11 423)	(11 423)
Збільшення/зменшення балансової вартості без переходу між стадіями	1 272 087	(9 312)	40 858	52 383	1 356 016
Зміна параметрів/моделей, які використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків	-	-	(4 767)	(4 960)	(9 727)
Списання активів за рахунок резервів	-	-	(189 215)	(51 831)	(241 046)
Курсові різниці	(423 916)	(33 136)	198 769	(290 487)	(548 770)
Інші зміни	-	-	-	-	-
Валова балансова вартість на 31.12.2019	9 411 232	159 856	1 206 067	1 187 272	11 964 427

Таблиця 7.9. Зміна валової балансової вартості кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, за період з 01.01.2018 до 31.12.2018

(тис. грн.)

Найменування статті	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Pридбані або створені знецінені активи	Усього
				знецінені активи	
Валова балансова вартість на 01.01.2018	1 670 569	715 894	1 360 241	1 641 265	5 387 969
Придбані/ініційовані активи	2 995 159	51 031	31 893	-	3 078 083
Фінансові активи, визнання яких було припинено або погашені (окрім списаних)	(706 455)	(7 271)	(12 457)	(10 314)	(736 497)
Переведені до стадії 1	109 667	(74 296)	(35 371)	-	-
Переведені до стадії 2	(36 764)	43 381	(6 617)	-	-
Переведені до стадії 3	(23 676)	(34 397)	58 073	-	-
Зміна умов (модифікація), яка не призводить до припинення визнання	-	-	-	5 577	5 577
Списання активів за рахунок резервів	-	-	(553 757)	(163 319)	(717 076)
Курсові різниці	(15 750)	(4 968)	(16 667)	(21 690)	(59 075)
Інші зміни	245 108	(534 325)	279 207	50 395	40 385
Валова балансова вартість на 31.12.2018	4 237 858	155 049	1 104 545	1 501 914	6 999 366

Таблиця 7.10. Вразливість валової балансової вартості кредитів, що обліковуються за амортизованою собівартістю, на 31 грудня 2019 року

Рівень кредитного рейтингу	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	(тис. грн.)
Високий рейтинг	8 366 941	12 731	1 667	514	8 381 853
Стандартний рейтинг	978 610	2 038	104	-	980 752
Рейтинг нижчий, ніж стандартний	3 283	57 117	98	-	60 498
Прострочені, але не знецінені кредити	62 398	87 970	-	-	150 368
Знецінені	-	-	1 204 198	1 186 758	2 390 956
Усього	9 411 232	159 856	1 206 067	1 187 272	11 964 427

Таблиця 7.11. Вразливість валової балансової вартості кредитів, що обліковуються за амортизованою собівартістю, на 31 грудня 2018 року

Рівень кредитного рейтингу	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	(тис. грн.)
Високий рейтинг	3 689 505	11 860	2 057	292	3 703 714
Стандартний рейтинг	266 678	5 185	65	652	272 580
Рейтинг нижчий, ніж стандартний	201 959	24 714	2 325	22 527	251 525
Прострочені, але не знецінені кредити	79 716	113 290	-	5 946	198 952
Знецінені	-	-	1 100 098	1 472 497	2 572 595
Усього	4 237 858	155 049	1 104 545	1 501 914	6 999 366

Рівень кредитного рейтингу визначається згідно перехідної таблиці, наведеної Банком в Таблиці 7.4.1.

Таблиця 7.12. Вплив вартості застави на якість кредиту за 2019 рік

Найменування статті	Балансова вартість кредитів	Очікувані грошові потоки від реалізації заставленого забезпечення	Вплив застави
Іпотечні кредити, надані фізичним особам	2 93 497	419 801	0
Кредити, надані корпоративним клієнтам	1 293 599	1 081 539	212 060
Кредити, надані малому та середньому бізнесу	2 640	12 571	0
Інші кредити, надані фізичним особам	8 147 813	265 169	7 882 644
Усього кредитів	9 737 549	1 779 080	8 094 704

Для проведення оцінки майна застосовуються такі основні методичні підходи:

- *витратний;*
- *дохідний;*
- *порівняльний.*

Витратний підхід ґрунтується на врахуванні принципів корисності і заміщення.

Витратний підхід передбачає визначення поточної вартості витрат на відтворення або заміщення об'єкта оцінки з подальшим коригуванням їх на суму зносу (знецінення).

Основними методами витратного підходу є метод прямого відтворення та метод заміщення.

Метод прямого відтворення полягає у визначенні вартості відтворення з подальшим вирахуванням суми зносу (знецінення).

Метод заміщення полягає у визначенні вартості заміщення з подальшим вирахуванням суми зносу (знецінення).

За допомогою методів прямого відтворення та заміщення визначається залишкова вартість заміщення (відтворення). Під час застосування методу прямого відтворення або методу заміщення використовуються вихідні дані про об'єкт оцінки, інформація про відтворення або заміщення об'єкта оцінки чи подібного майна в сучасних цінах або середньостатистичні показники, які узагальнюють умови його відтворення або заміщення в сучасних цінах.

Дохідний підхід базується на врахуванні принципів найбільш ефективного використання та очікування, відповідно до яких вартість об'єкта оцінки визначається як поточна вартість очікуваних доходів від найбільш ефективного використання об'єкта оцінки, включаючи дохід від його можливого перепродажу.

Основними методами дохідного підходу є пряма капіталізація доходу та непряма капіталізація доходу (дисконтування грошового потоку). Вибір методів оцінки при цьому залежить від наявності інформації щодо очікуваних (прогнозованих) доходів від використання об'єкта оцінки, стабільності їх отримання, мети оцінки, а також виду вартості, що підлягає визначенню.

За допомогою дохідного підходу визначається ринкова вартість та інвестиційна вартість, а також інші види вартості, які ґрунтуються на принципі корисності, зокрема ліквідаційна вартість, вартість ліквідації тощо.

Інформаційними джерелами для застосування дохідного підходу є відомості про фактичні та (або) очікувані доходи та витрати об'єкта оцінки або подібного майна. Оцінювач прогнозує та обґрутує обсяги доходів та витрат від сучасного

використання об'єкта оцінки, якщо воно є найбільш ефективним, або від можливого найбільш ефективного використання, якщо воно відрізняється від існуючого використання.

Метод прямої капіталізації доходу застосовується у разі, коли прогнозується постійний за величиною та рівний у проміжках періоду прогнозування чистий операційний дохід, отримання якого не обмежується у часі. Капіталізація чистого операційного доходу здійснюється шляхом ділення його на ставку капіталізації.

Метод непрямої капіталізації доходу (дисконтування грошових потоків) застосовується у разі, коли прогнозовані грошові потоки від використання об'єкта оцінки є неоднаковими за величиною, непостійними протягом визначеного періоду прогнозування або якщо отримання їх обмежується у часі. Прогнозовані грошові потоки, у тому числі вартість реверсії, підлягають дисконтуванню із застосуванням ставки дисконту для отримання їх поточої вартості.

Ставка капіталізації та ставка дисконту визначаються шляхом аналізу інформації про доходи від використання подібного майна та його ринкові ціни або шляхом порівняльного аналізу дохідності інвестування в альтернативні об'єкти (депозити, цінні папери, майно тощо).

Для оцінки об'єктів незавершеного будівництва, земельних ділянок під забудовою, їх поліпшень, може застосовуватися метод залишку. Цей метод ґрунтуються на врахуванні принципу внеску (граничної продуктивності) і є результатом комбінування витратного та дохідного підходів.

Порівняльний підхід ґрунтуються на врахуванні принципів заміщення та попиту і пропонування. Порівняльний підхід передбачає аналіз цін продажу та пропонування подібного майна з відповідним коригуванням відмінностей між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки.

Для визначення ринкової вартості об'єкта оцінки у матеріальній формі із застосуванням порівняльного підходу інформація про подібне майно повинна відповідати таким критеріям:

- умови угод купівлі-продажу або умови пропонування щодо укладення таких угод не відрізняються від умов, які відповідають вимогам, що висуваються для визначення ринкової вартості;
- продаж подібного майна відбувається з дотриманням типових умов оплати;
- умови на ринку подібного майна, що визначали формування цін продажу або пропонування, на дату оцінки істотно не змінилися або зміни, які відбулися, можуть бути враховані.

Основними елементами порівняння є характеристики подібного майна за місцем його розташування, фізичними та функціональними ознаками, умовами продажу тощо. Коригування вартості подібного майна здійснюється шляхом додавання або вирахування грошової суми із застосуванням коефіцієнта (відсотка) до ціни продажу (пропонування) зазначеного майна або шляхом їх комбінування.

Вибір найбільш прийнятного методу/підходу до оцінки

Кожний з вищезгаданих підходів не є прийнятним для будь-якого виду майна.

- 1) Порівняльний підхід передбачає активний ринок нерухомості, де існує попит на такі види майна і доступність даних, що стосуються угод купівлі-продажу / орендних ставок.
- 2) Дохідний підхід застосовується для нерухомості, що генерує доходи, або для нерухомості, здатної приносити доходи. Він потребує активного ринку нерухомості для подібного майна.
- 3) Витратний підхід є другорядним по значимості при наявності активного ринку нерухомості, хоча він є рекомендованим для спеціалізованого майна.

Таким чином:

- 4) Коли існує активний ринок нерухомості можуть бути застосовані: порівняльний підхід, дохідний підхід.
- 5) Коли активного ринку нерухомості в досліджуваному регіоні не існує, застосовується витратний підхід.

Більш детально:

Вид майна	Методичний підхід
Земельна ділянка	Порівняльний підхід
Окреме майно у місті (квартири) та за межами міста (домоволодіння)	Порівняльний підхід
Магазини, офіси, комерційна нерухомість з інвестиційним потенціалом	Порівняльний підхід + Дохідний підхід
Домоволодіння у регіоні без активного ринку нерухомості	Порівняльний підхід / Витратний підхід
Земельні ділянки з будівлями чи без них, що мають специфічне цільове призначення	Порівняльний підхід / Витратний підхід
Спеціалізовані будівлі (промислові, індустріальні, складські на території заводів ті інше)	Порівняльний підхід / Витратний підхід
Готелі	Порівняльний підхід / Дохідний підхід
Автозаправні станції	Порівняльний підхід / Дохідний підхід
Елеватори, інші цілісні майнові комплекси	Дохідний підхід (при наявності даних + Порівняльний підхід) / Витратний підхід
Паркувальне місце	Порівняльний підхід + Дохідний підхід
Обладнання / Устаткування	Порівняльний підхід + Витратний підхід
Колісні транспортні засоби	Порівняльний підхід (Витратний підхід для пошкоджених КТЗ)
Товари в обороті, переробці, запаси, сировина	Порівняльний підхід / Витратний підхід

Таблиця 7.13. Вплив вартості застави на якість кредиту за 2018 рік

Найменування статті	Балансова вартість кредитів	Очікувані грошові потоки від реалізації заставленого забезпечення	Вплив застави (тис. грн.)
Іпотечні кредити, надані фізичним особам	759 307	585 889	173 418
Кредити, надані корпоративним клієнтам	1 111 849	46 501	1 065 348
Кредити, надані малому та середньому бізнесу	266 148	260 660	5 488
Інші кредити, надані фізичним особам	2 810 326	355 516	2 454 810
Усього кредитів	4 947 630	1 248 566	3 699 064

Резерв під очікувані кредитні збитки на 31.12.2018р. перераховано, про що описано в п.4.24 Примітки 4.

Таблиця 7.14 Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за 2019 рік, що обліковуються за амортизованою
собівартістю

Найменування статті	Іпотечні кредити, надані фізичним особам	Кредити, надані корпоративним клієнтам	Кредити, на- дані малому та середньому бізнесу	Інші кредити, надані фізичним особам	Усього
Незабезпеченні кредити	501 250	1 120 147	12 003	8 954 378	10 587 778
Кредити, забезпечені грошовими коштами	694 978	234 397	4 292	442 982	1 376 649
нерухомим майном	674 352	25 159	2 452	415 110	1 117 073
у т. ч. житлового призначення	597 986	21 400	2 452	332 741	954 579
транспортні засоби	18 589	141 382		17 528	177 499
іншими активами	2 037	50 985	1 840	10 344	65 206
Усього кредитів та заборгованості клієнтів без вирахування резервів	1 196 228	1 354 544	16 295	9 397 360	11 964 427

Таблиця 7.15. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за 2019 рік, що обліковуються за справедливою
вартістю через прибутки/збитки

Найменування статті	Іпотечні кредити, надані фізичним особам	Кредити, надані корпоративним клієнтам	Кредити, на- дані малому та середньому бізнесу	Інші кредити, надані фізичним особам	Усього
Незабезпеченні кредити	1 815	3 001	-	396	5 212
Кредити, забезпечені: грошовими коштами	361	-	-	6	367
нерухомим майном,	361	-	-	6	367
у т. ч. житлового призначення	361	-	-	6	367
транспортні засоби	-	-	-	-	-
іншими активами	-	-	-	-	-
Усього кредитів та заборгованості клієнтів без вирахування резервів	2 176	3 001	-	402	5 579

Таблиця 7.16 Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за 2018 рік, що обліковуються за амортизованою
собівартістю

Найменування статті	Іпотечні кредити, надані фізичним особам	Кредити, надані корпоративним клієнтам	Кредити, на- дані малому та середньому бізнесу	Інші кредити, надані фізичним особам	Усього
Незабезпеченні кредити	107 909	316 068	83 666	2 921 396	3 429 039
Кредити, забезпечені: грошовими коштами	2 002 733	836 082	723 579	7 933	3 570 327
нерухомим майном	2 002 733	203 447	29 859	457	233 763
у т. ч. житлового призначення	1 616 869	365 574	669 355	-	3 037 662
транспортні засоби	-	67 931	271 121	-	1 955 921
іншими активами	-	89 413	23 621	7 452	120 486
	-	177 648	744	24	178 416

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Гримітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Усього кредитів та заборгованості клієнтів без вирахування резервів	2 110 642	1 152 150	807 245	2 929 329	6 999 366

Таблиця 7.17. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за 2018 рік, що обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки

(тис. грн.)

Найменування статті	Іпотечні кредити, надані фізичним особам	Кредити, надані корпоративним клієнтам	Кредити, надані малому та середньому бізнесу	Інші кредити, надані фізичним особам	Усього
Незабезпеченні кредити	-	-	-	6	6
Кредити, забезначені:		9 135	-	1 105	10 240
грошовими коштами	-	-	-	-	-
нерухомим майном,	-	9 135	-	1 105	10 240
у т. ч. житлового		-	-	1 105	1 105
призначення	-	-	-	-	-
транспортні засоби	-	-	-	-	-
іншими активами	-	-	-	-	-
Усього кредитів та заборгованості клієнтів без вирахування резервів	-	9 135	-	1 111	10 246

Таблиця 7.18. Аналіз кредитної якості кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки, за 2019

(тис. грн.)

Найменування статті	Дефолтні активи	Усього
Кредити, надані юридичним особам	3 001	3 001
Іпотечні кредити	2 578	2 578
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки /збитки	5 579	5 579

Таблиця 7.19. Аналіз кредитної якості кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки, за 2018

(тис. грн.)

Найменування статті	Дефолтні активи	Усього
Кредити, надані юридичним особам	9 135	9 135
Іпотечні кредити	1 111	1 111
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки /збитки	10 246	10 246

Таблиця 7.20. Структура кредитів за видами економічної діяльності, які обліковуються за амортизованою собівартістю

(тис. грн.)

Вид економічної діяльності	на 31 грудня 2019	на 31 грудня 2018		
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	137 719	1,15%	162 135	2,32%
Торгівля, ремонт авто, побутових виробів та предметів особистого вжитку	120 266	1,01%	180 760	2,58%
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	1 923	0,02%	2 133	0,03%
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів, переробна промисловість, постачання електроенергії, газу, водопостачання, каналізація	47 459	0,40%	-	-
Підсмінний, трубопровідний транспорт та складське господарство та допоміжна діяльність у сфері транспорту	71 630	0,60%	134 145	1,92%
Оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів, тимчасове розміщування й організація харчування	60 159	0,50%	79 893	1,14%
Надання фінансових послуг	850 203	7,11%	562 716	8,04%
Фізичні особи	10 593 589	88,54%	5 775 195	82,51%
Інші	81 479	0,67%	102 389	1,46%
Усього валова балансова вартість	11 964 427	100,00%	6 999 366	100,00%

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Таблиця 7.21. Структура кредитів за видами економічної діяльності, які обліковуються за справедливою вартістю

(тис. грн.)

Вид економічної діяльності	на 31 грудня 2019		на 31 грудня 2018	
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	3 001	53,79%	9 135	89,15%
Фізичні особи	2 578	46,21%	1 111	10,85%
Усього	5 579	100,00%	10 246	100,00%

Стаття «Інші» включає інші, ніж зазначені в таблиці, види економічної діяльності, кожен з яких займає менше ніж 1% в загальному обсязі наданих кредитів.

Валютний та процентний ризики кредитів та заборгованості клієнтів розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

Примітка 8. Інвестиції в цінні папери

Таблиця 8.1. Інвестиції в цінні папери

(тис. грн.)

Найменування статті	на 31 грудня 2019		на 31 грудня 2018	
Цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	2 151 527		707 293	
Цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 446 967		244 736	
Усього цінних паперів	3 598 494		952 029	

Таблиця 8.2. Інвестиції в цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю

(тис. грн.)

Найменування статті	на 31 грудня 2019		на 31 грудня 2018	
Боргові цінні папери:				
депозитні сертифікати НБУ	2 191 354		749 359	
облігацій підприємств	2 103 345		650 854	
Резерв за борговими цінними паперами, які обліковуються за амортизованою собівартістю	88 009		98 505	
Усього боргових цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	2 151 527		707 293	

Нараховані доходи за депозитними сертифікатами Національного банку України на кінець дня 31 грудня 2019 року складають 3353 тис. грн. (станом на кінець дня 31 грудня 2018 року складають 854 тис. грн.). Нараховані доходи за облігаціями нефінансового підприємства на кінець дня 31 грудня 2019 року - 876 тис. грн.. (станом на кінець дня 31 грудня 2018 року - 176 тис. грн)

Таблиця 8.3. Інвестиції в цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

(тис. грн.)

Найменування статті	на 31 грудня 2019		на 31 грудня 2018	
Боргові цінні папери:				
державні облігації	1 446 967		244 736	
Усього цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 446 967		244 736	

Станом на 31 грудня 2019 року державні облігації представлени пакетами ОВДП вартістю 100 000 тис. грн., 36 878 тис. грн., 100 000 тис. грн., 5 000USD, 5 000USD, 5 000USD, 5 000USD, 10 000USD, 10 000USD. Сроки погашення зазначених цінних паперів відповідно червень 2020 року, березень 2020 року, березень 2020 року, квітень 2020, квітень 2020, травень 2020, травень 2020, травень 2020, липень 2021, липень 2021. Номінальні процентні ставки - відповідно 14,64%, 15,28%, 15,28%, 0,0%, 0,0%, 0,0%, 5,49%, 5,49%, 5,49%, 5,5%, 5,5%

Станом на 31 грудня 2018 року державні облігації представлени пакетами ОВДП вартістю 100 000 тис. грн., 50 000 тис. грн. та 100 000 тис. грн. Сроки погашення зазначених цінних паперів відповідно червень 2020 року, серпень 2019 року та березень 2020 року . Номінальні процентні ставки - відповідно 14,64%, 16,35%, 15,28%

Таблиця 8.4. Аналіз кредитної якості інвестицій в цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю, на 31 грудня 2019 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	Усього
Боргові цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	2 103 345	-	-	-	2 103 345
Дефолтні активи	-	-	88 009	-	88 009

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Прилітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Усього валова балансова вартість боргових цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	2 103 345	-	88 009	-	2 191 354
Резерви під знецінення боргових цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	-	-	(39 827)	-	(39 827)
Усього боргових цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	2 103 345	-	48 182	-	2 151 527

Таблиця 8.5. Аналіз кредитної якості інвестицій в цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю, на 31 грудня 2018 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	Усього
Боргові цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	650 854	-	-	-	650 854
Дефолтні активи	-	-	98 505	-	98 505
Усього валова балансова вартість боргових цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	650 854	-	98 505	-	749 359
Резерви під знецінення боргових цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	-	-	(42 066)	-	(42 066)
Усього боргових цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	650 854	-	56 439	-	707 293

Боргові цінні папери, які обліковуються на 31.12.2018р. за амортизованою собівартістю, складаються із депозитних сертифікатів НБУ в сумі 650 854 тис. грн., дефолтних облігацій нефінансового підприємства

Таблиця 8.6. Аналіз кредитної якості інвестицій в цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, на 31 грудня 2019 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Стадія 1	Усього
Боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	244 584	244 584
Середній кредитний ризик	1 202 383	1 202 383
Усього валова балансова вартість боргових цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 446 967	1 446 967
Усього боргових цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 446 967	1 446 967

Всі цінні папери, які обліковуються на 31.12.2019р. за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, є ОВДП, надані під гарантії держави, з мінімальним кредитним ризиком.

Таблиця 8.7. Аналіз кредитної якості інвестицій в цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, на 31 грудня 2018 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Стадія 1	Усього
Боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	244 736	244 736
Усього валова балансова вартість боргових цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	244 736	244 736
Усього боргових цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	244 736	244 736

Всі цінні папери, які обліковуються на 31.12.2018р. за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, є ОВДП, надані під гарантії держави, з мінімальним кредитним ризиком.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Приймтки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Таблиця 8.8. Аналіз зміни резервів під знецінення боргових цінних паперів, що обліковуються за амортизованою вартістю, за 2019 рік

Найменування статті	Стадія 3	(тис. грн.) Усього
Резерв під знецінення станом на 01.01.2019	(42 066)	(42 066)
Придбані /ініційовані фінансові активи	-	-
Курсові різниці	6 508	6 508
Інші зміни	(4 269)	(4 269)
Резерв під знецінення станом на 31.12.2019	(39 827)	(39 827)

Таблиця 8.9. Аналіз зміни резервів під знецінення боргових цінних паперів, що обліковуються за амортизованою вартістю, за 2018 рік

Найменування статті	Стадія 3	(тис. грн.) Усього
Резерв під знецінення станом на 01.01.2018	-	-
Придбані /ініційовані фінансові активи	(43 510)	(43 510)
Курсові різниці	930	930
Інші зміни	514	514
Резерв під знецінення станом на 31.12.2018	(42 066)	(42 066)

Таблиця 8.10. Аналіз зміни валової балансової вартості під знецінення цінних паперів, що обліковуються за амортизованою собівартістю

Найменування статті	Стадія 1	Стадія 3	(тис. грн.) Усього
Валова балансова вартість на 01.01.2019р.	650 854	98 505	749 359
Придбані /створені фінансові активи	76 520 000	-	76 520 000
Фінансові активи визнання яких було припинено або погашені (крім списаних)	(75 070 000)	-	(75 070 000)
Курсові різниці	-	(14 575)	(14 575)
Інші зміни. Нараховані проценти.	2 491	4 079	6 570
Валова балансова вартість на 31.12.2019р.	2 103 345	88 009	2 191 354

Таблиця 8.11. Аналіз зміни валової балансової вартості під знецінення цінних паперів, що обліковуються за амортизованою собівартістю

Найменування статті	Стадія 1	Стадія 3	(тис. грн.) Усього
Валова балансова вартість на 01.01.2018р.	305 742	-	305 742
Придбані /створені фінансові активи	8 971 134	100 660	9 071 794
Фінансові активи визнання яких було припинено або погашені (крім списаних)	(8 626 022)	-	(8 626 022)
Курсові різниці	-	(2 155)	(2 155)
Валова балансова вартість на 31.12.2018р.	650 854	98 505	749 359

Таблиця 8.12. Аналіз зміни валової балансової вартості під знецінення цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Найменування статті	Стадія 1	(тис. грн.) Усього
Валова балансова вартість на 01.01.2019р.	244 736	244 736
Придбані /створені фінансові активи	3 160 945	3 160 945
Фінансові активи визнання яких було припинено або погашені (крім списаних)	(1 832 764)	(1 832 764)
Персоцінка	26 431	26 431
Курсові різниці	(156 127)	(156 127)
Інші зміни. Нараховані проценти.	3 746	3 746
Валова балансова вартість на 31.12.2019р.	1 446 967	1 446 967

Таблиця 8.13. Аналіз зміни валової балансової вартості під знецінення цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Найменування статті	Стадія I	(тис. грн.) Усього
Валова балансова вартість на 01.01.2018р	503 828	503 828
Придані /створені фінансові активи	185 178	185 178
Фінансові активи визнання яких було припинено або погашені (крім списаних)	(491 318)	(491 318)
Переоцінка	(8 828)	(8 828)
Інші зміни. Нараховані проценти.	55 876	55 876
Валова балансова вартість на 31.12.2018р	244 736	244 736

Примітка 9. Інвестиційна нерухомість

Таблиця 9.1. Інвестиційна нерухомість, оцінена за методом справедливої вартості за 2019 рік

Найменування статті	За 2019 рік	За 2018 рік	(тис. грн.)
Справедлива вартість інвестиційної нерухомості на початок періоду	80 888	87 176	
Капітальні інвестиції на реконструкцію	-	33	
Переведення до необоротних активів, утримуваних для продажу, та активів групи вибуття	(17 403)	-	
Переведення з категорії будівель, що зайняті власником	414	-	
Вибуття	(43 321)	(12 876)	
Переведення до категорії інших активів	(4 362)	-	
Переведення з категорії інших активів	6 625	4 112	
Прибутки (збитки) від переоцінки до справедливої вартості	(372)	2 443	
Справедлива вартість інвестиційної нерухомості станом на кінець періоду	22 469	80 888	

Банк обліковує інвестиційну нерухомість після первісного визнання за справедливою вартістю. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості базується на оцінці незалежного оцінювача, який має відповідну професійну кваліфікацію і досвід оцінки аналогічних об'єктів на території України. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості визначається незалежними оцінювачами із застосуванням порівняльного, доходного та витратного методів оцінки в межах зроблених припущень та обмежувальних умов. Визначена справедлива вартість інвестиційної нерухомості відноситься до II рівня ієрархії справедливої вартості.

Банк не класифікує й не обліковує як інвестиційну нерухомість, частки нерухомості, утримувані за договором про операційну оренду.

Оцінка справедливої вартості інвестиційної нерухомості на кінець 2019 року проводилася такими незалежними оцінювачами: ТОВ "Оцінка і консультації", ТОВ "Бізнеспартнери", ПП "ТВІ", ТОВ "ГАЛ-СВІТ", ТОВ "Агентство незалежної оцінки" Ваш Експерт".

Оцінка справедливої вартості інвестиційної нерухомості на кінець 2018 року проводилася такими незалежними оцінювачами: ТОВ "Оцінка і консультації", ТОВ "Бізнеспартнери", ПП "ТВІ", ТзОВ "ТЕРМІН ЛТД", ФОП Гуков В.В., ТОВ "Євроексперт Груп", ТОВ "Приватна Експертна Служба", ТОВ "ГАЛ-СВІТ", ТОВ "Агентство незалежної оцінки" Ваш Експерт", ТОВ "Сейв Компані", ФОП Войташин І.Р., ФОП Чимбур Б.С.

Таблиця 9.2. Суми, що визнані у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід

Суми доходів і витрат	за 2019 рік	за 2018 рік	(тис. грн.)
Дохід від оренди інвестиційної нерухомості	3 314	2 978	
Усього доходів від операційної оренди	3 314	2 978	

Таблиця 9.3. Інформація про мінімальні суми майбутніх орендних платежів за невідмовою оперативною орендою, якщо банк є орендодавцем

Період дії операційної оренди	за 2019 рік	за 2018 рік	(тис. грн.)
До 1 року	1 196	1 037	
Усього платежів, що підлягають отриманню за операційною орендою	1 196	1 037	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Примітка 10. Основні засоби та нематеріальні активи

Таблиця 10.1. Основні засоби та нематеріальні активи

(тис. грн.)

Найменування статті	Будівлі						Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Активи з правом користування	Інші необоротні матеріальні активи	Незавершені капіталльні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи	Нематеріальні активи	Усього
	Земельні ділянки	споруди та передавальні пристрій	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші	активи							
Балансова вартість на 31 грудня 2017 року	860	57 687	13 469	619	2 656	644	-	21 274	-	27 764	124 973		
Первісна (переоцінена) вартість	860	57 687	72 177	1 361	27 261	5 293	-	51 093	-	118 618	334 350		
Знос на кінець звітного періоду	-	-	(58 708)	(743)	(24 605)	(4 649)	-	(29 819)	-	(90 854)	(209 377)		
Надходження	-	-	3 573	-	151	-	-	978	11 934	3 040	19 676		
Переведення до категорії інвестиційна нерухомість	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(32)	-	(32)	
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення нематеріальних активів	-	304	-	-	-	-	-	-	-	222	(4 009)	3 483	-
Уцінка	-	(131)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(131)
Дооцінка	96	3 521	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 617
Вибуття (продаж/списання)	-	(17 539)	(60)	-	(159)	(2)	-	-	-	(7 743)	-	(25 503)	
Амортизаційні відрахування	-	(856)	(2 477)	(155)	(709)	(178)	-	(2 335)	-	(16 838)	(23 548)		
Балансова вартість на 31 грудня 2018 року	956	42 986	14 505	464	1 939	464	-	20 139	150	17 449	99 052		
Первісна (переоцінена) вартість	956	42 986	70 438	1 361	23 114	3 720	-	51 871	150	51 025	245 621		

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Знос на кінець звітного періоду	-	(55 933)	(897)	(21 175)	(3 256)	-	(31 732)	-	(33 576)	(146 569)	
Коригування на 01.01.2019 (МСФЗ 16)						80 651			80 651		
Балансова вартість на 01 січня 2019 (скоригован а)	956	42 986	14 505	464	1 939	464	80 651	20 139	150	17 449	179 703
Первісна (переоцінена) вартість	956	42 986	70 438	1 361	23 114	3 720	80 651	51 871	150	51 025	326 272
Знос на 01 січня 2019	-	(55 933)	(897)	(21 175)	(3 256)	-	(31 732)	-	(33 576)	(146 569)	
Надходження	-	33 929	540	899	339	7 293	3 268	46 785	8 537	101 590	
Переведення до категорій інвестиційна нерухомість	-	(414)	-	-	-	-	-	-	-	(414)	
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконаленн я нематеріальн их активів	-	18	104	24	1	-	-	169	(4 047)	3 731	-
Дооцінка	-	1 695	-	-	-	-	-	-	-	1 695	
Вибуття (продаж/спис ання)	(956)	(12 611)	(208)	-	(155)	(13)	(5 609)	(1 196)	(42 689)	-	(63 437)
Переведення до категорій активи до продажу/запа си	-	(2 958)	-	-	-	-	-	-	-	-	(2 958)
Амортизацій ні відрахування	-	(594)	(3 144)	(189)	(657)	(185)	(26 042)	(11 165)	-	(8 496)	(50 472)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 року	-	28 122	45 186	839	2 027	605	56 293	11 215	199	21 221	165 707
Первісна (переоцінена) вартість	-	28 122	96 411	1 926	18 967	3 590	81 260	51 547	199	63 292	345 314
Знос на кінець звітного періоду	-	(51 225)	(1 087)	(16 940)	(2 985)	(24 967)	(40 332)	-	(42 071)	(179 607)	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Приліпки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Основні засоби, стосовно яких є передбачені законодавством України обмеження щодо володіння, користування та розпорядження станом на 31 грудня 2019 року відсутні.

За період, що закінчився 31 грудня 2019 року та за 2018 рік Банк не оформлював та не передавав у заставу основні засоби та нематеріальних активів.

У Банку відсутні основні засоби, що тимчасово не використовуються та знаходяться на консервації або реконструкції. Первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів на 31 грудня 2019 року становить 61 882 тис. грн. (на 31 грудня 2018 року становить 47 150 тис. грн.).

Нематеріальні активи, щодо яких є обмеження права власності відсутні.

За період, що закінчився 31 грудня 2019 року, Банк не створював нематеріальні активи.

Банк здійснює подальший облік після первісного визнання об'єкта основних засобів як активу, що належить до груп «Будинки, споруди і передавальні пристрой» та «Земельні ділянки», за переоціненою вартістю (справедливою вартістю). Справедлива вартість основних засобів, що обліковуються за переоціненою вартістю, базується на оцінці незалежного оцінювача, який має відповідну професійну кваліфікацію і досвід оцінки аналогічних об'єктів на території України. Справедлива вартість основних засобів визначається із застосуванням порівняльного, доходного та витратного методів оцінки. Справедлива вартість основних засобів (нерухомість) відноситься до II рівня ієархії.

Основні засоби, що були вилучені з експлуатації на продаж, станом на 31 грудня 2019 року становлять 2 957 тис. грн (станом на 31 грудня 2018 року відсутні).

У зв'язку із першим застосуванням МСФЗ 16 «Оренда» вхідні показники статей примітки станом на 01.01.2019 року були відкориговані. Інформація про вплив змін на фінансову звітність банку на 01.01.2019 викладено у п.4.24. Примітки 4.

Примітка 11. Інші фінансові активи

Таблиця 11.1. Інші фінансові активи

Найменування статті	на 31 грудня 2019	(тис. грн.)	на 31 грудня 2018
Дебіторська заборгованість за готівкову гривню	11 868		6 899
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	1 533 739		584 257
Грошові кошти з обмеженим правом використання	3 357		5 082
Інші фінансові активи	111 195		44 314
Резерв під знецінення інших фінансових активів	(10 357)		(8 734)
Усього інших фінансових активів за мінусом резервів	1 649 802		631 818

Інші фінансові активи та резерв під знецінення на 31.12.2018 р. перераховано, про що описано в п.4.24 Примітка 4.

Таблиця 11.2. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за 2019 рік

Рух резервів	Дебіторська заборгованість за готівкою	Грошові кошти з обмеженим правом використання	Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	Інші фінансові активи	(тис. грн.)	Усього
Залишок станом на 31 грудня 2018 р.	23	25	-	8 686	8 734	
Дебіторська заборгованість, первісно визнана протягом звітного періоду	219	-	-	2 903	3 122	
Дебіторська заборгованість, визнання якої було припинено або погашено	(23)	(7)	-	(1 350)	(1 380)	
Списання за рахунок резерву	-	-	-	(66)	(66)	
Курсові різниці	-	(1)	-	(52)	(53)	
Залишок станом на 31 грудня 2019 р.	219	17	-	10 121	10 357	

Таблиця 11.3. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за 2018 рік

Рух резервів	Дебіторська заборгованість за готівкою	Грошові кошти з обмеженим правом використання	Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	Інші фінансові активи	(тис. грн.)	Усього
Залишок станом на 01 січня 2018 р.	-	-	12	9 079	9 091	
Дебіторська заборгованість, первісно визнана протягом звітного періоду	23	25	-	1 138	1186	
Дебіторська заборгованість, визнання якої було припинено або погашено	-	-	(12)	(409)	(421)	
Списання за рахунок резерву	-	-	-	(1 069)	(1 069)	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Курсові різниці	-	-	-	(53)	(53)
Залишок станом на 31 грудня 2018 р.	23	25	-	8 686	8 734

Резерви під знецінення на 31.12.2018р. перераховано, про що описано в п.4.24 Примітки 4.

Таблиця 11.4. Аналіз зміни валової балансової вартості під знецінення інших фінансових активів за 2019 рік

Найменування статті	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Дебіторська заборгованість за операціями з обмеженим правом використання	Грошові кошти з обмеженим правом використання	Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	Інші фінансові активи	(тис. грн.) Усього
Залишок станом на 31 грудня 2018р.	6 899	584 257	5 082	-	44 314	640 552
Дебіторська заборгованість, первісно визнана протягом звітного періоду	11 868	1 418 634	-	-	73 333	1 503 835
Дебіторська заборгованість, визнання якої було припинено або погашено	(6 899)	(463 758)	(1 484)	-	(6 321)	(478 462)
Списання за рахунок резерву	-	(5 394)	(240)	-	(66)	(66)
Курсові різниці	-	-	-	-	(65)	(5 699)
Залишок станом на 31 грудня 2019р.	11 868	1 533 739	3 357	-	111 195	1660 159

Таблиця 11.5. Аналіз зміни валової балансової вартості під знецінення інших фінансових активів за 2018 рік

Найменування статті	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Дебіторська заборгованість за операціями з обмеженим правом використання	Грошові кошти з обмеженим правом використання	Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	Інші фінансові активи	(тис. грн.) Усього
Залишок станом на 01 січня 2018р.	13 707	99 449	1 403	54	14 376	128 989
Дебіторська заборгованість, первісно визнана протягом звітного періоду	6 899	584 257	3 683	-	36 640	631 479
Дебіторська заборгованість, визнання якої було припинено або погашено	(13 707)	(98 661)	-	(54)	(5 627)	(118 049)
Списання за рахунок резерву	-	-	-	-	(1 069)	(1 069)
Курсові різниці	-	(788)	(4)	-	(6)	(798)
Залишок станом на 31 грудня 2018р.	6 899	584 257	5 082	-	44 314	640 552

Таблиця 11.6. Аналіз кредитної якості інших фінансових активів на 31 грудня 2019 року

Найменування статті	Мінімальний кредитний ризик	Низький кредитний ризик	Середній кредитний ризик	Високий кредитний ризик	Дефолтні активи	(тис. грн.) Усього
Дебіторська заборгованість за готівку	11 868	-	-	-	-	11 868
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	1 533 739	-	-	-	-	1 533 739
Грошові кошти з обмеженим правом використання	3 120	237	-	-	-	3 357
Інші фінансові активи	100 433	159	113	78	10 412	111 195
Резерв під знецінення інших фінансових активів	(448)	(43)	(56)	(60)	(9 750)	(10 357)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Усього інших фінансових активів за мінусом резервів	1 648 712	353	57	18	662	1 649 802

Таблиця 11.7. Аналіз кредитної якості інших фінансових активів на 31 грудня 2018 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Мінімальний кредитний ризик	Низький кредитний ризик	Середній кредитний ризик	Високий кредитний ризик	Дефолтні активи	Усього
Дебіторська заборгованість за готівку	6 899	-	-	-	-	6 899
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	584 257	-	-	-	-	584 257
Грошові кошти з обмеженим правом використання	4 805	277	-	-	-	5 082
Інші фінансові активи	35 449	37	70	25	8 733	44 314
Резерв під знецінення інших фінансових активів	(232)	(21)	(38)	(20)	(8 423)	(8 734)
Усього інших фінансових активів за мінусом резервів	631 178	293	32	5	310	631 818

Примітка 12. Інші активи

Таблиця 12.1. Інші активи

(тис. грн.)

Найменування статті	На 31 грудня 2019	На 01 січня 2019
Дебіторська заборгованість з придбання активів	26 294	6 588
Передоплата за послуги	30 041	21 112
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	297 153	253 929
Інші нефінансові активи	25 841	13 189
Резерви під інші активи	(27 204)	(11 262)
Усього інших активів за мінусом резервів	352 125	283 556

На 31 грудня 2019 року є активи, щодо яких передбачені законодавством України обмеження щодо володіння, користування та розпорядження, в сумі 15 142 тис. грн.

Вартість майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя станом на 31 грудня 2019 року складає - 297 153 тис. грн. (на 31 грудня 2018 року складає - 253 929 тис. грн). Протягом 2019 року Банк внаслідок реалізації прав заставодержателя набув прав власності на майно на суму 147 683 тис. грн. (2018 рік 136 373 тис. грн.).

Банк обліковує нерухоме майно, яке набув у власність шляхом реалізації права заставодержателя, на рахунку 3409 до моменту визнання його необоротними активами, утримуваними для продажу, або у разі до прийняття рішення щодо використання у поточній діяльності, або здавання в оренду.

В 2019 році визнано відновлення користності майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя, на 429,4 тис. грн., в т.ч. знецінення на 41,9 тис. грн. та відновлення корисності на 471,3 тис. грн. (в 2018 році - на 13,1 тис. грн., в т.ч. знецінення на 2 134,7 тис. грн. та відновлення корисності на 2 121,6 тис. грн.)

У зв'язку із першим застосуванням МСФЗ 16 «Оренда» вхідні показники статей примітки станом на 01.01.2019 року були відкориговані. Інформація про вплив змін на фінансову звітність банку на 01.01.2019 викладено у п.4.24 Примітки 4.

Таблиця 12.2. Аналіз зміни резерву під знецінення інших активів за 2019 рік

(тис. грн.)

Рух резервів	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги	Усього
Залишок станом на 31.12.2018	573	10 689	11 262
Збільшення/ (зменшення) резерву під знецінення протягом періоду	10 145	5 994	16 139
Списання за рахунок резерву	(181)	(16)	(197)
Залишок станом на 31.12.2019	10 537	16 667	27 204

Таблиця 12.3. Аналіз зміни резерву під знецінення інших активів за 2018 рік

(тис. грн.)

Рух резервів	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги	Усього
Залишок за станом на 01.01.2018	110	2 453	2 563
Збільшення/ (зменшення) резерву під знецінення протягом року	463	8 236	8 699
Залишок за станом на 31.12.2018	573	10 689	11 262

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Валютний та процентний ризики інших активів розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

Примітка 13. Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття

Таблиця 13.1. Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття		(тис. грн.)
Найменування статті	на 31 грудня 2019	на 31 грудня 2018
Необоротні активи, утримувані для продажу		
Основні засоби	79 976	451
Усього необоротних активів, утримуваних для продажу	79 976	451

В 2019 та 2018 роках знецінення активів, утримуваних для продажу не визнавалось.

Примітка 14. Кошти банків

Таблиця 14.1. Кошти банків		(тис. грн.)
Найменування статті	на 31 грудня 2019	на 31 грудня 2018
Кореспондентські рахунки та депозити овернайт інших банків	64 552	12
Усього коштів інших банків	64 552	12

Депозити інших банків, узятих у забезпечення за кредитними операціями, станом на 31 грудня 2019 та 2018 років – відсутні. Активи, надані третім особам як забезпечення своїх зобов’язань за отриманими коштами від інших банків, а також депозити інших банків, узяті у забезпечення за кредитними операціями станом на 31 грудня 2019 та 2018 років – відсутні
Валютний та процентний ризики коштів банків розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов’язаних сторін розкрита у Примітці 36.

Примітка 15. Кошти клієнтів

Таблиця 15.1. Кошти клієнтів

Найменування статті	на 31 грудня 2019	на 31 грудня 2018
Інші юридичні особи	3 814 691	2 620 651
поточні рахунки	1 991 597	1 085 651
стикові кошти	1 823 094	1 535 000
Фізичні особи	10 524 925	4 318 692
поточні рахунки	3 584 271	1 193 080
стикові кошти	6 940 654	3 125 612
Усього коштів клієнтів	14 339 616	6 939 343

в тому числі:

- нараховані витрати за строковими коштами фізичних осіб станом на 31 грудня 2019 року складають 32 310 тис. грн. (на 31 грудня 2018 року складають 24 653 тис. грн);

- нараховані витрати за строковими коштами юридичних осіб станом на 31 грудня 2019 року складають 23 210 тис. грн. (на 31 грудня 2018 року складають 11 962 тис. грн)

Станом на 31 грудня 2019 року концентрація коштів, отриманих від десяти найбільших вкладників-третіх осіб, складає 2 829 851 тис. грн., або 19,73 % загальних коштів клієнтів.

Станом на 31 грудня 2018 року концентрація коштів, отриманих від десяти найбільших вкладників-третіх осіб, складає 1 513 392 тис. грн., або 21,87 % загальних коштів клієнтів.

Балансова вартість коштів клієнтів, узятих у забезпечення за кредитними операціями станом на 31 грудня 2019 складає 411 003 тис. грн. (станом на 31 грудня 2018 складає 456 965 тис. грн.)

За 2019 та 2018 роки банк не надавав активи банку в забезпечення під зобов’язання.

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років у в балансі відсутні емітовані Банком депозитні сертифікати, як повністю погашені Банком в 2019 році та 2018 році.

В 2018 році відбулося прощення боргу на користь Банку за інвестиційним депозитом в сумі 862 837 тис. грн., з них 17 740 тис. грн. – борг за зі сплати процентів за інвестиційний депозит.

Таблиця 15.2. Розподіл коштів клієнтів за видами економічної діяльності

Вид економічної діяльності	(тис. грн.)	
	Сума	%
Державне управління	69	0,00%
Виробництво та розподіл електроенергії, газу та води	2 507	0,02%
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	93 965	0,66%
Торгівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	798 060	5,57%
Страхування, перестрахування та недержавне пенсійне забезпечення, крім обов’язкового соціального страхування	1 253 612	8,74%
	28	0,00%
	4 075	0,06%
	66 785	0,96%
	287 632	4,15%
	906 192	13,06%

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Прилипки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Надання фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення	300 122	2,09%	58 593	0,84%
Металургійне виробництво	28 440	0,20%	69 762	1,01%
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	24 963	0,17%	5 701	0,08%
Фізичні особи	10 524 925	73,40%	4 778 128	68,86%
Інші	1 312 953	9,16%	762 447	10,98 %

Усього коштів клієнтів: **14 339 616** **100,00%** **6 939 343** **100,00%**

Відповідно до діючого законодавства Банк зобов'язаний здійснювати відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Розмір відрахувань розраховується щоквартально. Розрахунок регулярного збору здійснюється станом на кінець останнього робочого дня звітного кварталу у формі диференційованого збору шляхом зважування базової річної ставки збору за ступенем ризику. База нарахування для розрахунку регулярного збору визначається як середньозважена за розрахунковий період сума щоденних балансових залишків на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними.

Розрахунковим періодом для визначення бази нарахування є звітний квартал поточного року. Стаття «Інші» включає інші, ніж зазначені в таблиці, види економічної діяльності, кожен з яких займає менше 1% в загальному обсязі коштів клієнтів.

Валютний та процентний ризики коштів клієнтів розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

Примітка 16. Інші залучені кошти

Таблиця 16.1. Інші залучені кошти

Найменування статті	на 31 грудня 2019	(тис. грн.)	на 31 грудня 2018
Кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	475		570
Усього	475		570

В тому числі нараховані витрати станом на 31 грудня 2019 року – 4 тис. грн. (станом на 31 грудня 2018 року – 5 тис. грн.).

Валютний та процентний ризики інших залучених коштів розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

Примітка 17. Резерви за зобов'язаннями

Таблиця 17.1. Зміни резервів за зобов'язаннями за 2019 рік

Рух резервів	Кредитні зобов'язання	Інші зобов'язання	Усього
Залишок на 31.12.2018 р	-	16 331	16 331
Формування та/або збільшення резерву	-	(1 189)	(1 189)
Залишок на 31.12.2019 р.	-	15 142	15 142

Таблиця 17.2. Зміни резервів за зобов'язаннями за 2018 рік

Рух резервів	Кредитні зобов'язання	Інші зобов'язання	Усього
Залишок на 31.12.2017 р.	7	-	7
Коригування	1	-	1
Залишок на 01.01.2018 р.	8	-	8
Формування та/або збільшення резерву	32	16 331	16 363
Вплив перерахунку у валюту подання звітності	(40)	-	(40)
Залишок на 31.12.2018 р.	-	16 331	16 331

Резерви під інші зобов'язання включають в себе сформовані забезпечення під можливі втрати у відповідності до вимог МСФО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи». Інформацію щодо перерахунку резервів під інші зобов'язання за 2018 рік описано в п.4.24. Примітки 4.

Примітка 18. Інші фінансові зобов'язання

Таблиця 18.1. Інші фінансові зобов'язання

Найменування статті	на 31 грудня 2019	(тис. грн.)	на 01 січня 2019
Кредиторська заборгованість за цінними паперами	46 596		51 659
Кредиторська заборгованість за операціями з платіжними картками	1 327 916		412 336
Кредиторська заборгованість за операціями з іноземною валютою	1 628		9 598
Кредиторська заборгованість за прийнятими платежами та переказами	98 609		29 977
Кредиторська заборгованість за лізингом (арендою)	55 561		79 563
Інші фінансові зобов'язання	75 565		15 382
Усього інших фінансових зобов'язань	1 605 875		598 515

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
 Приготки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

В тому числі, «Інші фінансові зобов'язання» включали: на 31 грудня 2019 року кредиторську заборгованість за нарахованими витратами – 12 371 тис. грн., отриману комісійну винагороду за наданими гарантіями – 61 тис. грн., кошти до з'ясування – 6 301 тис. грн., кредиторська заборгованість за операціями з банками – 972 тис. грн., кредиторська заборгованість за операціями з продажу іноземної валюти – 55 860 тис. грн.; на 31 грудня 2018 року кредиторську заборгованість за нарахованими витратами – 13 158 тис. грн., отриману комісійну винагороду за наданими гарантіями – 126 тис. грн., кошти до з'ясування – 2 098 тис. грн.;

Валютний та процентний ризики інших фінансових зобов'язань розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

Недисконтовані орендні платежі за орендою будівельта приміщені становлять:

	Менше ніж 12 місяців	Більше ніж 12 місяців	Усього
2019 рік	31 819	37 905	69 724
2018 рік	34 108	68 901	103 009

У зв'язку із першим застосуванням МСФЗ 16 «Оренда» вхідні показники статей примітки станом на 01.01.2019 року були відкориговані. Інформація про вплив змін на фінансову звітність банку на 01.01.2019 викладено у п.4.24 Примітці 4.

Примітка 19. Інші зобов'язання

Таблиця 19.1. Інші зобов'язання

Найменування статті	на 31 грудня 2019	(тис. грн.) на 31 грудня 2018
Кредиторська заборгованість за податками та обов'язковими платежами, крім податку на прибуток	23 492	15 451
Кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку	16 136	9 543
Кредиторська заборгованість з придбання активів	7 423	8 222
Доходи майбутніх періодів	4 943	2 408
Інша заборгованість	15 641	6 800
Усього інших зобов'язань	67 635	42 424

«Інша заборгованість» складається із кредиторської заборгованості за зборами до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в сумі 15 641 тис. грн. станом на 31 грудня 2019 року та 6 801 тис. грн. станом на 31 грудня 2018 року

Кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками включає в себе резерв забезпечення оплати відпусток у сумі 15 783 тис. грн. станом на 31 грудня 2019 року та у сумі 9 330 тис. грн. станом на 31 грудня 2018 року

Валютний та процентний ризики інших зобов'язань розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

Примітка 20. Статутний капітал та емісійні різниці (емісійний дохід)

Найменування статті	Кількість акцій в обігу (тис. шт.)	Прості акції	Емісійний дохід	Усього
Залишок на 01 січня 2018 р.	310 267	3 102 672	1 375 440	4 478 112
Залишок на 31 грудня 2018 р.	310 267	3 102 672	1 375 440	4 478 112
Залишок на 31 грудня 2019 р.	310 267	3 102 672	1 375 440	4 478 112

Номінальна вартість однієї акції – 10 грн.

Прості акції, надають їх власникам однакову сукупність прав, включаючи право: брати участь в управлінні банком (шляхом участі та голосування на Загальних зборах особисто або через своїх представників, шляхом обрання до складу органів управління та контролю банку особисто або своїх представників, тощо); одержувати інформацію про діяльність банку у порядку та в обсягах, визначених чинним законодавством України; брати участь у розподілі прибутку банку та одержувати його частину (дивіденди); у разі ліквідації банку одержати частку вартості майна банку, пропорційну частці акціонера у Статутному капіталі; реалізовувати інші права, встановлені Статутом та чинним законодавством України, включаючи право на переважне придбання додатково випущених банком акцій – лише при приватному розміщенні таких акцій.

Середньозважена кількість акцій, які перебували в обігу в 2019 році становила 310 267 тис.шт. (в 2018 році – 310 267 тис.шт.).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Прилітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Примітка 21. Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення.

Найменування статті	на 31 грудня 2019		усього	на 31 грудня 2018		(тис. грн.)
	менше ніж 12 місяців	більше ніж 12 місяців		менше ніж 12 місяців	більше ніж 12 місяців	
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 167 422		2 167 422	1 335 851	-	1 335 851
Кредити та заборгованість клієнтів	8 205 735	1 537 393	9 743 128	3 475 704	1 482 172	4 957 876
Інвестиції в цінні папери	3 060 007	538 487	3 598 494	702 730	249 299	952 029
Інвестиційна нерухомість		22 469	22 469		80 888	80 888
Дебіторська заборгованість за поточним податком на прибуток	4 060		4 060	4 060	-	4 060
Відстрочений податковий актив	13 172		13 172	-	12 522	12 522
Основні засоби та нематеріальні активи		165 707	165 707	1 718	177 985	179 703
Інші активи	1 705 938	295 989	2 001 927	881 409	33 965	915 374
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи видуття	79 976		79 976	451	-	451
Усього активів	15 236 310	2 560 045	17 796 355	6 695 456	1 743 298	8 438 754
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	64 552		64 552	12	-	12
Кошти клієнтів	13 933 189	406 427	14 339 616	6 409 623	529 720	6 939 343
Інші задучені кошти		475	475	-	570	570
Зобов'язання за поточним податком на прибуток			0	-	-	-
Резерви за зобов'язаннями		15 142	15 142	-	16 331	16 331
Інші зобов'язання	1 622 120	51 390	1 673 510	561 212	79 727	640 939
Усього зобов'язань	15 619 861	473 434	16 093 295	6 970 847	626 348	7 597 195

Інформацію щодо перерахунку статей активів та зобов'язань за 2018 рік описано в п.4.24. Примітки 4.

Примітка 22. Резерви переоцінки (компоненти іншого сукупного доходу)

Найменування статті	2019 рік		(тис. грн.)
		2018 рік	
Залишок на початок року		5 442	13 359
Зміни результатів переоцінки боргових фінансових інструментів		26 142	(6 722)
зміни переоцінки до справедливої вартості		180 727	95 777
зменшення корисності	(154 105)		(104 605)
доходи (витрати) у результаті продажу, перекласифіковані у звітному періоді на прибутки або збитки	(480)		2 106
Переоцінка основних засобів	(3 608)		(1 457)
зміни переоцінки до справедливої вартості	1 695		3 617
зменшення корисності	-		(131)
реалізований результат переоцінки, віднесений на нерозподілений прибуток	(5 303)		(4 943)
Податок на прибуток, пов'язаний із:	649		262
зміною резерву переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	649		262
Усього зміни щодо резервів переоцінки (інший сукупний доход) за вирахуванням податку на прибуток	23 183		(7 917)
Залишок на кінець року	28 625		5 442

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Примітка 23. Процентні доходи та витрати

Таблиця 23.1. Процентні доходи та витрати

Найменування статті	на 31 грудня 2019	(тис. грн.) на 31 грудня 2018
Процентні доходи, розраховані за ефективною ставкою відсотка		
Процентні доходи за фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою собівартістю		
Кредити та заборгованість клієнтів	1 910 051	710 586
Боргові цінні папери	176 567	22 215
Кошти в інших банках	1 818	111
Кореспондентські рахунки в інших банках	11 004	2 939
Депозити овернайт в інших банках	2 197	1 877
Процентні доходи за знеціненими фінансовими активами	38 119	52 082
Інші	3 613	1 552
Усього процентних доходів за фінансовими активами, що обліковуються за амортизованою собівартістю	2 143 369	791 362
Процентні доходи за фінансовими активами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	23	-
Кредити та заборгованість клієнтів		
Боргові цінні папери	63 362	57 646
Усього процентних доходів за фінансовими активами, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	63 385	57 646
Усього процентних доходів розрахованих за ефективною ставкою відсотка	2 206 754	849 008
Інші процентні доходи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки		
Боргові цінні папери	-	-
Усього процентних доходів за фінансовими активами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки	-	-
Усього процентних доходів	2 206 754	849 008
Процентні витрати, розраховані за ефективною ставкою відсотка		
Процентні витрати по фінансовим зобов'язанням, які обліковуються за амортизованою собівартістю		
Строкові кошти юридичних осіб	(206 500)	(124 903)
Боргові цінні папери, що емітовані банком	-	-
Інші залучені кошти	(80)	(96)
Строкові кошти фізичних осіб	(576 800)	(194 976)
Строкові кошти інших банків	-	(877)
Депозити овернайт інших банків	(9)	(518)
Поточні рахунки	(185 922)	(64 869)
Процентні витрати за орендним зобов'язанням орендаря	(10 213)	-
Інші		
Усього процентних доходів розрахованих за ефективною ставкою відсотка	(662)	(319)
Усього процентних витрат	(980 186)	(386 558)
Чистий процентний дохід / (витрати)	1 226 568	(386 558)

Примітка 24. Комісійні доходи та витрати

Таблиця 24.1. Комісійні доходи та витрати

Найменування статті	на 31 грудня 2019	(тис. грн.) на 31 грудня 2018
КОМІСІЙНІ ДОХОДИ		
Розрахунково-касові операції	1 777 449	659 313
Операції на валютному ринку	11 717	6 601
Операції з цінними паперами	879	577
Інші	821	2 818
Гарантії надані	125	260
Усього комісійних доходів	1 790 991	669 569
КОМІСІЙНІ ВИТРАТИ		
Розрахунково-касові операції	(583 710)	(206 208)
Інші	(1 628)	(764)
Усього комісійних витрат	(585 338)	(206 972)
Чистий комісійний дохід/витрати	1 205 653	462 597

Інформація про комісійні доходи та витрати від операцій з пов'язаними сторонами розкрита у Примітці 36.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
 Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Примітка 25. Інші операційні доходи

Таблиця 25.1. Інші операційні доходи

Найменування статті	на 31 грудня 2019	(тис. грн.)	на 31 грудня 2018
Дохід від надання в оренду інвестиційної нерухомості	3 314		2 978
Дохід від оперативного лізингу (оренди)	90		-
Дохід від викупу основних засобів та нематеріальних активів	8 674		15 604
Дохід від викупу інвестиційної нерухомості	-		-
Дохід від модифікації фінансових активів	8 092		99
Дохід від припинення визнання фінансових зобов'язань	1 464		862 852
Дохід від повернення списаної заборгованості	114 119		94 509
Дохід від реалізації запасів	27 109		7 200
Дохід від припинення оренди	85		-
Штрафи, пени, що отримані банком	43 324		7 333
Інші операційні доходи	96 546		110 526
Усього операційних доходів	302 817		1 101 101

«Інші операційні доходи» станом на 31 грудня 2019 року включають доходи від операцій з платіжними системами – 90 864 тис. грн; інші доходи – 5 682 тис. грн.

В 2018 році дохід від прощення боргу на користь Банку за інвестиційним депозитом склав 862 837 тис. грн. (з них 17 740 тис. грн. – прощення боргу зі сплати процентів за інвестиційний депозит), від припинення визнання інших фінансових зобов'язань – 15 тис. грн..

Інформація про інші операційні доходи від операцій з пов'язаними сторонами розкрита у Примітці 36.

Примітка 26. Адміністративні та інші операційні витрати

Таблиця 26.1 Витрати та виплати працівникам

Найменування статті	на 31 грудня 2019	(тис. грн.)	на 31 грудня 2018
Заробітна плата та премії	256 625		174 262
Нарахування на фонд заробітної плати	55 758		37 330
Інші виплати працівникам	11 662		1 880
Усього витрати на утримання персоналу	324 045		213 472

Таблиця 26.2 Витрати на амортизацію

Найменування статті	на 31 грудня 2019	(тис. грн.)	на 31 грудня 2018
Амортизація основних засобів	15 934		6 710
Амортизація програмного забезпечення та нематеріальних активів	8 496		16 838
Амортизація активу з правом користування	26 042		-
Усього витрат на амортизацію	50 472		23 548

Таблиця 26.3. Інші адміністративні та операційні витрати

Найменування статті	на 31 грудня 2019	(тис. грн.)	на 31 грудня 2018
Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	9 872		9 898
Витрати на утримання основних засобів, що отримані в лізинг (оренду)	5 170		1 391
Витрати від викупу основних засобів та нематеріальних активів	-		-
Інші витрати, пов'язані з основними засобами	96 778		54 114
Витрати на лізинг (оренду)	14 423		43 169
Сплата інших податків та зборів платежів, крім податку на прибуток	71 396		32 117
Витрати на інкасацию та перевезення цінностей	2 245		2 675
Витрати на маркетинг та рекламу	93 796		49 096
Витрати із страхування	-		-
Зменшення корисності необоротних активів, утримуваних для продажу (чи груп викупу)	(529)		13
Витрати від модифікації фінансових активів	10 900		3 389
Телекомунікаційні витрати	4 534		4 755
Витрати на аудит	2 163		1 998
Витрати на відрядження	28 984		1 689
Інші адміністративні та операційні витрати	1 051 220		444 495
Усього адміністративних та операційних витрат	1 390 952		648 799

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Прилітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

«Інші адміністративні та операційні витрати» станом на 31 грудня 2019 року включають витрати за програмами лояльності – 444 052 тис. грн.; витрати на проведення платежів через ПТКС – 214 713 тис. грн.; операційні витрати за послуги платіжних систем, процесингового центру та інших систем - 69 014 тис. грн.; штрафи – 14 905; благодійна допомога – 5 978 тис. грн.; витрати на відрядження – 1 290 тис. грн; витрати за послуги залучення клієнтів – 42 654 тис. грн.; користування ПО – 180 293 тис. грн; інші витрати – 78 321 тис. грн.

«Інші адміністративні та операційні витрати» станом на 31 грудня 2018 року включають витрати за програмами лояльності – 209 235 тис. грн.; витрати на проведення платежів через ПТКС – 128 649 тис. грн.; операційні витрати за послуги платіжних систем, процесингового центру та інших систем - 22 001 тис. грн.; послуги кол-центру – 19 968 тис. грн.; поштово-телефонні витрати 12 302 тис. грн.; витрати за послуги залучення клієнтів – 6 739 тис. грн.; інші витрати – 45 600 тис. грн.

Інформація про адміністративні та інші операційні витрати за операціями з пов'язаними сторонами розкрита у Примітці 36.

Примітка 27. Чистий прибуток/(збиток) від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Таблиця 27.1. Чистий прибуток/(збиток) від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Найменування статті	на 31 грудня 2019	на 31 грудня 2018
Чистий прибуток (збиток) від операцій із фінансовими активами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:		
Кредити та заборгованість клієнтів	4 676	217
Боргові цінні папери	-	-
Похідні фінансові активи	(29 254)	6 473
Усього прибуток (збиток) від операцій із фінансовими активами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	(24 578)	6 690
Усього прибуток (збиток) від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	(24 578)	6 690

Примітка 28. Витрати на податок на прибуток

Таблиця «Витрати на сплату податку на прибуток за 2019 рік» не подається в зв'язку з відсутністю витрат на сплату податку на прибуток та доходів/витрат, пов'язаних з відстроченим податком.

Таблиця 28.1. Узгодження суми облікового прибутку (збитку) та суми податкового прибутку (збитку).

Найменування статті	За 2019 рік	За 2018 рік
Прибуток / збиток до оподаткування	533 015	53 804
Теоретичні податкові відрахування за відповідною ставкою оподаткування Рядок 2 = рядок 1 х на ставку оподаткування	(95 943)	(9 685)
КОРИГУВАННЯ ОБЛІКОВОГО ПРИБУТКУ (ЗБИТОК):		
Витрати, які не включаються до суми витрат з метою розрахунку податкового прибутку, але визнаються в бухгалтерському обліку (ущінка ОЗ; списання, що не відповідає п. 14.1.11 (прощення юрисдикції, фізособам з продовженням роботи по стягненню); безоплатна передача ОЗ; 30% вартості товарів, придбаних у неприбуткових організацій; суми витрат, що відшкодовані за рахунок резервів та забезпечень; дооцінка основних засобів, перше застосування МСФЗ 9)	(2984)	(7 628)
Резерв щодо оцінки відстроченого податкового активу	98 927	23 660
Сума податку на прибуток (збиток)	-	-

У таблиці показники статей розраховуються, виходячи із діючої ставки оподаткування 18% у 2019 та у 2018 роках. Інформацію щодо перерахунку прибутку до оподаткування за 2018 рік описано в п.4.24. Примітка 4.

Таблиця 28.2 Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2019 рік

Найменування статті	Залишок на початок періоду	Визнані у власному капіталі	Скоригований залишок на кінець періоду
Податковий вплив тимчасових різниць, які зменшують (збільшують) суму оподаткування та перенесені податкові збитки на майбутні періоди	12 522	650	13 172
Перенесені податкові збитки на майбутні періоди	7 240	-	7 240
Основні засоби	5 282	650	5 932

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Чистий відстрочений податковий актив (зобов'язання)	12 522	650	13 172
Визнаний відстрочений податковий актив	24 014	(128)	23 886
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(11 492)	778	(10 714)

Таблиця 28.3 Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2018 рік

Найменування статті	Залишок на початок періоду	Визнані у власному капіталі	Скоригований залишок на кінець періоду (тис. грн.)
Податковий вплив тимчасових різниць, які зменшують (збільшують) суму оподаткування та перенесені податкові збитки на майбутні періоди	12 260	262	12 522
Перенесені податкові збитки на майбутні періоди	7 240	-	7 240
Основні засоби	5 020	262	5 282
Чистий відстрочений податковий актив (зобов'язання)	12 260	262	12 522
Визнаний відстрочений податковий актив	23 990	24	24 014
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(11 730)	238	(11 492)

Примітка 29. Прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію

Таблиця 29.1. Чистий та скоригований прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію

Найменування статті	на 31 грудня 2019	на 31 грудня 2018	(тис. грн.)
Прибуток/(збиток), що належить акціонерам – власникам простих акцій банку	533 015	53 804	
Прибуток/(збиток) за рік	533 015	53 804	
Середньорічна кількість простих акцій в обігу (тис. шт.)	310 267	310 267	
Чистий прибуток/(збиток) на просту акцію, грн.	1,72	0,17	
Скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію, грн.	1,72	0,17	

Інформацію щодо перерахунку прибутку за 2018 рік описано в п.4.24. Примітки 4.

Примітка 30. Операційні сегменти

Таблиця 30.1. Доходи, витрати та результати звітних сегментів за 2019 рік

Найменування статті	Найменування звітних сегментів				(тис. грн.)	
	Послуги корпоративним клієнтам	Послуги фізичним особам	Інвестиційна діяльність (казначейські операції)	Інші сегменти та операції	Усього	
Дохід від зовнішніх клієнтів:						
Процентні доходи	404 940	3 593 912	86 463	215 247	4 300 562	
Комісійні доходи	358 672	1 708 327	81 821	57 933	2 206 754	
Інші операційні доходи	38 101	1 748 248	4 642	-	1 790 991	
Усього доходів сегментів	404 940	3 593 912	86 463	215 247	4 300 562	
Процентні витрати	(302 229)	(674 918)	(761)	(2 278)	(980 186)	
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів	(2 084)	(308 682)	(273)	(242 555)	(553 594)	
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	80	-	-	80
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	(2 305)	-	-	-	-	(2 305)
Чистий збиток/(прибуток) від збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями	-	-	1 195	-	-	1 195
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із фінансовими	-	-	(29 254)	4 676	4 676	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Принципи до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток				(24 578)
Чистий прибуток/(збиток) від припинення визнання фінансових активів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	-	(772)	-	(412)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою	-	79 889	55 551	135 440
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти	-	-	7 992	7 992
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-	-	(372)
Комісійні витрати	(2 347)	(582 834)	(156)	(585 338)
Витрати на виплати працівників	(35 526)	(234 987)	(5 026)	(48 506)
Витрати зносу та амортизації	(6 997)	(28 246)	(608)	(14 620)
Інші адміністративні та операційні витрати	(10 554)	(1 302 862)	(27 315)	(50 222)
РЕЗУЛЬТАТ СЕГМЕНТА:				
Прибуток/(збиток)	42 897	540 500	87 888	(138 270)
				533 015

Таблиця 30.2. Доходи, витрати та результати звітних сегментів за 2018 рік

(тис. грн)

Найменування статті	Найменування звітних сегментів				Усього
	Послуги корпоративним клієнтам	Послуги фізичним особам	Інвестиційна банківська діяльність (казначейські операції)	Інші сегменти та операції	
Дохід від зовнішніх клієнтів:					
Процентні доходи	324 322	1 138 882	57 770	1 098 705	2 619 678
Комісійні доходи	186 787	496 322	53 893	112 007	849 008
Інші операційні доходи	39 998	625 694	3 877	-	669 569
Усього доходів сегментів	324 322	1 138 882	57 770	1 098 705	2 619 678
Процентні витрати	(155 411)	(229 432)	(1 714)	-	(386 558)
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів	(44 778)	(97 734)	(2 621)	(950 443)	(1 095 575)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід				(1 947)	(1 947)
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентну ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	(2 265)	283			(1 982)
Чистий збиток/(прибуток) від збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями				(31)	(16 332)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток					(16 363)
Чистий прибуток/(збиток) від припинення визнання фінансових активів, які обліковуються за амортизованою собівартістю			6 473	217	6 690
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою	(1 835)				(1 835)
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти	19 168	14 524			33 692
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної			(11 647)		(11 647)
				2443	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Прилітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

нерухомості					2443
Комісійні витрати					
Витрати на виплати працівників	(3 784)	(203 188)	-	(206 972)	
Витрати зносу та амортизації	(29 079)	(133 405)	(4 336)	(46 652)	(213 472)
Інші адміністративні та операційні витрати	(4 292)	(9 993)	(486)	(8 777)	(23 548)
	(18 999)	(562 743)	(21 020)	(46 037)	(648 799)
РЕЗУЛЬТАТ СЕГМЕНТА:					
Прибуток/(збиток)	65 712	(79 996)	34 964	33 124	53 804

Інформацію щодо перерахунку статей доходів та витрат за 2018 рік описано в п.4.24. Примітки 4.

Таблиця 30.3 Активи та зобов'язання звітних сегментів за 2019 рік.

(тис.грн.)

Найменування статті	Найменування звітних сегментів				Усього
	послуги корпоративним клієнтам	послуги фізичним особам	Інвестиційна банківська діяльність (казначейські операції)	Інші сегменти та операції	
АКТИВИ СЕГМЕНТІВ					
Активи сегментів	562 916	10 392 191	5 745 983	1 095 265	17 796 355
Усього активів сегментів	562 916	10 392 191	5 745 983	1 095 265	17 796 355
Усього активів	562 916	10 392 191	5 745 983	1 095 265	17 796 355
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СЕГМЕНТІВ					
Зобов'язання сегментів	3 828 905	12 105 293	66 348	92 749	16 093 295
Усього зобов'язань сегментів	3 828 905	12 105 293	66 348	92 749	16 093 295
Усього зобов'язань	3 828 905	12 105 293	66 348	92 749	16 093 295
ІНШІ СЕГМЕНТНІ СТАТТИ					
Капітальні інвестиції	2 783	38 436	174	5 392	46 785
Амортизація	(6 997)	(28 246)	(608)	(14 621)	(50 472)
Зменшення корисності, що відображене протягом року у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід		429			429

Таблиця 30.4. Активи та зобов'язання звітних сегментів за 2018 рік

(тис.грн.)

Найменування статті	Найменування звітних сегментів				Усього
	Послуги корпоративним клієнтам	Послуги фізичним особам	Інвестиційна банківська діяльність (казначейські операції)	Інші сегменти та операції	
АКТИВИ СЕГМЕНТІВ					
Активи сегментів	826 187	4 073 151	2 273 456	1 265 960	8 438 754
Усього активів сегментів	826 187	4 073 151	2 273 456	1 265 960	8 438 754
Усього активів	826 187	4 073 151	2 273 456	1 265 960	8 438 754
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СЕГМЕНТІВ					
Зобов'язання сегментів	2 636 457	4 801 765	304	158 669	7 597 195
Усього зобов'язань сегментів	2 636 457	4 801 765	304	158 669	7 597 195
Усього зобов'язань	2 636 457	4 801 765	304	158 669	7 597 195
ІНШІ СЕГМЕНТНІ СТАТТИ					
Капітальні інвестиції	699	9 655	44	1 354	11 752
Амортизація	(4 292)	(9 993)	(486)	(8 777)	(23 548)
Зменшення корисності, що відображене протягом року у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	-	(13)	-	-	(13)

Інформацію щодо перерахунку статей активів та зобов'язань за 2018 рік описано в п.4.24. Примітки 4.

Таблиця 30.5. Інформація про географічні регіони

Найменування статті	за 2019 рік			за 2018 рік			(тис. грн.)
	Україна	Інші країни	Усього	Україна	Інші країни	Усього	
Доходи від зовнішніх клієнтів	4 300 562	-	4 300 562	2 619 698	-	2 619 698	
Основні засоби	165 707	-	165 707	179 703	-	179 703	

Для цілей управління Банк визначив три основні операційні сегменти, виходячи з послуг та напрямів діяльності:

- послуги юридичним особам: переважно обслуговування депозитів та поточних рахунків суб'єктів господарювання, надання кредитів;
- послуги фізичним особам: переважно обслуговування депозитів та поточних рахунків фізичних осіб, надання споживчих кредитів, овердрафтів, обслуговування кредитних карт та здійснення грошових переказів;
- інвестиційна банківська діяльність: переважно операції з купівлі-продажу державних цінних паперів, розміщення та залучення коштів від інших банківських установ;
- інші сегменти та операції: переважно обслуговування непрацюючих активів, інші функції.

Результати діяльності сегментів визначено з урахуванням трансфертного ціноутворення та алокації витрат. Зміни підходів щодо розрахунку результатів звітних сегментів пов'язані із запровадженням трансфертного ціноутворення. Трансфертне ціноутворення – це процес формування структури трансфертних цін Банку. Однією з цілей трансфертного ціноутворення є виявлення частки участі в прибутку банку центрів фінансової відповідальності, шляхом віднесення вартості ресурсів на доходи отримані за рахунок їх використання. Такий підхід дозволяє сформувати систему об'єктивної оцінки ефективності напрямів діяльності банку. Базою розрахунку трансфертної ставки є собівартість залучених і розміщених ресурсів, процентна маржа Банку. Собівартість ресурсів – процентні витрати/доходи за фінансовим інструментами, що визначаються за середньоденними залишками активних та пасивних операцій. Процентна маржа – різниця між собівартістю процентних активів та процентних пасивів у розрізі валют, без урахування вартості процентних активів за непрацюючим кредитами. Зміни підходів щодо розрахунку результатів звітних сегментів пов'язані із запровадженням трансфертного ціноутворення застосовані зі звітності за 2018 рік..

Примітка 31. Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками в Банку здійснюється стосовно фінансових ризиків (кредитного, ринкового, географічного, валютного, ризику ліквідності та ризику процентної ставки), а також операційних та юридичних ризиків. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик

Кредитний ризик є ризиком понесення збитку внаслідок невиконання позичальником або контрагентом своїх зобов'язань за фінансовою угодою. Кредитний ризик виникає, головним чином, у результаті здійснення Банком операцій з кредитування та внаслідок інших угод з контрагентами, які призводять до виникнення фінансових активів.

Загальні засади, принципи та підходи до управління кредитним ризиком визначаються системою внутрішніх документів Банку: політик, положень та інструкцій.

При оцінці кредитного ризику розділяється індивідуальний та портфельний кредитний ризик.

Джерелом індивідуального кредитного ризику є окремий, конкретний контрагент Банку – позичальник, боржник, емітент цінних паперів. Оцінка індивідуального кредитного ризику передбачає оцінку кредитоспроможності такого окремого контрагента, тобто його індивідуальну спроможність своєчасно та в повному обсязі розрахуватися за прийнятими зобов'язаннями.

Джерелом портфельного кредитного ризику виступає сукупна заборгованість Банку за операціями, яким притаманий кредитний ризик – портфель продуктів, портфель цінних паперів, портфель дебіторської заборгованості тощо. Оцінка портфельного кредитного ризику передбачає оцінку концентрації та диверсифікації активів Банку.

Управління та контроль кредитного ризику здійснюється шляхом встановлення ліміту фінансування на кожного позичальника/контрагента, групу пов'язаних позичальників/контрагентів та наступний моніторинг, який здійснюється на регулярній основі. Ліміти кредитного ризику за продуктами затверджуються відповідними уповноваженими органами Банку.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Для цілей оцінки кредитного ризику щодо контрагентів Банк використовує нормативні документи НБУ, відповідно до яких щомісячно здійснює класифікацію кредитного портфелю і та визначає розмір кредитного ризику, а також щоквартально визначає фінансовий стан позичальників-юридичних осіб та не рідше ніж один раз на рік визначає фінансовий стан позичальників – фізичних осіб.

Оцінка та прийняття рішень щодо кредитного ризику є повністю централізованими в Банку. Кредитні заяви від менеджерів по роботі з клієнтами розглядаються спочатку фахівцями Департаменту з ризиків, Юридичним департаментом, Департаментом безпеки та Департаментом комплаенс, а потім передаються на розгляд відповідних колегіальних органів в Головному банку для затвердження ліміту.

Прийняття рішень щодо кредитних ризиків делеговано Правлінням Банку відповідним спеціалізованим колегіальним органам – кредитному комітету/кредитним групам.

Для оптимізації управління кредитним ризиком Банком вживаються відповідні заходи, зокрема:

- підвищення вимог до якості застави та покриття;
- активна співпраця з колекторськими компаніями;
- концентрація на існуючих клієнтах на основі «підходу, що ґрунтуються на відносинах»;
- здійснення постійного моніторингу кредитної операції.

Кредитний ризик за міжбанківськими операціями

Стратегія розвитку банку передбачає, що основний обсяг активів банку буде розміщено в реальний сектор економіки, при цьому суми за міжбанківськими операціями складають відносно невелику частку від загальної суми активів Банку. Банк встановлює ліміти окремо по кожному банку-контрагенту за результатами аналізу їх фінансової звітності (як щорічної, що підтверджена зовнішнім аудитором так і щомісячних звітів, що готовуються на вимогу регулятора) та будь-якої не фінансової інформації, в тому числі, інформації про акціонерів, клієнтів, позиції на ринку та ін. Головний Кредитний Комітет та Правління в межах своїх повноважень затверджує та переглядає ліміти на банки-контрагенти.

Моніторинг кредитного ризику

Відповідні підрозділи банку несуть відповідальність за дотримання затверджених на кредитному комітеті лімітів кредитування, а також виконання клієнтом умов кредитних договорів.

Процес моніторингу здійснюється за такими основними напрямками:

- моніторинг фінансового стану та визначення класу клієнта (позичальника, поручителя, гаранта);
- контроль виконання позичальником грошових зобов'язань перед Банком;
- контроль цільового використання кредиту;
- контроль за страхуванням майна, переданого в забезпечення;
- моніторинг застави (іпотеки);
- аналіз наявності первинних ознак можливих фінансових та інших ускладнень, моніторинг та робота з проблемними кредитами;
- контроль виконання ковенант та умов кредитного договору.

Для позичальників юридичних осіб додатково встановлюється щорічний перегляд умов кредитування з метою визначення умов подальшої співпраці з позичальниками.

Управлінський персонал Банку здійснює аналіз залишків непогашених кредитів та відслідковує прострочені кредити. Процедури подальшого контролю включають контакти з боржниками, розробку планів реструктуризації, здійснення юридичних дій та звернення стягнення на об'єкти застави. У складі Департаменту з ризиків створено спеціальний підрозділ - Управління по роботі з проблемними активами.

Кредитний ризик позабалансових зобов'язань

Кредитні ризики за позабалансовими фінансовими інструментами визначається як можливість зазнати збитків внаслідок неможливості виконання умов фінансового інструменту іншою стороною відповідно до умов договору. Банк застосовує ті ж самі кредитні політики в оцінці умовних зобов'язань, що і для балансових фінансових інструментів, а саме: дотримання процедур затвердження кредитних заявок, контролю за дотримання кредитних лімітів та процедур моніторингу.

Дотримання нормативів кредитного ризику

Банк оцінює кредитні ризики та управляє ними також на основі нормативів, встановлених Національним Банком України.

Протягом звітного року Банком було дотримано норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7).

Протягом звітного року Банком було дотримано норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9).

Станом на 22.11.2018 банк набув статусу «Спеціалізованого ощадного банку» так як, більше ніж 50% пасивів банку є вкладами фізичних осіб.

Для спеціалізованих ощадних банків установлюються спеціальні значення таких економічних нормативів:

- нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) у розмірі - не більше ніж 20 відсотків;
- нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9) - не більше ніж 20 відсотків.

Станом на 31.12.2019 нормативи кредитного ризику мали такі фактичні значення:

- норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) – 12,30% (нормативне значення не має перевищувати 20%);
- норматив великих кредитних ризиків (Н8) – 23,50% (максимальне значення – не більш ніж 800%);
- норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9) – 5,85% (максимальне значення – не більш ніж 20%).

Станом на 31.12.2018 нормативи кредитного ризику мали такі фактичні значення:

- норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) – 14,86% (нормативне значення не має перевищувати 20%);
- норматив великих кредитних ризиків (Н8) – 62,18% (максимальне значення – не більш ніж 800%);
- норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9) – 11,69% (максимальне значення – не більш ніж 20%).

Ринковий ризик та його складові

Банк нарахується на ринковий (ціновий) ризик внаслідок неочікуваних змін ринкових цін на активи, що перебувають на його балансі або обліковуються на позабалансових рахунках. Втім, окрім наявності ризик-факторів, які не перебувають під безпосереднім контролем Банку, та ступеню їх волатильності, необхідною передумовою ринкового ризику є існування відкритої валютної позиції, що визначає ступінь чутливості фінансової установи до коливань ринкових індикаторів.

Метою управління ринковим ризиком є досягнення запланованого рівня прибутковості Банку за прийнятного для акціонера рівня ризику, тобто мінімізації втрат від неочікуваних коливань процентних ставок та валютних курсів.

Валютний ризик

Керівництво встановлює ліміти щодо рівня прийнятного ризику в розрізі валют і в цілому та контролює їх дотримання на щоденний основі у режимі реального часу.

Враховуючи, що істотна частка валоти балансу Банку деномінована у іноземних валютах, Банк приділяє особливу увагу оцінці та контролю за рівнем власної вразливості валютному ризику.

На думку менеджменту валютний ризик для Банку проявляється у двох ключових характеристиках, природа яких є протилежною та до певної міри нівелює одну:

Перша, і найбільш небезпечна для Банку характеристика, полягає у тому, що у випадку істотного знецінення національної валоти відносно іноземних валют зростає вразливість клієнтів Банку внаслідок збільшення боргового навантаження на останніх. У цьому випадку рівень доходів клієнтів може виявитись недостатнім для виконання власних зобов'язань перед Банком, що матиме негативний вплив на діяльність останнього. При протилежному сценарії (знеціненні іноземних валют відносно національної валоти) Банк не має підстав очікувати погрішення якості обслуговування боргів з боку позичальників та негативного впливу на Банк від цієї складової.

Другою характеристикою валютного ризику, яка матиме вплив на діяльність Банку є ефект переоцінки статей на доходи і капітал Банку. Вплив цієї характеристики полягає у зростанні гривневого еквіваленту від позитивного розміру процентної маржі, якого прагне отримувати Банк у випадку істотного знецінення національної валоти відносно іноземних валют. При цьому адекватність власного капіталу, деномінованого у національний валоті, буде знижуватись, що буде тягнути за собою необхідність проведення додаткової капіталізації Банку. У протилежному випадку (знеціненні іноземних валют відносно національної валоти) розмір процентної маржі Банку буде скорочуватись, натомість адекватність капіталу Банку зберігатиметься на певному сталому рівні без необхідності його коригування додатковими грошовими коштами.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
 Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Менеджмент вважає, що вразливість Банку валютному ризику істотною мірою залежить від комбінації таких факторів як питома вага активів / зобов'язань, деномінованих у іноземних валютах у структурі балансу Банку, тривалість періоду протягом якого відбуваються коригування, рівня та інтенсивності коливань валюто обмінних курсів, адекватність реалізованих Банком захисних механізмів щодо недопущення вразливості власних клієнтів валютному ризику, поміркованості політики центральних органів влади щодо курсоутворення, жорсткості протекціоністської політики в питаннях лібералізації валютного та товарного ринку, макроекономічних умов існування країни, ступеня інтеграції України до міжнародного вільного економічного простору, а також зовнішньоекономічної кон'юнктури, тощо.

Вважаємо за доцільне зазначити, що проведені Банком тестування та моделювання окремих характеристик діяльності Банку можуть відрізнятись від критеріїв, оцінок та результатів третіх сторін. В цьому звіті менеджмент відкриває ті факти, які матимуть найбільшу імовірність реалізації у реальному середовищі.

Таблиця 31.1. Аналіз валютного ризику

Назва валюти	На звітну дату звітного періоду			На звітну дату попереднього періоду			(тис. грн.)
	монетарні активи	монетарні зобов'язання	чиста позиція	монетарні активи	монетарні зобов'язання	чиста позиція	
Долари США	3 223 748	3 477 978	(254 230)	2 111 674	2 169 406	(57 731)	
Євро	844 564	851 430	(6 866)	466 628	462 318	4 309	
Фунти стерлінгів	4 861	1 148	3 712	1 851	1 764	88	
Інші	174 500	199 508	(25 008)	253 324	250 917	2 406	
Усього	4 247 672	4 530 063	(282 391)	2 833 477	2 884 405	(50 928)	

Стаття «Інші» включає решту валют, в тому числі Швейцарські франки.

Таблиця 31.2. Зміна прибутку або збитку та власного капіталу в результаті можливих змін офіційного курсу гривні до іноземних валют, що встановлені на звітну дату, за умови, що всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими

Найменування статті	На 31 грудня 2019 р		На 31 грудня 2018 р		(тис. грн.)
	вплив на прибуток (збиток)	вплив на власний капітал	вплив на прибуток (збиток)	вплив на власний капітал	
Змінення долара США на 25%	(63 557)	(63 557)	(14 433)	(14 433)	
Послаблення долара США на 25%	63 557	63 557	14 433	14 433	
Змінення євро на 25%	(1 716)	(1 716)	1 077	1 077	
Послаблення євро на 25%	1 716	1 716	(1 077)	(1 077)	
Змінення фунта стерлінгів на 25%	928	928	22	22	
Послаблення фунта стерлінгів на 25%	(928)	(928)	(22)	(22)	
Змінення інших валют та банківських металів на 25%	(6 252)	(6 252)	602	602	
Послаблення інших валют та банківських металів на 25%	6 252	6 252	(602)	(602)	

Таблиця 31.3. Зміна прибутку або збитку та власного капіталу в результаті можливих змін офіційного курсу гривні до іноземних валют, що встановлений як середньозважений валютний курс, за умови, що всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими

Найменування статті	Середньозважений валютний курс звітного періоду		Середньозважений валютний курс попереднього періоду		(тис. грн.)
	вплив на прибуток (збиток)	вплив на власний капітал	вплив на прибуток (збиток)	вплив на власний капітал	
Змінення долара США на 25%	(69 278)	(69 278)	(13 990)	(13 990)	
Послаблення долара США на 25%	69 278	69 278	13 990	13 990	
Змінення євро на 25%	(1 878)	(1 878)	1 033	1 033	
Послаблення євро на 25%	1 878	1 878	(1 033)	(1 033)	
Змінення фунта стерлінгів на 25%	986	986	21	21	
Послаблення фунта стерлінгів на 25%	(986)	(986)	(21)	(21)	
Змінення інших валют та банківських металів на 25%	(6 699)	(6 699)	570	570	
Послаблення інших валют та банківських металів на 25%	6 699	6 699	(570)	(570)	

Процентний ризик

Банк наражається на ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на його фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або

приносити збитки в разі несподіваних змін. У поданій нижче таблиці наведено загальний аналіз відсоткового ризику

Таблиця 31.4. Загальний аналіз процентного ризику

(тис. грн.)

Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
на 31 грудня 2019 року					
Усього фінансових активів	8 968 671	2 297 071	933 994	1 141 886	13 341 622
Усього фінансових зобов'язань	7 932 368	6 065 372	55 195	351 708	14 404 643
Чистий розрив за процентними ставками на кінець звітного періоду	1 036 303	(3 768 301)	878 799	790 178	(1 063 021)
на 31 грудня 2018 року					
Усього фінансових активів	3 194 452	983 981	660 625	1 070 847	5 909 905
Усього фінансових зобов'язань	4 027 057	2 382 578	154 366	375 924	6 939 925
Чистий розрив за процентними ставками на кінець звітного періоду	(832 605)	(1 398 597)	506 259	694 923	(1 030 020)

Банк наражається на ризик, пов'язаний з впливом зміни процентних ставок на грошові потоки, переважно через активи та зобов'язання з процентною ставкою, яка встановлюється в залежності від зміни ринкових процентних ставок.

Ідентифікація джерел ризику здійснюється шляхом аналізу існуючої структури процентних активів та пасивів. Банк здійснює оцінку процентного ризику на підставі аналізу чутливості до зміни відсоткових ставок, тобто, змін ринкової вартості інструментів та портфелів в результат загальної зміни кривої доходності на певне число базисних пунктів.

Чутливість процентних ставок обчислюється на підставі сценарію, відповідно до якого всі криві процентних ставок вважаються такими, що змінюються однаково незалежно від фінансового інструменту або валюти. Оцінки включають процентний ризик за всіма позиціями Банку за інструментами з фіксованою та плаваючою процентною ставкою.

Аналіз процентних розривів за строками до погашення виступає показником для визначення величини процентного ризику тобто зміни процентного доходу внаслідок зміни ставок або втрати доходу з певною ймовірністю за методом «дохід-підризиком».

Ці активи та зобов'язання показані у таблиці випе як інструменти, за якими дати передбачені угодою, настають у короткостроковій перспективі. Банк наражається на ризик впливу змін процентних ставок на справедливу вартість у результаті своєї діяльності з надання активів та залучення зобов'язань за фіксованими процентними ставками; в основному ці активи та зобов'язання показані у таблиці вище як інструменти, за якими дати передбачені процентних ставок, передбачені угодою, настають у довгостроковій перспективі. На практиці процентні ставки, які згідно з контрактами фіксуються як для активів, так і для зобов'язань, часто переглядаються за погодженням сторін для врахування поточних ринкових умов.

Перегляд процентних ставок відбувається на щомісячній основі Комітетом по Управлінню Активами та Пасивами, Банк прагне досягти відповідності своїх процентних ставок по активах та пасивах з урахуванням конюнктури ринку, що мінімізує негативний вплив їх зміни.

На 31 грудня 2019 року Банк мав наступну структуру середньозважених процентних ставок за основними валютами для монетарних фінансових інструментів, за якими нараховуються проценти. Процентні ставки за кожним фінансовим інструментом розраховані як середньозважені процентні ставки, передбачені договорами на дату балансу.

Таблиця 31.5. Моніторинг процентних ставок за фінансовими інструментами

Найменування статті	на 31 грудня 2019			на 31 грудня 2018		
	гривня	долари США	евро	інші	гривня	долари США
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти						
Торгові боргові цінні папери	15,21%	6,58%			15,24%	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Прилітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Кошти в інших банках								
Кредити та заборгованість клієнтів	32,22%	12,38%	9,06%	9,33%	22,16%	12,32%	9,25%	9,32%
Боргові цінні папери в портфелі банку на продаж	12,64%				16,00%			
Боргові цінні папери в портфелі банку до погашення								
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кошти банків								
Кошти клієнтів:								
поточні рахунки	6,32%	0,25%	0,05%	0,00%	7,05%	1,30%	0,32%	0,00%
строкові кошти	17,45%	3,43%	2,64%	1,51%	16,69%	4,52%	3,73%	1,51%
Інші залучені кошти	15,30%				15,30%			
Субординований борг								

Інший ціновий ризик

Ціновий ризик - це ризик пов'язаний із зміною ринкової ціни фінансового активу. Ціновий ризик обмежений у сфері свого прояву: на відміну від валютного та відсоткових ризиків, що стосуються практично всіх учасників фінансових ринків, на нього наражаються лише учасники ринку, які працюють в основному з цінними паперами, акціями та іншими видами прямих та непрямих інвестицій в торговому портфелі банку (які утримуються для здійснення торгівельної діяльності). Інструменти в торговому портфелі, позицію в яких Банк не має наміру тримати до дати остаточного погашення, а отже має намір продати в коротко або середньостроковому часовому проміжку, є чутливими до цінового ризику.

Політика управління ціновим ризиком базується на дотриманні таких вимог і принципів:

- самодостатність системи оцінки та контролю рівня цінового ризику;
- ефективна політика щодо ціноутворення за активними та пасивними операціями;
- повнота та достовірність інформації, що використовується для оцінки та контролю цінового ризику

Ціновий ризик має потенційний вплив на прибутки/збитки та капітал Банку.

Для запобігання ціновому ризику Банк відслідковує коливання ринкових процентних ставок та їх відповідність до котирувань цінних паперів, а також зміни котирувань боргових цінних паперів (облігацій) в торговому портфелі Банку та проводить переоцінку таких інструментів до їх ринкової вартості.

Географічний ризик

Таблиця 31.6. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за 2019 рік

Найменування статті	Україна	OECP	Інші країни	(тис. грн.)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	942 772	1 224 650	-	2 167 422
Кредити та заборгованість клієнтів	9 031 898	710 735	495	9 743 128
Інвестиції в цінні папери	3 550 312	48 182	-	3 598 494
Інші фінансові активи	1 649 336	50	416	1 649 802
Усього фінансових активів	15 174 318	1 983 617	911	17 158 846
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	64 552	-	-	64 552
Кошти клієнтів	13 813 625	11 922	514 069	14 339 616
Інші залучені кошти	475	-	-	475
Інші фінансові зобов'язання	1 558 877	46 998	-	1 605 875
Усього фінансових зобов'язань	15 437 529	58 920	514 069	16 010 518
Чиста балансова позиція за фінансовими інструментами	(263 211)	1 924 697	(513 158)	1 148 328
Зобов'язання кредитного характеру	5 498	-	-	5 498

Таблиця 31.7. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за 2018 рік

Найменування статті	Україна	OECP	Інші країни	(тис. грн.) Усього
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	469 722	866 129	-	1 335 851
Кредити та заборгованість клієнтів	4 660 292	295 461	2 123	4 957 876
Інвестиції в цінні папери	895 589	56 439	-	952 028
Інші фінансові активи	631 307	41	470	631 818
Усього фінансових активів	6 656 911	1 218 070	2 593	7 877 574
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	12	-	-	12
Кошти клієнтів	6 466 536	11 114	461 693	6 939 343
Інші залучені кошти	570	-	-	570
Інші фінансові зобов'язання	598 515	-	-	598 515
Усього фінансових зобов'язань	7 065 633	11 114	461 693	7 538 440
Чиста балансова позиція за фінансовими інструментами	(408 722)	1 206 956	(459 100)	339 134
Зобов'язання кредитного характеру	7 625	-	-	7 625

Інформацію щодо перерахунку статей активів та зобов'язань за 2018 рік описано в п.4.24. Примітки 4.

Активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, а також кредитний ризик були класифіковані виходячи з країни, в якій знаходитьться контрагент. Грошові кошти у касі та приміщення й обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

Ризик ліквідності.

Ризик ліквідності визначається як ризик, що виникає, коли строки погашення активів та зобов'язань не збігаються. Банк щодня наражається на цей ризик у зв'язку з вимогами щодо використання його вільних грошових коштів за депозитами «свернайт», поточними рахунками, депозитами, строк погашення яких настає незабаром, наданням кредитів, гарантіями та у зв'язку з процентною маржою та іншими вимогами щодо похідних інструментів, розрахунок за якими здійснюється грошовими коштами. Банк не тримає грошові ресурси, достатні для покриття всіх цих потреб, оскільки досвід показує, що мінімальний рівень реінвестування коштів, строк погашення яких настає, можна передбачити з високою ймовірністю. Ризиком ліквідності управлює Комітет з управління активами та пасивами Банку.

Метою управління ризиком ліквідності є забезпечення достатніх коштів для повного та своєчасного виконання усіх зобов'язань Банку перед клієнтами, кредиторами та іншими контрагентами. А також досягнення запланованого зростання його активів і рівня прибутковості Банку, що передбачас:

- Планування достатнього обсягу коштів для забезпечення виконання поточних зобов'язань Банку без значних втрат;
- Забезпечення фінансування зростання бізнесу;
- Створення запасу ліквідних коштів на випадок кризи ліквідності;
- Дотримання нормативних вимог НБУ;
- Щоденне управління грошовими залишками та ностро-рахунками з метою забезпечення вчасного проведення розрахунків та платежів, виконання обов'язкових резервних вимог НБУ і дотримання нормативі ліквідності НБУ на кожну звітну дату.

Механізм управління ризиком ліквідності, складається з:

- Ідентифікація джерел ризику та вимірювання його величини;
- Управління ризиком;
- Моніторинг дотримання лімітів на величину ризику;
- Оцінка ефективності стратегії та тактики управління ліквідністю.

Управління ліквідністю здійснюється в розрізі національної та іноземних валют комітетом по управлінню активами та пасивами. Він постійно аналізує ліквідну позицію та реалізує змішаний підхід до управління ліквідністю – активами та пасивами.

У поданій нижче таблиці показано активи та зобов'язання Банку станом на 31 грудня 2019 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися (за винятком випадків, коли є свідчення того, що деякі з цих активів можуть бути знецінені й розрахунки за ними будуть проведені після строків погашення, визначених угодами, - у таких випадках використовуються очікувані строки погашення). Проте деякі активи та зобов'язання можуть фактично мати більші

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»

Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

стороки. Наприклад, кредити часто поновлюються і, відповідно, короткострокові кредити можуть насправді мати довший строк, ніж зазначено в угодах.

Прострочені зобов'язання, такі як строкові депозити, не вилучені клієнтами Банку, відносяться до категорії «До запитання та до 1 місяця». Прострочені активи класифікуються на підставі очікуваного строку погашення. Портфель торгових цінних паперів повністю віднесене до категорії «До запитання та до 1 місяця», оскільки керівництво Банку, на підставі свого аналізу можливості реалізувати портфель, вважає, що така класифікація більш об'єктивно відображає позицію ліквідності Банку.

Таблиця 31.8. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за 2019 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	На вимогу або менше 1 місяця	Від 1 до 12 місяців	Від 12 місяців до 5 років	Понад 5 років	Усього
Кошти банків	64 552				64 552
Кошти клієнтів	7 867 816	6 065 372	55 195	351 233	14 339 616
Кошти фізичних осіб	5 420 752	5 073 004	30 348	821	10 524 925
Інші*	2 447 064	992 368	24 847	350 412	3 814 691
Інші залучені кошти				475	475
Інші фінансові зобов'язання	1 501 258	53 266	50 234	1 117	1 605 875
Фінансові гарантії	335	5 113	50		5 498
Інші зобов'язання кредитного характеру	14 060 326	80 314	178 235		14 318 875
Усього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	23 494 287	6 204 065	283 714	352 825	30 334 891

*Стаття «Інші» включає суму коштів за рахунками юридичних осіб.

Таблиця 31.9. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за 2018 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	На вимогу або менше 1 місяця	Від 1 до 12 місяців	Від 12 місяців до 5 років	Понад 5 років	Усього
Кошти банків	12				12
Кошти клієнтів	3 984 766	2 480 941	172 068	504 343	7 142 118
Кошти фізичних осіб	2 277 437	2 090 552	21		4 368 010
Інші*	1 707 329	390 390	172 047	504 343	2 774 109
Інші залучені кошти				2 958	2 958
Інші фінансові зобов'язання	518 774	14	79 727		598 515
Фінансові гарантії	369	6 946	310		7 625
Інші зобов'язання кредитного характеру	5 463 242	167 578	18 443	8	5 649 271
Усього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	9 967 163	2 655 480	270 548	507 309	13 400 500

*Стаття «Інші» включає суму коштів за рахунками юридичних осіб.

Таблиця 31.10 Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за 2019 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 12 міс.	Від 12 місяців до 5 років	Понад 5 років	Усього
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 167 422				2 167 422
Кредити та заборгованість клієнтів	6 865 326	1 340 409	443 690	1 093 704	9 743 128

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
 Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Інвестиції в цінні папери	2 103 344	956 663	490 304	48 182	3 598 494
Інші фінансові активи	1 605 823	43 408	100	471	1 649 802
Усього фінансових активів	12 741 915	2 340 480	934 094	1 142 357	17 158 846
Зобов'язання					
Кошти інших банків	64 552				64 552
Кошти клієнтів	7 867 816	6 065 372	55 195	351 233	14 339 616
Інші залучені кошти				475	475
Інші фінансові зобов'язання	1 501 258	53 266	50 234	1 117	1 605 875
Усього фінансових зобов'язань	9 433 626	6 118 638	105 429	352 825	16 010 518
Чистий розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня 2019	3 308 289	(3 778 158)	828 665	789 532	1 148 328
Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня 2019	3 308 289	(469 869)	358 796	1 148 328	

Таблиця 31.11. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за 2018 рік

Найменування статті	(тис. грн.)				
	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 12 міс.	Від 12 місяців до 5 років	Понад 5 років	Усього
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 335 851				1 335 851
Кредити та заборгованість клієнтів	2 543 598	932 106	467 765	1 014 407	4 957 876
Інвестиції в цінні папери	650 854	51 876	192 860	56 439	952 029
Інші фінансові активи	602 689	27 145		1 984	631 818
Усього фінансових активів	5 132 992	1 011 127	660 625	1 072 830	7 877 574
Зобов'язання					
Кошти інших банків	12				12
Кошти клієнтів	4 027 045	2 382 578	154 366	375 354	6 939 343
Інші залучені кошти				570	570
Інші фінансові зобов'язання	518 774	14	79 727		598 515
Усього фінансових зобов'язань	4 545 831	2 382 592	234 093	375 924	7 538 440
Чистий розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня 2018	587 161	(1 371 465)	426 532	696 906	339 134
Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня 2018	587 161	(784 304)	(357 772)		339 134

Інформацію щодо перерахунку статей активів та зобов'язань за 2018 рік описано в п.4.24. Примітки 4.

На думку керівництва, незважаючи на те, що значна частина коштів клієнтів представлена рахунками до запитання, диверсифікація цих депозитів за кількістю та видами вкладників, а також минулий досвід Банку дозволяють стверджувати, що ці кошти клієнтів являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Банку.

Потреби в ліквідності для надання грошових коштів за гарантіями значно нижчі, ніж сума зобов'язання, оскільки загалом Банк не очікує, що кошти за угодою сплачуватимуться третьій стороні.

Концентрація інших ризиків

Ризик концентрації - це узагальнений ризик, який виникає в зв'язку з концентрацією ризику на певному інструменті, на окремих операціях, в певному секторі економіки, тощо.

Крім фінансових ризиків значний вплив на діяльність банків справляють функціональні ризики, які виникають внаслідок неможливості здійснення своєчасного та повного контролю за фінансово-господарським процесом. До функціональних ризиків належать:

Операційно – технологічний ризик. Основне завдання, яке стоїть перед Банком в процесі управління операційним ризиком - це створення системи внутрішнього контролю за операційними ризиками, головна мета якої – забезпечення чіткого дотримання технологічних порядків, нормативних вимог, управлінських рішень, відповідних стандартів якості операційної діяльності (за умови, що заходи з оцінки, мінімізації та контролю операційного ризику не потребують занадто великих невиробничих витрат).

Юридичний ризик. Політика управління юридичним ризиком полягає у запровадженні єдиних стандартів та порядку ведення договірної та претензійно – позовної роботи, побудови прозорих взаємовідносин з правоохоронними та контролюючими органами, а також детального вивчення вимог законів, нормативно-правових актів, угод, систематичного відслідковувався змін та доповнень до законодавчої бази.

Ризик репутації. Політика управління ризиком репутації спрямовується на створення та підтримання позитивного іміджу Банку як на рівні фінансових ринків, клієнтів, так і на рівні органів державного регулювання, розроблення та чітке дотримання технологій здійснення банківських операцій та правил внутрішнього порядку роботи.

Стратегічний ризик. Політика управління стратегічним ризиком полягає у визначенні стратегічних цілей Банку та впровадження їх в практичну діяльність, а також постійне удосконалення практики розробки, модифікації та реалізації стратегічних планів Банку.

Функціональні ризики важче виявити та ідентифікувати, а також виміряти кількісно й виразити в грошових одиницях, ніж фінансові ризики. Але функціональні ризики небезпечні не менш, ніж інші види банківських ризиків, причому зрештою вони також призводять до фінансових втрат.

Для зниження функціональних ризиків Банк приділяє значну увагу побудові та розвитку системи внутрішнього контролю (СВК), яка є невід'ємною частиною щоденної банківської діяльності та будується на:

- розумінні ключових цілей бізнесу та ключових ризиків, що виникають в процесі здійснення такої діяльності, їх причин та можливих наслідків;
- використанні досконаліх інформаційних систем та систем документообігу, які покривають всі важливі види діяльності, та забезпечують контроль за інформаційною безпекою та за обміном інформацією при їх використанні;
- цілісному, вичерпному, точному та своєчасному інформуванні та комунікаціях всередині та між підрозділами і керівництвом, які дають змогу виявити неналежну діяльність, невідповідний контроль та застосувати відповідні коригуючі дії;
  - створені комплексної та адекватної системи управління ризиками, що враховує специфіку роботи Банку, встановлені вимоги щодо управління ризиками і забезпечує ідентифікацію, оцінку, моніторинг та контроль за всіма видами ризиків на всіх організаційних рівнях та оцінку достатності капіталу Банку для їх покриття;
  - застосуванні оптимальної ресурсної та метаріально-технічної бази, кадрової політики;
  - вдосконалені внутрішніх методик та вимог до здійснення операцій, а також вдосконаленні системи внутрішнього аудиту діяльності Банку.

Для досягнення ефективності СВК в Банку: виділено позицію керівника проекту з СВК, який здійснює координацію, консолідацію та консультаційну підтримку в її організації; створена та постійно оновлюється Кarta процесів Банку; впроваджено щоквартальну оцінку процесів на предмет ризиків та контролів їх власниками; передбачено формування Карты процесів, що несе підвищений ризик для Банку, та управлінської звітності, яка є предметом розгляду керівними органами Банку та інформаційною основою для прийняття відповідних рішень, на основі яких здійснюється вдосконалення процесів, розмежування функцій, автоматизація контролів та інше.

Особливу увагу Банк приділяє здійсненню аналізу суттєвої концентрації ризику, а саме концентрації кредитного ризику. Наприклад, висока концентрація кредитного портфеля негативно відображається на кредитоспроможності банку, а висока концентрація клієнтських вкладів і вкладень в цінні папери - на його ліквідності і фінансовій гнучкості. Керівництво здійснює на регулярній основі моніторинг концентрації кредитного ризику на підставі отриманих звітів, що містять відомості про контрагентів/групу пов'язаних контрагентів із загальною сумою наданих позик і всіх позабалансових зобов'язань, що перевищує 10% регулятивного капіталу Банку.

Примітка 32. Управління капіталом

Акціонери АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» визначають управління капіталом як невід'ємну складову процесу забезпечення стабільного функціонування установи та дотримання вимог, встановлених Національним банком України. Банк здійснює активне управління рівнем достатності капіталу для захисту від ризиків, притаманних його діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням коефіцієнтів та методики, встановлених Національним банком України при здійсненні нагляду за Банком.

Основною метою управління капіталом Банку є реалізація захисної функції вкладників та кредиторів, забезпечення стабільного функціонування і здійснення фінансово-економічної діяльності Банком.

Протягом звітного року Банк дотримувався усіх вимог нормативів капіталу. На кінець 2019 року значення нормативу адекватності регулятивного капіталу (Н2) становило 14,91% (2018 р.: 13,07%) (нормативне значення не менше 10%).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Протягом звітного року сума регулятивного капіталу Банку значно перевищувала встановлений законодавством мінімально необхідний рівень 200 млн. грн. та станом на кінець 2019 року складала 1 723 421 тис. грн. (2018 р.: 753 386 тис. грн.).

Таблиця 32.1. Структура регулятивного капіталу згідно з вимогами Національного банку України

(тис. грн.)

Найменування статті	на кінець 2019 року	на кінець 2018 року
Регулятивний капітал	1 723 421	753 386
Основний капітал	1 110 665	753 386
Статутний капітал	3 102 672	3 102 672
Внески за незареєстрованим статутним капіталом	300 000	-
Емісійні різниці	1 375 440	1 375 440
Розкриті резерви	-	-
Зменшення основного капіталу, у т.ч.:	(3 667 447)	(3 724 726)
НА за мінусом суми зносу, капітальні інвестиції у НА	(20 371)	(17 134)
збитки минулих років	(3 647 076)	(3 701 797)
Розрахунковий збиток поточного року (Рпр/з)	-	(5 795)
Додатковий капітал	612 756	-
Розрахунковий прибуток поточного року (Рпр/п)	612 756	-
у т.ч. перевищення непокритого кредитного ризику над сумою за рахунком 5030 (НКРп)	(118 324)	(132 604)
Показник достатності капіталу (Н2)	14,91%	13,07%
Активи, зважені за ризиком	11 630 407	5 889 220
Сукупна сума відкритої валютної позиції за всіма іноземними валютах та банківськими металами (Свп)	56 474	11 571
величина непокритого кредитного ризику (НКР)	(128 708)	(137 684)

Примітка 33. Потенційні зобов'язання банку.

Розгляд справ у суді

Станом на 31 грудня 2019 року кількість судових спорів, у яких Банк брав участь:

- 432 спори за позовами Банку до боржників-корпоративних клієнтів та боржників – фізичних осіб, в тому числі справи про банкрутство, пов'язаних із стягненням заборгованості на суму 138 700 тис. грн., 14 805 тис. доларів США та 5 961 тис. шв. франків;
- 11 майнових спорів про стягнення з Банку коштів;
- 144 спорів немайнового характеру, пов'язаних із оскарженням кредитних договорів та договорів забезпечення;

Резерв на покриття можливих втрат за такими справами не формувався, оскільки на думку менеджменту, імовірність понесення значних збитків за цими розглядами залишається низькою.

Станом на 31 грудня 2018 року кількість судових спорів, у яких Банк брав участь:

- 23 спори за позовами Банку до боржників-корпоративних клієнтів та боржників – фізичних осіб, в тому числі справи про банкрутство, пов'язаних із стягненням заборгованості на суму 353 300 тис. грн., 1 137 тис. доларів США та 73 тис. шв. франків;
- 5 немайнових спорів за позовами Банку до боржників-корпоративних клієнтів;
- 5 майнових спорів про стягнення з Банку коштів;

35 спорів немайнового характеру, пов'язаних із оскарженням кредитних договорів та договорів забезпечення

Можливість виникнення потенційних податкових зобов'язань

Внаслідок наявності в українському комерційному законодавстві, її податковому зокрема, положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також через практику, що склалася в загалом нестабільному економічному середовищі, за якої податкові органи довільно тлумачать аспекти економічної діяльності. Податкові органи під час перевірки Банку в 2018 році піддали сумніву певні тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Банку, що привело до того, що податковим органом за результатами перевірки виставлені вимоги до Банку щодо сплатити додаткових податки, штрафи та пені на загальну суму 121 238 тис. грн. Банк в судовому порядку оскаржує вимоги податкових органів. На думку керівництва, Банк сплатив усі податки, тому фінансова звітність не містить резервів під податкові збитки. Рішення суду першої інстанції та апеляційної інстанції на користь Банку.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Примітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Зобов'язання за капітальними інвестиціями

Станом на 31 грудня 2019 року у Банку існують договірні зобов'язання капітального характеру щодо придбання активів на суму 52 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2018 року у Банку існують договірні зобов'язання капітального характеру щодо придбання активів на суму 4 199 тис. грн.

Зобов'язання оперативного лізингу (аренди)

Таблиця 33.1. Майбутні мінімальні орендні платежі за невідмовним договором про оперативний лізинг (аренду)

Найменування статті	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2018 (тис. грн.)
До 1 року	1 196	1 037
Усього	1 196	1 037

Зобов'язання з кредитування

Головною метою цих інструментів є забезпечення грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів. Гарантії, які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банк здійснить платежі на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що і кредити.

Зобов'язання щодо надання кредитів являють собою невикористані суми, призначенні для кредитування у формі кредитів, гарантій та акредитивів. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Банк нарахується на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань. Проте враховуючи відкличний характер цих зобов'язань, банк може відмовити клієнту в наданні кредитів в разі зниження платоспроможності клієнта. Банк відстежує строки до погашення зобов'язань щодо надання кредитів, оскільки більш довгострокові зобов'язання зазвичай характеризуються вищим кредитним ризиком, ніж короткострокові. Непогашені зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були такими:

Таблиця 33.2. Структура зобов'язань з кредитування

Найменування статті	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2018 р. (тис. грн.)
Зобов'язання з надання кредитів	14 318 875	5 649 271
Гарантії видані	5 498	7 625
Резерв за зобов'язаннями, що пов'язані з кредитуванням	-	-
Усього зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням, за мінусом резерву	14 324 373	5 656 896

Таблиця 33.3. Аналіз зміни валової балансової/номінальної вартості під знецінення зобов'язань з кредитування , за 2019 рік

Найменування статті	Стадія 1	Стадія 2	Усього
Валова балансова вартість на початок періоду	5 656 896	3 000	5 659 896
Надані зобов'язання з кредитування	57 287 634	-	57 287 634
Зобов'язання з кредитування визнання яких було припинено або термін яких закінчено (крім списаних)	(48 620 157)	(3 000)	48 623 157)
Валова балансова вартість на кінець звітного періоду	14 324 373	-	14 324 373

Таблиця 33.4. Аналіз зміни валової балансової/номінальної вартості під знецінення зобов'язань з кредитування , за 2018 рік

Найменування статті	Стадія 1	Стадія 2	Усього
Валова балансова вартість на початок періоду	1 069 190	-	1 069 190
Надані зобов'язання з кредитування	5 653 896	-	5 653 896
Зобов'язання з кредитування визнання яких було припинено або термін яких закінчено (крім списаних)	(1 066 190)	-	(1 066 190)
Переведення до стадії 2	(3 000)	3 000	-
Валова балансова вартість на кінець звітного періоду	5 653 896	3 000	5 656 896

Таблиця 33.5. Зобов'язання з кредитування у розрізі валют

Найменування статті	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2018 р.
Гривня	14 126 075	5 592 057
Долар США	51 573	6 513
Євро	146 725	58 326
Інші	-	-
Усього	14 324 373	5 656 896

Примітка 34. Справедлива вартість активів та зобов'язань

Розкриття справедливої вартості фінансових інструментів подається відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості». Розрахункову справедливу вартість фінансових активів і зобов'язань Банк визначає з використанням ринкової інформації (за її наявності) та відповідних методик оцінки. Проте для тлумачення ринкової інформації з метою визначення розрахункової справедливої вартості неодмінно необхідне суб'єктивне судження. Як визначається у загальній частині, економіка України характеризується особливостями, властивими ринковій економіці перехідного періоду, і активність її фінансового ринку поки що є низькою. Оцінки, представлені у цій фінансовій звітності, можуть не відображати суми, які Банк зміг би отримати при фактичній реалізації наявного в ній пакета тих чи інших фінансових інструментів.

Фінансові інструменти, що обліковуються за справедливою вартістю

Банк використовує наступну ієархію визначення і розкриття справедливої вартості фінансових інструментів у відповідності до моделі оцінки:

- Рівень 1: котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- Рівень 2: методики оцінки, які в якості базових даних, що впливають на справедливу вартість, використовують дані з відкритих ринків, які отримані прямим або непрямим шляхом;
- Рівень 3: методики оцінки, які використовують в якості базових даних, що впливають на справедливу вартість, неринкові дані.

Методи та припущення, використані при визначенні справедливої вартості.

Оцінка справедливої вартості на 2 Рівні та 3 Рівні ієархії справедливої вартості була розрахована з використанням метода дисконтування грошових потоків. Справедлива вартість інструментів із плаваючою та фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтування яких засновувалося на поточних процентних ставках для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

Для активів Банк використовував припущення щодо ставок на позики та рівня дострокових погашень контрагентами. Зобов'язання були дисконтувані ні з використанням ставки Банку по запозиченням. Розрахункова справедлива вартість інструментів із плаваючою процентною ставкою, що котируються на активному ринку, дорівнює їхній балансовій вартості. Для нефінансових активів та зобов'язань Банк використовував оцінку 2 Рівня, яка в якості базових даних приймає інформацію з відкритих ринків.

Активи, справедлива вартість яких приблизно дорівнює балансовій вартості.

Вважається, що справедлива вартість фінансових активів або зобов'язань, які є ліквідними або короткостроковими (до трьох місяців), приблизно дорівнює їх балансовій вартості. Це припущення застосовується до грошових коштів та еквівалентів, обов'язкових резервів в Національному банку України, а також до депозитів до запитання, опадних рахунків без встановленого строку погашення та фінансових інструментів зі зміною процентною ставкою.

Фінансові інструменти з фіксованою ставкою.

Справедлива вартість фінансових інструментів з фіксованою ставкою, що обліковуються за амортизованою вартістю, визначається шляхом порівняння ринкових процентних ставок на дату ІІ первісного визнання з поточними ринковими ставками, що пропонуються за аналогічними фінансовими інструментами. Оціночна справедлива вартість процентних депозитів з фіксованою ставкою визначається на основі дисконтування грошових потоків з використанням поточних процентних ставок, що пропонуються на ринку капіталу для боргових зобов'язань з аналогічним строком погашення.

Активи та зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається у цій фінансовій звітності за виключенням тих, справедлива вартість яких приблизно дорівнює балансовій вартості, за рівнями оцінки відображаються наступним чином: кредити та заборгованість клієнтів, строкові кошти клієнтів – III-й рівень ієархії справедливої вартості (справедлива вартість оцінена, виходячи з ринкових даних).

Таблиця 34.1. Справедлива вартість та рівні ієрархії вхідних даних, що використовувалися для методів оцінки активів та зобов'язань за 2019 рік.
(тис. грн.)

Найменування статті	Справедлива вартість за різними моделями оцінки				
	ринкові котирування (1-й рівень)	модель оцінки, що використовує спостережні дані (2-й рівень)	модель оцінки, що використовує показники, не підтвержені ринко-вими даними(3-й рівень)	Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти					
готівкові кошти	-	2 167 422	-	2 167 422	2 167 422
кошти в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	-	345 811	-	345 811	345 811
кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайт у банках	-	516 000	-	516 000	516 000
Кредити та заборгованість клієнтів					
Іпотечні кредити, надані фізичним особам	-	5 579	9 737 549	9 743 128	9 743 128
Кредити, надані корпоративним клієнтам	-	2 578	293 497	296 075	296 075
Кредити, надані малому та середньому бізнесу	-	3 001	1 293 599	1 296 600	1 296 600
Інші кредити, надані фізичним особам	-	-	2 640	2 640	2 640
Інвестиції в цінні папери					
державні облігації	1 446 967	2 103 345	48 182	3 598 494	3 598 494
депозитні сертифікати НБУ облігації нефінансових підприємств	1 446 967	-	-	1 446 967	1 446 967
Інші фінансові активи	-	2 103 345	-	2 103 345	2 103 345
Дебіторська заборгованість за готівкою	-	-	48 182	48 182	48 182
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	-	1649 802	-	1649 802	1649 802
Грошові кошти з обмеженим правом використання	-	11 649	-	11 649	11 649
Інші фінансові активи	-	1 533 739	-	1 533 739	1 533 739
Інвестиційна нерухомість					
Основні засоби та нематеріальні активи					
земельні ділянки	-	3 340	-	3 340	3 340
будівлі, споруди та передавальні пристрой	-	101 074	-	101 074	101 074
інші основні засоби	-	22 469	-	-	22 469
нематеріальні активи	-	165 707	-	165 707	165 707
Активи з правом користування	-	-	-	-	-
Усього активів	1 446 967	6 114 324	9 785 731	17 347 022	17 347 022
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	-	64 552	-	64 552	64 552
кореспондентські рахунки та депозити овернайт інших банків	-	64 552	-	64 552	64 552
Кошти клієнтів	-	14 339 616	-	14 339 616	14 339 616
інші юридичні особи	-	3 814 691	-	3814691	3 814 691
фізичні особи	-	10 524 925	-	10524925	10 524 925
Інші залучені кошти	-	475	-	475	475
Кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	-	475	-	475	475
Інші фінансові зобов'язання	-	1 605 875	-	1 605 875	1 605 875
кредиторська заборгованість за цінними паперами	-	46 596	-	46596	46 596
кредиторська заборгованість за операціями з платіжними картками	-	46 596	-	46596	46 596
кредиторська заборгованість за операціями з іноземною валютою	-	1 327 916	-	1327916	1 327 916
Кредиторська заборгованість за прийнятими платежами та переказами	-	1 628	-	1628	1 628
інші фінансові зобов'язання	-	98 609	-	98609	98 609
Кредиторська заборгованість за лізингом (рендою)	-	75 565	-	75565	75 565
Усього зобов'язань	-	55 561	-	55 561	55 561
	-	16 010 518	-	16 010 518	16 010 518

Таблиця 34.2. Справедлива вартість та рівні ієрархії вхідних даних, що використовувалися для методів оцінки активів та зобов'язань за 2018 рік

Найменування статті	Справедлива вартість за різними моделями оцінки			(тис. грн.)	
	ринкові котирування (рівень I)	модель оцінки, що використовує спостережні дані (рівень II)	модель оцінки, що використовує показники, не підтвержені ринковими даними (рівень III)	Усього справедліва вартість	Усього балансова вартість
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	1 335 851	-	1 335 851	1 335 851
готівкові кошти	-	213 341	-	213 341	213 341
кошти в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	-	192 800	-	192 800	192 800
кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайт у банках	-	929 710	-	929 710	929 710
Кредити та заборгованість клієнтів	-	10 246	4 947 630	4 957 876	4 957 876
Іпотечні кредити, надані фізичним особам	-	1 111	759 309	760 417	760 417
Кредити, надані корпоративним клієнтам	-	9 135	1 111 849	1 120 984	1 120 984
Кредити, надані малому та середньому бізнесу	-	-	266 148	266 148	266 148
Інші кредити, надані фізичним особам	-	-	2 810 327	2 810 327	2 810 327
Інвестиції в цінні папери	244 735	650 854	56 439	952 028	952 028
державні облігації	244 735	-	-	244 735	244 735
депозитні сертифікати НБУ	-	650 854	-	650 854	650 854
облігації нефінансових підприємств	-	-	56 439	56 439	56 439
Інші фінансові активи	-	631 818	-	631 818	631 818
Дебіторська заборгованість за готівку	-	6 876	-	6 876	6 876
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	-	584 257	-	584 257	584 257
Грошові кошти з обмеженим правом використання	-	5 057	-	5 057	5 057
Інші фінансові активи	-	35 629	-	35 629	35 629
Інвестиційна нерухомість	-	80 888	-	80 888	80 888
Основні засоби та нематеріальні активи	-	179 703	-	179 703	179 703
земельні ділянки	-	956	-	956	956
будівлі, споруди та передавальні пристрій	-	42 986	-	42 986	42 986
інші основні засоби	-	37 661	-	37 661	37 661
нематеріальні активи	-	17 449	-	17 449	17 449
Активи з правом користування	-	80 651	-	80 651	80 651
Усього активів	244 735	2 889 360	5 004 069	8 138 164	8 138 164
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	-	12	-	12	12
кореспондентські рахунки та депозити овернайт інших банків	-	12	-	12	12
Кошти клієнтів	-	6 939 343	-	6 939 343	6 939 343
інші юридичні особи	-	2 620 651	-	2 620 651	2 620 651
фізичні особи	-	4 318 692	-	4 318 692	4 318 692
Інші залучені кошти	-	570	-	570	570
Кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	-	570	-	570	570
Інші фінансові зобов'язання	-	598 515	-	598 515	598 515
кредиторська заборгованість за цінними паперами	-	51 659	-	51 659	51 659
кредиторська заборгованість за операціями з платіжними картками	-	412 336	-	412 336	412 336
кредиторська заборгованість за операціями з іноземною валютою	-	9 598	-	9 598	9 598
Кредиторська заборгованість за прийнятими платежами та переказами	-	29 977	-	29 977	29 977
Кредиторська заборгованість за лізингом (арендою)	-	79 563	-	79 563	79 563
інші фінансові зобов'язання	-	15 382	-	15 382	15 382
Усього зобов'язань	-	7 538 440	-	7 538 440	7 538 440

Інформацію щодо перерахунку статей активів та зобов'язань за 2018 рік описано в п.4.24. Примітки 4.

Примітка 35. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Таблиця 35.1. Фінансові активи за категоріями оцінки за 2019 рік

(тис. грн)

Найменування статті	Фінансові активи, які обліковуються за амортизованою собівартістю	Фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/(збитки)	Усього
		Боргові фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 167 422			2 167 422
Кредити та заборгованість клієнтів	9 737 549		5 579	9 743 128
Іпотечні кредити, надані фізичним особам	293 497		2 578	296 075
Кредити, надані корпоративним клієнтам	1 293 599		3 001	1 296 600
Кредити, надані малому та середньому бізнесу	2 640			2 640
Інші кредити, надані фізичним особам	8 147 813			8 147 813
Інвестиції в цінні папери	2 151 527	1 446 967		3 598 494
Інші фінансові активи	1 649 802			1 649 802
Дебіторська заборгованість за готівку	11 649			11 649
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	1 533 739			1 533 739
Грошові кошти з обмеженим правом використання	3 340			3 340
Інші фінансові активи	101 074			101 074
Усього фінансових активів	15 706 300	1 446 967	5 579	17 158 846

Таблиця 35.2. Фінансові активи за категоріями оцінки за 2018 рік

(тис. грн)

Найменування статті	Фінансові активи, які обліковуються за амортизованою собівартістю	Фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/(збитки)	Усього
		Боргові фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 335 851	-	-	1 335 851
Кредити та заборгованість клієнтів	4 947 630	-	10 246	4 957 876
Іпотечні кредити, надані фізичним особам	759 306	-	1 111	760 417
Кредити, надані корпоративним клієнтам	1 111 849	-	9 135	1 120 984
Кредити, надані малому та середньому бізнесу	266 148	-	-	266 148
Інші кредити, надані фізичним особам	2 810 327	-	-	2 810 327
Інвестиції в цінні папери	707 294	244 735	-	952 029
Інші фінансові активи	923 367	-	-	923 367
Дебіторська заборгованість за готівку	6 876	-	-	6 876
Дебіторська заборгованість за	584 257	-	-	584 257

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Прилітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

операціями з платіжними картками				
Грошові кошти з обмеженим правом використання	5 057	-	-	5 057
Інші фінансові активи	35 629	-	-	35 629
Усього фінансових активів	7 622 593	244 735	10 246	7 877 574

Інформацію щодо перерахунку статей активів за 2018 рік описано в п.4.24. Примітки 4.

Таблиця 35.3. Фінансові зобов'язання за категоріями оцінки на 31.12.2019 р.

Найменування статті	Фінансові зобов'язання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(тис. грн.) Усього
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти банків	64 552	64 552
Кошти клієнтів	14 339 616	14 339 616
Інші залучені кошти	475	475
Усього фінансових зобов'язань	14 404 643	14 404 643

Таблиця 35.4. Фінансові зобов'язання за категоріями оцінки на 31.12.2018 рік

Найменування статті	Фінансові зобов'язання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(тис. грн.) Усього
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти банків	12	12
Кошти клієнтів	6 939 343	6 939 343
Інші залучені кошти	570	570
Усього фінансових зобов'язань	6 939 925	6 939 925

Примітка 36. Операції з пов'язаними сторонами

Для складання цієї фінансової звітності сторони вважаються пов'язаними, якщо одна з них має можливість контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Таблиця 36.1. Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 р.

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	(тис. грн.) Інші пов'язані сторони
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	55 463
Кредити та заборгованість клієнтів (контрактна процентна ставка %)	323(4,21%)	140 867 (17,18%)
Інші активи	23 885	76
Інші фінансові активи	-	16
Кошти банків (контрактна процентна ставка %)	-	1
Кошти клієнтів (контрактна процентна ставка %)	15 988 (5%)	1 935 120 (7,08%)
Інші фінансові зобов'язання	-	241

Таблиця 36.2 Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2018 року

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	(тис. грн.) Інші пов'язані сторони
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	60 046
Кредити та заборгованість клієнтів (контрактна процентна ставка %)	3 141(6,63%)	268 122 (14,02%)
Інші активи	10 043	71
Інші фінансові активи	-	1 386
Кошти банків (контрактна процентна ставка %)	-	1
Кошти клієнтів (контрактна процентна ставка %)	15 697 (5%)	1 327 149 (7%)
Інші фінансові зобов'язання	-	17 04

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Прилітки до Річної фінансової звітності - 31 грудня 2019 року

Таблиця 36.3. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2019 р.

(тис. грн.)

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Процентні доходи	515	23 284
Процентні витрати	(665)	(148 016)
Чистий прибуток /збиток від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	(278)
Чистий прибуток /збиток від операцій з іноземною валютою	-	(142)
Чистий прибуток/збиток від переоцінки іноземної валюти	1 711	84 578
Комісійні доходи	2 745	6 859
Комісійні витрати	-	(1 432)
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів	(6)	(895)
Інші операційні доходи	-	5 206
Інші адміністративні та операційні витрати	(62 114)	(73 234)
Витрати на виплати працівникам	(15 618)	-

Таблиця 36.4. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2018 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Процентні доходи	188	34299
Процентні витрати	(401)	(86 460)
Чистий прибуток /збиток від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	1623
Чистий прибуток /збиток від операцій з іноземною валютою	-	(4 500)
Чистий прибуток/збиток від переоцінки іноземної валюти	40	44154
Комісійні доходи	43	344
Комісійні витрати	-	(1 629)
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів	(28)	(702)
Інші операційні доходи	4	862540
Інші адміністративні та операційні витрати	(31 645)	(27 036)
Витрати на виплати працівникам	(10 286)	-

Таблиця 36.5. Інші права та зобов'язання за операціями з пов'язаними сторонами за станом на 31 грудня 2019 року.
(тис. грн.)

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Гарантії отримані	-	-
Інші потенційні зобов'язання	1 570	130 767

Таблиця 36.6. Інші права та зобов'язання за операціями з пов'язаними сторонами за станом на 31 грудня 2018 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Гарантії отримані	-	4 626
Інші потенційні зобов'язання	2 103	29 401

Таблиця 36.7. Загальна сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам та погашених пов'язаними сторонами протягом 2019 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам протягом періоду	3 567	108 452
Сума кредитів, погашених пов'язаними сторонами протягом періоду	3 612	221 750

Таблиця 36.8. Загальна сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам та погашених пов'язаними сторонами протягом 2018 року

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони	(тис. грн.)
Сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам протягом періоду	2 947		153 810
Сума кредитів, погашених пов'язаними сторонами протягом періоду	4 387		159 209

Таблиця 36.9. Виплати провідному управлінському персоналу

Найменування статті	2019 рік		2018 рік		(тис. грн.)
	Витрати	нараховане зобов'язання	витрати	нараховане зобов'язання	
Поточні виплати працівникам	15 101	-	10 651	-	-
Виплати під час звільнення	32	-	-	-	-

Примітка 37. Події після дати балансу

Протягом періоду до дати затвердження цієї фінансової звітності не відбувалося:
об'єднання бізнесу;

- припинення, або прийняття рішення про припинення діяльності;
- реструктуризацій Банку;
- прийняття судових рішень на користь позивачів, що могли б спричинити виникнення суттєвих фінансових зобов'язань Банку, які не відображені у фінансовій звітності Банку.

31 грудня 2019 року Всеукраїнською організацією охорони здоров'я поінформували, що у Вухані, Хубей, виявили незначну кількість випадків пневмонії невідомого походження. 7 січня 2020 року влада Китаю встановила причину – це новий тип коронавірусу (COVID-19). Починаючи з 31 грудня 2019 року, процес поширення COVID-19 привів до безлічі подій. Початок 2020 року характеризується поширенням пандемії, спричиненої коронавірусом COVID-19, по всьому світу.

Перший випадок коронавірусу в Україні був виявлений 3 березня 2020 року. Щоб запобігти поширенню вірусу COVID-19 в Україні, 11 березня 2020 року Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про запровадження загальнодержавного титиженевого карантину та тимчасових обмежень на державному кордоні та транспорті. 17 березня 2020 року Верховна Рада України прийняла два важливі Закони України:

- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 17.03.2020 р. №530-IX (законопроект №3219) та
- «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)», метою яких є підтримка економіки, бізнесу та населення у період подолання наслідків пандемії.

Залежно від того, як буде розвиватися ситуація з пандемією, обмежувальні заходи можуть бути скасовані або продовжені. Не можна виключати, що це може вплинути на економічне уповільнення.. Керівництво Банку оцінює фінансову стійкість та підготовленість Банку до впливу можливих негативних явищ, в тому числі впливу пандемії COVID-19, на високому рівні.

11 березня 2020 року Національний банк України здійснив запис до Державного реєстру банків про реєстрацію статуту АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК» у новій редакції у зв'язку із збільшенням розміру статутного капіталу до 3 402 671 970 грн.

Затверджено до випуску та підписано
«27» квітня 2020 року

Голова Правління

АНАСТАСІЯ СТАРОМІНСЬКА

Головний бухгалтер

ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОД

21133352

ТОВАРИСТВО

«УНІВЕРСАЛ

БАНК»

ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОД

21133352

Старомінська І.О.

Мілюшко Т.В.

**Звіт про управління
(Звіт керівництва)
АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»
за 2019 рік**

Зміст

1. Характер бізнесу	3
1.1. Зовнішнє середовище, в якому здійснює діяльність банк. Інформація про Банк	3
1.2. Мета провадження діяльності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»	6
1.3. Інформація про корпоративне управління	6
1.3.1. Посилання на кодекс корпоративного управління, яким керується АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»	7
1.3.2. Посилання на кодекс корпоративного управління фондою біржі, об'єднання юридичних осіб або інший кодекс корпоративного управління, який емітент добровільно вирішив застосовувати	7
1.3.3. Посилання на всю відповідну інформацію про практику корпоративного управління, застосовану понад визначені законодавством вимоги	7
1.3.4. Інформація про дотримання/недотримання принципів чи кодексу корпоративного управління	7
1.4. Інформація про органи управління та контролю	7
1.4.1. Інформація про проведені загальні збори акціонерів (учасників) та загальний опис прийнятих на зборах рішень	8
1.4.2. Інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів (учасників) на загальних зборах емітента	11
1.4.3. Перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій емітента	12
1.4.4. Інформація про персональний склад Наглядової Ради емітента та його зміну за рік, її комітетів, про проведені засідання та загальний опис прийнятих на них рішень	12
1.4.5. Інформація про розмір винагороди за рік членів Наглядової Ради фінансової установи	27
1.4.6. Інформація про факти порушення членами Наглядової Ради фінансової установи внутрішніх правил, що призвело до заподіяння шкоди фінансовій установі або споживачам фінансових послуг	27
1.4.7. Інформація про персональний склад колегіального виконавчого органу емітента та його зміну за рік, його комітетів, про проведені засідання та загальний опис прийнятих на них рішень	27
1.4.8. Інформація про розмір винагороди за рік членів Правління	33
1.4.9. Інформація про факти порушення членами Правління фінансової установи внутрішніх правил, що призвело до заподіяння шкоди фінансовій установі або споживачам фінансових послуг	33
1.4.10. Інформація про порядок призначення та звільнення інших посадових осіб емітента	34
1.5. Наявність структурних підрозділів	35
1.6. Інформація про придбання акцій	35
1.7. Основні продукти та послуги	36
1.8. Отримані винагороди за звітний період	37
2. Цілі керівництва та стратегії досягнення цих цілей. Опис діючої Бізнес-моделі Банку.	38
2.1. Інформація щодо пріоритетів дій для досягнення результатів, критерії вимірювання успіху та оцінювання досягнень, суттєві зміни в цілях та досягненнях за звітний період, висвітлення діяльності у сфері	38

	досліджень і розроблень. Інформація про розвиток емітента. Вірогідні перспективи подальшого розвитку емітента.	
2.2.	Опис діючої бізнес-моделі	42
3.	Ресурси, ризики та відносини	43
3.1.	Ключові фінансові та нефінансові ресурси, їх використання для досягнення цілей	43
3.2.	Людські ресурси, інтелектуальний капітал, соціальні аспекти діяльності Банку, питання зайнятості, поваги до прав людини, боротьба з корупцією	44
3.3.	Технологічні ресурси	49
3.4.	Екологічна відповідальність	49
3.5.	Система управління ризиками, стратегія та політика управління ризиками, суттєві види ризиків, їх зміни та плани їх пом'якшення	50
3.5.1.	Опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками емітента	50
3.5.2.	Інформація про значні фактори ризику, що впливали на діяльність фінансової установи протягом року	53
3.6.	Інформація про укладення деривативів або вчинення правочинів щодо похідних цінних паперів емітентом, якщо це впливає на оцінку його активів, зобов'язань, фінансового стану і доходів або витрат емітента	53
3.7.	Інформація про факти відчуження протягом року активів в обсязі, що перевищує встановлений у статуті фінансової установи розмір	54
3.8.	Відносини з акціонерами та пов'язаними особами, вплив цих відносин на результат діяльності та здійснення управління ними. Інформація про операції з пов'язаними особами, проведені протягом року	54
3.9.	Інформація про результати функціонування протягом року системи внутрішнього аудиту	55
3.10.	Інформація про зовнішнього аудитора Наглядової Ради фінансової установи, призначеного протягом року	55
3.11.	Інформація про діяльність зовнішнього аудитора	56
3.12.	Інформація про діяльність використані рекомендації органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, щодо аудиторського висновку	56
3.13.	Інформація про захист фінансовою установою прав споживачів фінансових послуг	56
3.14.	Інформація про заходи впливу, застосовані протягом року органами державної влади до фінансової установи, в тому числі до членів її Наглядової Ради та виконавчого органу.	59
4.	Результати діяльності та перспективи подальшого розвитку. Ключові показники діяльності.	60
4.1.	Інформація про розвиток емітента. Вірогідні перспективи подальшого розвитку емітента.	60

1. Характер бізнесу.

1.1. Зовнішнє середовище, в якому здійснює діяльність банк.

У 2019 році макроекономічна ситуація була сприятлива завдяки достатнім темпам економічного зростання (темпи зростання реального ВВП у III кварталі 2019 року 4,1% p/r), відсутності шоків на валютному ринку та подальшому уповільненню інфляції (у 2019 році фактичне зростання споживчих цін становило 4,1%). За прогнозами Національного банку України, споживча інфляція більшу частину 2020 року перебуватиме нижче цільового діапазону $5\% \pm 1$ в. п. Попередні очікування були щодо економічне зростання— до 3,5% у 2020 році та 4% у 2021-2022 роках. Проте, з урахуванням подій, пов'язаних з пандемією короновірусу з початку 2020 року в світі та введенням безпрецедентних заходів, щодо запобіганню поширення інфекції в Україні. Січневий прогноз Національного банку передбачав інфляцію 4,8% на кінець 2020 року. Однак він може бути переглянутий, насамперед з огляду на ефекти від поширення світом коронавірусу та посилення турбулентності на товарних та фінансових ринках.

У вересні 2019 року два міжнародні рейтингові агентства Fitch Ratings та S&P Global Ratings підвищили довгостроковий суверенний рейтинг України з «B-» до рівня «B» зі стабільним прогнозом.

Станом на кінець дня 31 грудня 2019 року встановлений НБУ офіційний обмінний курс гривні до долара США – 23,6862 гривні за 1 долар США порівняно з 27,6883 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2018 року. У жовтні-грудні 2019 року основними джерелами надлишкової пропозиції валюти були надходження від українського експорту, зокрема завдяки рекордному врожаю зернових та олійних культур, та продаж коштів від валютних залучень державних компаній. Приплів коштів іноземних інвесторів у гривневі облігації Уряду тривав, але не мав визначального впливу на валютний ринок на відміну від попередніх місяців.

У зв'язку із падінням світових ринків на початку 2020 року на тлі нафтової війни між Росією та Саудівською Аравією, початком світової економічної кризи через пандемію короновірусу, попит на українські Євробонди знизився, через що уряд України у березні призупинив їх розміщення. На ринок впливатимуть: продовження лихоманки пари євро/долар на міжнародних ринках; періодичність бюджетних платежів клієнтів; продовження розгойдування готівкового ринку і спекулятивна гра між курсами готівки і безготівки; нервозність самого населення і бізнесу в зв'язку з подіями навколо коронавірусу, як в Україні, так і в світі.

У 2019 році Правління Національного банку продовжило цикл пом'якшення монетарної політики, знизивши облікову ставку з 18,0% до 13,5%. Таке рішення та висока ймовірність зниження ключової ставки в майбутньому, обмеження пропозиції ОВДП Урядом та збільшення попиту на них, зокрема, з боку нерезидентів, призвели до зниження дохідності гривневих паперів за всіма строками обігу. Дохідність гривневих ОВДП також зменшилася. Досягнення домовленостей на рівні експертів щодо нової програми співпраці з Міжнародним валютним фондом є вагомою подією у реалізації структурних реформ в Україні, збереженні макрофінансової стабільності і стійкого економічного зростання.

Правління Національного банку ухвалило рішення знизити облікову ставку до 10% річних з 13 березня 2020 року. Основний макроекономічний ризик на сьогодні – значні зовнішні виплати за держборгом. Для його зменшення необхідно зберігати доступ до фінансування на міжнародних ринках. Тому виконання нової програми з МВФ та умов співпраці з іншими міжнародними фінансовими установами є важливим. Ключовим припущенням, яке Правління бере до уваги, залишається продовження співпраці з Міжнародним

валютним фондом. Укладення нової програми з МВФ зменшить вразливість економіки України в період турбулентності на світових ринках в часі цікових виплат за державним боргом. Водночас, ризик поширення коронавірусу може у разі реалізації призвести до рецесії світової економіки та значного сповільнення економічної активності в Україні. Суттєве зниження світового попиту, а також переоцінка інвесторами ризиків країн, що розвиваються, може негативно позначитися на показниках зовнішньої торгівлі України та ускладнити залучення фінансування.

Актуальними залишаються також інші ризики:

- ескалації військового конфлікту на сході країни та нові торговельні обмеження з боку Росії;
- скорочення врожаю зернових і плодоовочевих культур в Україні через несприятливі погодні умови;
- збільшення волатильності світових цін на продукти харчування з огляду на глобальні зміни клімату.

Банківський сектор.

2019 рік був сприятливим для роботи банків, база фондування зросла, кредитування фізичних осіб стрімко розвивається, банківський сектор залишається прибутковим, добре капіталізованим та високоліквідним. Станом на 31 грудня 2019 кількість діючих банків налічує 75. База фондування банківського сектору залишається стабільною, практично всі пасиви банки залучають на внутрішньому ринку. Загальний обсяг зобов'язань банків на кінець 2019 року становив 1 294 млрд. грн., у т.ч. обсяг коштів фізичних осіб – 553 млрд. грн. або 42,7% загального обсягу зобов'язань, обсяг коштів суб'єктів господарювання – 525 млрд. грн. або 40,6%. Частка валютних депозитів у коштах клієнтів становила 39,8%. У IV кварталі кошти населення у гривні зросли на 8.4% (на 17.5% р/р), валотні – на 6.4% у дол. еквіваленті (+15.4% р/р).

Ставки за депозитами фізичних осіб почали знижуватися у грудні 2019 року. Протягом року державні банки утримували ставки за депозитами на високому рівні. Вартість 12- місячних гривневих депозитів фізичних осіб у IV кварталі знизилася на 0.7 в. п. до 15.1% річних. Вартість 12 місячних депозитів населення в доларах США знизилася за IV квартал на 0.6 в. п. – до 2.6% річних. Гривневі кошти корпорацій протягом IV кварталу подешевшали на 2.7 в. п. до 10.3% річних.

Тенденції кредитування. Спостерігається зростання споживчих кредитів, що свідчить про зростання впевненості населення у собі та своїх можливостях як споживачів, а також підвищення фінансової грамотності і зміцнення довіри до фінансових компаній і банків. Фінансовий стан домогосподарств поліпшується, у 2019 році їх доходи продовжують зростати значно швидше за ВВП. Послуги споживчого кредитування стають все доступнішими, а процеси отримання такого сервісу спрощуються. Водночас підвищується платоспроможність осіб із середніми і високими доходами, що знижує рівень ризиків кредитування таких клієнтів. Приплив вкладів населення в банки залишається зіставним із динамікою зростання номінальних доходів. Співвідношення кредитів домогосподарств до ВВП чи їхнього наявного доходу було меншим 10% на кінець першого півріччя 2019 року. Це свідчить загалом про низьку середню закредитованість населення та значний потенціал зростання кредитування.

Привабливість кредитування на поточні потреби для банків зумовлена суттєво вищою дохідністю порівняно з корпоративними кредитами. Ще одна перевага цього виду

кредитування – коротка строковість: термін майже половини кредитів становить до одного року. Тобто в банків, зосереджених у цьому сегменті кредитування, немає суттєвих розривів у строковості активів та пасивів. Натомість надання забезпечених кредитів відновлюється повільно.

Пруденційне регулювання. Від початку 2020 року банки мають сформувати першу частину буфера консервації капіталу на рівні 0,625% і довести цей показник до 2,5% протягом наступних трьох років. Системно важливі банки до кінця наступного року мають сформувати буфер системної важливості. Для АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» буфер системної важливості визначено на рівні 1%.

Норма обов'язкових резервів за коштами клієнтів в іноземній валюті у березні 2020 року буде збільшена до 10%, а за гривневими вкладами знижена до нуля. Також змінено підходи до оцінки кредитного ризику за валютними ОВДП українського уряду, які з 2020 року вважаються ризикованими й оцінюються за загальними правилами.

Затвердженні правила розрахунку нового нормативу довгострокової ліквідності NSFR, заплановано впровадження мінімальних вимог до капіталу на покриття операційних ризиків та гармонізацію структури регулятивного капіталу із євродекретивами.

Після спалаху COVID-19 Банк, Національний банк України виявив готовність до впровадження рішучих заходів для підтримки банківського сектору та недопущення кризової ситуації:

- регулярно проводити інтервенції для згладжування дисбалансів на валютному ринку;
- підтримуватиме ліквідність банків через стандартні інструменти рефінансування, не обмежуючи їх обсяг;
- відтермінувати вимоги про формування буферів капіталу, зокрема буфера консервації капіталу та буфера системної важливості. Обов'язковими для виконання в частині вимог до капіталу залишаються тільки мінімальні нормативи достатності основного та регулятивного капіталу (Н3 на рівні 7% та Н2 на рівні 10%).
- до всіх кредитів, що станом на вечір 7 березня 2020 року були працюочими та обслуговувались, можна застосовувати пільговий режим обслуговування на період карантинних заходів, і це не матиме негативного впливу на капітал банку; окремо визначити особливості застосування вимог Положення № 351 та інших положень, що регулюють діяльність банківської системи, у кризовий період задля створення сприятливих умов проведення ефективних реструктуризацій кредитів. Реструктуризації, проведені у зв'язку із негативним впливом обмежень через коронавірус, будуть вважатися прийнятними та не спричинятъ додатковий тиск на капітал банків.
- у разі необхідності розгляне питання зниження норми обов'язкового резервування за залученими коштами в іноземній валюті та можливість тимчасового зниження мінімального рівня нормативу ліквідності LCR;
- оцінка стійкості банків та банківської системи України, що вже триває, пройде у скороченому форматі – буде проведено тільки перший та другий етапи.

Інформація про Банк.

2019 рік для АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» був успішним роком позитивної комерційної діяльності. Банк досяг значного росту активів, у той же час, зменшивши долю проблемних активів, та проводив прибуткову діяльність.

У 2019 році Національний банк України визначив АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» як системно важливий банк.

АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» працює на фінансовому ринку України з 1994. Це сучасний універсальний банк, який з грудня 2016 року став членом фінансово-промислової групи «ТАС», однієї з найбільших та найдинамічніших фінансово-промислових груп України. Сфера бізнес-інтересів Групи «ТАС» охоплює: фінансовий сектор (банківський та страховий ринки), промисловість, нерухомість та венчурні проекти (сільське господарство, фармацевтика). Активами Групи «ТАС» керує компанія ТОВ Група «ТАС». Крім того, з серпня 2017 року АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» входить до складу Банківської групи «ТАС», структура власності якої минулого року зазнала змін (рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайта) платіжних систем №152 від 22.04.2019 р. про зміну структури власності учасників банківської групи).

Контролером Групи є Тігіпко Сергій Леонідович.

11 березня 2020 року Національний банк України здійснив запис до Державного реєстру банків про реєстрацію статуту АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК» у новій редакції у зв'язку із збільшенням розміру статутного капіталу до 3 402 671 970 грн.

1.2. Мета провадження діяльності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК».

Банк створений для надання фізичним та юридичним особам повного спектру внутрішніх та міжнародних банківських послуг, включаючи, без обмеження, банківські операції, які пов'язані із здійсненням комерційної, інвестиційної, депозитарної та будь-якої іншої діяльності, яка може бути дозволеною банкам законодавством України. Завданням та метою Банку є одержання прибутку від використання власних та залучених коштів для забезпечення одержання прибутку Акціонером і розвитку банківської справи.

1.3. Інформація про корпоративне управління АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК».

Корпоративне управління Банком — це система відносин між акціонерами Банку, Наглядовою Радою, Правлінням, а також іншими зацікавленими особами. Ці відносини засновані на управлінні та підпорядкованості, контролі та відповідальності. Розподіл повноважень між органами управління забезпечує розмежування загального керівництва та керівництва поточною діяльністю Банку. Розподіл функцій між органами управління Банку забезпечує ефективну систему внутрішнього контролю.

Корпоративне управління є ефективним та організовано Банком з урахуванням розміру, особливостей діяльності Банку, відповідно до вимог законодавства, рекомендацій Національного Банку України та Базельських принципів корпоративного управління. Організаційна структура Банку відповідає його потребам, розміру, особливостям діяльності, надає змогу Наглядовій Раді та Правлінню Банку виконувати свої обов'язки належним чином, відповідно до вимог законодавства та сприяє ефективному прийняттю рішень кожним з органів управління і належному управлінню Банком у цілому. Наявний

чіткий розподіл повноважень і відповідальності, належний рівень підзвітності та системи стримування і противаг.

Основні внутрішні нормативні документи Банку (Статут, Положення про органи управління) перебувають у публічному доступі на офіційному сайті Банку за посиланням: www.universalbank.com.ua/legal-information

1.3.1. Посилання на кодекс корпоративного управління, яким керується АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК».

З метою захисту інтересів акціонерів, незалежно від розміру пакету акцій, якими вони володіють; захисту прав вкладників та кредиторів; досягнення порозуміння між усіма особами, зацікавленими в ефективній роботі Банку: акціонерами, клієнтами, партнерами, працівниками Банку; забезпечення прозорості Банку та підвищення ефективності діяльності Наглядової Ради Банку, Правління Банку; збільшення вартості активів Банку, підтримку його фінансової стабільності та прибутковості, в Банку впроваджені Принципи (Кодекс) Корпоративного управління АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», затверджені рішенням Загальних Зборів Акціонерів від 25 квітня 2019 року, протокол № 1-2019 (далі – Кодекс). Текст даного документу перебуває у публічному доступі на офіційному сайті Банку за посиланням:

<https://www.universalbank.com.ua/storage/app/uploads/public/5cd/6cd/073/5cd6cd0730bd7212903737.pdf>

1.3.2. Посилання на кодекс корпоративного управління фондової біржі, об'єднання юридичних осіб або інший кодекс корпоративного управління, який емітент добровільно вирішив застосовувати.

Банк не застосовує кодексів корпоративного управління фондovих бірж, кодексів корпоративного управління об'єднань юридичних осіб або інших кодексів корпоративного управління.

1.3.3. Посилання на всю відповідну інформацію про практику корпоративного управління, застосовану понад визначені законодавством вимоги.

Банк застосовує практику корпоративного управління відповідно до визначених законодавством вимог.

1.3.4. Інформація про дотримання/недотримання принципів чи кодексу корпоративного управління, відхилення та причини такого відхилення протягом року, про рішення не застосовувати деякі положення кодексу корпоративного управління.

Банк у своїй діяльності не відхиляється від положень Кодексу. Рішення про незастосування будь-яких положень Кодексу Банком не приймалися.

1.4. Інформація про органи управління та контролю.

Загальні Збори Акціонерів.

Вищим органом управління Банку є Загальні Збори Акціонерів. До компетенції Загальних Зборів Акціонерів відносяться питання визначення основних напрямів діяльності Банку та затвердження звітів про їх виконання; затвердження річного

фінансового звіту; обрання та припинення повноважень голови та членів Наглядової Ради; затвердження Положення про винагороду та звіту про винагороду членів Наглядової Ради Банку; прийняття рішення про додатковий випуск акцій; прийняття рішення про викуп, реалізацію та розміщення власних акцій, крім випадків обов'язкового викупу акцій, та інші питання, що віднесені законодавством та Статутом Банку до виключної компетенції Загальних Зборів Акціонерів.

В 2019 році акціонером Банку – компанією БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED), яка на той момент була власником домінуючого контрольного пакету акцій, здійснено примусовий викуп усіх міноритарних акціонерів Банку в рамках процедури сквіз-аут. Починаючи з 10.06.2019 року Єдиним акціонером Банку є компанія БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED), яка володіє 100% акцій Банку та здійснює повноваження Загальних Зборів Акціонерів одноосібно.

1.4.1. Інформація про проведені загальні збори акціонерів (учасників) та загальний опис прийнятих на зборах рішень.

В 2019 році проводились річні (25.04.2019) Загальні Збори Акціонерів Банку.

Пропозиції до переліку питань порядку денного Загальних Зборів подавалися Акціонером БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED).

Реєстрацію акціонерів для участі в Загальних Зборах здійснювала Реєстраційна комісія, обрана на засіданні Наглядової Ради Банку.

Реєстрацію акціонерів (їх представників) для участі в Загальних Зборах проводить реєстраційна комісія, яка призначається Наглядовою Радою, а в разі скликання позачергових загальних зборів на вимогу акціонерів, - акціонерами, які цього вимагають. Контроль за станом реєстрації акціонерів або їх представників для участі в Загальних Зборах Акціонерів не здійснювався.

Голосування з питань порядку денного на Загальних Зборах здійснювалося лише з використанням бюллетенів для голосування (таємне голосування).

Загальні Збори Акціонерів Банку у формі заочного голосування ніколи не проводились.

На річних Загальних Зборах Акціонерів, що відбулися 25.04.2019 року, розглядалися питання та приймалися рішення:

(1) про обрання Лічильної комісії річних Загальних зборів акціонерів АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»;

(2) про розгляд звіту Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2018 рік та прийняття рішення за наслідками розгляду звіту Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2018 рік.;

(3) про затвердження звіту про винагороду членів Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2018 рік;

(4) про розгляд звіту Правління АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2018 рік та прийняття рішення за наслідками розгляду звіту Правління АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2018 рік.;

(5) про розгляд звіту та висновків зовнішнього аудитора щодо підтвердження річного звіту АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2018 рік та затвердження заходів за результатами розгляду висновків зовнішнього аудиту;

(6) про затвердження річного звіту АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2018 рік;

(7) про покриття збитків та розподіл прибутку АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2018 рік;

(8) про виплату дивідендів та затвердження їх розміру;

(9) про затвердження Положення про Загальні збори акціонерів АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»;

(10) про затвердження Положення про Наглядову Раду АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»;

(11) про затвердження Положення про Правління АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»;

(12) про затвердження Положення про винагороду членів Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»;

(13) про затвердження Принципів (Кодексу) корпоративного управління АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» у новій редакції;

(14) про припинення повноважень Голови та членів Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»;

(15) про обрання членів Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»;

(16) про затвердження умов цивільно-правових договорів та/або трудових договорів (контрактів), що укладатимуться з Головою та членами Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», встановлення розміру їх винагороди;

(17) про обрання особи, уповноваженої на підписання трудових договорів (контрактів) та/або цивільно-правових договорів з Головою та членами Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»;

(18) про збільшення статутного капіталу АТ "УНІВЕРСАЛ БАНК" шляхом розміщення акцій додаткової емісії існуючої номінальної вартості без здійснення публічної пропозиції;

(19) про прийняття рішення про невикористання переважного права акціонера на придбання акцій додаткової емісії у процесі їх розміщення;

(20) про розміщення акцій додаткової емісії існуючої номінальної вартості без здійснення публічної пропозиції АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК» та затвердження рішення про емісію;

(21) про затвердження переліку осіб, які є учасниками розміщення акцій Банку у процесі емісії;

(22) про визначення уповноваженого органу, якому надаються повноваження щодо визначення (затвердження) ціни розміщення акцій Банку під час реалізації переважного права та розміщення акцій у процесі емісії;

(23) про визначення уповноваженого органу АТ "УНІВЕРСАЛ БАНК", якому надаються повноваження щодо:

- затвердження результатів емісії акцій;

- затвердження звіту про результати емісії акцій;

- прийняття рішення про відмову від емісії акцій;

- повернення внесків, внесених в оплату за акції, у разі визнання емісії недійсною або незатвердження в установлені законодавством строки результатах емісії акцій органом емітента, уповноваженим приймати таке рішення, або невнесення в установлені законодавством строки змін до статуту, або у разі прийняття рішення про відмову від емісії акцій;

- повідомлення кожного акціонера (у разі неприйняття загальними зборами рішення про невикористання переважного права), який має переважне право на придбання розміщуваних акціонерним товариством акцій, про можливість реалізації такого права в порядку, встановленому Законом України «Про акціонерні товариства».

(24) про визначення уповноважених осіб АТ "УНІВЕРСАЛ БАНК", яким надаються повноваження щодо:

- проводити дії щодо забезпечення реалізації акціонерами свого переважного права на придбання акцій, щодо яких прийнято рішення про емісію;

- проводити дії щодо забезпечення розміщення акцій;

- проводити дії щодо здійснення обов'язкового викупу акцій у акціонерів, які реалізують право вимагати здійснення викупу акціонерним товариством належних їм акцій.

Кворум річних Загальних Зборів акціонерів – 99,9972% від загальної кількості голосуючих акцій. Щодо всіх питань присутні акціонери голосували «За» та одноголосно прийнято позитивні рішення.

Наглядовою Радою АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» 24 травня 2019 року прийнято рішення про скликання та проведення 19 червня 2019 року позачергових Загальних Зборів Акціонерів АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК». Позачергові Загальні Збори Акціонерів АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» не відбулися, оскільки не було досягнуто кворуму, необхідного для їх проведення.

Рішенням Єдиного акціонера Банку № 1-2019 від 17.06.2019 року прийнято наступні рішення з питань, що віднесені до компетенції Загальних Зборів Акціонерів Банку:

I. Збільшити статутний капітал АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 300 000 000 (триста мільйонів) гривень 00 копійок шляхом розміщення акцій додаткової емісії існуючої номінальної вартості 10 (десять) гривень кожна без здійснення публічної пропозиції у кількості 30 000 000 (тридцять мільйонів) акцій за рахунок додаткових внесків.

II. Здійснити емісію акцій АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК», затвердити рішення про емісію акцій АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК» та затвердити учасником розміщення акцій у процесі емісії акціонера Банку – компанію БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED).

III. Визначити Наглядову Раду АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК» уповноваженим органом Банку, якому надаються повноваження щодо:

- a. визначення (затвердження) ціни розміщення акцій Банку у процесі емісії;
- b. прийняття рішення про дострокове закінчення розміщення у процесі емісії акцій (у разі якщо на запланований обсяг акцій укладено договір (договори) з першим власником - компанією БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) та акції повністю оплачено);
- c. затвердження результатів емісії акцій;
- d. затвердження звіту про результати емісії акцій;
- e. прийняття рішення про відмову від емісії акцій.

IV. Визначити Правління АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК» уповноваженим органом Банку, якому надаються повноваження щодо:

а. повернення внесків, внесених в оплату за акції, у разі визнання емісії недійсною або незатвердження в установлений законодавством строки результатів емісії акцій органом емітента, уповноваженим приймати таке рішення, або невнесення в установлений законодавством строки змін до статуту, або у разі прийняття рішення про відмову від емісії акцій.

V. У зв'язку з відсутністю потреби не визначати уповноважений орган (не надавати повноваження) щодо:

- a. визначення (затвердження) ціни розміщення акцій під час реалізації переважного права;
- b. залучення до розміщення андерайтера;
- c. повідомлення кожного акціонера (у разі неприйняття загальними зборами рішення про невикористання переважного права), який має переважне право на придбання розміщуваних акціонерним товариством акцій, про можливість реалізації такого права.

VI. Визначити Голову Правління АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК» уповноваженою особою Банку, якій надаються повноваження щодо проведення дій щодо забезпечення розміщення акцій.

VII. У зв'язку з відсутністю потреби не визначати уповноважену особу (не надавати повноваження) щодо:

- a. проведення дій щодо забезпечення реалізації акціонерами свого переважного права на придбання акцій, щодо яких прийнято рішення про емісію;

б. проведення дій щодо здійснення обов'язкового викупу акцій у акціонерів, які реалізують право вимагати здійснення викупу акціонерним товариством належних їм акцій.

Це письмове рішення має статус протоколу Загальних Зборів Акціонерів відповідно до статті 49 Закону України «Про акціонерні товариства».

Рішенням Єдиного акціонера Банку № 2-2019 від 27.08.2019 року прийнято наступні рішення з питань, що віднесені до компетенції Загальних Зборів Акціонерів Банку:

I. В зв'язку зі збільшенням статутного капіталу Банку в результаті додаткового розміщення акцій, а також необхідностю приведення положень Статуту у відповідність до вимог чинного законодавства України, внести зміни до Статуту Банку шляхом затвердження його в новій редакції (додається).

II. Уповноважити Голову Правління Банку (особу, що виконує його/її обов'язки) підписати нову редакцію Статуту Банку, затверджену цим Рішенням єдиного акціонера, а також будь-які інші документи, необхідні для реєстрації Статуту Банку.

III. Уповноважити Голову Правління Банку (особу, що виконує його/її обов'язки) особисто або через представників шляхом видачі довіреностей, здійснити заходи щодо:

- погодження нової редакції Статуту Банку Національним банком України;
- державної реєстрації нової редакції Статуту Банку відповідно до вимог чинного законодавства України.

Це письмове рішення має статус протоколу Загальних Зборів Акціонерів відповідно до статті 49 Закону України «Про акціонерні товариства».

Рішенням Єдиного акціонера Банку № 3-2019 від 27.08.2019 року прийнято наступні рішення з питань, що віднесені до компетенції Загальних Зборів Акціонерів Банку:

I. Затвердити Основні напрями діяльності Банку.

II. Затвердити заходи за результатами розгляду висновків зовнішнього незалежного аудитора щодо аудиту фінансової звітності Банку за 2018 рік, вжиті Банком згідно рішення Правління Банку від 24 квітня 2019 року № 16.

III. Затвердити нову редакцію Положення про Наглядову Раду АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК».

IV. Уповноважити голову Наглядової Ради Попенка Сергія Павловича підписати нову редакцію Положення про Наглядову Раду АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК».

Це письмове рішення має статус протоколу Загальних Зборів Акціонерів відповідно до статті 49 Закону України «Про акціонерні товариства».

1.4.2. Інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів (учасників) на загальних зборах емітента.

З 10.06.2019 року Єдиним акціонером Банку є компанія БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED), яка володіє 100% акцій Банку та здійснює повноваження Загальних Зборів Акціонерів одноосібно.

До 10.06.2019 року у частини міноритарних акціонерів Банку було не укладено з обраною Банком депозитарною установою договору про обслуговування рахунка в цінних паперах від власного імені, а також не було здійснено переказ належних їм прав на цінні папери на свій рахунок у цінних паперах, відкритий в іншій депозитарній установі, тому цінні папери таких власників (які давали право на участь в органах Банку) не враховувалися при визначенні кворуму та при голосуванні в органах Банку.

1.4.3. Перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій емітента. Інформація про власників істотної участі, їх відповідність встановленим законодавством вимогам та зміну їх складу за рік.

Прямим власником значного пакета акцій та власником істотної участі у статутному капіталі АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» є компанія БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED), що починаючи з 10.06.2019 року володіє 310 267 197 (триста десять мільйонів двісті шістдесят сім тисяч сто дев'яносто сім) простих іменних акцій, що складає 100% статутного капіталу Банку.

Адреса місцезнаходження: Офіс 402, буд. 4, поверх 4 по вул. Діагору, КЕРМІЯ ХАУС, 1097, Нікосія, Кіпр (Diagorou, 4, 4th floor, KERMIA HOUSE, Flat/Office 402, 1097, Nicosia, Cyprus).

До 10.06.2019 року компанія БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) володіла 310 226 888 (триста десять мільйонів двісті двадцять шість тисяч вісімсот вісімдесят вісім) простими іменними акціями АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» (голосами), що складало 99,9870% Статутного капіталу Банку.

Опосередковане володіння значним пакетом акцій в АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» здійснює Тігіпко Сергій Леонідович, громадянин України. Зазначена особа прямо починаючи з 18.12.2019 року володіє 100% у статутному капіталі компанії БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED).

До 18.12.2019 року Тігіпко С.Л. володів 99,99% у статутному капіталі компанії БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED).

Власники значного пакета акцій та власники істотної участі у статутному капіталі АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» відповідають встановленим законодавством вимогам.

Наглядова Рада.

1.4.4. Інформація про персональний склад Наглядової Ради емітента та його зміну за рік, її комітетів, про проведені засідання та загальний опис прийнятих на них рішень. Інформація про порядок обрання Голови та членів Наглядової Ради та про їх повноваження.

Органом, що здійснює контроль за діяльністю Правління, захист прав вкладників, інших кредиторів та учасників - акціонерів Банку є *Наглядова Рада*. Наглядова Рада – є суб’єктом управління ризиками. До виключної компетенції Наглядової Ради належать: затвердження стратегії розвитку Банку відповідно до основних напрямів діяльності, визначених Загальними Зборами Акціонерів; затвердження бюджету Банку, у тому числі бюджету Служби внутрішнього аудиту, та бізнес-плану розвитку Банку; призначення і звільнення Голови і членів Правління Банку, керівника Служби внутрішнього аудиту, Керівника підрозділів з управління ризиками в Банку (CRO) та Керівника підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаенс) (CCO) та встановлення розміру їх винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат; затвердження Положення про винагороду та звіту про винагороду членів Правління Банку, інші питання, що віднесені законодавством та Статутом Банку до компетенції Наглядової Ради.

Наглядова Рада має право перевірки бухгалтерських даних, документів та звітів Банку з питань управління, ведення документації щодо діяльності Банку. Наглядова Рада перевіряє щорічні фінансові звіти, включаючи пропозиції щодо розподілу прибутку та щорічний звіт Правління, та подає свої пропозиції щодо цього на розгляд Загальних Зборів Акціонерів. Наглядова Рада має інші права, визначені Статутом Банку,

Положенням про Наглядову Раду Банку та внутрішніми нормативними документами Банку.

В нормативних документах, які регламентують діяльність Наглядової Ради Банку враховані вимоги законодавства, що встановлені для Наглядової Ради Банку, вимоги нормативно-правових актів Національного банку України, методичні рекомендації Національного банку з питань корпоративного управління та Принципи корпоративного управління для банків Базельського комітету з питань банківського нагляду.

Голова та члени Наглядової Ради обираються Загальними Зборами Акціонерів в порядку, визначеному Статутом Банку, Положенням про Наглядову Раду Банку та законодавством України. До складу Наглядової Ради входить 5 осіб, з них 3 особи – незалежні члени Наглядової Ради. Діючий склад Наглядової Ради був переобраний 25.04.2019 річними Загальними Зборами Акціонерів Банку (Протокол № 1-2019). Функціональні обов'язки членів Наглядової Ради визначаються і розподіляються відповідно до рішень Наглядової Ради. В 2019 році члени Наглядової Ради виконували функціональні обов'язки, закріплені за комітетами Наглядової Ради, до складу яких вони входили. Перелік таких функціональних обов'язків визначений в положеннях про відповідні комітети: Положенні про Комітет Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань аудиту, Положенні про Комітет Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань призначенень та винагород, Положенні про Комітет Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», останні редакції яких затверджені рішенням Наглядової Ради від 24.12.2019 року (протокол № 59/19).

Відповідно до персональних розподілів функцій і повноважень членів Наглядової Ради, що переглядаються та затверджуються Наглядовою Радою у разі внесення змін до організаційної структури Банку, Голова та члени Наглядової Ради у складі Наглядової Ради мають наступні повноваження:

- контролювати фінансову та комерційної діяльність Банку, дотримання Правлінням та підрозділами Банку Статуту та будь-яких інших внутрішніх нормативних документів Банку;
- перевіряти бухгалтерські дані та виконання будь-яких управлінських функцій Банку, документів та звітів Банку з питань управління, ведення документації щодо діяльності Банку;
- перевіряти щорічні фінансові звіти, включаючи пропозиції щодо розподілу прибутку та щорічний звіт Правління, та подають свої пропозиції щодо цього на розгляд Загальних Зборів;
- надавати пропозиції стосовно змін та доповнень до Статуту Банку з наступним їх затвердженням на Загальних Зборах Акціонерів.

Голова Наглядової Ради (представник акціонера) - Попенко Сергій Павлович. Керує роботою Наглядової Ради Банку. Відповідає за міжбанківські операції, депозитарну діяльність, фінансовий облік, звітність та бюджетування, корпоративний бізнес, НПА (непрацюючі активи), інформаційні технології, банківську безпеку, інформаційну безпеку.

Член Наглядової Ради (представник акціонера) - Ястремська Наталія Євгенівна. Відповідає за роздрібний бізнес, управління ризиками, інформаційні технології, корпоративне управління, комплаенс, внутрішній аудит, СВК (систему внутрішнього контролю).

Член Наглядової Ради (незалежний директор) - Максюта Анатолій Аркадійович. Відповідає за депозитарну діяльність, фінансовий облік, звітність та бюджетування, корпоративний бізнес, управління ризиками, СВК (система внутрішнього контролю).

Член Наглядової Ради (незалежний директор) Никитенко Валентина Степанівна. Відповідає за роздрібний бізнес, інформаційні технології, корпоративне управління, комплаенс.

Член Наглядової Ради (незалежний директор) - Матвійчук Володимир Макарович. Відповідає за міжбанківські операції, НПА (непрацюючі активи), банківську безпеку, інформаційну безпеку, внутрішній аудит.

З 27.04.2018 року до 25.04.2019 року Наглядова Рада Банку діяла у такому ж складі. Цей склад був обраний рішенням річних Загальних Зборів Акціонерів Банку від 27.04.2018 року.

Голова та члени Наглядової Ради несуть персональну відповідальність за виконання покладених на них обов'язків. Член Наглядової Ради не може передавати свої повноваження іншій особі.

Повноваження (права та обов'язки), функції та відповідальність Наглядової Ради і її комітетів переглядаються за необхідності у випадку внесення змін до законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України, з метою впровадження актуальних вимог міжнародного права з питань корпоративного управління, а також у зв'язку зі зміною Стратегії розвитку банку в цілому, змінами в організаційній структурі Банку тощо.

Нові члени Наглядової Ради самостійно ознайомлюються зі змістом внутрішніх нормативних документів Банку.

Члени Наглядової Ради Банку мають значний досвід в сфері менеджменту та управління, зокрема й на державному рівні.

Досвід Членів Наглядової Ради Банку охоплює фінансову, інвестиційну, страхову сфери.

Голова Наглядової Ради - Попенко С.П. – має великий управлінський досвід у банківській сфері, очолює Спостережні/Наглядові Ради банків та інших юридичних осіб, має значний досвід у сфері інвестування, страхування, фінансового лізингу, а також досвід роботи у промислових компаніях. Отримав ступінь МВА в Школі менеджменту міста Блед, Словенія (IEDC-Bled School of Management).

Члени Наглядової Ради:

Ястремська Н.Є. – має великий управлінський досвід у банківській сфері, входить до складу Спостережних/Наглядових рад банків та інших юридичних осіб, має значний досвід у сфері інвестування, страхування, фінансового лізингу та аудиту.

Має диплом ACCA з міжнародної фінансової звітності (ACCA DipIFR (рос))

Никитенко В.С. – має досвід роботи у банківській сфері, входить до складу Спостережних рад банків, має багаторічний досвід державного управління та роботи на керівних посадах Пенсійного фонду України.

Максюта А.А. – має досвід роботи у банківській сфері, входить до складу Спостережних рад банків, має значний досвід роботи у сфері фінансів та державного управління, зокрема, багаторічний досвід роботи на керівних посадах Міністерства економіки України, радника Президента України.

Матвійчук В.М. – має досвід роботи у банківській сфері, входить до складу Спостережних рад банків, має значний досвід роботи у сфері фінансів та державного управління, зокрема, багаторічний досвід роботи на керівних посадах Міністерства

фінансів України та Міністерства праці та соціальної політики України, а також досвід очолення Департаменту аудиту Національного банку України.

Знання, навички, попередній професійний досвід, моральні якості дозволяють ефективно виконувати обов'язки членів Наглядової Ради Банку.

Голова та Члени Наглядової Ради Банку мають різносторонній досвід роботи та освіту, що забезпечує належний рівень їх колективної придатності з урахуванням розміру та особливостей діяльності Банку. Члени Наглядової Ради Банку спільно як представники колегіального органу мають знання, навички та досвід, необхідні для здійснення Наглядовою Радою Банку її повноважень, тобто Наглядова Рада Банку як колективний орган має належне розуміння тих сфер діяльності Банку, за які Члени Наглядової Ради Банку спільно відповідають, а також має досвід і навички здійснювати ефективне управління Банком.

Наглядова Рада Банку має достатню кількість Членів, які володіють знаннями, навичками та досвідом у всіх сферах діяльності Банку, що дає змогу професійно обговорювати питання, щодо яких приймаються рішення. Члени Наглядової Ради Банку відкрито та критично обговорюють питання на засіданнях Наглядової Ради. Думка, яка розходитьься з поглядами більшості, завжди вислуховується та обговорюється до прийняття остаточного рішення. За результатами обговорення питань Члени Наглядової Ради Банку знаходять спільне рішення, яке в найбільшій мірі відповідає інтересам Банку. Таким чином, спостерігається високий рівень взаємодії між Членами Наглядової Ради під час засідань Наглядової Ради Банку, що підтверджується змістом протоколів засідань Наглядової Ради Банку. Рішення, прийняті Наглядовою Радою, належним чином виконуються Правлінням та структурними підрозділу Банку.

Всі члени Наглядової Ради Банку відповідають вимогам щодо ділової репутації та професійної придатності, а незалежні члени Наглядової Ради – також вимогам щодо незалежності, встановленим статтею 53¹ Закону України «Про акціонерні товариства» та Положенням про ліцензування банків, затвердженим Постановою Правління НБУ від 22.12.2018 № 149.

Незалежні члени Наглядової Ради Банку, окрім діяльності в Наглядовій Раді, займаються виключно науковою та/або громадською діяльністю.

Голова та член Наглядової Ради Банку, які є представниками акціонерів, додатково займають посади в органах управління інших юридичних осіб, однак мають при цьому можливість приділяти значний час ефективному виконанню своїх функцій у складі Наглядової Ради Банку.

Засідання Наглядової Ради скликаються в міру необхідності, але не рідше одного разу на квартал. За звітний період було проведено 78 засідань Наглядової Ради, серед них кілька спільних засідань Наглядової Ради та Правління, засідань із запрошенням керівників вищої ланки структурних підрозділів та Служби внутрішнього аудиту. Наглядова Рада Банку з метою ефективного управління Банком регулярно проводить зустрічі з Головою/Членами Правління Банку, керівниками підрозділів контролю для обговорення отриманої інформації.

Більшість засідань було присвячено затвердженню звітів органів управління та Служби внутрішнього аудиту, організаційної структури Банку, положень про структурні підрозділи та внутрішніх положень Банку, також Наглядова Рада розглядала кадрові питання щодо членів Правління Банку.

Розглядалися питання щодо затвердження Стратегії розвитку та Бізнес-плану АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 2019-2022 роки, а також Програми капіталізації/Плану реструктуризації АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК».

Вирішувалися питання щодо визначення аудиторської фірми для проведення зовнішнього аудиту фінансової звітності Банку за 2019 рік та здійснення оцінки стійкості Банку, затверджувались умови договору із обраною аудиторською фірмою.

Рішення Наглядової Ради з усіх питань приймаються простою більшістю голосів членів Наглядової Ради, які беруть участь у засіданні та мають право голосу. На Засіданні кожен член Наглядової Ради має при голосуванні один голос. Голова Наглядової Ради має право вирішального голосу у разі рівного розподілу голосів членів Наглядової Ради під час прийняття рішень. Процедури, що застосовуються при прийнятті Наглядовою Радою рішень, визначені в Положенні про Наглядову Раду АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», що знаходитьться в публічному доступі на офіційній сторінці Банку.

Інформація про виконання Наглядовою Радою плану роботи (поставлених цілей).

На початку року, відповідно до Положення про систему оцінки діяльності Наглядової Ради та Правління в ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», Комітетом Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань призначень та винагород, за попереднім погодженням Голови та членів Наглядової Ради, складався річний план роботи (постановка цілей) на 2019 рік для Голови та членів Наглядової Ради, Голови та членів Правління. План роботи (постановка цілей) містив перелік завдань, що стояли перед Наглядовою Радою та Правлінням протягом 2019 року. Наглядова Рада та Правління в 2019 році дотримувались річного плану (поставлених цілей) та виконали всі завдання, які були поставлені на початку 2019 року.

Наглядова Рада Банку здійснювала ефективний контроль за діяльністю виконавчого органу, контроль за реалізацією стратегії банку та бізнес-плану Банку, контроль за ефективністю організаційної структури Банку, ефективністю внутрішнього контролю, включно системи управління ризиками, переглядала внутрішні документи Банку та затверджувала їх нові версії.

Зазначення того, як діяльність Наглядової Ради зумовила зміни у фінансово-господарській діяльності Банку.

Наглядова Рада Банку брала активну участь у розробленні та затвердженні нової Стратегії розвитку та Бізнес-плану Банку на 2019-2022 рр., затвердження Програми капіталізації/реструктуризації АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» згідно вимог Постанови Правління Національного банку України від 22.12.2017 р. № 141 «Про затвердження Положення про здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України».

Наглядова Рада Банку заслуховувала звіти Правління та надавала свої рекомендації щодо реалізації Стратегії розвитку і Бізнес-плану Банку, зокрема:

- щодо вжиття заходів по зменшенню проблемної кредитної заборгованості шляхом реструктуризації, врегулювання кредитної заборгованості та взяття заставного майна на баланс,
- збільшення обсягів залучення та розміщення залучених коштів клієнтів в рамках проекту Монобанк;
- нарощення стабільної ресурсної бази клієнтів у національній валюті;
- оновлення Бізнес-Плану та Стратегії розвитку Банку.

Окрім того, Наглядова Рада здійснювала контроль за вжиттям Правлінням заходів для забезпечення фінансової стабільності Банку.

Реалізація затвердженої Стратегії у 2019 році була успішною, що відобразилось на основних фінансових показниках Банку (Розділ 4 «Результати діяльності та перспективи подальшого розвитку. Ключові показники діяльності».)

Інформація про комітети Наглядової Ради.

В складі Наглядової Ради створено три Комітети: (1) Комітет Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань аудиту, (2) Комітет Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», (3) Комітет Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань призначень та винагород.

Всі комітети очолюють члени Наглядової Ради Банку, які є незалежними директорами. Більшість членів зазначених комітетів становлять незалежні директори.

26.04.2019 на засіданні Наглядової Ради (протокол № 25/19) було обрано склад Комітету Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань призначень та винагород, а саме:

- Голова Комітету – Никітенко Валентина Степанівна (незалежний член);
- Член Комітету – Максюта Анатолій Аркадійович (незалежний член);
- Член Комітету – Попенко Сергій Павлович.

До компетенції Комітету з питань призначень та винагород належать наступні питання:

До основних завдань Комітету з питань призначень та винагород належить:

1. Визначення стандартів та політики (розроблення та періодичних перегляд внутрішніх нормативних документів) Банку у сфері підбору, призначення кадрів та винагород, в тому числі щодо належного підбору кандидатів на посади Голови та членів Правління, Керівника підрозділу за дотриманням норм (комплаєнс) (ССО), Керівника підрозділів з управління ризиками в Банку (CRO), Керівника підрозділу внутрішнього аудиту, Корпоративного секретаря, з метою залучення до Банку кваліфікованих спеціалістів.

2. Здійснення пошуку, відбору та оцінки кандидатів на посади Голови та членів Наглядової Ради, Голови, його заступників та членів Правління, Керівника підрозділу за дотриманням норм (комплаєнс) (ССО), Керівника підрозділів з управління ризиками в Банку (CRO), Керівника підрозділу внутрішнього аудиту, Корпоративного секретаря, Головного бухгалтера та його заступників, директора Фінансового департаменту та планування їх наступництва.

3. Розроблення та впровадження систем стимулів.

4. Здійснення оцінки ефективності діяльності та відповідності вимогам законодавства Наглядової Ради в цілому та комітетів Наглядової Ради (яка включає оцінку структури, розміру, складу Наглядової Ради), Голови та членів Наглядової Ради кожного окремо, Правління в цілому (яка включає оцінку структури, розміру, складу Правління), Голови, його заступників та членів Правління кожного окремо, а також оцінки відповідності вимогам законодавства України Головного бухгалтера та його заступників, Керівника підрозділу за дотриманням норм (комплаєнс) (ССО), Керівника підрозділів з управління ризиками в Банку (CRO), Керівника підрозділу внутрішнього аудиту, включаючи перевірку відповідності кваліфікаційним вимогам щодо професійної придатності (яка включає оцінку знань, навичок, досвіду членів) та ділової репутації керівників Банку, керівників підрозділів контролю, а також перевірку наявності колективної придатності Наглядової Ради та Правління Банку, що відповідає розміру, особливостям діяльності Банку, характеру і обсягам банківських та інших фінансових

послуг, профілю ризику Банку, системної важливості Банку та діяльності банківської групи, до складу якої входить Банк. На основі результатів проведеної оцінки надає на розгляд та затвердження Наглядовій Раді Банку Звіт про оцінку ефективності діяльності Наглядової Ради Банку та Правління Банку, який складається відповідно до вимог, встановлених внутрішніми нормативними документами Банку.

5. Здійснення постійного контролю (моніторингу) відповідності Голови та членів Наглядової Ради, Голови, його заступників та членів Правління, Головного бухгалтера та його заступників, керівника Служби внутрішнього аудиту Банку вимогам законодавства, а незалежних членів Наглядової Ради – також вимогам незалежності, у встановленому внутрішніми нормативними документами Банку порядку.

6. Формування Звіту про винагороду Голови та членів Наглядової Ради Банку, Голови та членів Правління.

До основних обов'язків Комітету з питань призначень та винагород відноситься розробка та подання Наглядової Раді Банку пропозицій щодо:

1. Введення посад до складу Правління.
2. Призначення на посаду та звільнення з посади:
  - Голови та членів Правління;
  - Керівника підрозділу за дотриманням норм (комплаєнс) (CCO);
  - Керівника підрозділів з управління ризиками в Банку (CRO);
  - Керівника підрозділу внутрішнього аудиту;
  - Корпоративного секретаря.
3. Видів та розміру винагороди для:
  - Голови та членів Правління;
  - Керівника підрозділу за дотриманням норм (комплаєнс) (CCO);
  - Керівника підрозділів з управління ризиками в Банку (CRO);
  - Керівника підрозділу внутрішнього аудиту;
  - Корпоративного секретаря.

Комітет з питань призначень та винагород має наступні повноваження:

1. Надання рекомендацій Наглядовій Раді Банку з питань формування системи винагороди та забезпечення відповідності винагороди культурі управління ризиками, стратегії Банку, затверджений схильності Банку до ризиків, фінансовим результатам і системі внутрішнього контролю, а також вимогам законодавства України з метою врахування Наглядовою Радою Банку під час формування системи винагороди як інтересів отримувачів винагороди, так і довгострокових інтересів учасників Банку, інвесторів та інших зацікавлених осіб.

2. Здійснення не рідше одного разу на рік оцінки впровадження політики винагороди в Банку, яка включає питання врахування ризиків, розміру капіталу, ліквідності під час визначення розміру змінної частини винагороди особам, професійна діяльність яких має значний вплив на загальний профіль ризику Банку, та забезпечення повідомлення про результати оцінки Національного банку України.

3. Надання пропозицій Наглядовій Раді щодо винагороди Голови, його заступників та членів Правління.

4. Надання пропозицій до Наглядової Ради щодо індивідуальної винагороди, що надається Голові, його заступнику заступникам, члену членам Правління, гарантуючи їх сумісність з політикою винагороди, прийнятою Банком, та їх відповідність оцінці роботи зазначених посадових осіб.

5. Надання пропозицій до Наглядової Ради щодо форм та істотних умов договорів та контрактів для Голови, його заступників та членів Правління.

6. Надання пропозицій до Наглядової Ради щодо ключових показників ефективності та організація процедур періодичної оцінки їх виконання Головою, його заступниками та членами Правління Банку.

7. Надання Наглядової Раді рекомендацій щодо персонального складу кожного з її комітетів, а також періодичної ротації членів Наглядової Ради між комітетами.

8. Надання Наглядової Раді рекомендацій щодо будь-яких змін за результатами періодичного оцінювання структури, розміру, складу і роботи Правління Банку.

9. Забезпечення проведення програм з навчання для членів Наглядової Ради та Правління Банку, необхідних для ефективного виконання ними своїх обов'язків у запроваджуваній в Банку моделі корпоративного управління.

10. Забезпечення комунікації та координації з Комітетом Наглядової Ради Банку з питань управління ризиками (у частині визначення винагороди, передбаченої системою винагороди).

11. Оцінка практики виплати винагороди за потенційні надходження (доходи), строки та ймовірність отримання яких є невизначеними, й узгодження цих виплат із фінансовим станом Банку та його перспективами.

12. Нагляд за роботою керівного персоналу Банку.

13. Визначення та забезпечення різноманітності Наглядової Ради та Правління Банку.

14. Наглядова Рада надає Комітету з питань призначень та винагород повноваження здійснювати всі необхідні дії та вживати всі необхідні заходи, які Комітет з питань призначень та винагород вважатиме за потрібне проводити для виконання своїх обов'язків.

15. Комітет з питань призначень та винагород має право вимагати надання та отримання будь-якої потрібної йому інформації в межах своєї компетенції від Правління Банку, колегіальних органів, підрозділів або працівників Банку.

16. Усі працівники Банку зобов'язані вчасно надавати Комітету з питань призначень та винагород всю інформацію, що вимагається, та у інші способи надавати усебічну підтримку Комітету з питань призначень та винагород в його діяльності.

17. Від Правління та працівників Банку Комітет з питань призначень та винагород може вимагати підготовку письмових звітів (пояснень) або участь у засіданнях Комітету з питань призначень та винагород з метою надання інформації, що вимагається, або консультацій Комітетові з питань призначень та винагород з питань, що належать до їх професійної компетенції.

18. Комітет з питань призначень та винагород має право отримувати незалежні консультації та допомогу з питань, що належать до його компетенції, включаючи, без будь-яких обмежень, консультації та допомогу зовнішніх спеціалістів щодо правових питань та корпоративного управління.

19. Комітет з питань призначень та винагород має право ініціювати виплату винагороди зовнішнім спеціалістам (аудиторам, юридичним радникам, агентствам з підбору персоналу тощо) за рахунок Банку, за умови попереднього погодження з Наглядовою Радою Банку та в порядку, передбаченому внутрішніми документами Банку.

20. У разі недостатності інформації та підтверджуючих документів для розгляду питання на засіданні Комітету з питань призначень та винагород, несвоєчасного подання, невідповідності вимогам законодавства України та цього Положення, інформувати Наглядову Раду про виявлені невідповідності та ініціювати отримання додаткової інформації або перенесення розгляду питання для доопрацювання.

21. Надавати Наглядової Раді пропозиції щодо процедури та переліку матеріалів для розгляду питань, пов'язаних із призначенням на посаду і звільненням із посади Голови та членів Правління, Керівника підрозділу за дотриманням норм (комплаенс) (ССО), Керівника підрозділів з управління ризиками в Банку (CRO), Керівника підрозділу внутрішнього аудиту, Корпоративного секретаря.

22. Розглядати за дорученням Наглядової Ради або Голови Наглядової Ради в межах повноважень Комітету з питань призначень та винагород інші питання, що належать до повноважень Наглядової Ради.

23. Інші повноваження, закріплені за Комітетом з питань призначень та винагород затвердженими Наглядовою Радою, внутрішніми нормативними документами Банку та законодавством України.

Комітетом Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань призначень та винагород за 2019 рік було проведено 25 засідань, на яких розглядались питання та приймалися рішення щодо:

- затвердження складу кадрового резерву на посади вищого рівня АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 2019 рік;
- продовження строку дії трудових договорів (контрактів) що укладені між Банком та Головою Правління і членами Правління Банку;
- перегляд Персонального розподілу функцій і повноважень членів Наглядової Ради, членів Правління та керівників структурних підрозділів АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»;
- перегляд винагород для керівників Банку та розгляд Звіту про винагороду членів Наглядової Ради за 2018 рік;
- затвердження плану роботи Комітету з питань призначень та винагород на період квітень 2019 року по квітень 2020 року;
- проведення оцінки діяльності та самооцінки керівників Банку;
- оцінка ефективності діяльності Наглядової Ради в цілому, її комітетів та Правління АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2018 рік;
- перегляд складу Правління Банку та призначення членів Правління Банку;
- постановка індивідуальних цілей керівникам Банку;
- перегляд Положення про Комітет з питань призначень та винагород та його перейменування;
- з інших питань, згідно повноважень Комітету Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань призначень та винагород .

26.04.2019 на засіданні Наглядової Ради (Протокол № 25/19) було обрано склад Комітету Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань аудиту, а саме:

- Голова Комітету – Матвійчук Володимир Макарович (незалежний член);
- Член Комітету – Максюта Анатолій Аркадійович (незалежний член);
- Член Комітету – Ястремська Наталія Євгенівна.

Комітет Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань аудиту згідно функціональних обов'язків здійснює:

1. Відносно зовнішнього аудиту:

1.1. Надає рекомендації Наглядовій Раді щодо обрання або зміни аудиторської фірми для проведення зовнішнього аудиту Банку.

1.2. Переглядає завдання зовнішніх аудиторів та, у разі наявності рекомендацій, звітус Наглядової Раді та/або Загальним Збором Акціонерів/Єдиному акціонеру Банку про рекомендації Комітету з питань аудиту та загальних умов надання послуг, які мають надаватися зовнішніми аудиторами.

1.3. Проводить щорічний перегляд незалежності та об'єктивності зовнішніх аудиторів шляхом аналізу відносин зовнішніх аудиторів з Банком, тобто з Правлінням, акціонерами Банку та іншими пов'язаними особами, що можуть мати негативний вплив на незалежність таких аудиторів.

1.4. Розглядає результати виконання завдання з обов'язкового аудиту (викладеного у Додатковому звіті аудитора), що проводиться не пізніше дати подання аудиторського звіту.

1.5. Попередньо переглядає умови усіх неаудиторських послуг, які керівництву Банку пропонує надавати зовнішній аудитор Банку, та, у разі наявності зауважень у Комітету з питань аудиту до таких умов, надання Наглядовій Раді висновків Комітету з питань аудиту стосовно того, чи слід Банку залучати таких аудиторів для надання цих послуг.

1.6. Крім розгляду необхідності та якості цих послуг і компетентності та професійності незалежних зовнішніх аудиторів для надання таких послуг, Комітет з питань аудиту окремо розглядає чи не може надання Банку таких неаудиторських послуг незалежними зовнішніми аудиторами спровоцирути негативний вплив на незалежність таких аудиторів.

1.7. У разі встановлення зауважень щодо оцінки кваліфікації, незалежності та результатів діяльності зовнішніх аудиторів Банку, подає Наглядовій Раді та/або Загальним Зборам Акціонерів/Єдиному акціонеру Банку висновки Комітету з питань аудиту стосовно якості результатів діяльності та незалежності зовнішніх аудиторів, у т.ч. рекомендацій Комітету з питань аудиту щодо повторного призначення або заміни незалежних зовнішніх аудиторів та, якщо необхідно, заміни аудиторської фірми.

1.8. Здійснює перевірку вжиття Правлінням Банку необхідних заходів із усунення недоліків, спрямованих на реалізацію рекомендацій і висновків зовнішніх аудиторів у встановлені строки.

1.9. Обговорює з аудиторською фірмою основні питання, які виникають у результаті зовнішнього аудиту Банку, усіх виявлених суттєвих недоліків у системі внутрішнього контролю, пов'язаних із процесом складання фінансової звітності.

1.10. Інформує Загальні Збори Акціонерів / Єдиного акціонеру Банку про результати обов'язкового аудиту фінансової звітності.

1.11. Забезпечує проведення прозорого конкурсу з відбору суб'єктів аудиторської діяльності та здійснює обґрунтування рекомендацій за його результатами.

2. Відносно внутрішнього аудиту:

2.1. Забезпечує незалежність СВА, відокремлення функції внутрішнього аудиту від функцій ризик-менеджменту та внутрішніх операційних процедур. Контроль за діяльністю СВА.

2.2. Надає Наглядовій Раді рекомендації щодо затвердження положення про Службу внутрішнього аудиту Банку, плану проведення внутрішнього аудиту у Банку та бюджету СВА.

2.3. На засіданнях Комітету з питань аудиту розглядає питання формування відповідного кадрового забезпечення СВА, включаючи кваліфікацію, досвід та належні якості персоналу СВА, розгляд потенційних кандидатів на роботу у СВА, надає рекомендації Наглядовій Раді щодо підбору, призначення, перепризначення та звільнення керівника СВА, працівників СВА та керівника підрозділу, до компетенції якого належить питання бюджетування.

2.4. Забезпечує розгляд, аналіз, обговорення та винесення рішень щодо усіх рекомендацій та звітів СВА, про результати проведених аудитів та розслідувань та періодичних звітів про роботу СВА.

2.5. Здійснює прийняття оперативних рішень щодо суттєвих питань, які виявлені внутрішнім аудитом, що можуть істотно вплинути на ризики Банку або привести до втрати суттєвої частини активів (доходів) Банку.

2.6. Не рідше 1 (одного) разу на рік здійснює моніторинг та перевірку ефективності здійснення внутрішнього аудиту та системи управління ризиками, яка включає оцінку результатів діяльності керівника СВА, надання рекомендацій Наглядовій Раді Банку щодо затвердження розміру винагороди керівника та працівників СВА.

2.7. Здійснює розгляд результатів щорічних внутрішніх та періодичних (не рідше 1 (одного) разу на 5 (п'ять) років) зовнішніх оцінок - зразу після їх проведення.

2.8. Здійснює розгляд інформації (звіту, службової записки) про стан реалізації, у тому числі незжиття Правлінням та керівниками підрозділів Банку рекомендацій (пропозицій) СВА із усунення порушень і недоліків у діяльності Банку, виявлених за результатами аудиту.

2.9. Здійснює перевірку вжиття Правлінням Банку необхідних заходів із усунення недоліків, спрямованих на реалізацію рекомендацій і висновків СВА та забезпечення контролю за прийняттям Правлінням Банку заходів з усунення виявлених СВА порушень і недоліків у діяльності Банку у встановлені строки.

3. Відносно фінансової звітності:

3.1. Здійснює моніторинг процесу складання фінансової звітності та отриманого фінансового результату діяльності Банку.

3.2. Здійснює моніторинг цілісності фінансової та іншої публічної звітності Банку, а також інших фінансових звітів перед затвердженням Наглядовою Радою та Загальними Зборами Акціонерів Банку. Моніторинг будь-яких офіційних заяв, які стосуються фінансових результатів Банку.

3.3. Здійснює моніторинг впровадження Банком облікових політик, діючих суттєвих якісних практик з бухгалтерського обліку, уключаючи розрахунки та розкриття фінансової звітності. Вивчення суттєвих змін у політиці та нормативних документах регуляторних органів щодо міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, завчасне застосування та співпраця з органами, які встановлюють бухгалтерські стандарти, які впливають на формування фінансової звітності Банку, для опрацювання значних змін, що планується запровадити.

4. Відносно розкриття інформації та інші обов'язки:

4.1. Здійснює підготовку матеріалів до засідань Наглядової Ради та надання звітів Наглядовій Раді з питань, віднесеніх до сфери відповідальності Комітету з питань аудиту.

4.2. Надає Наглядовій Раді пропозиції щодо вжиття заходів з усунення в установлениі строки недоліків у діяльності СВА, виявлених Національним банком України.

4.3. Контролює усунення недоліків у системі внутрішнього контролю, урегулювання випадків недотримання політик, законів і регуляторних норм, а також інших проблем, виявлених внутрішнім та зовнішнім аудитом.

4.4. Забезпечує вжиття визначених Наглядовою Радою заходів з метою впровадження та забезпечення керівниками Банку та керівниками підрозділів контролю функціонування ефективної системи та процесів внутрішнього контролю у таких сферах та аспектах, як складання звітності та надання її зацікавленим особам у визначені строки, моніторинг дотримання вимог законодавства України і внутрішньої політики Банку, ефективність і результативність операцій та забезпечення використання активів винятково у бізнес-цілях.

4.5. Комітет з питань аудиту забезпечує складання проекту бюджету/кошторису Наглядової Ради Банку та подання його на затвердження.

Комітет Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань аудиту має наступні повноваження:

1. Здійснювати усі необхідні дії, які Комітет з питань аудиту вважатиме за потрібне проводити для виконання своїх обов'язків. Комітет з питань аудиту має повноваження вимагати надання та отримувати будь-яку потрібну йому інформацію від Правління Банку, будь-яких колегіальних органів, підрозділів або працівників Банку.

2. Члени Комітету з питань аудиту з питань аудиту мають необмежений доступ до будь-якої інформації про бухгалтерський облік Банку (уключаючи первинні облікові документи), його фінансову діяльність, а також до всієї інформації, пов'язаної з проведенням зовнішнього аудиту.

3. У разі надання члену Комітету з питань аудиту інформації з обмеженим доступом така особа зобов'язана забезпечити дотримання режиму користування та розкриття такої інформації, встановленого законодавством України.

4. Усі працівники Банку зобов'язані вчасно надавати Комітету з питань аудиту усю інформацію, що вимагається, та у інші способи надавати усебічну підтримку Комітету з питань аудиту у його діяльності.

5. Від Правління та посадових осіб Банку може вимагатися підготовка письмових звітів (пояснень) або участь у засіданнях Комітету з питань аудиту з метою надання інформації, що вимагається, або консультацій Комітетові з питань, що належать до їх професійної компетенції.

6. Комітет з питань аудиту має право запросити керівника підрозділу контролю, Голову або членів Правління Банку та посадових осіб Банку для розгляду на засіданні Комітету з питань аудиту (уключаючи закрите засідання) питань, віднесені до його повноважень.

7. Комітет з питань аудиту має право отримувати незалежні консультації та допомогу з питань, що належать до його компетенції, включаючи, без будь-яких обмежень, консультації та допомогу зовнішніх спеціалістів щодо: міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, аудиту та внутрішнього контролю; правових та регуляторних питань; корпоративного управління.

8. Комітет з питань аудиту має право надавати доручення Правлінню Банку виплачувати винагороду зовнішнім спеціалістам за рахунок Банку.

Комітетом Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань аудиту за 2019 рік було проведено 19 засідань, на яких розглядались питання та приймалися рішення щодо:

- розгляду матеріалів проведених працівниками Служби внутрішнього аудиту аудиторських перевірок;

- стану виконання структурними підрозділами Банку Планів заходів та рекомендацій наданих Службою внутрішнього аудиту;

- проведення Конкурсу та оцінку конкурсних пропозицій, поданих суб'єктами аудиторської діяльності, для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2019 рік та проведення оцінки якості активів Банку та прийнятності забезпечення за кредитними операціями Банку станом на 01 січня 2020 року відповідно до вимог НБУ. Зауважень щодо незалежності обраної зовнішньої аудиторської фірми для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку за 2019 рік - не встановлено;

- розгляду та обговорення Звіту незалежного аудитора, розгляду та затвердження річної фінансової звітності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2018 рік, складеної у відповідності до вимог МСФЗ;

- розгляду структури та бюджету Служби внутрішнього аудиту ;

- з інших питань, розгляд яких належить до повноважень Комітету з питань аудиту Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК».

Інформація про висновки Комітету Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань аудиту щодо незалежності проведеного зовнішнього аудиту товариства, зокрема незалежності аудитора (аудиторської фірми):

30.09.2019 на засіданні Комітету Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань аудиту (протокол №13) розглядалося питання щодо результатів проведення Конкурсу та оцінку конкурсних пропозицій, поданих суб'єктами аудиторської діяльності, для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2019 рік (у т.ч. Звіту про управління) та проведення оцінки якості активів Банку та прийнятності забезпечення за кредитними операціями Банку станом на 01 січня 2020 року.

Банком було проведено конкурс з відбору суб'єктів аудиторської діяльності для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 2019 рік.

Всі конкурсні пропозиції відповідали кваліфікаційним вимогам, встановленим Порядком проведення конкурсу з відбору суб'єктів аудиторської діяльності для надання послуг обов'язкового аудиту фінансової звітності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» та конкурсній документації. Підтвердженням контролю якості послуг, що надаються аудиторськими фірмами, які взяли участь в конкурсі, є діючі свідоцтва проходження перевірки системи контролю якості, що видані Аудиторською палатою України.

Вимоги щодо незалежності аудиторів та аудиторських фірм, які взяли участь в конкурсі, активної участі ключового партнера з аудиту у виконанні завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності, визначені статтями 6, 10, 24, 26 та 27 Закону України «Про аudit фінансової звітності та аудиторську діяльність» дотримуються, обмеження щодо надання аудиторських послуг відсутні.

Під час обговорення питання Голова та члени Комітету з питань аудиту дійшли до висновку про незалежність всіх учасників конкурсу.

Голова Комітету з питань аудиту Матвійчук В.М. запропонував затвердити Звіт про висновки процедури відбору суб'єктів аудиторської діяльності для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 2019 рік та оцінки якості активів та прийнятності забезпечення за кредитними операціями Банку станом на 01 січня 2020 року відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України та рекомендувати Наглядовій Раді Банку розглянути конкурсні пропозиції ТОВ "PCM Україна" та ТОВ "Бейкер Тіллі Україна", взявши до уваги той факт, що від ТОВ "Бейкер Тіллі Україна" має багаторічний досвід на ринку аудиторських послуг та від неї отримано кращу цінову пропозицію.

На засіданні Комітету з питань аудиту було прийнято рішення рекомендувати Наглядовій Раді Банку, з метою призначення суб'єкта аудиторської діяльності для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2019 рік та оцінки якості активів Банку та прийнятності забезпечення за кредитними операціями станом на 01 січня 2020 року відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України, розглянути конкурсні пропозиції ТОВ "PCM Україна" та ТОВ "Бейкер Тіллі Україна", взявши до уваги той факт, що від ТОВ "Бейкер Тіллі Україна" має багаторічний досвід на ринку аудиторських послуг та від неї отримано кращу цінову пропозицію.

26.04.2019 на засіданні Наглядової Ради (Протокол № 25/19) було обрано склад Комітету Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», а саме:

- Голова Комітету – Максюта Анатолій Аркадійович (незалежний член);
- Член Комітету – Никитенко Валентина Степанівна (незалежний член);

- Член Комітету – Ястремська Наталія Євгенівна.

Комітет Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» розробляє, забезпечує розроблення та/або бере участь у розробленні внутрішніх нормативних документів за напрямками:

- Організаційна структура системи управління ризиками;
- Декларація схильності до ризиків;
- Стратегія управління ризиками;
- Фінансове забезпечення (бюджет) підрозділів із управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаенс);
- Кредитна політика;
- Політики управління ризиками;
- Політика запровадження нових продуктів та значних змін у діяльності Банку;
- Процедура ескалації порушень лімітів ризиків;
- Порядок, форми, наповнення та періодичність надання звітів суб'єктам системи управління ризиками;
- Методика виявлення суттєвих ризиків;
- Стратегія НПА та оперативний план;
- План відновлення діяльності (Recovery Plan);
- План забезпечення безперервної діяльності (BCP - Business Continuity Plan);
- План фінансування в кризових ситуаціях (CFP-Contingency Funding Plan);
- Програма фінансування;
- Порядок здійснення операцій із пов'язаними з банком особами;
- Кодекс поведінки (етики);
- Політика запобігання конфліктам інтересів, уключаючи процедуру забезпечення дотримання норм щодо упровадження такої політики;
- Механізм конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку в Банку / порушення в діяльності Банку (Whistleblowing policy mechanism);
- Порядок дослідження порушень у діяльності Банку.

Комітет Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» здійснює:

- Розгляд звітів з управління ризиками;
- Оцінку підрозділів з управління ризиками та підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаенс).

Комітет Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», згідно з наданими повноваженнями, регулярно (не рідше одного разу на рік) переглядає внутрішні нормативні документи (у розробленні яких він приймав участь / забезпечував розроблення) з метою актуалізації та здійснює контроль за їх впровадженням та дотриманням.

Комітет Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» контролює стан виконання заходів щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками, виконання рекомендацій і зауважень підрозділу внутрішнього аудиту, зовнішніх аудиторів, Національного банку України та інших контролюючих органів.

Комітет Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» здійснює контроль за тим, щоб ціноутворення / установлення тарифів на банківські продукти враховувало бізнес-модель Банку та стратегію управління ризиками. Якщо ціни/тарифи не покривають ризики Банку, то Комітет з питань управління ризиками розробляє заходи та подає їх на розгляд Наглядовій Раді Банку.

Комітет Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» готове та надає Наглядовій Раді Банку звіт про виконання покладених на нього функцій (у довільній формі) не рідше 1 (одного) разу на квартал.

Комітет Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» забезпечує виконання інших функцій та повноважень з питань управління ризиками, визначених Наглядовою Радою Банку.

Голова Комітету Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» невідкладно ініціює скликання позачергового засідання Наглядової Ради Банку в разі значного збільшення ризиків Банку та необхідності прийняття рішень щодо вжиття необхідних попереджувальних заходів.

Комітет Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» та підрозділ контролю за дотриманням норм (комплекс) з метою дотримання керівниками Банку та іншими працівниками Банку корпоративних цінностей здійснюють контроль за дотриманням:

- Кодексу поведінки (етики);
- Політики запобігання конфліктам інтересів;
- механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку в Банку / порушення в діяльності Банку, який передбачає забезпечення захисту заявників (whistleblowing policy mechanism);
- Порядку дослідження випадків неприйнятної поведінки в Банку / порушень у діяльності Банку.

Комітет Наглядової Ради з питань управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» має наступні повноваження:

1. Здійснювати всі необхідні дії, які Комітет з питань управління ризиками вважатиме за потрібне проводити для виконання своїх обов'язків та функцій. Комітет з питань управління ризиками має повноваження вимагати надання та отримувати будь-яку потрібну йому інформацію від Правління Банку, будь-яких колегіальних органів, підрозділів або працівників Банку.

2. Усі працівники Банку зобов'язані вчасно надавати Комітету з питань управління ризиками всю інформацію, що вимагається, та у інші способи надавати усебічну підтримку Комітету в його діяльності.

3. Від Правління, CRO, ССО та працівників Банку Комітет з питань управління ризиками може вимагати підготовку письмових звітів (пояснень) або запрошувати для участі у засіданнях Комітету з питань управління ризиками з метою надання необхідної інформації, або консультацій Комітету з питань управління ризиками з питань, що належать до їх професійної компетенції.

4. Комітет з питань управління ризиками має право отримувати незалежні консультації та допомогу з питань, що належать до його компетенції, включаючи, консультації та допомогу зовнішніх спеціалістів щодо:

- питань з управління ризиками;
- правових та регуляторних питань;
- корпоративного управління.

Комітетом Наглядової Ради з питань в управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2019 рік було проведено 8 засідань, на яких розглядались питання та приймалися рішення щодо:

- організації роботи Комітету з питань управління ризиками;
- аналізу управлінської звітності з питань управління ризиками;

- забезпечення контролю ціноутворення / установлення тарифів на банківські продукти;
- визначення ефективності роботи створеної Правлінням Робочої групи з питань вдосконалення системи управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»;
- схвалення ВНД, у розробленні яких Комітет з питань управління ризиками приймав участь згідно регламентних документів НБУ.

Комітет Наглядової Ради з питань в управління ризиками АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» розпочав роботу з 01.04.2019 й працював 3 квартали у 2019 році, розглянувши 42 питання.

Комітети Наглядової Ради Банку підтримують належну взаємодію. Така взаємодія, в тому числі, досягнута шляхом перехресної участі членів одного комітету Наглядової Ради Банку в іншому комітеті. При цьому, кожний комітет Наглядової Ради Банку очолює різний Голова, що запобігає виникненню в їх діяльності конфлікту інтересів. Голова Наглядової Ради Банку не очолює жодний з комітетів.

1.4.5. Інформація про розмір винагороди за рік членів Наглядової Ради фінансової установи. Інформація про будь-які винагороди та компенсації, які мають бути виплачені членам Наглядової Ради в разі їх звільнення.

Члени Наглядової Ради працюють на оплатній та безоплатній основі.

Винагорода є фіксованою сумою, що визначена в договорах, які укладені з членами Наглядової Ради.

Інформація про розмір виплат члена Наглядової Ради є інформацією про фізичну особу. Як передбачено ст. 21 Закону України «Про інформацію», інформація про фізичну особу є конфіденційною. Члени Наглядової Ради не надали згоди на розкриття паспортних даних та конфіденційної інформації про себе у відповідності з Законом України «Про захист персональних даних». Виходячи з положень Рішення Конституційного Суду України від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012 Банк не може розкрити запитувану інформацію.

При припиненні повноважень членів Наглядової Ради будь-яких винагород та компенсацій не передбачено.

1.4.6. Інформація про факти порушення членами Наглядової Ради фінансової установи внутрішніх правил, що призвело до заподіяння шкоди фінансовій установі або споживачам фінансових послуг (пункт 6 частини 1 статті 12-2 Закону про фінансові послуги).

Відсутні факти порушення членами Наглядової Ради Банку внутрішніх правил, що могли б призвести до заподіяння шкоди Банку та/або його клієнтам.

Правління Банку.

1.4.7. Інформація про персональний склад колегіального виконавчого органу емітента та його зміну за рік, його комітетів, про проведені засідання та загальний опис прийнятих на них рішень. Інформація про порядок призначення та звільнення Голови та членів Правління та про їх повноваження.

Виконавчим органом Банку, що здійснює поточне управління діяльністю Банку, є *Правління Банку*. Питання щодо призначення та/або відкликання членів Правління (у тому числі Голови Правління та Заступників Голови Правління) вирішуються Наглядовою Радою в порядку, визначеному Статутом Банку та Положенням про Правління АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК».

Голова Правління - Старомінська Ірина Олександровна. Керує роботою Правління та здійснює керівництво роботою Банку.

Перший Заступник Голови Правління - Остапець Олег Володимирович. Координує роботу підрозділів з управління ризиками та інформаційної безпеки.

Заступник Голови Правління - Лугова Ольга Володимирівна. Координує роботу підрозділу по роботі з дебіторською заборгованістю.

Заступник Голови Правління - Семенова Іра Джемалівна. Координує роботу підрозділу розвитку продуктів корпоративного бізнесу та організовує роботу відділень Банку щодо ефективного продажу продуктів для бізнес-клієнтів.

Заступник Голови Правління - Акуленко Юлія Юріївна. Відповідає за супроводження проекту Monobank та координує роботу підрозділу маркетингу та телекомунікацій.

Директор департаменту комплаєнс - Член Правління - Алексєєва Ольга Вікторівна. Відповідає за підрозділ комплаєнс та фінансового моніторингу.

Директор Департаменту продуктів роздрібного бізнесу та транзакційного банкінгу - Член Правління - Звізло Андрій Ярославович. Координує роботу підрозділу з роздрібного бізнесу.

Директор Департаменту інформаційних технологій-Член Правління - Задорожний Валерій Валерійович. Координує роботу підрозділу з інформаційних технологій та відповідає за впровадження сучасних банківських інформаційних технологій та внесення змін в інформаційні системи Банку у відповідності до законодавства України та потреб бізнесу, забезпечує контроль за безперебійним функціонуванням програмно-технічних комплексів банку.

Заступник Голови Правління - Путятін Олексій Юрійович. Відповідає за розробку та впровадження продуктів для суб'єктів підприємницької діяльності.

Склад Правління протягом 2019 року змінювався. Протягом 2019 року до складу Правління було введено та призначено двох членів Правління:

- Директор Департаменту інформаційних технологій-Член Правління, Задорожний Валерій Валерійович;
- Заступник Голови Правління, Путятін Олексій Юрійович.

Комpetенція Правління визначається законодавством України, Статутом Банку, рішеннями Загальних Зборів Акціонерів та Наглядової Ради Банку.

Основною формою роботи Правління є засідання, які скликаються та проводяться Головою Правління.

У 2019 році було проведено 67 засідань Правління. На засіданнях Правління Банку було прийнято ряд рішень, зокрема, затвердження внутрішніх нормативних документів, які потребували актуалізації, розглянуто положення про структурні підрозділи,

щоквартальні звіти Правління Банку, звіти Комітетів Правління Банку, погоджено Стратегію розвитку АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 2019-2022 роки та Бізнес-план АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 2019-2022 роки, розглянуто звіти за результатами стрес-тестування, консолідований звіт з моніторингу системи внутрішнього контролю, звіти щодо комплаенс-ризику, звіти про виконання бюджету тощо.

Рішення на засіданнях Правління приймаються простою більшістю голосів членів Правління, які беруть участь у засіданні. Під час голосування кожен член Правління має один голос і може проголосувати «за» рішення, «проти» нього або утриматися від голосування. Член Правління не має права передавати свій голос іншим особам. Правління може прийняти рішення про проведення таємного голосування.

У разі незгоди з окремим рішенням Правління, член Правління вправі висловити у письмовій формі своє застереження та проінформувати про свою особливу думку Правління та Наглядову Раду. У разі незгоди з рішенням Правління, Голова Правління має право винести обговорюване питання на розгляд Наглядової Ради та зупинити виконання спірного рішення до прийняття відповідного рішення Наглядовою Радою.

Голова та члени Правління Банку мають різносторонній досвід роботи та освіту, що забезпечує належний рівень їх колективної придатності з урахуванням розміру та особливостей діяльності Банку.

Голова та члени Правління Банку мають достатню кваліфікацію, знання бізнесу та спеціальні знання, необхідні для ефективного виконання покладених на них функцій та повноважень. Голова та члени Правління Банку були ініціаторами у звітному періоді, надавали пропозиції до проектів рішень Правління, спрямованих на удосконалення діяльності Банку. Голова та члени Правління Банку відвідували всі засідання Правління, крім випадків відсутності з об'єктивних причин (перебування на лікарняному, відпустці, відрядженні). Таким чином, виконавчий орган Банку є компетентним та ефективним.

Для вирішення питань управління ризиками Правління створює кредитний комітет, комітет з питань управління активами та пасивами. Додатково Правлінням можуть створюватись тарифний комітет, комітет з управління операційним ризиком та інші тимчасові чи постійно діючі органи (комітети, комісії, групи), делегувавши їм частину своїх функцій. У цьому разі Правління Банку залишається відповідальним за виконання делегованих ним функцій, контролює та оцінює ефективність діяльності тимчасових чи постійно діючих органів (комітетів, комісій, груп).

Комітети та інші тимчасові чи постійно діючі колегіальні органи (комітети, комісії, групи), що створені Правлінням, здійснюють свою діяльність на підставі положень або інших документів, у яких зазначаються їх функції, повноваження, обов'язки, сфера діяльності та робочі процедури. Такі процедури повинні включати подання комітетами звітів Правлінню.

Склад колегіальних органів Правління Банку станом на 31.12.2019 року:

	П.І.П.	Посада
Головний кредитний комітет АТ "УНІВЕРСАЛ БАНК"		
1*	Война Світлана Миколаївна	Директор Юридичного департаменту - Голова комітету
2	Старомінська Ірина Олександровна	Голова Правління

3	Остапець Олег Володимирович	Перший Заступник Голови Правління
4	Надобко Олександр Сергійович	Директор Департаменту з ризиків
		<i>Член комітету з правом одного голосу, який приймає участь в засіданнях в залежності від сегменту, до якого належить контрагент (корпоративний, роздрібний, міжбанківський, цінні папери)</i>
		<i>для операцій клієнтів корпоративного бізнесу</i>
5	Семенова Іра Джемалівна	Заступник Голови Правління, Заступник Голови комітету
		<i>для операцій клієнтів роздрібного бізнесу</i>
6	Звізло Андрій Ярославович	Директор Департаменту продуктів роздрібного бізнесу та транзакційного банкінгу - Член Правління, Заступник Голови комітету
		<i>для міжбанківських операцій та операцій з цінними паперами</i>
7	Дмитрієв Олексій Вікторович	Начальник управління казначейства, Заступник Голови комітету
	Васильчук Анжела Борисівна	Секретар Комітету, Головний фахівець Управління аналізу кредитних ризиків
NB	<i>У разі відсутності секретаря його обов'язки виконує Фурсенко Тетяна Степанівна - Головний фахівець Відділу по роботі з проблемними кредитами Управління по роботі з проблемними активами</i>	
		Комітет з управління активами та пасивами АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»
1*	Дмитрієв Олексій Вікторович	Начальник управління казначейства-Голова комітету
2	Лагута Світлана Миколаївна	Т.в.о. директора Фінансового департаменту, Заступник Голови комітету
3	Старомінська Ірина Олексandrівна	Голова Правління
4	Остапець Олег Володимирович	Перший Заступник Голови Правління
5	Семенова Іра Джемалівна	Заступник Голови Правління
6	Надобко Олександр Сергійович	Директор Департаменту з ризиків
7	Звізло Андрій Ярославович	Директор Департаменту продуктів роздрібного бізнесу та транзакційного банкінгу - Член Правління
	Баклан Володимир Олегович	Начальник відділу торгівлі фінансовими інструментами, секретар комітету
NB	<i>У разі відсутності секретаря його обов'язки виконує Мафтичук Сергій Степанович - Керівник напрямку неторгових операцій Управління казначейства</i>	
		Продуктово-тарифний комітет АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»
1*	Дмитрієв Олексій Вікторович	Начальник управління казначейства-Голова комітету
2	Звізло Андрій Ярославович	Директор Департаменту продуктів роздрібного бізнесу та транзакційного банкінгу - Член Правління – Заступник Голови комітету
3	Остапець Олег Володимирович	Перший Заступник Голови Правління
4	Старомінська Ірина Олексandrівна	Голова Правління
5	Семенова Іра Джемалівна	Заступник Голови Правління
6	Лагута Світлана Миколаївна	Т.в.о. директора Фінансового департаменту

7	Примаченко Тетяна Володимирівна	Операційний директор
8	Мілюшко Тетяна Володимирівна	Головний бухгалтер
9	Надобко Олександр Сергійович	Директор Департаменту з ризиків
10	Задорожний Валерій Валерійович	Директор департаменту інформаційних технологій – Член Правління
11	Інжеваткін Юрій Кирилович	Заступник начальника відділу правового супроводження бізнесу
	Розанов Андрій Сергійович	Керівник проектів мережі відділень, Секретар Комітету
NB	<i>У разі відсутності секретаря його обов'язки виконує Баклан Володимир Олегович – Начальник відділу торгівлі фінансовими інструментами.</i>	

Комітет з питань стратегії щодо купівлі/продажу та експлуатації нерухомого майна АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»

Члени комітету з правом голосу

1*	Примаченко Тетяна Володимирівна	Операційний директор – Голова комітету
2	Лагута Світлана Миколаївна	Т.в.о. директора Фінансового департаменту, Заступник Голови Комітету
3	Старомінська Ірина Олексandrівна	Голова Правління
4	Остапець Олег Володимирович	Перший Заступник Голови Правління
5	Надобко Олександр Сергійович	Директор Департаменту з ризиків
6	Мілюшко Тетяна Володимирівна	Головний бухгалтер
	Томчук Ольга Василівна	Начальник відділу з управління заставним майном банку, Секретар Комітету

NB *У разі відсутності секретаря його обов'язки виконує Пашкевич Костянтин Ігорович – Головний фахівець Відділу з управління заставним майном*

Комітет з питань закупівель АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»

1*	Пришвін Олександр Олександрович	Директор Департаменту супроводження банківських систем та загальних послуг – Голова комітету
2	Примаченко Тетяна Володимирівна	Операційний директор – Заступник Голови комітету
3	Старомінська Ірина Олексandrівна	Голова Правління
4	Остапець Олег Володимирович	Перший Заступник Голови Правління
5	Лагута Світлана Миколаївна	Т.в.о. директора Фінансового департаменту
6	Мілюшко Тетяна Володимирівна	Головний бухгалтер
	Буслаєва Олена Василівна	Керівник Групи з закупівель, Секретар комітету

NB *У разі відсутності секретаря його обов'язки виконує Ведмідь Дар'я Вікторівна – Старший спеціаліст Групи з закупівель.*

Комітет з операційних ризиків у АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»

1*	Примаченко Тетяна Володимирівна	Операційний директор – Голова комітету
2	Семенова Іра Джемалівна	Заступник Голови Правління, Заступник Голови комітету
3	Старомінська Ірина Олексandrівна	Голова Правління

4	Остапець Олег Володимирович	Перший Заступник Голови Правління
5	Алексєєва Ольга Вікторівна	Директор Департаменту компласенс - Член Правління
6	Кучерява Наталія Михайлівна	Директор мережі відділень
7	Мілюшко Тетяна Володимирівна	Головний бухгалтер
8	Лагута Світлана Миколаївна	Т.в.о. директора Фінансового департаменту
9	Задорожний Валерій Валерійович	Директор Департаменту інформаційних технологій – Член Правління
10	Дмитрієв Олексій Вікторович	Начальник управління казначейства
11	Віноградова Ірина Валеріївна	Заступник директора Департаменту з ризиків
12	Воїна Світлана Миколаївна	Директор юридичного Департаменту
13	Звізло Андрій Ярославович	Директор Департаменту продуктів роздрібного бізнесу та транзакційного банкінгу - Член Правління
14	Пришвін Олександр Олександрович	Директор Департаменту супроводження банківських систем та загальних послуг
15	Коновалов Євген Васильович	Начальник управління банківської безпеки
16	Бодрецький Михайло Вікторович	Керівник проекту з системи внутрішнього контролю
17	Лукін Володимир Ігорович	Начальник Управління інформаційної безпеки
	Швець Наталія Анатоліївна	Головний фахівець з операційних ризиків Управління ринкових, операційних ризиків та звітності Департаменту з ризиків, Секретар комітету

NB У разі відсутності секретаря його обов'язки виконує Басюк Лариса Іванівна - Головний фахівець з моніторингу системи внутрішнього контролю

Комітет з фінансового моніторингу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»

1*	Алексєєва Ольга Вікторівна	Директор Департаменту компласенс - Член Правління – Голова Комітету
2	Старомінська Ірина Олексandrівна	Голова Правління – Заступник Голови комітету
3	Остапець Олег Володимирович	Перший Заступник Голови Правління
4	Семенова Іра Джемалівна	Заступник Голови Правління
5	Звізло Андрій Ярославович	Директор Департаменту продуктів роздрібного бізнесу та транзакційного банкінгу - Член Правління
6	Коновалов Євген Васильович	Начальник управління банківської безпеки
7	Примаченко Тетяна Володимирівна	Операційний директор
8	Мороз Оксана Вікторівна	Начальник управління з валютного контролю
9	Голіцин Сергій Павлович	Начальник відділу правового супроводження бізнесу
10	Кучерява Наталія Михайлівна	Директор мережі відділень
11	Шубіна Юлія Олексіївна	Начальник відділу вивчення клієнтів банку та аналізу їх операцій (на період відсутності Секретаря Комітету – в.о. Секретаря Комітету).
12	Медведєва Інна Петрівна	Начальник управління фінансового моніторингу, Секретар комітету

Робоча Група з питань інформаційної безпеки та забезпечення безперервної діяльності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»

1	Старомінська Ірина Олександрівна	Голова Правління – Керівник групи
2	Остапець Олег Володимирович	Перший Заступник Голови Правління
3	Лукін Володимир Ігоревич	Начальник управління інформаційної безпеки, заступник Керівника Групи
4	Мілюшко Тетяна Володимирівна	Головний бухгалтер
5	Примаченко Тетяна Володимирівна	Операційний директор
6	Коновалов Євген Васильович	Начальник Управління банківської безпеки
7	Звізло Андрій Ярославович	Директор Департаменту продуктів роздрібного бізнесу та транзакційного банкінгу - Член Правління
8	Алексєєва Ольга Вікторівна	Директор департаменту комплаенс - Член Правління
9	Воїна Світлана Миколаївна	Директор юридичного департаменту
10	Макушинська Світлана Володимирівна	Директор департаменту кадрового адміністрування та оплати праці персоналу
11	Вінogradova Ірина Валеріївна	Заступник директора Департаменту з ризиків
12	Лагута Світлана Миколаївна	Т.в.о. директора Фінансового департаменту
13	Дмитрієв Олексій Вікторович	Начальник управління казначейства
14	Задорожний Валерій Валерійович	Директор департаменту інформаційних технологій – Член Правління
15	Кучерява Наталія Михайлівна	Директор мережі відділень
16	Пришвін Олександр Олександрович	Директор Департаменту супроводження банківських систем та загальних послуг
17	Дмитроца Андрій Леонтійович	Начальник управління підтримки та розвитку ІТ – інфраструктури

За 2019 рік було проведено 142 засідання Головного кредитного комітету АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», на яких було прийнято рішення про врегулювання боргу, пролонгацію кредитної лінії, блокування кредитної лінії, погодження дій у виконавчому провадженні, прийняття об'єктів нерухомості на баланс Банку, реструктуризацію по кредитам, надання кредитів фізичним та юридичним особам та надання гарантій.

За 2019 рік відбулось 75 засідань Комітету з управління активами та пасивами АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», на яких були розглянуті наступні питання щодо затвердження стандартних процентних ставок по залученню коштів юридичних та фізичних осіб, індивідуальних умов по депозитах юридичних осіб, індивідуальних умов по поточних та ощадних рахунках юридичних осіб, проведення акцій по залученню коштів від юридичних та фізичних осіб, а також щомісячний розгляд звіту-презентації.

За 2019 рік відбулось 32 засідань Продуктово-тарифного комітету АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», на яких затверджувались паспорти продуктів та тарифи.

У 2019 році відбулися 13 засідань Комітету з фінансового моніторингу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на яких розглянуто понад 20 питань, що стосувалися виявлення, оцінки та моніторингу ризиків, які виникають в процесі виконання Банком заходів із запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення. Щодо зазначених питань були прийняті рішення для проведення невідкладних коригуючих заходів у тих сферах, де ідентифіковано високий рівень таких ризиків.

У 2019 році відбулось 20 засідань Комітету з операційних ризиків АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», на яких було розглянуто питання, завдання за якими були поставлені Комітетом на попередніх засіданнях, стан справ за встановленими інцидентами та недоліками в операційній діяльності відділень, стан справ за поточним моніторингом процесу роботи кас на відділеннях Банку, надання статистичних даних щодо передачі оригіналів юридичних справ до Головного офісу Банку, звіти щодо виявлених подій операційного ризику за відповідний звітний період, консолідовані звіти по моніторингу системи внутрішнього контролю за відповідний звітний період та події операційного ризику, у випадку їх виявлення.

У 2019 році було проведено 21 засідання Комітету з питань стратегії щодо купівлі/продажу та експлуатації нерухомого майна АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», на яких було прийнято рішення з питань оренди та відчуження нерухомого майна Банку.

У 2019 році відбулось 63 засідань Комітету з питань закупівель АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», на яких було прийнято рішення з питань закупівель товарів, робіт та послуг для забезпечення діяльності Банку.

За 2019 рік відбулось 3 засідання Робочої групи з питань управління інформаційною безпекою та забезпечення безперервності діяльності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», на засіданнях якої були прийняті рішення з питань вдосконалення системи управління Банком, що дозволяє найбільш ефективно використовувати потенціал в області інформаційної безпеки.

Зазначення того, як діяльність Правління зумовила зміни у фінансово-господарській діяльності Банку.

Правління Банку постійно проводило роботу з реалізації поставлених стратегічних цілей та звітувало Наглядовій Раді про досягнення цілей. Інформація щодо цілі керівництва та стратегії досягнення цих цілей, їх вплив на фінансові показники діяльності Банку наведені в п. 2 та п. 4 «Звіту про Управління».

- 1.4.8. *Інформація про розмір винагороди за рік членів Правління фінансової установи. Інформація про будь-які винагороди та компенсації, які мають бути виплачені членам Правління в разі їх звільнення.*

Члени Правління працюють на оплатній основі.

Винагорода є фіксованою сумою, що визначена в трудових договорах, які укладені з членами Правління.

Інформація про розмір заробітної плати та інших виплат працівнику є інформацією про фізичну особу. Як передбачено ст. 21 Закону України «Про інформацію», інформація про фізичну особу є конфіденційною. Члени Правління не надали згоди на розкриття паспортних даних та конфіденційної інформації про себе у відповідності з Законом України «Про захист персональних даних». Виходячи з положень Рішення Конституційного Суду України від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012 Банк не може розкрити запитувану інформацію.

При звільненні членів Правління будь-яких винагород та компенсацій не передбачено.

- 1.4.9. *Інформація про факти порушення членами Правління фінансової установи внутрішніх правил, що призвело до заподіяння шкоди фінансовій установі або споживачам фінансових послуг.*

Відсутні факти порушення Головою та членами Правління Банку внутрішніх правил, що могли б привести до заподіяння шкоди Банку та/або його клієнтам.

1.4.10. Інформація про порядок призначення та звільнення інших посадових осіб емітента та про їх повноваження. Інформація про будь-які винагороди та компенсації, які мають бути виплачені іншим посадовим особам емітента в разі їх звільнення.

Головний бухгалтер - Мілошко Тетяна Володимирівна. Відповідальна за роботу з бухгалтерського, податкового обліку та звітності (статистичну, фінансову, регуляторну). Здійснює своєчасне, повне та достовірне відображення господарських операцій Банку в облікових реєстрах обліку, організацію та забезпечення податкового обліку в Банку.

Призначається на посаду та звільняється наказом Голови Правління Банку. При звільненні Головному бухгалтеру будь-яких винагород та компенсацій не передбачено.

Заступник головного бухгалтера – Кравченко Оксана Леонідівна. Відповідальна за роботу з бухгалтерського, податкового обліку та звітності.

1.5. Наявність структурних підрозділів.

Станом на 31.12.2019 року у Банку налічується 14 відділень по Україні та Операційний центр.

Географія відділень:

Коротка назва	Місто	Адреса
Дніпровське бізнес - відділення №5	Дніпро	пр. Дмитра Яворницького, 13/15 (літ. А-5)
Операційний центр	Київ	вул. Автозаводська 54/19
Київське відділення №10	Київ	вул. Раїси Окішної, 4-А
Київське бізнес-відділення №1	Київ	вул. Волоська, 18/17
Київське відділення №27	Київ	вул. Борщагівська, 117/125
Київське бізнес-відділення №12	Київ	вул. Б.Хмельницького, 17/52 – А
Київське відділення №5	Київ	вул. Саксаганського/Тарасівська, 63/28
Київське відділення №19	Київ	пр. Перемоги, 74-А
Київське відділення №38	Київ	пр. Миколи Бажана, 26
Київське відділення №26	Київ	пр. Героїв Сталінграду, 10-А, корпус 5-А
Київське відділення №40	Київ	вул. Велика Васильківська, 132-А
Київське відділення №18	Київ	просп. Повітрофлотський/вул. Богданівська 23/26

Львівське відділення №1	Львів	пр. Шевченка, 27
Львівське бізнес - відділення №4	Львів	вул. Федъковича, буд. 51
Харківське відділення №9	Харків	вул. Кооперативна, 13/2

1.6. Інформація про придбання акцій.

В 2019 році акціонером Банку – компанією БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED), яка на той момент була власником домінуючого контрольного пакету акцій, здійснено примусовий викуп усіх акцій міноритарних акціонерів Банку в рамках процедури сквіз-аут.

Рішенням Єдиного акціонера Банку № 1-2019 від 17.06.2019 року прийнято рішення збільшити статутний капітал АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» на 300 000 000 (триста мільйонів) гривень 00 копійок шляхом розміщення акцій додаткової емісії існуючої номінальної вартості 10 (десять) гривень кожна без здійснення публічної пропозиції у кількості 30 000 000 (тридцять мільйонів) акцій за рахунок додаткових внесків. Акції додаткової емісії під час їх розміщення були придбані акціонером Банку – компанією БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED).

1.7. Основні продукти та послуги.

АТ “УНІВЕРСАЛ БАНК” пропонує клієнтам сучасні продукти та послуги, які є зручними, ефективними та надійними, зокрема: виконання операцій із застосуванням платіжних карт; поточне обслуговування рахунків; кредитні та депозитні продукти; страхування; факторингове обслуговування; документарні операції. Банк надає всебічну підтримку та широкий асортимент послуг корпоративним клієнтам для їх ефективної бізнес-діяльності.

Банк здійснює свою діяльність спільно з контрагентами різних секторів економіки: банками, небанківськими фінансовими установами, суб’єктами господарювання (різних форм власності) та фізичними особами. Для забезпечення якісного обслуговування клієнтів АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», оперативного проведення операцій за дорученням клієнтів, встановлені кореспондентські відносини з іншими українськими та іноземними банками, через які проводиться обслуговування клієнтів банку, як резидентів, так і нерезидентів.

Протягом року у роздрібному бізнесі банківського сектору відбувається відновлення готівкового кредитування, розширення лінійки депозитних продуктів. Так, на сьогоднішній день одним із основних напрямків діяльності Банку є розвиток проекту Монобанк, який пропонує роздрібним клієнтам Банку цікаву лінійку продуктів та пропозицій: продукт «Кредит на картку», «Розстрочка», «Покупка частинами», депозит он-лайн в національній та іноземній валютах (долар США, євро), випуск іменних та валютних платіжних карток.

Якість продажів. Банк запроваджує процеси, скеровані на вдосконалення якості продуктів та послуг, що надаються, розширення їх асортименту тощо. Застосовується інтегрований підхід, який полягає в роботі з продажу якісних банківських продуктів та побудови гнучких відносин з кожним клієнтом. Для максимального задоволення вимог

клієнта, банк працює над вдосконаленням зручності та сучасності обслуговування, зберігаючи найвищий ступінь безпеки та надійності операцій. Окрім технологічного оснащення, важливу роль в продажах відіграє професіоналізм та командна робота співробітників. Наразі відбувається зміцнення конкурентних позицій в роздрібному сегменті банківських послуг.

Банк прагне бути №1 серед «цифрових» банків України і приділяє особливу увагу інноваціям у сфері інформаційних та діджитал-технологій. Банк пропонує клієнтам широкий спектр цифрових рішень: унікальний в Україні мобільний банкінг та безконтактні платежі, послуги «cash-back».

АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» надає весь спектр банківських операцій та послуг, забезпечує швидке і якісне обслуговування на високому рівні в усіх підрозділах та відділеннях. Банк є установою, яка дотримується принципів ліквідності й платоспроможності. Банк намагається вести свій бізнес ефективно, ґрунтуючись на загальноприйнятих стандартах управління та передової банківської практики, незалежній кредитній політиці, та забезпечуючи високий рівень банківських послуг. Банк формує свою кредитну політику таким чином, щоб вона була ефективною з точки зору ризиків, які приймає Банк, сприяла розвитку вітчизняної економіки та задовільняла попит клієнтів на кредитні ресурси. З метою забезпечення фінансової стійкості банківської установи концентрацію зусиль менеджменту Банку зосереджено на покращенні якості кредитного портфеля, утриманні високого рівня якості нового кредитного портфеля, утриманні витрат на прийнятному рівні та дотриманні вимог регулятора.

1.8. *Отримані винагороди за звітний період.*

Ділову репутацію УНІВЕРСАЛ БАНКУ підтверджують рейтинги та нагороди.

29 березня 2019 року агенція «Кредит-Рейтинг» оголосила результати перегляду рейтингів надійності депозитів, наданих раніше українським банкам. АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» вкотре підтвердив найвищу надійність банківських вкладів - на рівні "5".

13 серпня 2019 року агенція «Кредит-Рейтинг» оголосила про підвищення довгострокового кредитного рейтингу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з **иаAA+** до рівня **иаAAA** з прогнозом «стабільний». З моменту присвоєння даного рейтингу в вересні 2008 року позиція АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» залишається незмінно високою.

Банк з рейтингом **иаAAA** характеризується дуже високою кредитоспроможністю. Рівень кредитного рейтингу підтримується: високими показниками ліквідності; диверсифікацією ресурсної бази за основними кредиторами; диверсифікацією клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками; диверсифікацією коштів суб'єктів господарювання та корпоративного кредитного портфеля за видами економічної діяльності; прийнятною ефективністю діяльності.

Банк неодноразово отримував престижні нагороди та відзнаки, зокрема:

- II-е місце у рейтингу фінансового здоров'я банків України (серед банків України з активами більше 2 млрд. грн.), березень 2019;
- перше місце у номінації Лідер карткового ринку та перше місце у номінації Банк онлайн за версією журналу Бізнес (квітень, 2019);
- у рамках V LEGAL BANKING FORUM, в рейтингу “Банки 2019 року” Банк визнали найкращим у номінаціях: “Роздрібний банк” за абсолютний приріст гривневих кредитів фізичних осіб протягом 2018 року та “Картковий банк” через абсолютний приріст платіжних карт проекту Monobank протягом 2018 року;

- звання «Кращий мобільний банк» та «Народний банк», приз за найкращий депозит та кредитну картку класу Standard/classic (FinAwards 2019);
- переможець «Народного рейтингу банків» на базі відгуків клієнтів від порталу Мінфін;
- переможець в номінаціях «Лідер карткового ринку» та «Банк онлайн» проекту «Фінансовий оскар» від журналу «Бізнес»;
- за результатами PSM Awards 2019 «Кращий сервіс онлайн-платежів» та «Кращий мобільний додаток»;
- у ТОП-5 рейтингу надійності середніх роздрібних банків України, який був сформований в рамках комплексного дослідження «Рейтинг банків - 2019» за результатами 3 кварталу 2019 року (за версією видання «Гроші»);
- Банк посів перше місце в рейтингу надійності банків (за версією видання «Особистий рахунок» №10, 2019);
- серед банків з активами понад 2 млрд. грн., Банк k посів друге місце в рейтингу фінансового здоров'я банків України.

Також, у березні 2019 згідно зі статистикою Національного банку України та підрахунками Finbalance, увійшов у ТОП-3 на банківському ринку за сукупним зростанням обсягу депозитів фізичних осіб (більше ніж на 1 млрд. грн. або на 23,2% за підсумками січня-лютого 2019).

Більше 1 809,2 тис. клієнтів довіряють Банку: 1 796,5 тис. фізичних осіб, 31 бюджетна установа та майже 12,7 тис. суб'єктів господарювання, у т. ч. 270 небанківських фінансових установ.

2. Цілі керівництва та стратегії досягнення цих цілей. Опис діючої бізнес-моделі Банку.

2.1. Інформація щодо пріоритетів дій для досягнення результатів, критерій вимірювання успіху та оцінювання досягнень, суттєві зміни в цілях та досягненнях за звітний період, висвітлення діяльності у сфері досліджень і розроблень. Інформація про розвиток емітента. Вірогідні перспективи подальшого розвитку емітента.

Основними цілями діяльності Банку є:

- ✓ зміцнення конкурентних позицій у банківському секторі;
- ✓ підтримання довгострокових відносин з клієнтами;
- ✓ дотримання обов'язкових економічних нормативів та політики формування резервів;
- ✓ забезпечення оптимального рівня платоспроможності та ліквідності;
- ✓ забезпечення прибуткової діяльності;
- ✓ забезпечення фінансової стійкості комерційного банку у процесі здійснення кредитної діяльності.

Шляхи досягнення цілей:

- ✓ підтримання оптимального співвідношення між кредитами, депозитами та іншими зобов'язаннями і власним капіталом банку;
- ✓ забезпечення зваженого та оптимального використання кредитних ресурсів;
- ✓ досягнення оптимального балансу між зростанням обсягу "кредитного портфеля" і темпами поліпшення його якості;
- ✓ розширення клієнтської бази шляхом надання кредитних послуг високої якості;
- ✓ збереження високого рівня довіри юридичних і фізичних осіб до комерційного банку шляхом своєчасного та повного виконання своїх зобов'язань перед

вкладниками та акціонерами;

- ✓ робота з проблемною заборгованістю;
- ✓ аналіз ризиків, що супроводжують банківську діяльність, і прийняття управлінських рішень, направлених на збільшення прибутку за прийнятного рівня ризику;
- ✓ розвиток мобільного банкінгу, розширення спектру послуг шляхом удосконалення ІТ-технологій.

Конкурентні переваги та ключові компетенції

Органічне зростання:

- ✓ формування бездоганної репутації на ринку завдяки досвідченій команді професіоналів та якісному корпоративному управлінню;
- ✓ клієнтоорієнтованість бізнес-процесів;
- ✓ навчання та розвиток професійної підготовки співробітників;
- ✓ постійне запровадження новацій для якісного покращення банківської справи;
- ✓ широкий спектр фінансових продуктів та послуг, що зростає та адаптується відповідно до потреб ринку;
- ✓ розвиток сучасних високотехнологічних продуктів.

Стійкість ділових відносин:

- ✓ індивідуальний підхід до кожного клієнта;
- ✓ постійне покращення банківських відносин на всіх рівнях співпраці з клієнтами;
- ✓ задоволення клієнтських запитів за обсяgom, структурою та якістю фінансових послуг;
- ✓ повне дотримання конфіденційності інформації;
- ✓ галузеві знання бізнесової діяльності наших клієнтів;
- ✓ надійна консультаційна підтримка експертів щодо оптимальних та найбільш ефективних рішень у кожному конкретному випадку;
- ✓ сегментація клієнтів, диференціація продуктів та сервісів, що сприяють формуванню стійких ділових відносин довірчого характеру.

Інвестиційний інтерес:

- ✓ забезпечення ліквідності, дотримання зобов'язань перед вкладниками та акціонерами банку;
- ✓ фінансова стійкість та прибутковість банку;
- ✓ підтримання репутації надійного фінансового партнера з більш ніж 20-річним досвідом роботи на українському ринку.

Місія. Інвестування в розвиток економіки країни, забезпечення високим рівнем сервісу, якісними банківськими продуктами та експертною підтримкою всіх сегментів ринку.

Бачення. Сучасний універсальний банк, надійний фінансовий партнер, спрямований на розвиток напрямку digital retail, що надає повний спектр високоякісних послуг клієнтам.

Розвиток бізнес – напрямків.

Корпоративний бізнес.

Розвиток корпоративного бізнесу, фокусується на комплексному обслуговуванні корпоративних клієнтів (юридичних осіб) з урахуванням їх потреб (крос-продажі),

надаючи повний перелік банківських продуктів та послуг. Банк планує помірно кредитувати корпоративних клієнтів реального сектору економіки та торгівлі, з метою забезпечення оптимального рівня прибутковості. Потенційним позичальниками Банку є клієнти, які мають позитивну кредитну історію і стабільний фінансовий стан.

Робота з проблемною заборгованістю.

З метою покращення якості кредитного портфелю банку, підвищення рівня повернення проблемної заборгованості банком проводиться постійна активна робота з проблемною заборгованістю.

Мета стратегії по управлінню проблемними активами – попередження виникнення проблемних кредитів роздрібного та корпоративного бізнесу, а також здійснення контролю та управління роботою із проблемними активами на такому рівні, який є прийнятним для Банку. З метою покращення якості кредитного портфелю банку, підвищення рівня повернення проблемної заборгованості банком проводяться наступні дії:

- постійна активна робота з проблемною заборгованістю;
- оптимізація та сегментація структури проблемного портфелю з метою оптимального розподілу зусиль залучених до роботи з проблемним портфелем фахівців, продаж частини безнадійного списаного портфелю через електронний аукціон;
- індивідуальні гнучкі пропозиції боржникам. Щодо добровільного урегулювання заборгованості (реструктуризація боргу (відстрочка платежу, зменшення відсоткової ставки, зміна валюти кредиту тощо);
- розробка та впровадження механізму добровільного передачі-прийняття на баланс Банку об'єктів застави у випадку неможливості обслуговування боргу клієнтом, впровадження процесу подальшої реалізації цих об'єктів;
- активне звернення стягнення на доходи боржників та їх поручителів;
- впровадження нових мотиваційних програм залучення підрозділів, для збільшення індивідуальної зацікавленості співробітників у погашенні проблемних кредитів боржниками;
- активне співробітництво з приватними виконавцями замість державних виконавців. Підвищення реалізації неораторних об'єктів;
- розумний підхід до передачі справ у виконавчу службу для економії авансового збору по «безперспективних» справах, попередній пошук доходів та активів у боржника та поручителів (деякі приватні виконавці роблять це безкоштовно).

Основними методами управління проблемними активами банку є:

1. Метод реабілітації – розробка у співпраці з позичальником плану дій щодо повернення кредиту (виявлення причин виникнення проблемної заборгованості, проведення переговорів з позичальником та розробка плану дій по погашенню проблемної заборгованості, реструктуризація та контроль за погашенням заборгованості).
2. Метод ліквідації проблемного кредиту – повне або часткове погашення кредиту за рахунок продажу забезпечення за кредитом або іншого майна позичальника, залучення до погашення кредиту гарантів та поручителів, продаж або передача проблемного активу третій стороні або його списання.

Банк переходить до ліквідації проблемної заборгованості після того як вичерпано всі можливі способи, включаючи реструктуризацію, повернуті кредит і відсотки за його

користування. Для цього можуть бути використані внутрішньобанківські та зовнішньобанківські методи.

Внутрішньобанківські методи передбачають роботу зі стягнення проблемної заборгованості безпосередньо працівниками банку (претензійно-позовної робота, робота з поручителями).

Якщо застосування внутрішньобанківських методів ліквідації проблемної заборгованості неможливе, Банк вдається до зовнішньобанківських методів (передача проблемних активів у управління третій особі (колектору) без оптимізації балансу, передача або продаж проблемних активів пов'язані фінансовій компанії на засадах оптимізації балансу, продаж проблемних активів непов'язані фінансовій компанії на умовах факторингу, сек'юритизацію активів).

Мережа відділень.

Основним пріоритетом у роботі відділень є надання якісного та швидкого обслуговування клієнтам, скорочення часу на проведення банківських операцій, автоматизації надання послуг. Для виконання цього Банк проводить різноманітні професійні навчання, тренінги, вебінари, електронні курси, тестування, наради з всіма категоріями працівників відділень. Впроваджено програму адаптації та наставництва, що дозволяє максимально швидко та ефективно залучати до обслуговування клієнтів нових співробітників.

26 червня 2019 року керівництвом Банку прийнято Рішення про реформування відділень. Рішення засноване на новому баченні розвитку Банку, якого вимагають сучасні реалії банкінгу. 02 вересня 2019 року відбулося закриття 12 відділень Банку та виключено з Державного реєстру банків.

Таким чином, станом на 01.01.2020 р. у Банку налічується 14 відділень.

Казначейські операції.

Банк планує проводити роботу на міжбанківському ринку в наступних напрямках:

- ефективне розміщення високоліквідних активів в ОВДП, сертифікати НБУ;
- здійснення СВОП-операцій;
- збільшення непроцентного доходу від операцій на міжбанківському ринку.

Роздрібний бізнес.

Концентрації зусиль на розвиток проекту Монобанк; орієнтованість бути банком, який охоплює всі потреби клієнтів в частині роздрібних продуктів (депозит - кредитування - трансакційний банкінг); збільшення рівня проникнення роздрібними продуктами до нових /існуючих зарплатних та кредитних клієнтів; розробка нових продуктів з метою утримання існуючої ресурсної бази клієнтів та забезпечення її приросту.

Проект MONOBANK.

На даний час у роздрібному бізнесі відбувається розвиток готівкового кредитування, з'являються нові інноваційні продукти карткового бізнесу.

Інноваційний проект Monobank - відповідь Банку на потреби клієнтів бути мобільними. Це проект, за допомогою якого клієнти можуть отримувати банківські послуги з мобільного телефону, не відвідуючи відділення банку.

Проекти. Банк успішно реалізує проект Monobank - це окремий, прогресивний інструмент персонального банкінгу, орієнтований на сучасних "цифрових" клієнтів. Найменування monobank використовується для окремого позиціонування продуктів і сервісів банку, які Банк надає клієнтам за допомогою смартфона і карти.

Основні переваги :

- ✓ зручний та швидкий спосіб отримання/замовлення карти;
- ✓ можливість управління власним рахунком за допомогою додатку (користування встановленим кредитним лімітом, заощадження власних коштів шляхом накопичення на рахунку, відкриття депозитів в національній та іноземній валютах, проводити p2p платежі за лічені секунди, сплачувати комунальні та бюджетні платежі, поповнення рахунку мобільного телефону, користуватися програмою кешбек та ін.).
- ✓ швидкий спосіб здійснювати розрахунки за допомогою платіжної карти.

Банк передбачає подальший активний розвиток даного проекту, а саме:

- 1) збільшення обсягів кредитного портфелю та залучення коштів клієнтів;
- 2) збільшення обсягів кредитування по продукту «розстрочка» за рахунок співпраці з новими торговими мережами;
- 3) впровадження нових продуктів, таких як:
  - «Дитяча картка», який дасть можливість батькам надавати дітям обмежений доступ до власного рахунку та контролювати їх витрати;
  - «Сервіс Банка» – своєрідний «гаманець-скарбничка» для клієнтів, що надасть можливість накопичувати кошти шляхом округлення сум витрат, залишку або перерахування певної суми коштів;
  - Впровадження картки Platinum з певним набором переваг.
- 4) активна робота по просуванню проекту Monobank «цифровим клієнтам» за допомогою реклами в соціальних мережах, проведення рекламних та благодійних заходів, розміщення банерної реклами, шляхом прямого замовлення продукту та продовження агентської схеми залучення клієнтів;
- 5) розширення можливостей видачі карток Monobank шляхом відкриття точок в містах, де не має присутності Банку, а також розширення агентської мережі по видачі карток;
- 6) розширення можливостей для поповнення рахунків Monobank через мережу ПТКС шляхом заключення партнерських договорів з іншими банками.

Цільові показники проекту МОНОВАНК:

За рахунок активного розвитку проекту Monobank, у грудні 2019 року Банком була переглянута Стратегія розвитку на 2019-2022 роки в сторону збільшення планових показників з приросту кредитного портфелю фізичних осіб та залучених коштів.

Суттєве збільшення частки ринку в сегменті роздрібного бізнесу (який є ключовим напрямком розвитку згідно Стратегії розвитку на 2019-2022 роки), продемонструвало можливість та бажання Банку брати активну участь у розвитку економіки країни.

2.2. Опис діючої бізнес-моделі

Виходячи з основних стратегічних цілей Бізнес-модель АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» є «роздрібною» та ґрунтуються на чотирьох основних компонентах. По-перше, орієнтованість на клієнта за всіма сегментами зі збільшенням довгострокової цінності та створенням високого рівня задоволеності клієнтів. По-друге, підвищення ефективності

діяльності. По-третє – активна робота з проблемною заборгованістю. По – четверте - висока технологічність бізнесу та сучасний підхід до організації бізнес - процесів у сфері роздрібних банківських продуктів.

В центрі бізнес-моделі знаходиться Клієнт.

В Банку діє організаційна структура, яка включає органи управління Банку та виконавчі органи Банку.

Для досягнення цілей та виконання Стратегії розвитку, в Банку створені всі необхідні підрозділи, які забезпечують ефективне та належне виконання відповідних функцій.

Банк працює в рамках Бізнес-плану та Стратегії розвитку на 2019–2022 роки, виконуючи ключові заплановані показники, генерує та здатен в подальшому генерувати стабільні доходи, які є прийнятними з урахуванням ризик-апетиту.

Бізнес-модель Банку є роздрібною, універсальною та життезадатною. Особливістю діяльності Банку є продукт Monobank. На горизонті три роки діяльність Банку планується прибутковою, а показники ефективності зберігаються на достатньому рівні. Розмір та структура капіталу відповідають вимогам Національного банку України, забезпечують високий рівень життезадатності Банку. Згідно результатів оцінки стійкості банків, сформованими НБУ на основі балансу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» станом на 1 січня 2019 року, показники Н2 та Н3 мали становити 20% та 18,5% відповідно. Довідково НБУ було розраховано еквівалент потреби в капіталі. Остання за базовим макроекономічним сценарієм була відсутня, за несприятливим макроекономічним сценарієм становила 467 млн. грн. За результатами низки заходів, вжитих Банком протягом січня–серпня 2019 року, показники Н2 та Н3 мають становити 19,2% та 17% відповідно, еквівалент потреби в капіталі за несприятливим макроекономічним сценарієм станом на 1 вересня 2019 року складав 423 млн. грн. Станом на 01.01.2020 року Банк виконав усі необхідні заходи Програми капіталізації/реструктуризації для зменшення необхідного рівня нормативів Н2 та Н3 до 10% та 7% відповідно.

Відповідно до бізнес-моделі діяльності, протягом 2020-2022 роках Банк планує продовжити кредитування фізичних осіб, розвивати високотехнологічний та інноваційний продукт Монобанк. Валюта балансу зросте до 34,8 млрд. грн. на 01.01.2023, при цьому частка кредитного портфелю на кінець 2023 року зросте до 64% від активів, проти 55% на 01.01.2020. Ресурси, залучені від клієнтів будуть розміщені у кредитний портфель та високоліквідні активи. Банк дотримується і планує дотримуватися усіх обов'язкових економічних нормативів та лімітів, встановлених Національним банком України, продовжить реалізовувати стратегію банку в довгостроковій перспективі.

3. Ресурси, ризики та відносини.

3.1. Ключові фінансові та нефінансові ресурси, їх використання для досягнення цілей (структурата капіталу, фінансові механізми, ліквідність, грошові потоки).

Станом на 01.01.2020 року ресурсна база Банку була наступною:

- **власний капітал** становив **1 703,1** млн. грн. з них: 3 102,7 млн. грн. – статутний капітал, незареєстрований статутний капітал – 300 млн. грн., 1 375,4 млн. грн. – емісійні різниці, 28,6 млн. грн. - резерви переоцінки та нерозподілений прибуток/збиток минулих років «-» 3103,7 млн. грн. Власний капітал в порівнянні з попереднім роком збільшився на 861,5 млн. грн.;
- **зобов'язання банку** складали 16 093,3 млн. грн., що на 8 496,1 млн. грн. більше, ніж у попередньому році. З них: кошти клієнтів - 14 339,6 млн. грн. (3 814,7 млн. грн.);

грн. – кошти корпоративних клієнтів, 10 524,9 млн. грн. - кошти фізичних осіб). При цьому, приріст портфеля коштів фізичних осіб на 59% за підсумками минулого року зумовлено, насамперед, розвитком проекту Monobank.

Залучені кошти направляються Банком на кредитування роздрібних та корпоративних клієнтів.

З метою диверсифікації активів, підтримки ліквідності на достатньо високому рівні, Банк розміщує тимчасово вільні кошти до високоліквідних активів (депозитні сертифікати НБУ та ОВДП), що забезпечує прийнятний рівень доходності за відсутності кредитних ризиків. Також банк зберігає кошти на рахунках Ностро. Кошти на коррахунку в НБУ підтримуються в обсязі, достатньому для своєчасного обслуговування клієнтів, а також своєчасного виконання власних зобов'язань у повному обсязі.

Станом на 01.01.2020 року склад високоліквідних активів був наступним: Готікові кошти – 345,8 млн. грн., кошти в Національному банку України – 516 млн. грн., кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайту – 1 308 млн. грн.; резерви – 2,4 млн. грн. ОВДП – 1 445 млн. грн., депозитні сертифікати НБУ – 2 103,3 млн. грн. Що складає 5 715,7 млн. грн. Питома вага в валюті балансу – 32%.

Унаслідок проведення ефективної діяльності у 2019 році кількість клієнтів збільшено до 1 809,2 тис. осіб. Банк має достатньо високий ресурсний потенціал, який виступає підґрунтям для зростання кредитної активності Банку в країні.

Реалізуючи стратегію, АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» приділяє особливу увагу формуванню бездоганної репутації на ринку завдяки досвідченій команді професіоналів та якісному корпоративному управлінню; клієнтоорієнтованості бізнес-процесів; навчанню та розвитку професійної підготовки співробітників; постійного запровадження новацій для якісного обслуговування клієнтів; наданні широкого спектру фінансових продуктів та послуг, що зростають та адаптуються відповідно до потреб ринку; розвиток сучасних високотехнологічних продуктів.

Основними факторами, що сприяють формуванню стійких ділових відносин довірчого характеру з клієнтами є: індивідуальний підхід до кожного клієнта, постійне покращення банківських відносин на всіх рівнях співпраці з клієнтами, задоволення клієнтських запитів за обсягом, структурою та якістю фінансових послуг; повне дотримання конфіденційності інформації; галузеві знання бізнесової діяльності наших клієнтів; надійна консультаційна підтримка експертів щодо оптимальних та найбільш ефективних рішень у кожному конкретному випадку; сегментація клієнтів, диференціація продуктів та сервісів, що сприяють формуванню стійких ділових відносин довірчого характеру.

3.2. Людські ресурси, інтелектуальний капітал, соціальні аспекти діяльності Банку, питання зайнятості, поваги до прав людини, боротьба з корупцією.

Банк, достатньою мірою забезпечений кваліфікованим банківським персоналом. В Банку є постійно діюча система підготовки, підвищення кваліфікації кадрів, стимулювання кар'єрного зростання та формування кадрового резерву. Так, станом на кінець 2019 року, середньооблікова чисельність працівників складала 1128 осіб.

В Банку сформовані традиції внутрішньобанківської культури, корпоративного духу, професійної етики та сприятливий психологічний клімат у колективі.

Велика увага Банку приділялась збереженню бездоганної ділової репутації, як надійного фінансового партнера; забезпеченням балансу між інтересами власників, (акціонерів), працівників, клієнтів, ділових партнерів та інших зацікавлених осіб;

запобіганню неприйнятній поведінці, порушенням та ймовірним зловживанням; розвитку корпоративної культури та культури управління ризиками, що передбачає орієнтацію працівників на досягнення спільних цілей; поширення етичних стандартів та правил належної поведінки на діяльність усіх учасників Банку.

Цінності Банку:

- **довіра та повага клієнтів:** Довіра, повага та відповідальність формують основу здорового зростання. Банк та його працівники є чесними в усьому та несуть особисту й корпоративну відповідальність за все, що роблять. Здійснюючи грамотне керівництво наданими ресурсами, Банк зміцнює довіру, підтверджуючи слова діями й виконуючи дані обіцянки. Банк цінує довгострокові відносини та не шукає сьогоднішньої вигоди, керується принципами обачності та обережності, враховує інтереси акціонерів та клієнтів Банку.
- **соціальна відповідальність:** Банк бере на себе зобов'язання, що пов'язують його діяльність з морально-етичними цінностями, реалізує свої соціальні та благодійні ініціативи на постійній основі. Усі працівники Банку приймають активну участь в соціальних ініціативах Банку.
- **якість:** Банк контролює кожен етап процесу і його відповідальність існуючим стандартам якості. Усі процеси відповідають міжнародним стандартам і регламентовані внутрішніми нормативними документами Банку. Впроваджена система управління ризиками. Працівники Банку вітають зміни на краще і завжди готові до них, постійно досконалоючись, щоб досягти найвищої якості у роботі. Працівники Банку розуміють, що кожний клієнт Банку заслуговує самого якісного обслуговування та уваги. Кожен працівник Банку проявляє увагу до клієнтів, які до нього звертаються, знає своїх клієнтів та їх потреби, активно цікавиться думкою клієнтів відносно якості обслуговування та прагне досконалості у всьому;
- **ефективність:** Банк відкритий для нових ідей і технологій. Банк прагне запропонувати те, що не можуть запропонувати інші. Технології Банку створені і налагоджені для того, щоб спілкування клієнта з Банком було швидким, надійним і зручним. Працівники Банку розуміють, що для досягнення цілей Банку необхідно безперервно підвищувати свій професійний рівень, прагнути знати більше, щоб стати кращими і працювати ефективніше для клієнтів, прагнути новацій для покращення фінансового стану Банку. Керівники Банку заохочують ініціативу працівників Банку і забезпечують можливості для їх постійного росту і розвитку, зокрема шляхом впровадження сучасних технологій;
- **прозорість:** Банк проводить політику максимальної прозорості своєї діяльності шляхом розкриття інформації про Банк, з використанням законних та доступних джерел інформування всіх зацікавлених осіб. Банк відкрито інформує про важливі питання розвитку Банку, створюючи основу для довірчої співпраці;
- **доступність для клієнта:** Працівники Банку відкриті і готові до спілкування. Для них немає дрібниць, вони вміють слухати і чути кожного клієнта. Все, що важливо для клієнтів, заслуговує глибокої уваги працівника Банку;
- **командна робота:** Керівники Банку створюють умови для консолідації, поєднання всіх можливих й необхідних ресурсів, злиття в одне ціле знань, умінь, емоцій, прагнень, мрій та дій працівників Банку. Єдність команди формується на основі поваги до корпоративних цінностей, розуміння загальної відповідальності за клієнта, репутацію Банка, значимість своєї діяльності для суспільства. Керівники і працівники Банку працюють на загальну мету, довіряють і допомагають один одному взаємодіяти, координувати свою роботу.

- Банк визнає корпоративною цінністю вчасне та відверте обговорення неприйнятної поведінки або інших порушень в Банку та їх ескалації.

Основними принципами поведінки (етики) в Банку є:

Клієнтоорієнтованість – усі продукти, послуги та операційні процеси розробляються Банком з огляду на потреби клієнта та передбачають простоту, зручність і доступність їх використання. Банк турбується про позитивні враження клієнтів та контрагентів.

Ефективність – Банк постійно вдосконалює свої процеси та процедури для досягнення максимальної ефективності, адже всі рішення Банку мають бути зваженими та передбачати досягнення стратегічних цілей. Банк підтримує ініціативи працівників та клієнтів, їх зауваження та пропозиції, направлені на розвиток та вдосконалення процесів, покращення продуктів, послуг та сервісу.

Законність – Банк сповідує принцип нетерпимості до шахрайства, зловживання, корупції. Керівники та працівники Банку безумовно дотримуються вимог законодавства та внутрішніх документів, регуляторних вимог, ринкових стандартів та правил добросовісної конкуренції, дотримуючись найвищих стандартів комплаенс.

Прозорість – керівники та працівники Банку дотримуються політики максимальної прозорості своєї діяльності для усіх зацікавлених сторін та розкривають основну інформацію про свою діяльність на офіційному веб-сайті Банку. Керівники та працівники Банку діють відповідно до загальноприйнятих етичних стандартів ведення відкритого і чесного бізнесу, дотримуючись високих стандартів корпоративної культури та кращих практик корпоративного управління.

Збалансованість – Банк досягає своїх бізнес-цілей здійснюючи свою діяльність збалансовано, що передбачає врахування всіх ризиків та забезпечення захисту інтересів працівників, клієнтів, акціонерів та партнерів Банку.

Професіоналізм – у своїй щоденній діяльності керівники та працівники Банку діють професійно, ефективно та своєчасно, запобігаючи будь-яким протиправним діям з боку третіх осіб стосовно Банку, його акціонерів, клієнтів, ділових партнерів і працівників Банку.

Повага до прав людини – керівники Банку забезпечують дотримання прав усіх працівників, гарантують справедливе ставлення до них та не допускають дискримінації чи переслідувань за будь-якими ознаками.

Екологічність – під час здійснення своєї діяльності керівники та працівники Банку враховують необхідність захисту довкілля та піклування про збереження природи.

Повага до прав людини.

При обслуговуванні клієнтів працівники Банку дотримуються принципу нейтралітету щодо їх національної, расової або гендерної приналежності, політичних та релігійних переконань, забезпечуючи рівність прав та якісний сервіс для усіх клієнтів, зацікавлених у отриманні фінансових послуг.

Працівники Банку не допускають будь-які прояви дискримінації за політичними, релігійними, національними чи іншими ознаками, у тому числі при прийнятті на роботу, оплаті праці, просуванні по службі, докладаючи зусиль, щоб особисті, фізіологічні, гендерні, расові, вікові чи інші особливості працівників Банку чи клієнтів.

Керівники Банку не допускають щодо працівників будь-яких проявів дискримінації за політичними, релігійними, расовими, статевими чи іншими ознаками під час прийому на роботу, оплати праці, просування по службі. На усіх працівників Банку розповсюджується

принцип надання рівних можливостей, які залежать тільки від їхнього професіоналізму та особистого потенціалу.

Соціальні аспекти.

У 2019 році «УНІВЕРСАЛ БАНК» проводив активну діяльність у сфері корпоративної соціальної відповідальності, підтримуючи програму медичного страхування та страхування життя для всього персоналу. Протягом цього року Банк постійно ініціював низку заходів на підтримку соціальної сфери, активно залучав співробітників до участі у соціальних заходах. Банк брав участь у благодійних проектах.

У рамках співпраці з Київським міським центром крові, працівники Банку були залучені до проекту «День донора» для здачі крові. Головною метою заходу було врятувати життя людей, які цього потребують.

У рамках благодійної допомоги від Банку для дитячого соціально-реабілітаційного центру «Надія» (м. Лубни), вихованців центру було запрошено до Головного офісу, де діти стали учасниками майстер-класу, який був присвячений фінансовій грамотності. В рамках майстер-класу діти також познайомилися зі співробітниками Банку, які у свою чергу поділилися своїми історіями досягнення мети. Однією з цілей зустрічі було показати дітям ті можливості, які можуть відкритися перед ними та розповісти про основи фінансової грамотності.

Крім цього, співробітниками була ініційована поїздка до дитячого центру. Співробітники Департаменту підбору та розвитку персоналу ініціювали збір книжок для дітей. Команда Банку відгукулася на дану ініціативу, вдалося зібрати більше 80 цікавих книг. Ті працівники, які поїхали до дитячого центру, провели для дітей презентації привезених книжок. Банком було закуплено та передано корисні сезонні фрукти для дітей.

Працівники Банку брали участь у благодійному марафоні «Пробіг під каштанами». Зібрані в рамках проекту кошти спрямувались на придбання необхідного обладнання та витратних матеріалів для Центру дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України. Пробіг нагадує про проблему вроджених вад серця і можливості її вирішення, привертуючи увагу українців і основних медіа країни.

У 2019 році Банк розпочав проект благодійного кеш-беку. За вересень-грудень 2019 року зібрані 4,8 млн. грн., що були перераховані на:

- закупка 6-и сучасних дихальних реаніматорів для новонароджених Neopuff TMRD-900;
- інфузійна система для автоматичного розрахунку покрапельного введення препаратів у Львові;
- сучасний апарат ШВЛ TV-100 для Відділення інтенсивної терапії новонароджених у Миколаївській обласній дитячій лікарні;
- направлено на збір для закупки автоматизованого мікробіологічного аналізатора у Західноукраїнський спеціалізований дитячий медичний центр;
- направлено на збір для закупки автоматизованого мікробіологічного аналізатора BD Phoenix M50;
- мобільний рентген для Київського обласного пологового будинку.

В рамках благодійного кеш-беку було зібрано кошти спільно з Кураж Базаром та придбано стерилізатор Axis, і передано до Інституту серцево-судинної хірургії ім. М. Амосова

У стінах Банку постійно проводяться внутрішні соціальні заходи, такі як:

- День вишиванки - фотоконкурс;

- Активність Halloween – працівники відзначали цікаві тематичні сюжети та приймали участь у конкурсі;
- Вакцинація працівників – всі бажаючі працівники, мали можливість пройти щеплення від грипу;
- День святого Миколая – Банк вітає зі святами дітей працівників та дарує солодкі подарунки;
- Банк підтримує здоровий спосіб життя співробітників та фінансує футбольну команду яка складається з працівників Банку.

Банк всебічно намагається впливати на розвиток співробітників організовуючи заходи з внутрішнього та зовнішнього навчання.

Протидія корупції та шахрайству

Акціонери, керівники Банку (Голова та члени Наглядової Ради Банку, Голова, його заступники та члени Правління Банку, головний бухгалтер, його заступники) та працівники Банку в своїй діяльності, а також у правовідносинах з клієнтами та діловими партнерами, контрагентами та іншими суб'єктами господарювання (юридичними особами або фізичними особами – підприємцями) чи фізичними особами, з якими встановлюються ділові відносини, органами державної влади, органами місцевого самоврядування керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і вживатимуть всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції та пов'язаним з нею діям.

Банк неутильно дотримується таких фундаментальних цінностей та принципів як чесність, прозорість, соціальна відповідальність, для того, щоб підтримувати свою високу ділову репутацію перед державою, акціонерами, клієнтами, партнерами, конкурентами та суспільством у цілому.

Банк заявляє про неприйняття корупції, вітає та заохочує дотримання принципів та вимог Антикорупційної політики всіма працівниками та керівниками Банку, контрагентами та іншими особами, а також сприяє підвищенню рівня антикорупційної культури серед працівників та керівників Банку шляхом їх інформування та навчання.

У своїй діяльності Банк дотримується найвищих стандартів ділової етики та вживаває всіх можливих заходів для запобігання проявам корупції та шахрайства у відносинах із клієнтами та партнерами.

Відповідно до корпоративних політик Банку ми відкрито ведемо бізнес із клієнтами та партнерами, заохочуємо дотримання встановлених принципів протидії корупції та шахрайству в будь-яких проявах.

Банк нетерпимо ставиться до всіх проявів незаконної діяльності та корупції, у тому числі:

- подання недостовірної фінансової та статистичної звітності;
- вчинення посадового злочину, економічного злочину (шахрайство);
- порушення санкцій;
- легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- неконкурентної практики.

Працівники Банку здійснюють заходи для мінімізації ризику корупційних правопорушень та хабарництва, утримуючись від поведінки, яка може бути розцінена як готовність вчинити корупційне правопорушення та невідкладно інформують підрозділ

комплаенс/відповідального працівника з комплаенс про випадки підбурення до вчинення корупційного правопорушення.

Працівникам Банку заборонено: вчиняти чи брати участь у вчиненні корупційних правопорушень; пропонувати, надавати та чи отримувати речі або послуги, що можуть бути визначені як хабар.

В Банку діє система контролю за дотриманням вимог законодавства України, регуляторних вимог, ринкових стандартів, внутрішніх документів, у тому числі етичних стандартів та правил поведінки (далі - комплаенс), спрямована на обмеження та мінімізацію ризику застосування юридичних санкцій, виникнення фінансових збитків або втрати репутації шляхом забезпечення належного управління комплаенс ризиками, прозорості здійснення діяльності Банку та забезпечення ефективного функціонування системи внутрішнього контролю.

Банк у своїй діяльності застосовує всі необхідні заходи для запобігання порушенню прав споживачів. Банк будує відносини з клієнтами/контрагентами на взаємній довірі, повазі і рівноправності та надає перевагу переговорам і пошуку компромісу у разі виникнення розбіжностей і суперечок. У разі надходження скарг від клієнтів, працівники Банку (в межах своїх повноважень) ретельно вивчають скаргу та здійснюють розслідування інциденту, після чого виконують необхідні дії для максимально швидкого вирішення проблеми. Для зручності, Клієнт має можливість надати звернення:

- телефоном (звернення на спеціальну телефонну лінію Банку);
- особисто - у відділенні Банку (Клієнт заповнює форму звернення);
- листом – направити засобами поштового зв’язку письмове звернення на адресу Банку;
- електронним листом – оформити звернення через мережу Інтернет, засобами електронного зв’язку (електронне звернення).

Клієнт, який звернувся до будь-якого працівника Банку, має одержати вичерпну відповідь на своє запитання або, у разі неможливості надання відповіді, працівник Банку має надати чіткі рекомендації, до кого саме із працівників Банку Клієнт може звернутися та отримати необхідну консультацію та конкретну допомогу у вирішенні питання.

У своїй діяльності Банк: невідкладно реагує на будь-які прояви корупції та шахрайства.

- не бере участі в угодах, якщо є підстави вважати, що вони пов’язані з корупційними діями чи шахрайством;
- запобігає конфліктам інтересів, що можуть спричинити фінансові та репутаційні втрати;
- не бере участі в заходах, які можуть вплинути на ухвалення ділових рішень, при наявності ознак корупції чи конфлікту інтересів.

АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» має імідж надійного комерційного банку, довіра до нього з боку клієнтів постійно зростає.

3.3. Технологічні ресурси.

Банк активно розвиває проект Monobank, забезпечує надійне функціонування ІТ-інфраструктури Monobank, модернізує мережеві ІТ-інфраструктури, побудову ІТ-процесів, оптимізує ліцензування серверного програмного забезпечення та СУБД. Банк співпрацює з двома міжнародними платіжними системами та постійно впроваджує нові банківські продукти з використанням платіжних карток. Кількість БПК, емітованих

Банком, станом на 01.01.2020 року перевищувала 2 311,1 тис. шт., у т. ч. платіжні картки, за якими були здійснені видаткові операції – 1 902,9 тис. шт.

3.4. Екологічна відповідальність.

У банку виховують екологічно свідому поведінку серед працівників та клієнтів: економне споживання природних ресурсів, електроенергії, відповідальне ставлення до утилізації відходів тощо. Приміром, у банку використовують енергозберігаючі лампи, двосторонній друк; намагаються скоротити кількість відряджень із використанням автомобілів зі шкідливими викидами та користуватися екологічно безпечними видами транспорту. А клієнтам пропонують задля збереження природних ресурсів намагатися обходитися без роздрукування квитанцій при користуванні банкоматами. У банку організовано також збір відпрацьованих гальванічних елементів.

3.5. Система управління ризиками, стратегія та політика управління ризиками, суттєві види ризиків, їх зміни та плани їх пом'якшення.

3.5.1. Опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками емітента. Інформація про наявність у фінансової установи системи управління ризиками та її ключові характеристики.

Основними характеристиками системи внутрішнього контролю Банку (далі – СВК) є охоплення нею всіх процесів Банку, безперервність її функціонування та регулярність здійснення та моніторингу контролів. СВК побудована на 3-х рівневій моделі захисту.

СВК протягом 2019 року розвивалась та забезпечувала зниження ризиків та підвищення ефективності процесів Банку.

З метою сприяння фінансовій стійкості Банку, підвищення вартості його власного капіталу, уникнення конфлікту інтересів на всіх рівнях Банку та забезпечення досягнення цілей багатьох зацікавлених сторін, у Банку діє система управління ризиками. Управління ризиками в Банку відбувається із застосуванням спеціально розроблених механізмів прийняття рішень, їх контролю та супроводження при здійсненні банківських операцій з метою досягнення цілей, визначених стратегічним та бізнес-планами Банку, при забезпеченні оптимального співвідношення ризику та дохідності.

Організаційна структура системи управління ризиками в Банку створена з урахуванням розподілу учасників процесів згідно з їх функціоналом, повноваженнями, відповідальністю та порядку їх взаємодії на три лінії захисту. Забезпечує чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень:

- **на першій лінії захисту** перебувають бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки діяльності Банку, що є власниками всіх ризиків, що виникають у сфері їх відповідальності, вони відповідають за виявлення та оцінювання ризиків, ужиття управлінських заходів та звітування щодо таких ризиків. У цих підрозділах призначаються Ризик-координатори.
- **на другій лінії захисту** знаходяться підрозділи з управління ризиками .
- **на третій лінії захисту** – Служба внутрішнього аудиту здійснює перевірку та оцінку ефективності функціонування системи управління ризиками.

Забезпечення функціонування та контроль за ефективністю системи управління ризиками є предметом підвищеної уваги Наглядової Ради Банку. Основною сполучною ланкою при взаємодії підрозділів Банку та Наглядовою Радою Банку в рамках системи управління ризиками є Керівник підрозділів з управління ризиками в Банку (CRO) та

Керівник підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (ССО). Права та функціональні обов'язки CRO та ССО визначаються їх посадовими інструкціями.

Для забезпечення ефективного контролю на першій лінії захисту Банком призначаються Ризик-координатори.

Взаємодія між підрозділами Банку, в частині забезпечення ефективного функціонування системи управління ризиками, здійснюється шляхом обміну інформацією. Взаємодія між підрозділами по окремих видах ризиків регламентується відповідними внутрішніми нормативними документами Банку, організується та контролюється ССО та CRO.

Організаційна структура системи управління ризиками Банку забезпечує чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень, відповідальність та порядок взаємодії між підрозділами, що є об'єктами системи управління ризиками, до яких відносяться:

- Наглядова Рада Банку;
- Правління Банку;
- колегіальні органи Банку;
- Служба внутрішнього аудиту;
- підрозділи з управління ризиками;
- бізнес-підрозділи, та підрозділи підтримки (перша лінія захисту).

Система управління ризиками Банку базується на:

- організаційній структурі системи управління ризиками;
- кодексі поведінки (етики);
- внутрішніх нормативних документах з питань управління ризиками;
- інформаційній системі щодо управління ризиками та звітування;
- інструментах для ефективного управління ризиками (ліміти, система внутрішнього контролю тощо).

Підрозділи, підпорядковані Керівнику підрозділів з управління ризиками в Банку (CRO) та Керівнику підрозділу контролю за дотриманням норм [комплаєнс] (ССО) організаційно та функціонально відокремлені від підрозділів (керівників підрозділів) першої та третьої ліній захисту.

Наглядова Рада Банку забезпечує незалежність підрозділів, підпорядкованих CRO та ССО, шляхом:

- звітування та підпорядкування CRO та ССО (її підпорядкованих їм підрозділів) Наглядовій Раді Банку;
- надання CRO та ССО (її підпорядкованим їм підрозділам) прямої та необмеженої можливості обговорення питань щодо ризиків безпосередньо з Наглядовою Радою Банку без необхідності (обов'язку) інформування про це членів Правління Банку;
- забезпечення достатньої чисельності працівників підрозділів, підпорядкованих CRO та ССО, і рівня їх кваліфікації для досягнення цілей і завдань, поставлених перед ними;
- урахування в бюджеті Банку достатнього розміру фінансового забезпечення підрозділів, підпорядкованих CRO та ССО. Винагорода працівників цих підрозділів не повинна залежати від результатів роботи Бізнес-підрозділів, які є об'єктом контролю, та має сприяти комплектуванню цих підрозділів кваліфікованими працівниками відповідного профілю. Оцінка ефективності роботи працівників підрозділів, підпорядкованих CRO та ССО, має ґрунтуватися на досягненні їх цілей таким чином, щоб не обмежувати їх незалежність;

- гарантування доступу підрозділів, підпорядкованих CRO та ССО, до інформації, необхідної для їх ефективної роботи. Керівники та персонал Банку мають сприяти в наданні такої інформації;

- недопущення працівників підрозділів, підпорядкованих CRO та ССО, до здійснення функцій контролю за тією діяльністю, за яку вони раніше безпосередньо несли відповідальність або стосовно якої раніше ухваливали рішення з метою запобігання конфлікту інтересів.

З метою зменшення ймовірних втрат, Банк виявляє, оцінює, проводить постійний моніторинг, контроль та звітування про ризики з метою їх попередження та/або мінімізації. Методи вимірювання ризиків, регламентуються відповідними внутрішніми нормативними документами (Політиками, Положеннями, Методиками тощо), що регламентують управління конкретним видом ризиків.

Банківські ризики поділяють на зовнішні та внутрішні з точки зору сфер виникнення та можливостей управління ними. До зовнішніх належать ризики, виникнення яких зумовлене змінами у зовнішньому щодо Банку середовищі й безпосередньо не пов'язані з результатами його діяльності. Більша частина зовнішніх ризиків не піддається кількісній оцінці, але Банк їх враховує під час формування стратегії управління ризиками.

До внутрішніх належать ризики, що виникають безпосередньо в процесі діяльності Банку й зумовлені кількістю його клієнтів, партнерів, зав'язків, спектром банківських операцій і послуг. Внутрішні ризики порівняно із зовнішніми краще піддаються ідентифікації та оцінці.

Основним напрямком діяльності Банку є проведення активних операцій, а саме кредитування, що призводить до формування певної структури активів у розрізі позичальників, продуктів, валют та строків. Для провадження основного виду діяльності Банк використовує власні джерела фінансування та залучає, з метою ефективного розміщення, грошові кошти як від фізичних так і від юридичних осіб. Зазначені джерела фінансування в свою чергу також мають неоднорідну структуру та концентрації у розрізі контрагентів, строків, валют та продуктів. В якості важливих критеріїв, які обов'язково враховуються Банком, при визначенні та моніторингу ризиків є:

- ✓ неоднорідність структури активів Банку та джерел їх фінансування;
- ✓ результати фактичного та можливого впливу сукупності факторів на капітал Банку, що був визначений при стрес-тестуванні;
- ✓ необхідність забезпечення високого рівня ділової репутації Банку та дотримання ним норм законодавства.

З урахуванням зазначеного Банком визначені наступні суттєві ризики:

- кредитний ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання контрагентом своїх зобов'язань;
- ризик ліквідності - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки;
- процентний ризик банківської книги - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу неприятливих змін процентних ставок на банківську книгу. Процентний ризик банківської книги впливає на економічну вартість капіталу банку та чистий процентний дохід банку;

- ринковий ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості фінансових інструментів;
- операційний ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників банку або інших осіб, збоїв у роботі інформаційних систем банку або внаслідок впливу зовнішніх факторів;
- комплаенс-ризик - імовірність виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невиконання банком вимог законодавства, нормативно-правових актів, ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішньобанківських документів банку. Ризик репутації - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого сприйняття іміджу банку клієнтами, контрагентами, акціонерами, наглядовими та контролюючими органами.

Ризик-апетит та толерантність до ризиків визначається на основі затвердженої Стратегії управління ризиками, Декларації схильності до ризиків та структури ризик-апетиту Банку та внутрішніх нормативних документів, що регулюють управління окремими видами ризиків відповідно до їх класифікації та суттєвості, що визначена Банком з урахуванням рекомендацій Національного банку України.

Банк визначає такі основні методи управління ризиком:

- **унікнення ризику** – припинення здійснення операцій, що з високою імовірністю настання призводять до значних збитків;
- **пом'якшення ризику** – комплекс заходів, спрямованих на зменшення імовірності виникнення ризику та/або зменшення впливу ризику на результати діяльності Банку;
- **прийняття ризику** – утримання ризиків на рівні, що перебуває в межах визначені Банком схильності до ризиків (ризик-апетиту) та не створює загрози для інтересів вкладників, інших кредиторів, власників Банку та фінансової стійкості Банку;
- **перенесення (передавання) ризику** – перенесення ризику на інших суб'єктів, яке проводиться за допомогою хеджування та/або страхування;
- **хеджування** – метод пом'якшення ризику, який полягає у визначені об'єкта хеджування та підборі до нього адекватного інструменту хеджування. Суть хеджування полягає в компенсації збитків від об'єкта хеджування за рахунок прибутку від інструменту хеджування, які виникають за одних і тих самих умов чи подій. За наявності хеджування Банк позбавляється як ризику, так і можливості отримання додаткового прибутку (за винятком хеджування за допомогою опціонів): якщо умови чи події будуть сприятливими з точки зору об'єкта хеджування, то будь-який прибуток автоматично перекриватиметься збитками від інструменту хеджування;
- **страхування** – передбачає попередню виплату страхового внеску, або премії, з метою уникнення або зменшення обсягів збитків через отримання страхових виплат за настання страхового випадку;
- **диверсифікація** – обмеження впливу фактора ризику за рахунок уникнення надмірної концентрації за одним портфелем, в т. ч. і шляхом пошуку та поєднання портфелів, які за однакових умов приводять до різних не обов'язково прямо протилежних результатів; диверсифікація є методом пом'якшення ризику, який застосовується як до активних, так і до пасивних операцій;

■ **лімітування** – обмеження, установлені Банком для контролю величини ризиків, на які нарахується Банк протягом своєї діяльності.

Банк щорічно переглядає стратегію управління ризиками, перелік суттєвих ризиків, встановлених лімітів ризик-апетиту та їх значень з метою їх відповідності затвердженої Наглядовою Радою стратегії розвитку Банку на наступний рік.

3.5.2. Інформація про значні фактори ризику, що впливали на діяльність фінансової установи протягом року.

Основними факторами, що впливали на діяльність Банку протягом року визнано нестабільність оточуючого середовища та необхідність у підвищенні контролю над внутрішньобанківськими процесами та окремими підрозділами.

3.6. Інформація про укладення деривативів або вчинення правочинів щодо похідних цінних паперів емітентом, якщо це впливає на оцінку його активів, зобов'язань, фінансового стану і доходів або витрат емітента, зокрема інформація про: а) завдання та політику емітента щодо управління фінансовими ризиками, у тому числі політику щодо страхування кожного основного виду прогнозованої операції, для якої використовуються операції хеджування; б) схильність емітента до цінових ризиків, кредитного ризику, ризику ліквідності та/або ризику грошових потоків.

Правочинів по деривативам або похідним цінним паперам протягом 2019 року не було.

3.7. Інформація про факти відчуження протягом року активів в обсязі, що перевищує встановлений у статуті фінансової установи розмір. Інформація про результати оцінки активів у разі їх купівлі-продажу протягом року в обсязі, що перевищує встановлений у статуті фінансової установи розмір.

Факти відчуження протягом 2019 року активів в обсязі, що перевищує встановлений в Статуті Банку розмір, відсутні. Купівля-продаж активів протягом 2019 року в обсязі, що перевищує встановлений в Статуті Банку розмір, не проводилася.

3.8. Відносини з акціонерами та пов'язаними особами, вплив цих відносин на результат діяльності та здійснення управління ними. Інформація про операції з пов'язаними особами, в тому числі в межах однієї промислово-фінансової групи чи іншого об'єднання, проведені протягом року.

Банк у своїй діяльності дотримується вимог чинного законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України (далі - НБУ), щодо своєчасного визначення пов'язаних з Банком осіб та належного контролю за їх операціями. Банк визначає перелік пов'язаних з Банком осіб, який затверджується Правлінням Банку, відповідно до вимог статті 52 Закону, з урахуванням Політики та Порядку.

Банк уживає всіх заходів для відповідності операцій з пов'язаними особами вимогам законодавства з моменту виникнення ознак пов'язаності фізичної або юридичної особи із Банком, а у разі необхідності - відмовляється від здійснення операцій .

Кредити будь-якій особі для погашення цією особою будь-яких зобов'язань перед пов'язаною з Банком особою, не надаються; не купуються активи пов'язаної з Банком особи (за винятком продукції, що виробляється цією особою) та цінні папери, розміщені чи підписані пов'язаною з Банком особою; не укладає угод на умовах, що не є поточними ринковими умовами.

У своїй діяльності Банк уникає операцій, щодо яких НБУ може зробити висновок про здійснення Банком ризикової діяльності.

Особлива увага приділяється контролю за нормативом максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами (норматив Н9), який встановлюється для обмеження ризику таких операцій та зменшення негативного впливу на загальну діяльність Банку.

Структурні підрозділи Банку перед проведенням/укладенням кожної операції/угоди з пов'язаними особами, здійснюють аналіз умов у відповідності до вимог законодавства та внутрішніх нормативних документів Банку (за напрямками діяльності підрозділів).

Наглядова Рада Банку здійснює нагляд за процесом виявлення та контролю за операціями з пов'язаними з Банком особами та забезпечує, щоб член Наглядової Ради Банку, який має конфлікт інтересів, був виключений із процесу погодження здійснення та управління операцією з пов'язаною з Банком особою.

Протягом звітного 2019 року Банком були надані кредити пов'язаним особам в сумі 112,0 млн.грн., за звітний період погашено 225,4 млн.грн. (Примітка 36.7 «Річної фінансової звітності за 2019 рік»). Протягом 2019 року від операцій з пов'язаними особами, Банком отримано 124,7 млн.грн. доходу та 302,2 млн. – витрат. Таким чином, збиток від операцій з пов'язаними особами у 2019 році склав 177,5 млн.грн (Примітка 36.3 «Річної фінансової звітності за 2019 рік»).

3.9. Інформація про результати функціонування протягом року системи внутрішнього аудиту (контролю), а також дані, зазначені в примітках до фінансової та консолідований фінансової звітності відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Протягом всього 2019 року у Банку функціонувала Служба внутрішнього аудиту. Станом на 31.12.2019 Служба внутрішнього аудиту мала у своєму складі 4 аудиторів. Керівником служби внутрішнього аудиту є Турсіков П.В.

Протягом 2019 року згідно плану аудиту було здійснено 9 планових перевірок, відповідно до затвердженого Головою Наглядової Ради Банку Плану роботи СВА на 2019 рік за результатами яких були складені аудиторські звіти з наданими рекомендаціями.

Здійснювався постійний моніторинг дотримання Банком вимог чинного законодавства України, зокрема нормативно-правових актів Національного банку України, а також рішень Загальних зборів акціонерів, Наглядової ради та Правління Банку.

Проводилася перевірка результатів поточної фінансової діяльності Банку, та аналіз інформації про діяльність Банку, професійну діяльність його працівників, і випадки можливого перевищення повноважень посадовими особами Банку. Також здійснювалось виконання інших передбачених чинним законодавством України функцій, пов'язаних з наглядом за діяльністю Банку.

Підвищена увага під час аудиторських перевірок приділялась ефективності системи внутрішнього контролю та банківським операціям, що несуть найбільші ризики в діяльності Банку: активним операціям фізичних осіб, організації претензійно – позовної роботи, організації діяльності транзакційного бізнесу, оцінці ризиків, питанням організації роботи та системи внутрішнього контролю щодо реалізації в Банку програм по запобіганню та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, достовірності бухгалтерського обліку та звітності, достатності в Банку інформаційних систем та технологій, автоматизації банківських процесів, стану нормативного забезпечення та інше. За результатами проведених перевірок Службою внутрішнього аудиту налагоджено процедуру реалізації матеріалів перевірок за схемою: максимальне усунення недоліків та порушень під час перевірок; підготовка перевіреними підрозділами Планів заходів щодо усунення встановлених аудиторськими перевіrkами порушень та

недоліків; розгляд матеріалів перевірок Служби внутрішнього аудиту та прийняття керівництвом Банку рішень за поданням СВА; обговорення матеріалів перевірок та адекватності прийнятих керівництвом Банку заходів щодо недопущення порушень у майбутньому на засіданнях Комітету Наглядової Ради АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» з питань аудиту; контроль з боку Служби внутрішнього аудиту щодо усунення відповідними структурними підрозділами встановлених порушень та недоліків, впровадження рекомендацій з наданням матеріалів Правлінню Банку та на розгляд Комітету Наглядової Ради Банку з питань аудиту.

Відповідні рекомендації Служби внутрішнього аудиту впроваджуються керівництвом Банку у відповідності до встановлених термінів.

Внутрішнім аудитором протягом року до фінансової звітності примітки не зазначаються.

3.10. Інформація про зовнішнього аудитора Наглядової Ради фінансової установи, призначеного протягом року.

Визначення аудиторської фірми, яка буде здійснювати аудит фінансової звітності 2019 року, відбулося на засіданні Наглядової Ради Банку, яке відбулось 30.09.2019 (протокол № 46/19).

Рішенням Наглядової Ради Банку визначено для проведення зовнішнього аудиту річної фінансової звітності АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2019 рік та оцінки якості активів Банку та прийнятності забезпечення за кредитними операціями станом на 01 січня 2020 року відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України, аудиторську компанію ТОВ "Бейкер Тіллі Україна" (код за ЕДРПОУ 30373906, номер в Реєстрі Аудиторської палати України «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес» - № 2091).

3.11. Інформація про діяльність зовнішнього аудитора, зокрема: загальний стаж аудиторської діяльності; кількість років, протягом яких надає аудиторські послуги такій фінансовій установі; перелік інших аудиторських послуг, що надавалися такій фінансовій установі протягом року; випадки виникнення конфлікту інтересів та/або суміщення виконання функцій внутрішнього аудитора; ротацію аудиторів у фінансовій установі протягом останніх п'яти років; стягнення, застосовані до аудитора Аудиторською палатою України протягом року, та факти подання недостовірної звітності фінансової установи, що підтверджена аудиторським висновком, виявлені органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

Загальний стаж аудиторської діяльності ТОВ "Бейкер Тіллі Україна" – 20 років.

Кількість років, протягом яких ТОВ "Бейкер Тіллі Україна" надає аудиторські послуги Банку – надає вперше.

Інші аудиторські послуги, що надавалися Аудиторською фірмою ТОВ «Бейкер Тіллі» Банку – оцінка якості активів Банку та прийнятності забезпечення за кредитними операціями станом на 01 січня 2020 року відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України; перевірка Звіту про управління, складеного у відповідності до вимог Постанови Національного банку № 373; завдання з надання впевненості щодо Звіту про корпоративне управління.

Випадки виникнення конфлікту інтересів та/або суміщення виконання функцій внутрішнього аудитора відсутні.

Ротація аудиторів у Банку протягом останніх семи років відбувалася у відповідності до вимог чинного законодавства.

Заходи впливу до аудитора ТОВ "Бейкер Тіллі Україна" Аудиторською палатою України протягом 2019 року не застосувались.

Випадки подання недостовірної звітності Банку, що підтверджена аудиторським висновком, виявлені органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, відсутні.

3.12. Інформація про діяльність використані рекомендації органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, щодо аудиторського висновку.

У 2019 році органи, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, своїх рекомендацій щодо аудиторського висновку не надавали. Тому згадані рекомендації не використовувалися.

3.13. Інформація про захист фінансовою установою прав споживачів фінансових послуг, зокрема: наявність механізму розгляду скарг; прізвище, ім'я та по батькові працівника фінансової установи, уповноваженого розглядати скарги; стан розгляду фінансовою установою протягом року скарг стосовно надання фінансових послуг (характер, кількість скарг, що надійшли, та кількість задоволених скарг); наявність позовів до суду стосовно надання фінансових послуг фінансовою установою та результатами їх розгляду.

Скарги та звернення громадян розглядаються згідно Порядку організації розгляду звернень та особистого прийому громадян в АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» затвердженим від 13.02.2019 року, протокол №6.

Прізвище, ім'я та по батькові працівників фінансової установи, уповноваженого розглядати скарги.

Назва Департаменту / Управління	ПІБ відповідального працівника	Посада відповідального працівника
Штат Операційного директора	Примаченко Т.В.	Операційний директор
	Мирошник В.	Начальник Відділу готівкового обігу та контролю грошових операцій з банкоматами і касами відділень банку
	Мар'янова М.О.	Заступник начальника Управління супроводження та підтримки пасивних клієнтських операцій
	Олійник Л.В.	Начальник Відділу супроводження та контролю клієнтських операцій

	Філоненко А.В.	Провідний фахівець Відділу супроводження операцій з платіжними картками та терміналами
Департамент з ризиків	Надобко О.С.	Директор Департаменту
	Святченко А.В.	Начальник Управління по роботі з проблемними активами
	Белкін М.В.	Начальник Відділу по роботі з проблемними кредитами
	Грекова В.В.	Головний фахівець Відділу з реструктуризації та врегулювання заборгованості
	Біловусько С.М. Фурсенко Т. С. Корчемкін С.В.	Головний фахівець Відділу по роботі з проблемними кредитами
Департамент по управлінню дебіторською заборгованістю	Лугова О.В.	Заступник Голови Правління
	Бован К.С.	Начальник Управління по роботі з заборгованістю роздрібного бізнесу
	Голодюк О.О.	Начальник Відділу по роботі з ранньою заборгованістю

Штат Департаменту роздрібного бізнесу та транзакційного банкінгу	Директора продуктів роздрібного бізнесу та транзакційного банкінгу	Звізло А.Я	Директор продуктів роздрібного бізнесу та транзакційного банкінгу – член Правління
		Кононенко О. В.	Головний фахівець з підтримки та навчання мережі
Директор мережі відділень		Кучерява Н.М.	Директор Мережі відділень
		Соломашенко К.М.	Керівник Групи підтримки відділень
Штат Заступника Голови Правління Семенової І.Д.		Семенова І.Д.	Заступник Голови Правління
		Олексюк О.Д.	Управління розвитку продуктів та підтримки продажів корпоративного бізнесу
Управління банківської безпеки		Коновалов Є.В.	Начальник Управління банківської безпеки
		Литовченко С.М.	Начальник Відділу внутрішньої безпеки

Протягом 2019 року зареєстровано 235 скарг стосовно надання фінансових послуг, кількість задоволених скарг 235. Скарги стосувались питань надання інформації про рахункам, інформації по кредитам, інформації по депозитним рахункам, інформації щодо закриття кредитної картки, реструктуризації, зняття процентів з рахунку, тощо.

Скарги, що надходили на адресу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» розглядалися у строки та у порядку, встановленому чинним законодавством.

В Банку ведеться активна робота щодо стягнення проблемної заборгованості. Переважна більшість позовів, поданих Банком з метою стягнення заборгованості за кредитними договорами судами задоволено на користь Банку. Банк має високі показники у стягненні проблемної заборгованості.

За 2019 рік кількість позовів від фізичних осіб щодо надання Банком фінансових послуг була дуже незначною. Практично, всі позови, що розглянуті, були залишені судами без задоволення.

3.14. Інформація про заходи впливу, застосовані протягом року органами державної влади до фінансової установи, в тому числі до членів її Наглядової Ради та виконавчого органу.

Заходи впливу, застосовані протягом 2019 року до Голови та членів Наглядової Ради, до Голови та членів Правління Банку – відсутні.

До Банку були застосовані заходи впливу за порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, за результатами позапланової війзної перевірки НБУ за період з 01.07.2015 по 01.04.2018. Застосовані заходи впливу: письмове застереження та штраф 14 382 472,28 грн. Рішення про накладений штраф було скасовано Окружним адміністративним судом м. Києва. НБУ оскаржував рішення в апеляційному порядку. 17 березня 2020 року апеляційний суд підтверджив законність рішення першої інстанції, рішення НБУ про накладення штрафу скасовано та набрало законної сили.

Також, були застосовані заходи впливу Фондом гарантування вкладів фізичних осіб. За результатами інспекційної перевірки Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, під час якої встановлено заниження суми регуляторного збору у формі диференційованого збору, що підлягав сплаті до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 2 квартал 2018 року в сумі 1 233 022,46 грн. та зобов'язано Банк сплатити пеню в сумі 408 620,27 грн., яку було сплачено Банком у 2019 році.

4. Результати діяльності та перспективи подальшого розвитку. Ключові показники діяльності.

4.1. Інформація про розвиток емітента. Вірогідні перспективи подальшого розвитку емітента.

Основними стратегічними цілями в 2020-2022 pp. є:

- забезпечення помірного зростання кредитного портфелю корпоративних клієнтів та нарощення кредитного портфелю фізичних осіб по проекту Монобанк, із забезпеченням високого рівня якості кредитів та відповідним зростанням розміру зачутчених ресурсів;
- збереження високого рівня довіри юридичних і фізичних осіб до Банку шляхом своєчасного та повного виконання своїх зобов'язань перед вкладниками та акціонерами;
- подальша активна робота з проблемною заборгованістю, оптимізація структури проблемного портфелю, індивідуальні гнучкі пропозиції боржникам щодо добровільного урегулювання заборгованості (реструктуризації боргу (відстрочка платежу, зменшення відсоткової ставки тощо), дострокового погашення, тощо), отримання доходу від погашення кредитів, що були списані. Банк здійснює реструктуризацію іпотечних кредитів в іноземній валюті, за якими вимагалося збільшення розміру кредитного ризику, шляхом конвертації цих кредитів у національну валюту у разі досягнення домовленостей з позичальниками.
- забезпечення прийнятного рівня адміністративно-господарських витрат та капітальних вкладень для забезпечення виконання запланованих показників розвитку.

Результати та ключові показники діяльності Банку. Подальший розвиток банку.

На кінець 2019 року чисті активи банку становили 17 796,4 млн. грн. Зростання обсягу чистих активів на 9 357,6 млн. грн. за рік обумовлено такими чинниками: приріст працюючих кредитів, інвестування в боргові цінні папери, що рефінансуються НБУ.

Кредитний портфель юридичних та фізичних осіб на кінець 2019 року становив 9 036,1 млн. грн. та збільшився на 4 369,7 млн. грн. за рахунок збільшення обсягів наданих кредитів роздрібним клієнтам. Водночас приріст валового кредитного портфелю роздрібного бізнесу склав 3168,1 млн. грн., що відповідає визначенім цілям.

Банк успішно перейшов на Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку МСФЗ 16 «Оренда».

Протягом звітного року було досягнуто значне скорочення обсягу проблемної заборгованості. З метою підтримання якості кредитного портфелю на прийнятному рівні, Банк на постійній основі проводить роботу щодо примусового стягнення проблемної заборгованості. окремі кредити були погашено позичальниками та/або їх поручителями, а також шляхом реалізації забезпечення та/або прийняття останнього на баланс Банку. Обсяг погашеної у 2019 році раніше списаної заборгованості склав 158,5 млн. грн. Протягом 2019 року Банк внаслідок реалізації прав заставодержателя набув прав власності на майно на суму 147,7 млн. грн. Вартість майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, станом на 31 грудня 2019 року складає 297,2 млн. грн.

Згідно з результатами оцінки стійкості банків, сформованими НБУ на основі балансу АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» станом на 1 січня 2019 року, показники Н2 та Н3 мали становити 20% та 18,5% відповідно. Довідково НБУ було розраховано еквівалент потреби в капіталі. Остання за базовим макроекономічним сценарієм була відсутня, за несприятливим макроекономічним сценарієм становила 467 млн. грн. За результатами низки заходів, вжитих фінансовою установою протягом січня–серпня 2019 року, показники Н2 та Н3 мають становити 19,2% та 17% відповідно, еквівалент потреби в капіталі за несприятливим макроекономічним сценарієм станом на 1 вересня 2019 року складав 423 млн. грн. Станом на 01.01.2020 року Банк виконав усі необхідні заходи Програми капіталізації/реструктуризації для зменшення необхідного рівня нормативів Н2 та Н3 до 10% та 7% відповідно, та подав звіт до НБУ.

У 2019 році відбулося зростання ресурсної бази за рахунок коштів клієнтів. На кінець звітного періоду обсяг коштів, залучених у клієнтів (фізичних та юридичних осіб), становив 14 339,6 млн. грн. (3 814,7 млн. грн. – кошти корпоративних клієнтів, 10 524,9 млн. грн. - кошти фізичних осіб). При цьому, приріст портфеля коштів фізичних осіб - на 59% за підсумками минулого року зумовлено, насамперед, реалізацією проекту Monobank, що свідчить про високий рівень довіри клієнтів до банку.

Розмір балансового капіталу банку на звітну дату становив 1 703,1 млн. грн. та зріс протягом 2019 року на 861,5 млн. грн.

Протягом звітного року Банк дотримувався усіх вимог нормативів капіталу. На кінець 2019 року значення нормативу адекватності регулюючого капіталу (Н2) становило 14,91% (2018 р.: 13,07%) (нормативне значення не менше 10%). Протягом звітного року сума регулюючого капіталу Банку значно перевищувала встановлений законодавством мінімально необхідний рівень 200 млн. грн. та станом на кінець 2019 року складала 1 723 421 тис. грн. (2018 р.: 753 386 тис. грн.).

Банк другий рік поспіль демонструє високі результати діяльності по банківській системі України. Чистий прибуток після оподаткування за 2019 рік становив 533 млн. грн. Суттєвий вплив на обсяг отриманого прибутку мало збільшення чистого процентного доходу Банку на 764,1 млн. грн. у порівнянні з 2018 роком та чистого комісійного доходу на 743,1 млн. грн. Зростання процентного доходу обумовлено збільшенням процентних доходів від кредитування приватних осіб. Зростання чистого комісійного доходу відбулось за рахунок збільшення комісійного доходу від операцій з платіжними картами.

На 01.01.2020 року рентабельність активів становила 4,39%

Протягом року показники ліквідності були на достатньому рівні та на 01.01.2020 року складали: норматив короткострокової ліквідності (Н6) становив 100,71% при нормі не менше 60%; LCR_{BB} склав 244,2252% при нормі не менше 100% та LCR_{IB} 263,5929% при нормі не менше 100%. Дані показники свідчать про високу спроможність виконання банком своїх зобов'язань перед вкладниками.

Збільшення за результатами звітного року чистих активів банку на 9 357,6 млн. грн. дало змогу Банку покращити свою позицію у банківській системі на 7 позицій.

Високий рівень ліквідності дав змогу Банку збільшити свій кредитний портфель та зайняти провідні позиції по системі.

Позиція АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» в банківській системі у 2019 році*

	01.01.2019 факт	01.01.2020 факт	млн. грн.	
			Приріст з початку 2019 р.	Δ %
ЧИСТИ АКТИВИ				
Банківська система України*	1 360 764	1 494 460	133 696	9,8%
УНІВЕРСАЛ БАНК	8 379	17 796	9 417	112,4%
<i>Позиція на ринку</i>	<i>24</i>	<i>17</i>	<i>7</i>	<i>29,2%</i>
<i>Питома вага УНІВЕРСАЛ БАНК в системі</i>	<i>0,62%</i>	<i>1,19%</i>	<i>0,58%</i>	<i>93,38%</i>
КРЕДИТНИЙ ПОРТФЕЛЬ, НЕТТО				
Банківська система України*	588 936	562 379	-26 558	-4,5%
УНІВЕРСАЛ БАНК	4 978	9 743	4 766	95,7%
<i>Позиція на ринку</i>	<i>22</i>	<i>16</i>	<i>6</i>	<i>27,3%</i>
<i>Питома вага УНІВЕРСАЛ БАНК в системі</i>	<i>0,85%</i>	<i>1,73%</i>	<i>0,89%</i>	<i>104,99%</i>

КРЕДИТНИЙ ПОРТФЕЛЬ ФІЗ ОСІБ, НЕТТО

Банківська система України*	114 249	142 651	28 402	24,9%
УНІВЕРСАЛ БАНК	3 813	8 444	4 631	121,4%
<i>Позиція на ринку</i>	<i>10</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>60,0%</i>
<i>Питома вага УНІВЕРСАЛ БАНК в системі</i>	<i>3,34%</i>	<i>5,92%</i>	<i>2,58%</i>	<i>77,3%</i>

КОШТИ КЛІЄНТІВ (в т.ч. ЦП власн. боргу)

Банківська система України*	961 242	1 097 557	136 315	14,2%
УНІВЕРСАЛ БАНК	6 939	14 339	7 400	106,6%
<i>Позиція на ринку</i>	<i>20</i>	<i>15</i>	<i>5</i>	<i>25,0%</i>
<i>Питома вага УНІВЕРСАЛ БАНК в системі</i>	<i>0,72%</i>	<i>1,31%</i>	<i>0,58%</i>	<i>81,0%</i>

*Підготовлено за статистичними даними Національного банку України.

По наданим кредитам фізичних осіб банк увійшов до топ-4 провідних банків країни та зайняв 5,92% ринку роздрібного кредитування банками України.

Сучасний, цікавий для споживачів мобільний додаток Monobank, що поєднав у собі цифрові технології з персональним підходом та зручністю для клієнтів, дас змогу залучати більше коштів клієнтів. Банк піднявся на 5 сходинок у порівнянні з попереднім роком.

За 2019 рік фінансовий результат склав 533 млн. грн., та перевищив заплановані показники.

З огляду на фінансові показники, Банку вдалося успішно виконати поставлені цілі у 2019 році. Стратегія розвитку Банку на 2019-2022 роки буде реалізовуватись і в подальшому, в довгостроковій перспективі.

Інформація про коронавірус

31 грудня 2019 року Всесвітню організацію охорони здоров'я поінформували, що у Вухані, Хубей, виявили незначну кількість випадків пневмонії невідомого походження. 7 січня 2020 року влада Китаю встановила причину – це новий тип коронавірусу (COVID-19). Починаючи з 31 грудня 2019 року, процес поширення COVID-19 призвів до безлічі подій. Початок 2020 року характеризується поширенням пандемії, спричиненої коронавірусом COVID-19, по всьому світу.

Перший випадок коронавіруса в Україні був виявлений 3 березня 2020 року. Щоб запобігти поширенню вірусу COVID-19 в Україні, 11 березня 2020 року Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про запровадження загальнодержавного тритижневого карантину та тимчасових обмежень на державному кордоні та транспорту. 17 березня 2020 року Верховна Рада України прийняла два важливі Закони України:

- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 17.03.2020 р. №530-IX (законопроект №3219) та

-«Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)», метою яких є підтримка економіки, бізнесу та населення у період подолання наслідків пандемії.

Залежно від того, як буде розвиватися ситуація з пандемією, обмежувальні заходи можуть бути скасовані або продовжені. Не можна виключати, що це може вплинути на економічне уповільнення. Керівництво Банку оцінює фінансову стійкість та підготовленість Банку до впливу можливих негативних явищ, в тому числі впливу пандемії COVID-19, на високому рівні.

Додаток: заповнений розділ VII додатка 38 до Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 03.12.2013 № 2826 на 17 арк. в 1 прим.

Голова Правління

I.O. Старомінська

Головний бухгалтер

T.B. Мілюшко

